

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

34'üncü Toplantı

12 Temmuz 2021 Pazartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarının Komisyonu bilgilendirme faaliyetlerinin yapılıp yapılmaması; (2/3740) esas numaralı Kanun Teklifi'nin benzer kanun teklifleriyle birleştirilip birleştirilmemesi, torba teklif olarak getirilip getirilmemesi ve Anayasa'ya aykırılık içerip içermemesi hakkında görüşmeler

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin (2/3740)

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

34'üncü Toplantı

12 Temmuz 2021 Pazartesi

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 10.03'te açılarak üç oturum yaptı.

Çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarının Komisyonu bilgilendirme faaliyetlerinin yapılıp yapılmamasına; (2/3740) esas numaralı Kanun Teklifi'nin benzer kanun teklifleriyle birleştirilip birleştirilmemesine, torba teklif olarak getirilip getirilmemesine ve Anayasa'ya aykırılık içerip içermemesine ilişkin görüşme yapıldı. Görüşmelerden sonra (2/3740) esas numaralı Kanun Teklifi'ne başlandı.

Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin (2/3740) tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanarak maddelerinin müzakerelerine başlandı.

(2/3740) esas numaralı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine kaldığı yerden devam etmek için 13 Temmuz 2021 Salı günü saat 11.00'de toplanmak üzere 23.54'te toplantıya son verildi.

12 Temmuz 2021 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.03

BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Teklif Sahibi, çok değerli milletvekillerimiz, kıymetli Bakan Yardımcılarımız, kurum ve kuruluşlarımızın çok değerli bürokratları, basınımızın kıymetli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 34’üncü Birleşimini açıyorum.(*)

Gündemimizde (2/3740) esas numaralı Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Toplantı yeter sayısı var mı?

II.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarının Komisyonu bilgilendirme faaliyetlerinin yapılıp yapılmaması; (2/3740) esas numaralı Kanun Teklifi’nin benzer kanun teklifleriyle birleştirilip birleştirilmemesi, torba teklif olarak getirilip getirilmemesi ve Anayasa’ya aykırılık içerip içermemesi hakkında görüşmeler

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi usul üzerine söz talepleri var, bu talepleri karşılayacağım.

Bülent Bey’den başlayalım, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Komisyon üyeleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, yine bir torba kanun; bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra bir daha gelmeyeceği söylenen bir torba kanun. Burada yürütme ve yürürlüğü çıkarırsak 23 madde var ve 18 kanun, 2 kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapıyor. Değerli Hocam İbrahim Kaboğlu’nun tespitine göre 15 kanunda, bunların 15’inde, daha önce, bu dönemde değişiklik yapmışız; bakın, daha önce bu dönemde bunlarla ilgili değişiklik yapmışız. Torba kanunlarla yasama yapma usulü maalesef bunları getiriyor; yaptığınız değişikliklerin farkında bile olmuyorsunuz, ne yaptığınızı bilmiyorsunuz, aynı konuyu tekrar tekrar irdeliyorsunuz yani Meclis boşuna çalıştırılmış oluyor, bir anlamı olmuyor.

Burada, yine, torba kanunla ilgili olarak hiçbir şekilde etki analizi yapılmamış, kurumların görüşleri yok, saçma sapan bir iş yapıyoruz; niye yaptığımız, gerekçeleri vesaire hiç belli değil. Bu durumda bu yaptığımız işin anlamlı olduğunu söylememiz mümkün değil, usule uygun olduğunu söylememiz mümkün değil. Meclisin tatilde olması gereken bir dönemde geliyor, çok önemli değişiklikler var, yine sıkıştırılarak, bir süre içerisinde çıkması öngörülüyor. Bunun doğru dürüst, anlamlı, bihakkın bu süre içerisinde çıkması mümkün değil. Yine, bunlar yanlış olacak, önümüzdeki günlerde tekrar değişiklikler söz konusu olacak.

* Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Ayrıca, Sayın Başkanım, dikkate almanızı rica ediyorum, madde 12, 19 ve 22’de Anayasa’ya aykırılık iddialarımız vardır. Müsaade ederseniz İstanbul Milletvekilimiz ve anayasa profesörü İbrahim Kaboğlu da bu konudaki görüşlerimizi daha detaylı olarak açıklayabilir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Usul konusunda, biliyorsunuz, üyeler dışında veremiyoruz ama maddelere geçtiğimizde elbette ki...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben de müsaadenizi istedim ama bu maddelerle...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Anayasa’ya aykırı iş yapılamayacağı için Komisyonunda, usulde de tartışılabilir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben bu maddelerle ilgili olarak Anayasa’ya aykırılık iddialarımızı dile getiriyorum, ayrıca da bunları belirleyeceğim.

Ancak Sayın Başkanım, şimdi, temmuz ayını bitiriyoruz yani önümüzdeki günlerde bayramımız var yani 7’nci ay bitmiş oluyor, Meclis tatile girecek. Meclis, millet iradesinin tecelli etmesi gereken bir yerdir. Bunun için de sizin de bizim de milletvekilleri olarak yapmamız gereken görevler vardır. Bu görevleri de yerine getirmemiz lazım.

Şimdi, bu dönem içerisinde, değerli milletvekilleri, Millet Meclisine, Plan ve Bütçe Komisyonuna verilen görevlerden tek biri yerine gelmemiş henüz, hiçbir bilgilendirme yapılmamış şimdiye kadar. Geçen bir basın toplantısıyla da açıkladım bunları. Bakın, 9 kanun ve 9 kurum var Türkiye Büyük Millet Meclisine, Plan ve Bütçe Komisyonuna bilgilendirme yapması gereken. Bu saate kadar, 7’nci ay tamamlanıyor, henüz tek bir bilgilendirme yapılmamış. Sürekli olarak bu konuyla ilgili olarak uyarıyorum, basın toplantısı yapıyorum, Sayın Komisyon Başkanımıza, Meclis Başkanımıza yazıyorum, hiçbir zaman dikkate alınmıyor. Dediğim gibi, millet iradesine, demokrasiye inanıyorsak bunların yerine gelmesi lazım, bunlar küçümsenecek konular değil.

Bakın, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu’na göre Sayıştay Başkanlığının bize bilgilendirme yapması gerekiyordu, yapılmadı. 6015 sayılı Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun’un 13’üncü maddesine göre yapılması gereken bir bilgilendirme var, yapılmadı. 1211 sayılı Merkez Bankası Kanunu’nun 42’nci maddesi uyarınca yapılması gereken iki bilgilendirme var yılda, yapılmadı. Sayıştay Kanunu’na göre de iki bilgilendirme... 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nun 129’uncu maddesine göre yapılması gereken bir bilgilendirme var, yapılmadı, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yapılması gerekiyordu. 6305 sayılı Afet Sigortaları Kanunu’nun 3’üncü maddesi gereğince Doğal Afet Sigortaları Kurumu tarafından veya Hazine tarafından yapılması gereken bir bilgilendirme vardı, yapılmadı Sayın Başkanım. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’yla ilgili olarak Fon yönetimi tarafından yapılması gereken bir bilgilendirme vardı, yapılmadı. 6741 sayılı Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin yapması gereken bilgilendirme henüz yapılmadı ama onunla ilgili henüz süremiz var. 47 sayılı Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 17’nci maddesiyle ilgili SDDK’nın yapması gereken bir bilgilendirme var, o da yapılmadı. Bir de 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi madde 430/3 ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının yapması gereken bilgilendirme var, yapılmadı. Bu dört yıldan beri hiç yapılmadı Sayın Başkanım. Bunlarla ilgili olarak “Benim yapabileceğim bir şey yok.” diyemezsiniz. Bunlar, bu kanunların uygulanması hepimizin seçilmişler olarak görevimizdir, bunların sağlanması için siz de gerekenleri yapmak durumundasınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Birazdan ayrıntılı bir açıklama yapacağım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunların hiç birisi şimdiye kadar yapılmamış. Şimdiye kadar yani bu dönem hiçbir bilgilendirme yapılmamış. Bakın, tek tek saydım, bunlar kanunlara göre, kanun hükmünde kararnamelere göre yapılması gereken işler. Bu bizim için utançtır. Meclisin çalıştırılmaması, Meclisin dikkate alınmaması millet iradesinin, bu milletin dikkate alınmaması anlamındadır. Bunu aramızda kabul edebilecek bir arkadaşımız var mıdır? Allah aşkına var mıdır? Neden bunlara itiraz etmiyoruz? Sayın Başkanım sizin bunlara...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Detaylı bir açıklama yapacağım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben bunları Meclis Başkanlığına yazdığım zaman Sayın Meclis Başkanı “Evet, böyledir ama Meclis Başkanının bu normları uygulama görevi yoktur.” diye cevap verdi. Böyle bir şey olamaz; Meclis Başkanının da bu normları, bu kanunları uygulama görevi vardır, bizim de vardır, sizin de vardır; hepimiz bunları uygulamakla, uygulatmakla, bunun için zorlamakla görevliyiz, bunları yapmak zorundayız. Sayın Başkanım, bunlar aksamaması gereken konulardır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, izah edeceğim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunlarla ilgili olarak eğer kanunlar bir cezai şart öngörmemişse “Bunları yapmayanlara, yaptırmayanlara şu cezalar verilir.” dememişse bunların normal olduğu, bunların zaten yapılması gerektiği, hepimizin görevi olduğu gerekçesiyle burada bir cezai şart yoktur, cezai bir konu öngörülmemiştir. Yoksa normal olduğu için, bunun lafzına bile gerek görülmediği için orada cezai şart yoktur ama bunları anlamam mümkün değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Biraz önce söylediğim gibi teklifle ilgili olarak Anayasa’ya aykırılık iddialarımız var, bunların da dikkate alınmasını rica ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Zamanı geldiğinde söz vereceğim tabii ki de.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ve hiçbir kurum şimdiye kadar bilgi vermedi, hiçbir şekilde etki analizi yok, diğer komisyon görüşleri yok. Bu şekilde de bir yasama yapmamız anlamsızlaşıyor. Maalesef, üzüliyorum tekrar. Özellikle bunların kayda geçmesini istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Garı Bey, buyurun lütfen usulle ilgili.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar, basının değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bu döneme girerken iktidar yani AKP çoğunluğu ve AKP Genel Başkanı “Bu dönemde güçlü Meclis olacak ve güçlü yürütme olacak.” iddiasıyla ve “Bağımsız yargı olacak.” iddiasıyla yola çıktı. Ama bakın, üç yılı deviriyoruz, bugün itibarıyla 3’üncü yıl olmuş olacak değerli arkadaşlar. Üç yıldır Meclisin iradesinin güçlü olduğunu gösteren tek bir adım atamadık, özellikle bu Komisyonunda Sayın Başkan. Bu Komisyon, üç yıldır yalnızca saraydan gelen fermanları görüşüyor, bunun dışında hiçbir adım atmadı. Kanunları...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Komisyonumuza haksızlık yapıyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Öyle Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hiç öyle değil, ben izah edeceğim, haksızlık yapıyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Öyle Sayın Başkan, tek bir adım atmadı, tek bir adım atmadı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kendi üyesi olduğunuz Komisyona haksızlık yapıyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır. Ben haksızlığı yaparım çünkü öyle olduğuna eminim Sayın Başkan. “Kanunları milletvekilleri yapacak.” dediniz, şu güne kadar milletvekillerinin verdiği teklifleri değerlendirdiğiniz tek bir önerge yoktur. Her seferinde orada bir değerli arkadaşımız oturdu, bugün de Orhan Bey oturuyor ama eminim ki Sayın Elitaş’ın –şu anda sataşıyorum kendisine de- bir şekilde koordine ettiği...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Garo Bey, Orhan Bey ne kadar çalıştı haberin var mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olabilir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Haksızlık etme, kaç haftadır çalışıyor. Ezbere konuşma.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Elitaş saraydan getirdiği fermanı Orhan Bey’e teslim etti ve bu çerçevede bir yasağı görüşüyoruz. Burada milletvekillerinin bir iradesi yok Sayın Başkan. Yürütmenin taleplerini içeren bir torba yasayla karşı karşıyayız. Elbette yürütmenin talepleri de olabilir ama bu hazırlık sürecinde Sayın Başkan, benim herhangi bir iradem yok, haberim yok, Sayın Elitaş AK PARTİ Grubunda saraydan bir şekilde gelen torbaları alıyor, bir milletvekili arkadaşıyla beraber çalışıyor, gelip buraya dayatıyor, burada milletvekili iradesinden bahsedemezsiniz.

Sayın Başkan, eğer milletvekilinin iradesinden bahsediyorsanız HDP Grubu olarak çok sayıda kanun teklifi verdik. Daha geçen hafta, emekli ikramiyesinin 1.100 lira değil de 2 bin lira olması gerektiğini ve yaşlılık aylığı alan yurttaşlarımızın da bu emekli ikramiyesinden yararlanması gerektiğine dair bir basın toplantısıyla birlikte bir yasa teklifini Meclis Başkanlığına sunduk. Sizin masanıza gelmiştir Sayın Başkan, haberiniz var mı bu yasa teklifinden; gördünüz mü, duydunuz mu, biliyor musunuz? Mutlaka gelmiştir, eğer Bütçe Başkanınıza sorarsanız kendisi size söyler ama ben eminim ki görmemişsinizdir bile.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Tribüne oynuyorsun! Samimiyet yok ki!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, ne tribüne oynayacağım ya, bırak Allah’ını seversen!

Bir yasa teklifi verdik. Ondan önce, bir hafta önce -kısa çalışma ödeneği bitiyor Sayın Başkan- kısa çalışma ödeneği...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Etki analizi yaptın mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya bir müsaade et, ne konuşuyorsun ya! Bırak Allah’ını seversen!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Yapmadın işte!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İsmail, sen de düğmeye bas, söz verir sana; düğmeye bas, söz verir sana.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hatibi dinleyelim arkadaşlar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Kısa çalışma ödeneği bitiyor.” dedik Sayın Başkan. Bundan on beş gün önce, dedik ki: “Kısa çalışma ödeneğinin bitmesi doğru değil, daha pandeminin etkileri devam ediyor.” O açıdan, en azından yıl başına kadar kısa çalışma ödeneğinin ve ücretsiz izin ödeneğinin devam etmesi gerektiğine dair bir yasa teklifi verdik.

Sayın Başkan, bu yasa teklifimizi gördünüz mü, biliyor musunuz? Peki, gördüyseniz –gördüyseniz cevap vereceksiniz- neden o yasa teklifini gündeme almadınız da saraydan gelen, Mustafa Elitaş’ın derlediği, Orhan Bey’in de imzaladığı, arkadaşların da imzaladığı bu yasa teklifini alelacele cuma sabahı getirdiği teklifi derhâl gündeme aldınız? Nedir bizim verdiğimiz yasa teklifini bu yasa teklifinden daha az değerli kılan, bu sorunun cevabını merak ediyorum.

Ve şunu talep ediyorum Sayın Başkan: Bu yasa teklifini gündeme aldınız, bizim yasa teklifimizi de gündeme almanızı talep ediyoruz Sayın Başkan, tekliflerimize lütfen bir bakın. Eminim Cumhuriyet Halk Partisinin de verdiği, İYİ Partinin de verdiği önergeler de vardır. Niye bu yasa tekliflerine hiç bakmıyorsunuz? Niye bunları aylarca masanızda bekletiyorsunuz, gündeme almıyorsunuz da Sayın Elitaş'ın koordine ettiği, Sayın Orhan Bey'in verdiği teklifi, cuma sabahı verdiği teklifi cuma öğlen diyorsunuz ki "Ben çağrı yapıyorum." daha bir saat geçmeden, daha bir inceleme yapılmadan, etki analizini yaptırmadan, çalıştırmadan. "Yahu kardeşim, Sayın Elitaş, Orhan Bey, bunun etki analizi yok, al bunu geri bir çalış." demeden, niye yarım saat geçmeden gündeme alıyorsunuz? Anayasa'ya aykırı pek çok maddesi olan... 12'nci madde, 19'uncu madde, 22'nci madde Anayasa'ya aykırı. Yahu arkadaşlar, beş yıl geçti darbe girişiminin üzerinden, bu memleket hâlâ OHAL rejiminde yaşıyor, siz diyorsunuz ki üç yıl daha OHAL rejiminde yaşasın. Bir milletin vekili bunu diyebilir mi? Ya bir normalleşelim, olağanlaşalım demiyoruz, OHAL rejimini üç yıl daha dayatalım bu ülkeye diyorsunuz ve bunu şöyle yapıyorsunuz: Orhan Bey imzayı atıyor veriyor, Elitaş gönderiyor, bir yarım saat sonra –bu, Anayasa'ya aykırı mı, değil mi inceletmeden- bunu gündeme alıyorsunuz Sayın Başkan. Bu, kabul edilemez.

O açıdan bu sorularıma lütfen cevap verin.

Ya bu Komisyonun işleri var. Merkez Bankasının oturumunu yapma talebini aylardır size söylüyoruz Sayın Başkan, Sayıştay oturumunu yapmayı öneriyoruz. Merkez Bankamız vesayet altında, saray sürekli "Faiz indir." diyor ama öbür taraftan faiz indirme şartları yok. Şimdi, böyle bir vesayet altında olan Merkez Bankasını dinlemek isterdik. Sayıştayımızın denetim raporları gelecek, bununla ilgili ne durumda, buna dair dinlemek isterdik. Daha pek çok oturum var, bunları da gündeme almıyorsunuz, milletvekillerinin verdiği yasa tekliflerini gündeme almıyorsunuz ama ne hikmetse Sayın Elitaş'ın Orhan Bey'le beraber hazırladığı teklifi yarım saat geçmeden gündeme alıyorsunuz. Bu, kabul edilemez Sayın Başkan.

Diğer bir husus da... Ya, burada basın görev yapıyordu Sayın Başkan. Siz dediniz ki: "Ben yalnızca TBMM kamerasını çağırıyorum." Ve yalnızca ilk başta "Efendim, şöyle bir kim var, kim yok bir beş dakika çekip çıksın, gitsin." diyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Basın burada, oturuyorlar. Yazılı basın, her şey, tutanaklar da var, evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, hayır Sayın Başkan, görüntülü basın.

Ya, şurada çok önemli bir yasa teklifi getirilmiş, görüşeceğiz. Neden bu basının görev yapma şartlarını bu kadar kısıtlıyorsunuz? Bu da kabul edilemez Sayın Başkan. Bu açıdan -özellikle soruyorum- niye bizim yasa tekliflerimizi gündeme almıyorsunuz? Sayın Elitaş hangi odada bu yasaları hazırlıyorsa, Orhan Bey'i çağırıyorsa niye bizi çağırıyor? Niye siz bununla, bu hazırlık süreciyle ilgili herhangi bir şekilde "Arkadaş, hangi odada bu yasayı hazırlıyorsunuz?" diye sormuyorsunuz. Bu kuluçka odası neredeyse biz de bilmek istiyoruz Sayın Başkan. Bu yasaların hazırlandığı, fermanın geldiği bu kuluçka odasında ve oralarda müdahil olmak istiyoruz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yasanın hazırlandığı yer burası işte, bu komisyon.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Erhan Bey, buyurun lütfen.

Sonra İbrahim Bey'e söz verelim.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bütün arkadaşlara günaydın.

Şimdi, tabii, Sayın Başkan, yani torba yasayla ilgili eleştirilerimiz belli. Torba yasa gelmeyeceği taahhüt edilmişti AK PARTİ tarafından ancak torba yasaya ilişkin kanun teklifleri gelmeye devam ediyor. Bu birinci yanlış. İkincisi, tabii, bu torba olunca birçok komisyonu ilgilendiriyor. Burada yazıda diğer tali komisyon diye komisyon isimleri geçiyor, onlar da yetersiz. Orada mesela İçişleri Komisyonu falan da olmalı ama oralardan zannediyorum herhangi bir rapor gelmedi yine, her zaman olduğu gibi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet.

ERHAN USTA (Samsun) – Evet, “Gelmedi.” diyorsunuz yani bu olacak iş değil. Burada bizi ilgilendiren madde bizi ilgilendirmeyenlerden daha az. Burada bizi ilgilendiren çok az madde var bana göre. Burada Adalet Komisyonunu, İçişleri Komisyonunu, Bayındırlık Komisyonunu, Sağlık Komisyonunu, Enerji Komisyonunu ilgilendiren maddeler var. Yani en azından onların bir raporu gelmeli hani, bu kanun yapma kalitesi açısından. Her zaman söylediğimiz şey ama yani bu sefer ki olacak gibi değil. Diğerlerinde yine, büyük ölçüde bizi ilgilendiren maddeler oluyordu çoğunluğu ama burada çoğunluğun Plan ve Bütçe Komisyonunu ilgilendiren maddeler olmadığını görüyoruz. Bunun da yanlış olduğunu düşünüyorum. Bu anlamda bu kanun teklifinin geri çekilmesi lazım veya bizi ilgilendiren maddelerle sınırlandırılarak Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi gerekir. Ama, tabii, biz ne dersek diyelim siz bildiğinizi yapacaksınız, o da ayrı bir husus. Ama en azından kayıtlara geçsin.

Arkadaşlarımız her defasında ifade ediyor, biz de destek veriyoruz, doğrudur bu bilgilendirme toplantılarının yapılması lazım. Siz “Bir açıklama yapacağınızı” söylüyorsunuz, onu da ben merak ediyorum. Ama bu Plan ve Bütçe Komisyonunu hakikaten Plan ve Bütçe Komisyonu gibi çalıştıralım yani kanuni yükümlülükleri olan kurumlar gelsin burada bilgilerini zamanında versin. Yani hiç kimse de Meclisin iradesini hiçe saymasın diyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

İbrahim Bey, buyurun lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Değerli Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Herkeseye saygı sunuyorum.

Şimdi, efendim, biz burada ne zaman ki toplansak mutlaka ama mutlaka usul üzerine bir tartışma yaşanıyor. Elbette bu olur, olmalı ancak usul dediğiniz ne? Neyi tartışıyoruz biz? İç Tüzük’ün ilgili maddelerine bakıyoruz; orada hiçbir şekilde şu tartışmaların yeri yok. “Kayıt düşelim, not düşelim.” Eyvallah.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sen hazırlık sürecinde var mıydın İbrahim?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Gayet tabii ki vardım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz niye yoktuk peki? Biz niye yoktuk?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, bakın, değerli arkadaşlarım, şunu söyleyeyim: Sabahtan akşama kadar günlerce çalışılmış bir teklif var burada. Samimi söylüyorum ki Orhan Bey günlerce emek verdi, çalıştı, ne yapabiliriz gayreti içerisinde oldu. Siz buraya geliyorsunuz, bir çırpıda hepsini silip atıyorsunuz, ezberlerinizi dillendiriyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Orhan Bey, İçişleri...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Biz de ne olduğunu anlamak için uğraşıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, hatibi dinleyelim lütfen, hatibi dinleyelim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, kardeşim, milletvekilinin müdahil olup olmadığını tartışıyoruz burada.

Milletvekili nasıl çalışır, bir kanun üzerine nasıl çalışacak? Ayrıntısıyla illa da Garo Paylan'ı mı çağırması lazım ki o geçerlilik kazansın, yok böyle bir şey kardeşim.

Bütün samimiyetle söylüyorum ki biz buraya neyi getirmişsek, hangi tasarımı, hangi teklifi getirmişsek tamamında künhüne varıncaya kadar ayrıntısıyla çalışmış, öyle gelmişiz, ezbere hiçbir şey yapmadık. (Gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, size bu yaptığınız yapılsa ne düşünürsünüz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama yaptılar efendim, siz müdahale etmediniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ettim, hatibe müdahale etmeyin dedim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Değerli Başkanım, o tribünlere oynadığı için her vakit bunu yapıyor, her zaman bunu yapıyor, samimi değil, sahici değil o yüzden böyle bağırıyor.

Şunu yapıyoruz arkadaşlar: Burada çok değerli bürokratlarımız var, siz de bürokrasiden geldiniz Erhan Bey. Çok ciddi gayretler ortaya konuluyor, onların emeklerini görmezden gelmemek lazım.

ERHAN USTA (Samsun) – Onu biz de demiyoruz canım.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Gayet tabii ki bu bir süreç, o süreç içerisinde onlar da müdahil olacak, onlar da bilgi verecekler, milletvekilini donatacaklar; başka türlü olmaz ki, nasıl olacak bu? O süreçte onların da dahil olması lazım ve bunlar yaşanıyor ve samimi söylüyorum ki mütakâmil bir hâle getirilip buraya geliyor ancak buraya gelmesi şu anlama geliyor: Zaten burada birlikte konuşacağız, varsa noksanı ilaveler yapılacak. Bunun için gelmiyor mu? Komisyon başka ne anlam ifade ediyor?

Dolayısıyla, burada usul üzerine söz alırken -benim talebim şimdiye kadar hep öyle oldu- İç Tüzük'ün ilgili maddeleri, 38'inci madde çok net, ona göre söz alıp ona göre kayıtları düşmek lazım; aksi hâlde, Anayasa'nın hangi maddesine göre bir aykırılık söz konusu -burada tartışılan maddeler-onları konuşmak lazım; onun dışında neyi konuşuyoruz ben anlamıyorum ve her seferinde bunları konuşuyoruz biz. Oysa hepimiz neyi konuşmamız gerektiğini fevkalade iyi biliyoruz.

Dolayısıyla, arkadaşlar, ben bunları özellikle kayda geçiyorum, Orhan Bey'in de emeklerine çok ciddi saygı duyuyorum; o emeklere bizim de müdahalemiz oldu, arkadaşlarımızın burada gayretleri oldu, çalışmaları oldu...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne zaman geldiniz?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – ...bunu inkâr etmek aslında bindiğin dalı kesmektir Garo Paylan, samimi söylüyorum bindiğin dalı kesmektir...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Dal mı bıraktınız ya!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – ...ve Sayın Başkanımızın ifade ettiği gibi bu Komisyona büyük bir haksızlıktır, buradaki bütün arkadaşlarımıza haksızlıktır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kim dalı kesti ya, ağaçları yaktınız, yaktınız!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Dahasını söyleyeyim arkadaşlar, buraya gelip buraya katkı sunun kim varsa hepsine haksızlıktır, ayıptır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen arkadaşlar, lütfen, dinleyelim hatibi.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bunu yapmayalım.

İnşallah, çalışmalar hayırlı uğurlu olsun.

CAVİT ARI (Antalya) – Nilgün Hanım da teklif hazırladı geldi, 3 maddeyi geri çektiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, usul hakkındaki görüşlere, müsaadenizle ben de bir şeyler söylemek istiyorum. Birincisi, artık, mutlak bir usul tartışmamız... Bu “torba kanun” dediğimiz çeşitli kanunlarda, kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapan kanunlar. Bu, eleştirilebilir elbette, eleştirilmesin anlamında söylemiyorum ama yerleşik bir uygulamamız; yıllardır, özellikle Plan ve Bütçe Komisyonumuzda bu uygulamalar yapılıyor. Ha, bunlar...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani bir saçmalık, yerleşik diye kabul mü edeceğiz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir dinlerseniz... Mehmet Bey, bir dinlerseniz memnun olurum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ama böyle bir savunma olur mu ya! “Yanlıştır, saçmadır ama yerleşti.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli kardeşim, bir dinlerseniz... Lütfen, lütfen ama böyle bir usul yok, böyle bir usul yok Mehmet Bey!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nasıl bir usul yok!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İstedığınız gibi çıkıp bağırıramazsınız, kusura bakmayın!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye başkalarının bağırmasına bir tek sesiniz çıkmıyor?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir dinleyin, ben cevap vermeye çalışıyorum, sonunu dinlemeden niçin bağırıp şey yapıyorsunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Haydi, iktidar grubuna bir şey söyleyin; size saygımız var, iktidar grubuna bir şey söyleyin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söylüyorum ben, usulü kim ihlal ederse ona söylüyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “Saçmaymış, kötüyümüş ama yerleşmiş.” Bakın hele.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli kardeşlerim, şimdi...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Usul yok diye...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, bir saniye...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Usulü değiştirin ya!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İşte, oraya geleceğim, bir dinlerseniz geleceğim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ya, bir müsaade edin ya, Başkanı konuşturuyorlar ya!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bunlar böyle demokrat, Başkanı konuşturuyorlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Allah Allah, ya, sonunu dinlemeden nasıl yorum yapabiliyorsunuz? Çok özel bir yeteneğiniz var herhâlde. Bir dinleyin sonunu.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yetenek sizin “Usul yok yok yok.” diye usul koyuyorsunuz, bunu değiştirin!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, değerli kardeşlerim, değerli arkadaşlar, değerli üyeler; bu usullerin değişmesi elbette tartışılabilir, gündem yapılabilir ama bunlar İç Tüzük’le ilgili hususlar. Yeni sisteme geçtiğimiz zaman İç Tüzük’le ilgili mekanik bir değişiklik yapıldı, özde bir değişiklik yapılmadı. İç Tüzük’te, bütün grupların bir araya gelip yeni sistemin mantığına uygun bir şekilde esastan birtakım değişiklikler yapması elbette faydalı olacaktır; Meclisimizin daha düzenli, daha sistematik çalışmasına

fayda sağlayacaktır. Bu, sadece AK PARTİ veya Cumhur İttifakı'nın meselesi değil, bütün grupların burada katkısıyla olabilecek bir durum. Dolayısıyla, yeni İç Tüzük tartışmaları burada çok daha anlamlı olacaktır; aksi taktirde, aynı tartışmayı defalarca yapıp devam edeceğiz.

Diğer taraftan, yine, arkadaşlarımız tarafından, yürütme ile yasama ilişkisine ilişkin bazı yorumlar yapıldı. Dünyada da bizde de başkanlık sistemleri kuvvetler ayrılığına dayanır ama kuvvetler ayrılığı “kuvvetler kopukluğu” demek değildir. Bütün dünyada da yasama, yürütme, yargı arasında temel fonksiyonlar itibarıyla elbette ayrılık vardır, kuvvetler ayrılığı vardır ama bir taraftan da ortak çalışmalar vardır, etkileşim vardır ve...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nereelerde var işte, merak ediyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bütün dünya... Amerika Birleşik Devletlerine bakın, diğer ülkelere bakın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Burada nerede ortak çalışıyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, müsaade ederseniz fikirlerimizi, yorumlarımızı yapalım. Beğenmeyebilirsiniz, hoşunuza gitmeyebilir ama karşınızdakini dinlemek asgari demokratik tavırdır, bunu yapmıyorsanız ben ne diyebilirim yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yo, yo, Başkan, nerede çalışılıyor diye merak ediyoruz “Beraber çalışıyoruz.” dediniz ya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Diğer taraftan, Meclis ve yürütme ilişkisi elbette bu dönemde de tartışılmalıdır. Yürütme elbette ihtiyaçlarını ortaya koyacaktır. Yürütme elbette teknik çalışmalarla yasama sürecine katkıda bulunacaktır, bundan tabii bir şey olamaz. Bu, yasamanın görevini aldığı anlamına gelmez. Yasama son sözü söyleme yetkisini her zaman elinde tutan bir organdır ve yasama itibarıyla son sözü söyleyen Gazi Meclisimizdir. Komisyon ve Genel Kurul itibarıyla Meclis bu görevini ifa etmektedir. Geçmişte de ben bu Mecliste görev yaptım –önceki sistemde de- ikisini mukayese ettiğimde ideal bir durum olmayabilir ama geçmişle mukayese edildiğinde bugün Meclisimiz çok daha aktiftir kanun yapmada. Meclis, hazırlık sürecinden başlayarak milletvekili arkadaşlarımız sürece dâhil olmakta ve süreci yönetmektedirler, gruplar yönetmektedir, grup başkan vekillerimiz yönetmektedir fakat bir taraftan da şu gerçeği de söylememiz lazım: Bu Mecliste halkın iradesiyle oluşmuş bir çoğunluk var, AK PARTİ var ve Cumhur İttifakı var. Vatandaş buna çoğunluğu verdi. Niye verdi? Bir programı var bu partilerin, bir tercihleri var, politika tercihleri var, yasal düzenleme vaatleri var, topluma söyledikleri sözler var. Bu sözleri de yasama boyutu itibarıyla da burada yerine getiriyorlar, bundan da tabii bir şey yok, bütün demokratik ülkelerde de bu böyledir ama bu, muhalefetin görüşlerine kulak verilmemesi, dinlenilmemesi, yeri geldiğinde birtakım görüşleri alıp bunu değerlendirmemek anlamına da gelmemektedir. Nitekim, Komisyonumuzun uygulamasında da Genel Kurulda da zaman zaman bunlara rastlıyoruz, görüyoruz, tecrübe ediyoruz. Burada haksızlık yapmayalım lütfen.

Diğer taraftan, bu bilgilendirmeler hususunda bütün arkadaşlarımızın bazı değerlendirmeleri oldu, müsaade ederseniz biraz uzun bir açıklama ama artık okumak istiyorum çünkü her defasında aynı tartışmayı yapıyoruz.

Değerli milletvekilleri, çeşitli kamu kurum ve kuruluşları tarafından Plan ve Bütçe Komisyonuna yapılması öngörülen bilgilendirme faaliyetleriyle ilgili çeşitli eleştiriler gündeme geldi. Bu konuda, üyemiz Sayın Bülent Kuşoğlu'nun da geçtiğimiz günlerde bir basın açıklaması oldu. Ben, Bülent Bey'e hassasiyeti için teşekkür ediyorum ancak hem burada hem de basına yapılan açıklamaların gerçekle örtüşmediğini de ifade etmek istiyorum. Komisyon Başkanı olarak tekrar bu konuda yeniden bazı açıklamalar yapmak istiyorum.

Öncelikle şunu ifade edeyim: Kurumların Plan ve Bütçe Komisyonuna bilgilendirme yapmadığına ilişkin iddialar kesinlikle gerçeği yansıtmamaktadır. Daha önceki Komisyon toplantılarının usul tartışmalarında da çeşitli vesilelerle kamuoyu önünde pek çok kez bu tür iddialar dile getirilmişti. Bu elbette bazı eksiklikler olabilir ama “Kurumlar mevzuata uymuyor, Plan ve Bütçe Komisyonu görevini yapmıyor.” gibi hem Komisyona hem de Gazi Meclisimize yönelik bu iddialar asla kabul edilemez. Burada bu vesileyle tekrar ifade ediyorum: Plan ve Bütçe Komisyonu İç Tüzük’ün ve kanunların kendisine verdiği yetki doğrultusunda denetim faaliyetlerini yerine getirmektedir. Bilgilendirme faaliyetleri kapsamında 2021 yılı Ocak ayında ilgili tüm kurullarla bilgilendirme faaliyetlerine ilişkin görüşmeler gerçekleştirdik ve bu doğrultuda Meclisimize sunulan raporları üyelerimize dağıttık. Her gündeme geldiğinde bu raporların hem basılı hem de elektronik ortamda pek çok defa yeniden dağıtımını sağladık. Bu kapsamda, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nun 129’uncu maddesi kapsamında Sermaye Piyasası Kurulunun faaliyetleriyle ilgili olarak hazırlanan bilgilendirme raporu 12 Ocak tarihinde Komisyon üyelerimize dağıtılmıştır. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nun 124’üncü maddesi kapsamında TMSF tarafından hazırlanan bilgilendirme raporu 11 Ocak tarihinde Komisyon üyelerimize dağıtılmıştır. Yine, 5411 sayılı Kanun’un 97’nci maddesi kapsamında Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından hazırlanan bilgilendirme raporu 11 Ocak tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmuş ve Komisyon üyelerimize dağıtılmıştır. 6305 sayılı Afet Sigortaları Kanunu’nun 3’üncü maddesi kapsamında Doğal Afet Sigortaları Kurumunun faaliyetlerine ve denetim sonuçlarına ilişkin olarak Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca hazırlanan bilgilendirme raporu 13 Ocak tarihinde Komisyon üyelerimize dağıtılmıştır. 47 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 17’nci maddesi kapsamında Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun faaliyetlerine ilişkin hazırlanan rapor 13 Ocak tarihinde Komisyon üyelerimize dağıtılmıştır. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan kamu borç yönetimine ilişkin rapor her ay düzenli olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmakta ve Komisyon üyelerine dağıtılmaktadır. Sayıştay Başkanlığı tarafından Komisyonumuza altı aylık süreler içinde, yılda 2 defa rapor sunulmakta ve rapor üyelerimize dağıtılmaktadır. Merkez Bankası tarafından Plan ve Bütçe Komisyonuna 25 Kasım tarihinde bilgilendirme sunumu yapılmıştır, 2021 yılı içinde yapılması gereken sunumla ilgili Merkez Bankası Başkanının görev değişimi sonrasında, Bankaya 20 Nisan 2021 tarihinde yazı yazılmış Komisyonumuzca, şifahen yapılan görüşmede de bütçe öncesinde, ekim ayı içinde sunumun yapılmasının planlandığı ifade edilmiştir.

Varlık Fonuyla alakalı olarak 6741 sayılı Kanun’da, Fonun Komisyonu bilgilendirilmesine yönelik bir hüküm bulunmamaktadır. Kanunda geçen bu hüküm Fonun denetiminin Plan ve Bütçe Komisyonunca yapılacağı şeklindedir. Bu kapsamda da Varlık Fonunun en son denetimi de bildiğiniz üzere 27 Ocak tarihinde gerçekleştirilmiştir, yeni denetim raporunu bekliyoruz, gelir gelmez yine en kısa zamanda, bu denetimi de Komisyon olarak gerçekleştireceğiz. Biliyorsunuz onu bir denetim raporu üzerine yapıyoruz, o denetim raporu bitmeli ki biz bu denetimi gerçekleştirelim.

Sosyal Güvenlik Kurumuyla alakalı olarak da Kurumun bilgilendirme sunumuyla alakalı olarak 2 Kasım tarihinde ilgili mevzuat hatırlatılmış olup bilgilendirme sunumu yapılması talep edilmiştir, en uygun zamanda bu sunumu da gerçekleştireceğiz, burada bir eksikliğimiz var, onu kabul ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, detaylı bir biçimde verdiğim bilgilerden de anlaşılacağı üzere Plan ve Bütçe Komisyonu ilgili kurumlarla iletişim hâlinde Komisyonun bilgilendirilmesini sağlamaktadır ve geciken, aksayan durumlar varsa da bunları takip edip gerekli uyarıları kurumlarımıza yapmaktadır. Özellikle ekim ayının ilk yarısında, bütçe başlamadan olabilecek her türlü çalışmayı sizlerle de iş birliği içinde gerçekleştirmeyi planlıyoruz.

Bilgilerinize sunarım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, söz alabilir miyim? Hem satışmadan hem kurumlara ilgili cevap verebilir miyim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, benim açıklamalarıma yönelik “Gerçeği yansıtmamaktadır ve Gazi Meclisimize yönelik bu suçlamalar yanlıştır.” dediniz. Gerçekten sizin de açıklamalarınız tümüyle gerçeği yansıtmadı ve Gazi Meclisimize yönelik olarak bazı sıkıntılar yarattı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – “Hiçbir bilgilendirme yapılmadı.” ifadesi benim gerçeği yansıtmadı dediğim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu dönem içerisinde bu kurula hiçbir bilgilendirme yapılmadı. Yazılı bilgi verilmesi ayrı bir konu, kanunda yeri var, buraya gelip bilgi vermeleri ayrı bir konudur. Yazılı bilgilendirmede sadece kendi istedikleri konularla ilgili bilgi veriyorlar, buraya geldiklerinde biz istediğimiz konuları soruyoruz. Buradaki bilgilendirme ayrıdır, kanun bunu emretmiştir, sadece yazılı bilgilendirme yeterli değildir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bugüne kadar hep yazılı bir şekilde yapıldı, gerekirse çağırırız da.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Müsaade ederseniz devam edeyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mevzuat gereği zorunda değiliz...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Zorunda...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hayır ama bilgilendirmenin şekli takdire bağlıdır, öyle bir zorunluluk yoktur ama çağrılabilir elbette.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkanım, niye kaçınıyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kaçınmıyoruz, birlikte konuşalım, gerekirse çağırırız diyoruz. Ama “Bilgilendirme yapılmadı.” ifadesi doğru değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kanun Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kanun bilgilendirir diyor, gelip burada sunum yapar demiyor ve onlar da bilgilendirmeyi raporlarla yapıyorlar. Siz raporları kabul etmeyiz diyorsunuz...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, siz “teamül” diyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teamül bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nasıl teamül? Hep gelmiş buraya. Durmuş Bey de geldi buraya...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Merkez Bankası geldi, kusura bakmayın biz diğerlerinden bahsediyoruz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Dönemi bitti 1 kere gelmedi, 2 kere gelecek...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Geldi mi Merkez Bankası?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, size söz geldiğinde konuşursanız. Durmuş Bey, söz Bülent Bey’de size de söz vereceğim, o zaman görüşlerinizi ifade edin lütfen.

Buyurun Bülent Bey.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, ben tek tek kanunları ve kurumları saydım; 9 kanun ve 9 kurum. Bunlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonuna düzenli olarak bilgi vermesi gereken kurumlar olarak geçiyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bülent Bey, bilgi veriyorlar, sunum yapmıyorlar dersiniz anlarım, gelsinler sunum yapınlar diyebilirsiniz...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bilgilendirmeden kasıt, burada...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama rapor gönderiyorlar, biz de bunları paylaşıyoruz sizinle, bu bilgilendirme değil midir?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, sizin çok daha iyi biliyor olmanız lazım -bakanlık da yaptınız arkadaşımızın dediği gibi- bilgi vermek, yazılı bilgi vermek ayrı, bilgilendirmek ayrıdır, sunum yapmak ayrıdır. Burada bizim bu kurumlarla ilgili olarak nasıl çalıştıklarıyla durumlarıyla ilgili bilgi almamız lazım, konu bu kadar basittir, Meclisin görevidir bu. Denetim görevi vardır Meclisin yasama göreviyle birlikte, bu görevlerinden bir tanesi budur. Bu yıl içerisinde, 2021 yılı içerisinde bu görevlerden hiçbirisi burada yerine gelmemiştir.

Merkez Bankasıyla ilgili olarak dediniz ki: “O da görevini yapmıştır.” Dediğiniz gibi 2020 Kasım ayında en son yaptı, bu yıl içerisinde iki bilgilendirme yapması gerekiyor, burada sunum yapması gerekiyor, yapmadı. Temmuz ayı geçiyor, bu sene bilgilendirme yapmamıştır, iki bilgilendirme yapması gerekiyor yani altı ayda bir bilgilendirme yapması gerekiyor, tek sunum bile yok.

Sosyal Güvenlik Kurumu, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçildikten sonra Sayın Cumhurbaşkanı tarafından çıkan kararnameyle bu görev verilmiştir, buraya yani Plan Bütçe Komisyonuna sunum yapması, daha tek bir sunum yapılmamıştır; tek bir sunum. Ya, burada Meclis yok mu? Kanun yok mu yani Cumhurbaşkanının çıkardığı kararnameyi mi hiçe sayıyorsunuz yoksa Meclisten mi çıkması gerekir diyorsunuz? Meclisten çıkanı da dikkate almıyorsunuz, anlamıyorum yani. Tek bir sunum yapılmamıştır. Bu yıl içerisinde yapılması gereken sunumlardan hiçbirisi burada yapılmamıştır Sayın Başkanım, bunu talep ediyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İlave olarak TÜİK’ten de -kanunda yok ama- sunum yapmasını talep ettik. Yeni sistemleriyle ilgi, yeni normlar, standartlarla ilgili -çok da kurum başkanı değişti- bunlarla ilgili... Bakın bugün de onlarla ilgili bazı maddeler görüreceğiz. Şimdi bu görüştüğümüz kurumlarla ilgili bize, buraya, Meclise aynı zamanda denetim yetkimiz olduğu için kurumların bilgi vermesi gerekiyordu. Bu bilgileri almadan kanunlar çıkarıyoruz. Demin söyledim, 23 kanun maddesi var, 15’iyle ilgili olarak biz bu dönem zaten görüşme yapmışız yani tekrar ediyoruz, kendimizi tekrar ediyoruz. Burada bir sakatlık var, bir anormallik var, görmemiz gereken, anlamamız gereken, düzeltmemiz gereken bir durum var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yeni bir İç Tüzük yapılmalı mı sizce?

CAVİT ARI (Antalya) – Mevcut mevzuatı doğru uygulayın yeter.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunun tüzükle ilgisi yok, bunun zihniyetle ilgisi var Sayın Başkanım. Tabii ki bir İç Tüzük yapılabilir, kanun değişebilir ama öncelikle zihniyettir. Bu kurumlarla ilgili bu denetimi yapacak mıyız, yapmayacak mıyız? Biz Meclis olarak bu milletin iradesini yerine getirecek miyiz, getirmeyecek miyiz, bunu yapabiliyorsak...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tabii ki getireceğiz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – ...ondan sonraki mevzuat çok önemli. Bu konuda samimiyetimiz varsa bunu yapabiliriz eğer samimiyetimiz yoksa kanunun, tüzüğün ne olduğunun da çok çok önemi kalmaz samimiyet yoksa.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, sonuç olarak bu yıl içerisinde tek bir sunum yapılmamıştır bu Komisyona ve millet iradesi ayaklar altına alınmıştır maalesef, bu üzüntümü tekrar kayıtlara geçirmek istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Garo Bey, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizin cevaben verdiğiniz konuşmada benim taleplerime cevap vermediniz Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hangi talebinize?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yasa tekliflerimiz var dedim, bu yasa teklifleri sizin masanızda...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben verdim, bir Mecliste parti çoğunluğu var dedim, bu parti çoğunluğunun tercihleri sonuçta esastır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ama bunu diyemezsiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – ...ama yeri gelir sizin teklifinizi de uygun görür Meclis, ona bir şey diyemem, bu grupların tercihidir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan -bakın yine Sayın Elitaş hukuku iyi bilir- siz tarafsızsınız o koltukta oturduğunuz için.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tabii ki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tarafsız olmalısınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Doğru.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi ama siz “Burada bir Meclis çoğunluğu var, o Meclis çoğunluğu yalnızca bana yasa teklifi getirdiğinde ben bunu gündeme alırım.” diyemezsiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Her zaman değil ama genellikle öyle.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, “genellikle değil”, her zaman öyle.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Dünyanın her yerinde öyle Garo Bey.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bakın...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Dünyanın bütün demokrasilerinde çoğunluk partileri vardır, Amerika’da farklı mı veya Avrupa’da farklı mı bu?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, şimdi bana müdahale ediyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun ama siz...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bakın, az önce bence bu anlamda skandal bir cümlede bulundunuz, o koltukta, o makamda oturduğunuzda tarafsız davranmanız gerekiyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tarafsız davranıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, şunu diyorsunuz: Siz dünyanın en güzel yasa teklifini dahi verseniz, bu halkın yararına olan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hayır, hayır, onu söylemiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – ...en yararlı yasa teklifini dahi verseniz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen sözlerimi çarpıtmayın, öyle bir şey söylemedim. Söylemediğim bir sözü bana atfetmeyin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben tercüme ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Benim söylediğim şu...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu Mecliste...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mecliste bir çoğunluk var...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, bana müdahale ediyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir saniye, ama bana yönelik bir çarpıtmada bulundunuz, söylemediğim bir sözü söylüyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tabii, tabii, devamını siz söyleyin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir saniye bir söyleyeyim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Buyurun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben hiçbir şekilde dediğiniz bir sözü sarf etmedim, “Dünyanın en güzel kanununu getirirseniz olmaz.” demedim; bunu siz söylediniz. Benim söylediğim şu: Bu Mecliste bir AK PARTİ var, Cumhuriyet İttifakı var, bir çoğunluk var, bunlar halka gittiler, seçimler yapıldı, seçimlerde halka birtakım taahhütlerde bulundular, dediler ki: “Biz çoğunluk olursak şöyle şöyle şeyler yapacağız, bu tür politikalar izleyeceğiz.” Doğru mu?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Doğru.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Doğru değil, doğru değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz de gittiniz, başka politikalar önerdiniz. Vatandaş böyle bir...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, Meclis yapısında “Cumhuriyet İttifakı” diye bir kavram, bir yapı yoktur, siyasi partiler vardır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz teknik olarak başka türlü ifade edebilirsiniz, ben merakımı bir anlatayım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – İç Tüzük’te “ittifaklar” diye bir şey geçmez.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Burada, halkın önünde birtakım taahhütlerde bulundular ve önceliklerini ortaya koydular, bütün demokrasilerde olduğu gibi, bu, bize özgü bir şey değil.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sizin partiniz de çoğunlukta olan bir parti değil Sayın Başkan.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – 1’inci parti.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bütün demokrasilerde halkın çoğunluğunun teveccühünü kazanan partiler kendi programlarını yasamayla, bütçeyle, başka araçlarla hayata geçirirler, bundan da tabii bir şey yoktur; benim söylediğim bu. Bunu başka yerlere çekerseniz yazık olur, ben öyle bir laf söylemedim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ben başka bir yere çekmiyorum, siz tutanaklara bakabilirsiniz. Siz dediniz ki: “Cumhuriyet İttifakı bana yasa teklifi getirdi...”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Merak etmeyin, seçimler belli bir süre sonra tekrarlanıyor. Ha, halk sizin programınızı beğenir, sizin yaptıklarınızı onaylar, başka bir çerçeve çıkar ortaya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, zaten bakın, ben sizi şu şekilde uyarıyorum, şu konuda uyarıyorum: 3 vakte kadar o koltuk değişecek...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – O, senin rüyan.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Rüya gör onu, rüya gör onu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – ...o koltukta muhalefette olanlardan bir başkan orada olacak, yarın öbür gün bir başkası da size aynı şeyi dayattığında siz buraya oturacaksınız, siz “Yanlış yapıyorsunuz. Ben çok güzel yasa teklifleri veriyorum, niye bunu gündeme almıyor?” diyeceksiniz birisi diyecek ki orada diyelim ki bir başka, aynı düşüncedeyseniz “Ya, altı ay önce siz de böyle yapmıştınız.” Bu, doğru mudur Sayın Başkan? Yani sonuç olarak milletin yararına bir yasa teklifiyse buna bakmanız lazım, bunu değerlendirmeniz lazım. Ben de size diyorum ki...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Paylan, Başkan karar vermiyor ki buna, biz karar veriyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye? Olur mu? Gündeme almaya Başkan karar verir, Başkan karar verir. Ya, hayır...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – “Biz” kim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, ikili konuşmalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gündeme almaya tarafsız ve bağımsız Başkan karar verir.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – “Biz” derken kimi kastediyorsunuz?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Komisyonunda görüşüyoruz. Kimi kastediyor? Başkan ve üyeleri kastediyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, toparlarsanız sevinirim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama daha... Siz benim lafımı kestiniz, ben ifade edemedim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir dinleyelim arkadaşlar. Size de söz vereceğim Ekrem Bey.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Meclis çatısı altındaki partileri kastediyorsunuz, biz de onların içerisindeyiz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ya Hocam, bu ülkede bir Siyasi Partiler Yasası var...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Karar aşamasında bizlerin de görüşünü alın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Elbette... Komisyonunda bunun için buradayız, Genel Kurulda bunun için çalışıyoruz. Bütün partiler burada katkılar sunuyorlar, ben zaman zaman muhalefetten gelen önerilerle birtakım değişiklikler yapılmasına bizzat şahidim. Niye “Hiç olmadı.” diyoruz? Var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Söz benim mi Sayın Başkan?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama yetersiz bulabilirsiniz o ayrı bir mesele.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, o açıdan ben, az önce yaptığımız açıklamayı talihsiz bir açıklama olarak gördüm, şunu diyebilirdiniz, doğali olan odur: “Milletvekillerimizden gelen önerileri ben değerlendiriyorum, sizin de önerinizi değerlendirdim, efendim, Cumhuriyet İttifakı’nın verdiği veya AKP, MHP’nin verdiği önergeyi de değerlendirdim, onu uygun buldum.” Bu, başka bir şey. Ama “Benim, efendim, bu Mecliste Cumhuriyet İttifakı çoğunluğu var, onlardan gelen yasaları gündeme almam doğaldır.” demeniz bir skandaldır, bu, doğru bir şey değildir.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Skandalı mı var yani? Ne demek “kuluçka” ya? Sen bir milletvekiline nasıl hakaret edersin?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne hakareti ya?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Nasıl hakaret edersin. Hangi kuluçka...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Kuluçka öyle anlama gelmiyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Kuluçka odası” diye tanımlanır, “olgunlaşma odası” diye meclislerin... Hakaret değildir bu.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ya, sen Parlamentoya hakaret ediyorsun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Hayır, öyle bir şey yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlayalım Garo Bey.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, öyle değildir. Sen bilmiyorsun, dünyada böyle tarif ediliyor, hazırlık odası...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Gidiyorsun Amerika'ya sen bu ülkeyi şikâyet ediyorsun, ondan sonra...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, bırak Allah'ını seversen... Ya, senin temsilcin... Bırak Allah'ını seversen...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşlar, ikili konuşmayalım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bırak Allah'ını seversen ya. Gelmişsin Başkana dil uzatıyorsun ya...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ya, kuluçka o anlama gelmiyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Haddini bil sen.

Sayın Başkan, nedir bu? Az önce...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ekrem Bey, müsaade edelim lütfen.

Garo Bey, lütfen toparlayın.

Ekrem Bey, size söz vereyim, birazdan konuşun olur mu?

Ekrem Bey, birazdan söz vereyim, söz aldığınızda konuşun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ekrem Bey, demokratik parlamentolarda olan bu yapının doğal tercümesini yaptım, aynen böyle ifade ediliyor.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – İftira atıyorsun ama tercümesini yaparken.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, Sayın Başkan, bu nedir ya?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Neyse karşılıklı konuşmayalım. Siz de tamamlayın lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, susarsa konuşacağım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söyledim, ben uyardım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam.

Sayın Başkan, sonuç olarak, doğal olan sizin bütün vekillerden gelen teklifleri değerlendirmeniz ve takdiriniz vardır tabii ki, bakın, buna saygım var, takdiriniz vardır ama bütün teklifleri değerlendirmeniz doğal olandır.

O açıdan, ben talebimi kısıdan söyleyeyim: Bizim son dönemde özellikle kısa çalışma ödeneğinin ve ücretsiz izin desteğinin uzatılması, emekli ikramiyesinin 2 bin TL'ye yükseltilmesi ve yaşlılık aylığı alanların da ki bu hafta alınacak Sayın Başkan. Dinliyor musunuz, bilmiyorum? Yaşlılık aylığı alan 1 milyona yakın yaşlımız var, bunlar emekli ikramiyesinden yararlanamıyor Sayın Başkan. Bakın, 1 milyon kişi 600-700 lira, 800 lira...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yani bu dediğiniz usulle ilgili bir şey değil. Maddelere geçtiğimizde onlara cevap verilecektir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, usulle ilgili Sayın Başkan, usulle ilgili.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Kanuna geçelim ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yaşlılık aylığı alan 1 milyona yakın yurttaşımız var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yani her şeye siz “usul” dediğiniz için usul olmaz. Kusura bakmayın ama...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama hayır, önerimiz, teklifim var Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerlendirin, gündeme alın diyeceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söylediniz onu, zaten söylediniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama cevap vermediniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kaç bin teklif var şu anda?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Kaç saat sürecek ya? Kaç saat sürecek konuşman? Onu söyle de ona göre biz bir sınırlama yapalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Saygısızlık yapıyorsun ya.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sen saygısızlık yapıyorsun ya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 3 binin üzerinden teklif var, evet.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Her gün aynı şeyi söylüyorsun, her Plan ve Bütçe konuşmasında aynı şeyi söylüyorsun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Neyse Ekrem Bey, müdahale etmeyelim lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu açıdan bizim tekliflerimizin de birlikte gündeme alınmasını talep ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İkincisi, onu söyleyeceğim, tali komisyonlar konusuna da cevap vermediniz. Erhan Bey söyledi, ben de tekrar ediyorum. Ya, bu torbada doğrudan bizim Komisyonumuzu ilgilendiren...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Affedersiniz, unuttum onu. Meclis Başkanlığımız tarafından 3 komisyonumuza yazılmıştır, onlardan da herhangi bir görüşleri olmadığında dair yazılar gelmiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Müsait değiliz.” diyorsunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Gündem doluydu onlarda, tabii canım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Peki, Sayın Başkan, o zaman şu birlikte gündeme alma teklifimizi size sunuyoruz. Lütfen bunu değerlendirin, bununla ilgili cevabınızı merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Durmuş Bey, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, usulle ilgili bir soru soracağım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Durmuş Bey’e söz verdim, sonra düğmeye bir basarsanız size de söz vereceğim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Durmuş Bey, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Aynı çatının altında çalışıyoruz dolayısıyla, niyetim size saygıda kusur etmemek, hiç kimseye saygıda kusur etmemek. Böyle bir niyetim de yok, olamaz da. Ancak yaptığınız açıklama bence çok talihsiz bir açıklama ve...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hangisi?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yani gelip buraya bilgi vermesi, bizim denetim yetkimizi kullanmakla görevli olduğumuz kurumlardan gelen raporların bize dağıtılmasıyla ilgili yaptığınız konuşma bence talihsiz bir konuşma. Dolayısıyla, ben yine özür dileyerek söylüyorum ama özrünüz kabahatinizden büyük.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz öyle görebilirsiniz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Şunu itiraf ettiniz ki mevcut yasalara bile uyulmuyor. 2020 yılında Merkez Bankası geldi, kasım ayında verdiniz. İki defa verecektiniz, bir defa verdiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok yok... Basit bir soru sorabilir miyim Durmuş Bey?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Efendim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bilgilendirme farklı şekillerde olabilir mi olamaz mı? Bu basit bir soru.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır, efendim, bakın bu raporları niye getirdiniz? “Bu raporları okuyun.” diyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yani sunumla da olur raporla da olur. Siz yıllardır...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ve sonra da “Bu kurumlar gelecek buraya. Burada siz onlara soruyu soracaksınız.” diyorsunuz. Raporu okuyoruz, sorumuz var fakat soruyu soracak muhatabımızı buraya çağırmiyorsunuz, davet etmiyorsunuz; mesele bu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bunu teklif edebilirsiniz ama “Bilgilendirme olmadı.” diyemezsiniz. Bakın, bilgilendirme değişik şekillerde yapılabilir.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Eksik, yarım, gerçeğin yarısını söylüyorsunuz, diğer yarısını söylemiyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Raporla da yapılır, sunumla da yapılır, başka yollarla da yapılır.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Onun için, kusura bakmayın, özrünüz kabahatinizden büyük.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bilgilendirmeyi yetersiz bulabilirsiniz ama “Bilgilendirme olmadı.” demek doğru değil yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama teamül Sayın Başkan, teamül bu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teamül bu, teamül bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biliyorduk bunu.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bu teamülleri sizin oluşturmanız lazım. Bazı şeylerin işselleştirilmesi lazım.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Teamül dediğin yazılı olur.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Kanunlar yazarlar ama onun doğru düzgün uygulanması yine bir vicdan işidir, bir insan işidir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Eyvallah, doğru.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bunu sizin yapmanız lazım.

Ne zaman farklı bir şey söylesek “Öyle teamül yok, teamül böyle.” Ya, oluşturun bu teamülü nasıl oluşturacaksınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Cavit Bey...

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, ben de biraz önceki tartışmalara ilaveten şunu söylemek istiyorum: Örneğin, bizim de çek düzenlemesiyle ilgili vermiş olduğumuz bir kanun teklifi var, burada yeni bir düzenleme geldi o iki teklifin ben birleştirilmesi talep ediyorum. Yani vatandaşımızın -hem alacaklı hem borçlunun- menfaatine daha çok olabileceğini düşündüğümüz bir teklifimiz var. Örneğin, onu da gündeme alırsanız, birleştirirseniz memnun oluruz. Yani buradaki tartışmaların bir parçası olarak söylüyorum.

Onun dışında da bu kanun teklifinde getirmeye çalıştığınız özellikle süre uzatmayla ilgili düzenlemeler var, bu, OHAL’le ilgili. Ben detayını daha sonra görüşmeler aşamasında daha geniş olarak ifade etmek kaydıyla şimdiden bu getirmeye çalıştığınız düzenlemenin Anayasa’nın; 2, 11, 13, 14, 15, 23, 36, 38, 70 ve 153’üncü maddelerine aykırılık teşkil ettiğini, 2016 yılında o dönem mevcut yaşanan olayların devamında alınan bir düzenlemenin artık devamlılık hâline dönüşen bir uygulama hâline getirmeye çalışıldığını ve bu düzenlemenin de biraz önce belirttiğim Anayasa’nın saydığımız maddelerine açıkça aykırı olduğunu ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Mehmet Bey, buyurunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Çok kısa, ben bütün arkadaşların vicdanına bir cümle söylemek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi, “Bunlar usule, İç Tüzük’e uygundur.” filan diyor Sayın Başkan ve iktidar milletvekilleri. Sürekli olarak, 10 maddelik, 15 maddelik, 20 maddelik tekliflerin “temel yasa” diye gelmesi ve Meclisten geçmesi -değerli arkadaşlar, vicdanınızla şey yapın- nasıl bir saygınlık şeyidir ya? Her şey temel yasa. Ben 9 maddelik teklifin temel yasa diye geçtiğini gördüm ya, insaf edin arkadaşlar ya. “Bunlar alışkanlık hâline geldi, yerleşmiş usuller.” diyor. Yapmayın Başkanım ya; bunlar saçma sapan şeyler, bunlar Meclise hakarettir, yaptırmayalım ya. Çalışalım, niye çalışmıyoruz, niye son dakikaya kadar bekliyoruz ya? Çalışalım, bunları yapalım. Şeklen de doğru değil, yaptığımız şeylerin hiçbirisi şeklen de doğru değil. “İç Tüzük’te yazıyor.” Ne yazıyor İç Tüzük’te kardeşim ya? Bir bakın temel yasayı filan çıkaran şeye, gerekçelere bir bakın. Bu mudur temel yasa yani? İktidar partisinin sıkıştığı zaman sürekli yasa çıkarması için, Meclisin yasa makinesi hâline getirilmesi için icat edilmiş bir yol. Öyle değil ya temel yasa? Ceza Yasası, Medeni Yasa gibi çok büyük kanunların kısa sürede çıkması için İç Tüzük’e konulmuş bir imkân. Bu imkân her gün her gün kullanılır mı değerli arkadaşlar ya? İnsaf edin. İnsafınıza bırakıyorum, vicdanınıza bırakıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

Değerli arkadaşlar, bir hususa sadece bir şey söyleyeyim, sonra da genel görüşmeye geçelim; sunum için teklif sahibi bekliyor, arkadaşlarımızı da tanıtacağız.

Ayrıca, Sayın Kaboğlu, size de söz vereceğim, yandı mikrofonunuz ama usul gereği şu an veremiyorum, daha sonra söz vereceğim, Anayasa’yla ilgili görüşlerinizi ifade edeceksiniz.

Birleştirme hususu var arkadaşlarımızın dile getirdiği, kanun tekliflerini birleştirme hususu. İç Tüzük 35'e göre olabilir de olmayabilir de yani "Yapılabilir." diyor yani yaparsınız yapmazsınız, tercihe bırakıyor. 25'inci Dönemden bugüne kadar birleştirme yapılmamış. 3 binin üzerinde teklif var. Belki biraz bu karmaşıklıktan yani birçok teklifi birleştirme... Bunun getirdiği sıkıntılardan mı, başka sebepler mi tartışılabilir ama bugüne kadar yapılmamış.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Takdir sizin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Doğru, takdir bizim. Bugüne kadar takdiri bu şekilde kullandık. Siz diyorsunuz ya "Takdirinizi söyleyin."

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Baktınız mı yasa teklifimize?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Eğer sizi böyle tatmin edecekse cevap -ben özlü cevap vermeye çalışıyorum, siz özlü cevabı beğenmediniz- "Takdirim." deyip geçin." dediniz, ben de "Takdirim." deyip geçiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Baktınız yasa teklifimize o zaman. Yasa teklifini incelediniz o zaman.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.-.Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin (2/3740) (**)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi sunumlarını yapmak üzere teklifin ilk imza sahibi Ankara Milletvekilimiz Sayın Orhan Yegin'e söz veriyorum.

Buyurun, sunumunuza geçebilirsiniz Sayın Yegin.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun kıymetli üyeleri, değerli milletvekillerimiz, Sayın Bakan Yardımcılarımız, kamu kurum ve kuruluşlarının, sivil toplum örgütlerinin ve basın-yayın organlarının saygıdeğer temsilcileri ve Meclisimizin kıymetli çalışanları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığımıza sunduğumuz 25 maddelik bu kanun teklifini, teklifte imzası bulunan 45 milletvekili arkadaşımızla birlikte gerek kamu kurum ve kuruluşlarımızdan gerek milletvekillerimizden gerekse de son dönemde vatandaşlarımızdan gelen taleplerin karşılanması doğrultusunda 18 farklı kanun ve 2 kanun hükmünde kararnamede düzenlemeyi hem hasıl olan ihtiyaçları giderebilme hem de milletimize daha iyi hizmet edebilme amacına yönelik olarak hazırlamış bulunmaktayız. Bugüne kadar birçok önemli kanunu karara bağlayan Komisyonumuzun bu kanun teklifinde de aynı desteği vereceğine inanıyor, sizlerin sunacağı katkı ve desteklerden dolayı şimdiden teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, kıymetli üyeler; on sekiz yıldır, kalkınan, müreffeh, saygın bir ülke inşa etmek için gece gündüz çalışıyoruz. Bir yandan önümüze çıkan engelleri milletimizle birlikte aşarken, diğer yandan her alanda ülkemize yeni hizmetler ve eserler kazandırmaya devam ediyoruz, hamdolsun. Millet iradesini arkasına alan ve millete ram olan, istikrarlı bir yönetimle nelerin başarılabileceğini hep birlikte gösterdik ve gördük.

** (2/3740) esas numaralı Kanun Teklifi tutağa ekidir.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Kanun teklifine geçin, kanun teklifine.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Dünyada değişimin hızlandığı ve rekabetin arttığı, bölgemizde değişik güç odaklarının müdahale çabalarına şahit olduğumuz bir dönemde, ülkemizin tarihinden aldığı misyonla güçlü bir şekilde geleceğe yürümesi için gerekli iradeyi ortaya koyduk. Bugün, Cumhur İttifakı'yla beraber milletimize arz ettiğimiz ve milletimizce kabul gören yeni bir yönetim modeliyle 21'inci yüzyılda milletimizin çok daha büyük hedeflere ulaşma azmini çok daha sağlam bir zemine kavuşturduk. Türkiye, bölgesel ve küresel nice krize rağmen gücünü koruyor, hedeflerine yürümeyi sürdürebiliyorsa bu hükümetlerimizin reformist anlayışının bir sonucudur. AK PARTİ görevi devraldığı günden bugüne kadar hep bu anlayışıyla hareket etmiştir ve bundan sonra da ekonomideki, hukuktaki, siyasetteki ve hayatın her alanındaki reformlar için hiç tereddütsüz adımlarını atmaya devam edecektir. Bu kapsamda bakanlıklarımız ve kurumlarımız yanında ilgili tüm kesimlerle yakın diyalog ve iş birliği içinde yasama faaliyetlerimizle adımlarımızı atmaya gayret gösteriyoruz. Meclisimizin önümüzdeki günlerde yasama tatiline gireceğini de göz önüne alarak ilgili kesimlerden gelen taleplerden önemli bir kısmına teklifimizde yer vermeye gayret ettik. Milletimizden, kurumlarımızdan, STK'lerimizden ve diğer tüm ilgililerden gelen taleplere kanun koyucu olarak öncülük etmek ve bu ihtiyaçlara yol açmak da biz parlamenterlerin görevlerinden, asli görevlerinden.

Kıymetli milletvekilleri, bugün tarihî bir günün, tarihî bir olayın arifesindeyiz. 15 Temmuz hain darbe girişiminin üzerinden tam beş yıl geçti. FETÖ mensupları tarafından 15 Temmuz 2016 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti devletine ve bağımsızlığına düşkün bu aziz millete yönelik haince bir darbeye teşebbüs edilmiş ancak aziz milletimiz tarafından bu teşebbüs, parça parça edilmiştir. Terör örgütleriyle, olağan dönemde hukuk devleti ilkeleri çerçevesinde etkin mücadele edilebilmesi ve son darbe teşebbüsüne benzer bir girişimin yeniden yaşanmaması amacıyla o dönemde yapmış olduğumuz yasal bazı düzenlemelerle terör örgütleriyle mücadelede devlet organlarına hız ve etkinlik kazandırmıştık. Teklifimizde yine buna yönelik uygulamaların da devam etmesini sağlamış olacağız.

Vaktimizi daha verimli kullanmak için teklifimizin geneli üzerindeki açıklamalarımızı yaparken maddelerin ayrıntısına girmeden “Maddeler genel olarak ne getiriyor?” bundan bahsederek, maddelerin görüşülmesi esnasında her maddeyle ilgili ayrıntıyı ve teknik hususları kurum temsilcilerimizle birlikte paylaşıp siz kıymetli üyelerimizi aydınlatmaya çalışacağız inşallah.

Teklifimizin 1'inci maddesiyle, güvenlik korucularına ödenen ücretin asgari ücretin altında kalması durumunda aradaki farkın tazminat olarak ödenmesini düzenli bir hâle getiriyoruz.

2'nci maddeyle, Sağlık Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı arasında düzenlenmiş olan protokol kapsamında eğitim almış olanlara verilen yardımcı personel olarak çalışma hakkının iptaliyle oluşan mağduriyeti giderecek bir düzenleme yapıyoruz.

3'üncü maddeyle, kambiyo mevzuatı çerçevesinde faaliyet yürüten yetkili müesseselere, kıymetli maden aracı kurumlarına ve benzerlerine faaliyet izni verilmesinde başvuru ücreti alınmasına ve hizmetlerin sunumu karşılığında ücret alınmasına yönelik Hazine ve Maliye Bakanlığına genel bir yetki veriyoruz.

4'üncü maddeyle, kamu yararı ve zaruret olması sebebiyle hava ayırıştırma tesislerine bedeli karşılığında orman alanlarında Tarım ve Orman Bakanlığınca izin verilebilmesine yönelik bir düzenleme yapıyoruz.

5'inci maddeyle, geçtiğimiz yıl yapılan düzenleme esnasında genel hayata etkililik oluru alınmadığı için yapılan düzenlemeye yetişememiş ve kapsama alınamamış olan bazı illerimizin bazı ilçelerini de kapsama dâhil ediyor ve 2020 yıl içerisinde meydana gelen depremlerde zarar gören afetzedelere yardım edilebilmesi ve meydana gelen afetin zamanı nedeniyle hak kayıplarının söz konusu olmamasını amaçlıyoruz.

6'ncı maddeyle, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu personelinin daha fazla ücret veren başka kurumlara geçiş çabasını önlemek, kadro istikrarını kalıcı kılmak amacıyla kurumda tabip ve eczacı olarak çalışanlara döner sermayeden ek ödeme yapılması imkânını getiriyoruz.

7'nci maddeyle, Sağlık Bakanlığının götürü bedel üzerinden kamu kurum ve kuruluşlarıyla protokol yapmasına imkân veren ve süresi sona eren geçici maddeyi ek madde şeklinde düzenleyerek kalıcı hâle getiriyoruz.

Teklifimizin 8 ve 9'uncu maddelerinde Kooperatifler Kanunu'nun ek 4'üncü maddesi ile geçici 5'inci maddesini yürürlükten kaldırarak kooperatiflerde hak ve vecibelerde eşitlik kuralı doğrultusunda üniversitelerin kooperatiflerde hisseleri oranında bulunmalarını sağlamış oluyoruz.

10'uncu maddeyle, Merkez Bankası meclis üyeliğiyle birleşen görevler arasına devlet üniversitelerindeki öğretim üyeliği istisnasını da ekliyor. Banka meclisi üyeliğine seçilen öğretim üyelerine yalnızca meclis üyeleri için öngörülen aylık ve tazminatların da ödenmesine yönelik bir düzenleme de yapıyoruz.

11'inci maddeyle, geçmiş dönemlerde düşük ve cüzi oranlarda kesilen düzenleme ortaklık payı kesintilerinin yüzde 45'e tamamlayabilme imkânını net olarak tanımlıyoruz. Yüzde 45'i geçmeyecek şekilde aradaki fark kadar tamamlanabileceğini net olarak ifadelendiriyoruz.

12'nci maddeyle, terörle etkin mücadele edebilmemiz amacıyla savcılık ve adli makamlara verilmiş olan bazı istisnai yetkilerin süresini uzatıyoruz.

13'üncü maddeyle, Rekabet Kurulu Başkan ve üyelerinin görevden ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde gerçekleştirdikleri soruşturmalara konu sektörlerde faaliyet gösteren tüzel kişilerde üyeliklerinin sona ermesinden itibaren iki yıl süreyle görev alamayacakları kısıtlayıcı bir düzenleme getiriyoruz.

14'üncü maddeyle, ithal edilen eşyaların gözetim belgesi uygulaması kapsamında yükümlülerin kendi beyanıyla eşyanın gümrük kıymetinin artırılması sonucunda ödenmiş veya tahakkuk etmiş vergilerin geri verilmesi veya kaldırılmasının önlenmesi ve bu sayede ticaret politikası önlemlerinin etkisizleştirilmesinin ve ortaya çıkan gelir kaybının önüne geçilmesini amaçlıyoruz.

15'inci maddeyle, Hazine ve Maliye Bakanlığının bağlı kuruluşu iken ilişkili bir kamu idaresi olarak yeniden teşkilatlandırılan Türkiye İstatistik Kurumunun ismini bu değişikliğin bir gereği olarak 5018 sayılı Kanun'da özel bütçeli idarelerin de olduğu (II) sayılı cetvelde düzenleyerek teknik bir düzenleme yapıyoruz.

16'ncı maddeyle, Engelliler Hakkında Kanun'un geçici 3'üncü maddesinde bir düzenlemeye giderek toplu taşıma hizmetlerinin engellilerin erişilebilirliğine uygun hâle getirilmesi ve eksiklerin tamamlanması için üç yılı geçmemek üzere ilave süre verilebilmesine imkân getiriyoruz.

17'nci maddeyle, geçtiğimiz yıl salgın sebebiyle çek düzenleme suçundan mahkûm olanların cezalarının infazının durdurulmasına ilişkin öngördüğümüz bir yıllık ödeme süresinin dolması ve Covid salgınının özellikle ekonomik ve ticari hayatta meydana getirdiği etkinin hâlen devam ediyor olması sebebiyle borçlulara yeni bir ödeme imkânı getiriyoruz.

18'inci maddeyle, Tarım ve Orman Bakanlığından yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara ilişkin getirdiğimiz üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası yaptırımının yürürlük tarihini altı ay daha öteliyoruz ve böylelikle de üretim kooperatiflerine bu süre içerisinde tesisleşme yolundaki eksiklerini tamamlayabilme imkânını getiriyoruz.

19'uncu maddeyle, terör suçları bakımından yürütölen soruşturma ve kovuşturmalarda kayyum atanmasına karar verildiği takdirde kayyumluk görevinin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından yerine getirileceğine ilişkin 7145 sayılı Kanun'da yer alan hükmün süresini uzatarak hükmün uygulanmasının devamını sağlıyoruz.

Teklifin 20'nci maddesiyle, salgın sebebiyle ertelenen kooperatiflere genel kurullarının 31/10/2021 tarihine kadar yapılabilmesi imkânını geçiriyoruz.

21'inci maddeyle, Türkiye İstatistik Kurumunun, yine Hazine ve Maliye Bakanlığının ilişkili kuruluşuna çevrilmesi sebebiyle kurum personelinin mali haklarının mevcut hâliyle devamının sağlanması için 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 10'uncu maddesinde bu doğrultuda teknik bir düzenleme yaparak değişikliğe gidiyoruz.

Teklifimizin 22'nci maddesiyle, terör örgütleriyle mücadele kapsamında alınmış birtakım tedbirlere ilişkin düzenlemelerin süresini uzatarak uygulamanın, yine, burada da devamını sağlıyoruz.

Teklifimizin son olarak 23'üncü maddesiyle, kaçakçılıkla mücadele kapsamında görevlerini yürüten Ticaret Bakanlığı personelinden üstün gayret ve başarı gösterenlerin Emniyet, Jandarma ve Sahil Güvenlik personeline olduğu gibi ödüllendirilebilmesine imkân sağlıyoruz.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; bütün bunların toplamında aslında ne yapıyoruz? Her yıl bir düzenleme ihtiyacı olan bazı hususları daimi bir düzenleme yaparak kalıcı bir hâle getiriyor ve aslında yasamanın her yıl karşılaştığı bu yasama yükünü hafifletmiş oluyoruz bir nebze, hem de bu belirsizliği ortadan kaldırarak kalıcı bir düzenleme getirmiş oluyoruz.

Ustalığa verilen kıymetin de altını çizerek yasal metinlerin farklı yorumlanmasından hareketle iptal edilen düzenlemelerle edinilmiş hakları yok olanların haklarını iade ederek yürütme ile yargı arasındaki yorum farklarından oluşun mağduriyetlerden birini düzelttiğimiz bir düzenleme de yapıyoruz.

Zaman zaman verilen izin ve belgelerle oluşun ekonomik değerin tamamının izni veya belgeyi alanda kalmasının önüne geçerek o değerden kamuya, hazineye de aktarım yapılmasını sağlayan bir adım atan bir düzenleme de yapıyoruz.

Destek ve yardım aşamasında alma şartında bir eksiği olduğu için afetler karşısında gördüğu zararın altında kalmasın diye afetzedeye, o yükün altında kalmaması için, o yükün altından kalkması için omuz verilen bir düzenleme de yapıyoruz.

Aynı unvanla benzer işleri farklı kurumlarda yapıp farklı ücretlendirmeler dolayısıyla çalıştığı kurumdan daha çok geliri olan alanlara, kurumlara geçiş yolu arayan çalışanların kurumlarıyla birlikte kalmalarını sağlayacak veya bazı riskli görevleri yapanların cesaretlerini artırmak, aldığı riskleri takdir etmek maksadıyla ödüllendirileceği teşvik edici düzenlemeler de yapıyoruz.

Geçici maddelerle denenene ve artık devamında fayda görölen bazı hususlarda kalıcı maddelerle süreklilik imkânı sağlayan düzenlemeler de yapıyoruz.

Geçmişte fayda umularak yapılan ancak umulan yararın ortaya çıkmadığı ek ve geçici maddeleri kaldırarak eski düzene dönüş sağlayan düzenlemeler de yapıyoruz.

Yargının şerhlerini dikkate alarak bazı hususlarda düzenlemeler de yaptığımız gibi, yönetimlerde liyakati pekiştiren saygın düzenlemeler de yapıyoruz.

Yasaların farklı yorumlanmasından doğan ve yasa koyucunun amacına muhalif yorumlar dolayısıyla yük oluşmasına, hak mağduriyetlerine ve adaletsiz uygulamalara sebebiyet veren kararların oluşmasını engellemek amacıyla bazı hususların yorumla farklılaşmasına imkân vermeyen, manayı netleştiren düzenlemelerin olduğu değişiklikler de yapıyoruz.

Yapılan işler ve alınan görevler sonrasında daha saygın bir yerde durmayı kurallaştıran kısıtlayıcı düzenlemeler de yapıyoruz.

Beyana aykırı davranışın, davrananın, sahibine menfaat sağlamasını ve haksız rekabetin oluşmasına imkân bulunan durumları ortadan kaldıran netlikte düzenlemeler de yapıyoruz.

Daha bağımsız hüviyet kazanan kurumların yeni durumları için gereken teknik düzenlemeler de yapıyoruz.

Gerçekten, pandeminin etkisiyle veya bazen de pandemi bahane edilerek yapılamayan, yetişmeyen işlere veya yerine getirilemeyen sorumluluklara dair hemen cezalandırıcı değil de daha babacan, daha yapıcı adımlar, daha teşvik edici adımlar attığımız ertelemelere dönük düzenlemeler de yapıyoruz.

Acze düşmüş, cezaya düşmüş ve özgürlüğü kısıtlanma durumuyla karşılaşmış kişilere sorumluluklarını yerine getirmeye ve o müşkül hâlden kurtulabilmeleri için zaman tanıyan düzenlemeler de yapıyoruz ve ülkemize yönelmiş tehditlere karşı mücadeleyi sürdürme gerekliliğinden adli makamlara verilen yetkililerin süresinin uzatıldığı, milletimizi ve devletimizi hukuk sistemi içerisinde, hukuk çerçevesinde koruma azmimizi ve kararlılığımızı gösteren düzenlemeler de yapıyoruz.

Kıymetli Başkanım, değerli milletvekilleri, değerli misafirler; Bakanlıklarımız, kurumlarımız, STK'lerimiz, vatandaşlarımız, milletvekillerimiz ve ilgili diğer kesimlerden gelen hususlarda hazırlamış olduğumuz kanun teklifimizin hayırlara vesile olmasını diliyor, teklifin müzakerelerinde vereceğiniz katkılar nedeniyle şimdiden hepimize ayrı ayrı şükranlarımı ifade ediyor ve herkesi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teklif sahibimiz Sayın Yegin'e çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, Komisyon salonunda bulunan kamu kurumlarımızın temsilcisi arkadaşlarımızın kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Maddeler sırasında farklı temsilciler salonumuzu teşrif edeceklerdir. Salonun kapasitesi ve pandemi şartları nedeniyle bir düzenleme yapılmış durumda.

Şimdi, değerli üyeler, teklifin geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, tütünle ilgili bir arkadaşımız vardı, burada mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Davet ettik doğrusu, o madde geldiğinde herhâlde burada olacaktır. Tütünle ilgili kim var?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, Adıyaman, Malatya kaynıyor, oradan birileri geldi mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, şimdi, geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Önce üyelere söz vereceğiz yine, sonra üye olmayanlara ama sizde üye olarak söz isteyen yoksa...

Mehmet Bey...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Uygun görürseniz Anayasa'ya aykırılık iddialarımızı Hocamız dile getirirse ilk önce memnun oluruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey feragat ederse üye olarak söz talebinde.

Evet, buyurun lütfen Sayın Kaboğlu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli üyeler, konuklar; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Önemli bir toplantı, toplantının önemi biraz önce kendilerini tanıtan kamu kurumları temsilcilerinin ne kadar geniş bir yelpazeye yayıldığını göstermesi bakımından da, bu yasa önerisinin torba yasa özelliğinin ne kadar geniş bir alana yayıldığından da... Belki de yeni bir ad bulmak gerekir Sayın Başkan. Bu torba bile değil çünkü çok çok geniş. Aslında, gönderilen 4 ayrı komisyon da bunun ne kadar dağınık olduğunu, geniş bir yelpazeye yayıldığını gösteriyor.

Ben, belirtildiği gibi, Anayasa'ya uygunluk açısından özellikle 3 maddeyi ele alacağım fakat bir iki ön saptama sizin özellikle vurguladığınız konularda... Bizim de Cumhuriyet Halk Partisi olarak (2/3690) esas sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda değişiklik öngören yasa önerimiz 10 Haziran günü Komisyonunuza havale edilmiş bulunuyor. Tabii, biz torbaya yasaya karşı olduğumuz için tikel yani her yasa ayrı olarak kendisinde hangi değişiklikler öngörülür, o açıdan baktık.

Bir de Sayın Başkan, sizin biraz önce belirttiğiniz İç Tüzük engeli. İç Tüzük torba yasa yapımını gerekli kılmıyor. İç Tüzük kesinlikle tikel yasa, kod yasa yapımına kapalı değil; o, tamamen bizim irademize bağlı. Bu bakımdan, mesela, 4 ayrı komisyon da bugün asli komisyon olarak toplanabilirdi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Engel değil.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Kesinlikle engel değil. Biraz yasama özenidir -sayın vekillerin sıkça vurguladığı üzere- kendi görevimizi ciddiye alma sorunudur yasama görevini. Bence de biz bu görevimizi ciddiye aldığımız ölçüde Meclisimiz “büyük” “yüce” ve “gazi” sıfatlarını hak edecektir. Doğrusu bu yasama tarzıyla Meclisimizin yüce sıfatlarına gölge düşürüyoruz diye düşünüyorum.

Şimdi, bu genel girişi yaptıktan sonra, 3 açıdan çok ciddi sorunla karşı karşıya bulunuyoruz: Birincisi, torba-değindi zannediyorum- bu ele alınacak. İkincisi, etki analizi -benim üzerinde duracağım konu- acaba bu üç yıllık süre içerisinde özellikle olağanüstü hâlin üç yıl uzatılmasından nasıl bir sonuç alındı da üç yıl daha uzatılmak isteniyor? Ben genel gerekçeyi, madde gerekçelerini dikkatle okumaya çalıştım fakat bunun gerekçesini göremedim. Üçüncü başlık ise Anayasa'ya uygunluk düzenlemesi ama etki analizi ile Anayasa'ya uygunluk iç içe konular çünkü bu bir hukuk rejimi değişikliğidir yani biz olağan hukuk düzeninde mi yönetileceğiz yoksa olağanüstü hukuk düzeninde mi yönetileceğiz? Bu bakımdan, bir hukuk rejimi farkı nedeniyle etki analizi ile Anayasa'ya uygunluk denetimi ya da incelemesi etüdü iç içe geçmiş bulunuyor.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 27'nci Dönemin ilk yasama faaliyeti 7145 sayılı Yasa'yla oldu tam üç yıl önce ve bu yasa Adalet Komisyonunda görüşüldü, 25/7/2018'de kabul edildi Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. Yasa yoluyla OHAL dönemine geçildi yani anayasal OHAL 18 Temmuzda sona eriyordu ve yasa yoluyla OHAL'e geçildi. Bu yasayla yani 7145 sayılı Yasa'yla OHAL'in üç yıl daha devam etmesi öngörüldü. Bu teklifte ise -bu önümüzde bulunan adsız yasa önerisinde ise- 12'nci, 19'uncu ve 22'nci maddelerle 7145 sayılı Yasa'nın üç yıllık uygulama süresi dolan maddelerinin üç yıl daha uzatılması önerilmektedir. Başka bir söyleyişle, yasa yoluyla Anayasa dışı örtülü OHAL'in üç yıl daha uzatılması önerilmektedir. Bu 3 maddenin gerekçesindeki ortak ifade ise terörle mücadelenin etkin bir biçimde sürdürülmesi, tırnak içerisinde etkin bir şekilde sürdürülmesi. Doğrusu böyle bir gerekçe genel siyasal hamaset söyleminin ötesine geçemiyor.

Nitekim, 7145 sayılı Yasa'nın 13, 26 ve geçici 1'inci maddeleri bu teklifteki 3 maddenin değişiklik yaptığı düzenlemeler olmaktadır. Gerekçede bu maddelerin üç yıllık uygulamasının sonuçlarına ilişkin hiçbir veriye rastlanılmamaktadır. Söz konusu olan, ülkeyi genelgeler ve mafya ilişkileriyle yöneten, hukuktan ve Anayasa'dan varestede devlet içinde devlet görünümünde bir yapı gibi işleyen güvenlik birimlerine acaba daha çok hukuk dışına çıkılması konusunda bir kılıf mı hazırlanıyor? Bu soruyu sormak bizim sadece hakkımız değil, aynı zamanda görevimizdir.

Sayın üyeler, bu konudaki bir diğer çelişki de -biz daha geçen hafta oyladık Genel Kurulda-dördüncü yargı paketi. Dördüncü yargı paketi önceki hafta Adalet Komisyonunda görüşüldü, bu yetki neden ona konmadı da Adalet Komisyonunda geçtiği hâlde buraya getiriliyor? Bu da ayrıca bir örtme çabası mıdır sorusunu beraberinde getiriyor ve bir çelişkiyi yansıtıyor.

Şimdi, hukuksuzluk öylesine aşikâr bir hâle gelmiş bulunuyor ki aslında Anayasa'da düzenlendiği hâlde olağanüstü hâl... Ki Anayasa'nın 119'uncu maddesinin beşinci fıkrasında şöyle deniliyor: Olağanüstü hâllerde 15'inci maddedeki ilkeler doğrultusunda temel hak ve hürriyetlerin nasıl sınırlandıracağı veya geçici olarak durdurulacağı, hangi hükümlerin uygulanacağı ve işlemlerin nasıl yürütüleceği kanunla düzenlenir.

Bakın, olağanüstü hâl Anayasa'da düzenlenmiştir; özgürlüklerin nasıl sınırlandıracağı kanuna yollama yapılarak belirtilmiştir ve bu madde yürürlüğe girdiği zaman, Anayasa'nın 119'uncu maddesi yürürlüğe girdiği zaman Avrupa Sözleşmesi'nin 15'inci maddesi çerçevesinde Avrupa Konseyine Türkiye'nin bildirimde bulunma yükümlülüğü de vardır. Şimdi, Anayasa'nın 119'uncu maddesini uygulama yerine, bu şekilde bir yasanın içerisine konulmuş ve örtülü, yasa yoluyla olağanüstü hâli sürdürme biçimindeki yasama iradesinin uygulamaya konulmasıyla ortaya çıkacak olan hak ve özgürlük kısıtlamaları çerçevesinde Avrupa Konseyine herhangi bir bildirim de yapılmış değildir, bir bildirim söz konusu değildir.

Şimdi, terörizmle mücadele gerekçesi kullanıldığına göre, terörizmle mücadele gerekçesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine göre, devletin Anayasa'yla ve uluslararası sözleşmelerle tanımlanmış temel hak ve özgürlüklerine saygı gösterme yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz. Mahkeme, örneğin ifade özgürlüğü bağlamında, terörizmle mücadeleye ilişkin zorlukları, devletleri sözleşmenin 10'uncu maddesinde kaynağını bulan yükümlülüklerden bağışık tutmadığını ortaya koymuş bulunuyor 2017 yılında verdiği Döner ve Diğerleri Türkiye Kararı'nda.

Şimdi, peki, neler görüyoruz? 7145 sayılı Yasa'yla Anayasa'nın 119'uncu maddesiyle ancak alınabilecek önlemler çerçevesinde hangi hak ve özgürlüklerin kısıtlanması söz konusudur? Ben bunları 13 kalemde topladım ama zaman tasarrufu için bunların sadece bir kısmına değineceğim. Neler hedefleniyor?

1)Valiye şüpheli gördüğü kişiyi on beş gün şehirden atma yetkisi.

2)Valiye toplantı ve gösterileri engelleme yetkisi.

3)Yükseköğretim kurumlarından ihraç edilenler eski kurumlarına dönemezler.

4)Kanun hükmünde kararnameyle ya da yeni getirilen yasayla kamudan ihraç edilenler, Komisyon kararıyla tekrar kamuya alınan kişiler eski görevlerine atanmayacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun, tamamlayın Sayın Kaboğlu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler, tamamlıyorum Sayın Başkan.

Teşekkür ederim.

Kanun hükmünde kararnameyle ya da yeni getirilen yasayla kamudan ihraç edilenler -7145'e göre- Komisyon kararıyla tekrar kamuya alınan kişiler eski görevlerine atanamayacak. Asker ve polisler kamudan ihraç edildikten sonra, geri alınsalar bile kilit görevlere atanmayacak, araştırma bölümlerine verilecekler. Göreve iadesine karar verilen kişiler tazminat talebinde bulunamayacaklar. İlgili kamu kuruluşları üç yıl süreyle Anayasa'daki güvencelere uymadan kamudan ihraç işlemlerine devam edebilecek yani bu üç yıllık zaman diliminde tıpkı 18 Temmuz 2018'e kadar OHAL kanun hükmünde kararname ek listeleriyle kamudan yapılan ihraç işlemlerine valilikler ve kurumlar düzleminde devam edildi ama daha olumsuz tarafı şu oldu: Kanun hükmünde kararname ek listelerinde kimlerin adının yer aldığını kararnamelerin altında imzası bulunan Başbakan ve Bakanlar "Bilmiyoruz." dedikleri hâlde Resmî Gazete'de yayımlanıyordu, izleyen gecenin gününde kamuoyu öğrenebiliyordu ama burada ise bunu öğrenme olanağı da bulunmamaktadır.

Ben, her şeye karşın, tabii, burada 8 kalem daha var ama zaman tasarrufu nedeniyle hepsini saymadım. Gece vaktinin başlamasıyla toplantıların devam edebilmesine valilik izni şartı olmasından tutun da tüm şahıs ve kurumlara uygulanan ara buluculuk şartının MİT'e uygulanmamasına kadar çok geniş bir yelpazeye yayılan birtakım yasaklamalar ve önlemler çizelgesi, generallere ve askerlere teşmil edilebilecek yasaklar çizelgesi.

Şimdi, burada OHAL'deki birçok uygulamanın yasalaştırılması olan 7145 sayılı Kanun'un süre kaydı olan maddelerde öngörülen sürelerin uzatılması öneriliyor bu teklifle. Bu maddeler neleri düzenliyor? Gözaltı süreleri Anayasa madde 19'daki kısıtlamayı aşacak şekilde üç yıl için düzenlenmişti, bu süre üç yıl daha uzatılarak altı yıla çıkarılacaktır yani Anayasa madde 119 gereği ilan edilmesi gereken olağanüstü hâlde ancak uygulanabilecek önlemler, Anayasa madde 19'da bu kez yasa yoluyla altı yıl süreyle uygulanabilecek. Bakın, üç yıl, sayın üyeler, dikkatinizi çekiyorum, Anayasa madde 119 gereği olağanüstü hâl ilan edilmiş olsaydı Meclisimiz en çok dört ay uzatabilecekti. Olağanüstü hâlin süresini Meclisimiz en çok dört ay uzatabilecekti ama hem Anayasa'ya karşı hile söz konusu, 119'uncu madde uygulanmıyor hem de Meclis altı yıl süreyle olağanüstü hâli eğer bu yasaya "Evet." denirse uzatmış olacak. İlgili kamu kuruluşlarının Anayasa'daki güvencelere uymadan kamudan ihraç işlemlerine üç yıl daha devam edebilmesi düzenleniyor. TMSF'nin OHAL ve terör iltisakı sebebiyle şirketlere kayyum olarak atanmasının üç yıl daha uzatılması önerilmektedir bu şekilde.

Bu süre uzatımı öngören maddeleri, OHAL döneminde mevzuatımıza giren ve hâlâ yürürlükte olan kurallar ve kurumlarla birlikte değerlendirmek gerekir. Kanun teklifinin olağanüstü hâl normlarını olağan hukuka çeviren söz konusu düzenlemeleri üç yıl daha uygulamaya yönelik bu yaklaşımı itibarıyla önümüzdeki genel seçimlerin, Cumhurbaşkanlığı seçiminin ve yerel seçimlerin örtülü bir olağanüstü hâl rejimi dâhilinde gerçekleşmesinin amaçlandığı anlaşılmaktadır. Böylece, 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında gerçekleştirilen anayasal darbenin... Bir parti başkanlığı yoluyla tek adam yönetiminin ayakta tutulması için hukuk devletine yeni bir darbe vurulması amaçlanmaktadır.

Şimdi, burada, madde 12 -girmiyorum bunlara, ilgili maddelerde konuşuyoruz- madde 19 ve madde 22; bu yasa önerisinin belkemiğidir ancak, burada bizim gerek 7145'te gerekse onu izleyen aylarda çıkarılan 7151'de çokça vurguladığımız "anayasal organların yetkilerinin saptırılması" konusu üzerine ilginç bir Anayasa Mahkemesi kararı söz konusu, bunu belirtmek istiyorum. 7151 sayılı Yasa'yla güvenlik soruşturmasına takılan veya kamu görevinden çıkarılan hekimlerin özel sektörde çalışabilmesinin devlet hizmet yükümlülük süresinin beklenilmesinin akabinde mümkün olacağı düzenlenmişti. Bu maddeyi, bu 5'inci maddeyi Cumhuriyet Halk Partisi Anayasa Mahkemesine götürdü ve Anayasa Mahkemesi Esas: (2021/31) sayılı Kararı'nda Anayasa'nın 13'üncü maddesine gereklilik ve ölçülülük ilkeleri bakımından, Anayasa'nın 48'inci maddesine çalışma özgürlüğü

bakımından ve 49’uncu maddesine ise devletin çalışanlara ilişkin yükümlülükleri bakımından aykırı olduğu gerekçeleriyle iptal etmiş bulunuyor. Şimdi, bu 7151 sayılı Yasa’nın özellikle 5’inci maddesi bu yasanın belkemiğiymiş ve burada “Millî Güvenlik Kurulunca alınan karar gereğince” deniyordu. Oysa Anayasa Mahkemesi, henüz kamuoyuna açıklanmayan 7086 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun’a ilişkin verdiği kararda, olağan dönemde devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği veya mensubiyeti bulunanları Millî Güvenlik Kurulunun belirlemeyeceği, bunun yargının yetkisine girdiğini ifade etti. Şimdi, bizim 7145, 7151 ve bu çerçevede yapılan düzenlemeleri Anayasa Mahkemesine götürürken, tıpkı bu komisyonlarda dile getirdiğimiz gibi, evet, Anayasa madde 118 gereği Millî Güvenlik Kurulu bir anayasal organdır fakat Millî Güvenlik Kurulu kimin terörist olduğu, hangi örgütlerin terörist örgüt olduğu biçiminde, ne tür yapılar olduğu biçiminde bir karar alma yetkisine sahip değildir; karar alma yetkisi sadece siyasal mercilere aittir. Millî Güvenlik Kurulu yalnızca öneride bulunan, danışma niteliğinde bir organdır. Bu bakımdan, yeniden aynı hataya düşmemekte yarar var. Şu hâlde, demek ki sadece Avrupa Mahkemesi kararlarına aykırılık söz konusu değil, aynı zamanda Anayasa Mahkemesi içtihatlarına da özellikle masumiyet karinesi açısından ve Anayasa’nın -değindiğim ve değinmediğim- diğer birçok maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

Sonuç olarak, Sayın Başkan, sayın vekiller; 2015’te Türkiye’de bilindiği gibi, iç güvenlik yasası adı altında 6638 sayılı Yasa’yla fiili OHAL ilan edildi. 21 Temmuz 2016’dan itibaren anayasal OHAL ile bu fiili OHAL sürdürüldü. 7145 sayılı Yasa’yla ağırlaştırılmış ve tamamen karartılmış OHAL dönemi başlatıldı. Teklif edilen metinle de bu sürenin uzatılması ve hatta kalıcı hâle getirilmesi amaçlanmaktadır.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Kaboğlu, lütfen tamamlayalım.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Son iki cümle, bitiriyorum.

Buna karşılık geçiş dönemi uygulamaları, FETÖ’nün siyasi ayağının ortaya çıkarılması veya kamu kurumlarından FETÖ’cülerin ayıklanması bir yana, yeni düzenlemeyle tam tersine iki yıllık OHAL uygulaması ve üç yıllık parti başkanlığı yoluyla devlet ve yürütme başkanlığı uygulamasında görüldüğü üzere saraya ve Cumhuriyet İttifakı partilerine muhalif olarak görülen demokrasi aktörleri, demokratik kitle kuruluşları ve meslek örgütleri ile sivil toplum örgütlerini hedef almaya devam edileceği yönünde bir irade ortaya çıkmaktadır. Bu belirtilenler ışığında başta Anayasa’nın ölçülülük ilkesini düzenleyen 13’üncü maddesine aykırılık teşkil etmek üzere, hukuk devleti 2’nci maddesi, Anayasa’nın üstünlüğü ve bağlayıcılığı 11’inci maddesi, hak ve özgürlüklerin sınırlanmasının kötüye kullanılmayacağına dair 15’inci maddesi, olağanüstü dönemlerde hak ve özgürlüklerin sınırlanmasına dair 15’inci maddesi, seyahat özgürlüğüne ilişkin 23’üncü maddesi, adil yargılanma...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, Sayın Kaboğlu, süreniz tamamlandı.

Çok teşekkür ediyorum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Son, bitiriyorum, cümlem yarım kaldı.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sözüünüzü tamamlamanız için buyurun lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Çok teşekkür ederim anlayışınız için.

Masumiyet karinesine ilişkin 38'inci maddesi, kamu hizmetlerine girişte görevin gerektirdiği niteliklerden başka bir niteliğin aranmayacağına dair 70'inci maddesi ve nihayet Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcılığına dair 153'üncü maddesine aykırı olmak üzere birçok Anayasa maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

Dikkatiniz ve duyarlılığınız için teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar, değerli basın emekçileri, bu salonda bulunan herkesi; saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, ben milletvekili olalı altı yıl oldu, şu salonda tek bir reform maddesi görümedik. Herhâlde böyle gidecek bu, altı ay, bir sene, iki sene daha ve bu şekilde bu dönemi de tamamlamış olacağız.

Demokrasilerin kalitesini bence biraz da yasama kalitesi belirler. Orhan Bey'in getirdiği tekliftteki maddelere bakıyorum da -Orhan Bey siz Komisyonumuzda yenisiniz ama- getirdiğiniz maddelerin neredeyse tamamını biz altı ay, bir sene veya iki sene önce görüşmüştük. Bunlara dair umarım ki bizim yaptığımız muhalefeti de dinlemişsinizdir orada, mesela tütünle ilgili olan düzenlemeye ne şekilde muhalefet ettik, keşke bir okusaydınız ama o zamanlarda AKP Grubu “Ferman padişahındır.” deyip el kaldırdı buna. Dedik ki bunun vebali var, yüz binlerce tütün üreticisi var. Bunlar mağdur olacaklar dedik, yapmayın, bu yola girmeyin dedik, gelin, daha derinlemesine bu meseleyi tartışalım dedik, orali olmadılar.

Sonuç olarak siz diyorsunuz ki: “Çok önemli yasal düzenlemeler yapacağız.” Aynı şeyi sizin yerinizde oturan, o zaman kimdi bilmiyorum hani teklif sahibi, o kişi de aynı şeyleri söyledi, aynı cümlelerle ifade etti “Çok önemli düzenlemeler yapıyoruz.” diye ama sonuç olarak çok önemli düzenlemeler yapmamış demek ki bak, tütün üreticisi vatandaşlarımızı mağdur ettik.

Peki, ne oldu tütün üreticisi mağduru vatandaşlar? İsyân ettiler öyle değil mi? Geçen gün Kâhta yolunu kapattılar, Malatya ve Adıyaman'da isyan ettiler ve bu isyanlarını dile getirdiler. “Ya, bizim ekmek kaynağımız tütün.” dediler. “Siz 3-5 tane kartelin çıkarlarını savunuyorsunuz. Philip Morris'in, Japan Tobacco'nun çıkarlarını savunuyorsunuz, bu iktidar bunların çıkarlarını savunuyor.” dediler. İsyân ettiler. “Yerli tütünü bitiriyorsunuz.” dediler, isyan ettiler. Ama biz bunları aynen bu şekilde söyledik Sayın Başkan, dedik ki: Bu yola girmeyin. Adıyaman, Malatya, Bitlis'i bitirirsiniz, yüz binlerce çiftçimiz var. Ama maalesef bu şekilde bu yasayı buradan geçirdiniz. Ne oldu sonucu Sayın Başkan? Demek ki fermanlar her zaman doğru olmuyormuş, saraydan gelen fermanlar her zaman doğru olmuyormuş. Belki saray bu tütün kartellerinin etkisi altında olabilir, onların çıkarlarını savunuyor olabilir tek adam ama burada da milletin vekilleri var. Ben de Malatyalıyım, Malatya vekillerimiz var, Adıyaman vekilimiz var, Bitlis vekillerimiz var, geldiler burada saatlerce dil döktüler, dediler ki: “Bu yasa yanlıştır, yapmayın, bunu çıkarmayın.” Sonuç ne oldu? Yasa çıktı, tütün üreticileri, ticaretini yapanlar hapse girdiler, isyan ettiler. E, peki, isyan edenler ne oldu Orhan Bey, size söyleyeyim: 10 kişi arkadaşlar, dün sabah şafak vakti gözaltına alındı, bugün şafak vakti tutuklandı. Anayasa devletiyiz ya, hukuk devletiyiz ya, Anayasa'mıza göre protesto bir haktır. Bir iktidar yanlış yoldaysa, yanlış yapıyorsa, yerli ve millî olan tütünü yok sayıyorsa, bitirmeye çalışıyorsa, saraydakiler bu yabancı kartellerin etkisi altındaysa halk ekmeğine sahip çıkar, buna karşı protesto eder. Fransa'da da bu böyledir, Almanya'da da böyledir. Hadi çıksın bakalım Fransa'da yabancı karteller lehine bir yasa. Çiftçi yola çıkar, bütün

otobanlarını kapatır ama orada anayasal haktır, kimse tutuklanmaz ama biz hukuk devleti bile değiliz, işte hem siz yerli tütünü bitiriyorsunuz yerli ve millî olduğunuzu iddia ederek yerli ve millî tütünü bitiriyorsunuz hem de bunu protesto edenleri bir şafak vakti kapılarını kırarak gözaltına alıyorsunuz, ondan sonra gene bir şafak vakti 10 tütün üreticisini, tüccarını tutukluyorsunuz. İşte bu şartlardayız Sayın Başkan, neden bahsediyorsunuz Orhan Bey? “Yasama kalitesi, çok önemli düzenlemeler yapıyoruz...” Bu zihniyeti değiştirebilecek miyiz acaba? Buna baktınız mı? Bu yasa maddesiyle bu zihniyeti değiştirebilecek miyiz? 1 Ocak 2022’ye erteliyormuşsunuz. Ne kaldı 1 Ocak 2022’ye? Beş ay kaldı. Beş ay sonra ne olacak? Yine vatandaşlarımızı tutuklamaya devam edeceksiniz bu yasayla, yine yabancı kartellerin lehine olan bu yasa düzenlemesi devam edecek. Yurttaşlarımız yine sokağa çıkıp protesto edecekler. Siz onları gene tutuklayıp hapse atacaksınız. Bu mudur yani “Çözüm.” dediğiniz şey? Çok önemli düzenlemeler getirmişsiniz.

Arkadaşlar, işte bunun ilgili tali komisyonda görüşülmesi gerekmez mi? O zaman da dedik Tarım Komisyonumuz var, görüşün bunu, sosyal taraflar gelsin, Adıyamanlılar, Malatyalılar, Bitlisliiler gelsinler buraya. Bir de çağırın bakalım o bundan yararlanacak Japan Tobacco’yu, Philip Morris’i, onlar gelsinler bakalım. Bu milletin vekilleri kimin çıkarlarını savunuyor acaba, bunları konuşalım. Bu milletin vekilleri bu halkın tütün üreticisinin çıkarlarını savunmalı. Japan Tobacco, bilmem neymiş, onların çıkarlarını savunmamalı.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Çıkan yasanın tamamında bizim milletin çıkarlarını savunuyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, bırakın Allah’ınızı severseniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bu teklifi veren benim ya!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sen o teklifi verdin ne oldu?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yapma şunu ya!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Aydemir...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Burada getirilen ne? Yasayla ne ilgisi var?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 1 vatandaş hapse girdi, hapse girdi vatandaş.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kartellere değil, tam tersi, bizim yaptığımız...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bir şuna müdahale eder misiniz ya!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Aydemir, müdahale etmeyelim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yalan, doğru değil!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, kartellerin çıkarlarını savundunuz arkadaşlar işte. Benim babam Maltepe sigarası içerdi.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Teklifi veren benim. Yalan!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, dinleyelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Benim babam Maltepe sigarası içerdi arkadaş. Şimdi yabancı sigaralar içiyorsunuz. Hadi, bunu sorgulamayacak mıyız? İki tane kartelin çıkarlarını mı savunacak burada milletin vekilleri?

Değerli arkadaşlar ve bunu protesto... Bakın, Anayasa’mıza göre protesto bir haktır, özellikle de bir insanın ekmeğine dokunuyorsanız.

Bakın, değerli arkadaşlar, Malatya ve Adıyaman’da çok büyük bir işsizlik var, çok derin bir işsizlik var. Ya, insanlar ekmeğini nerede buluyor? Tütünde buluyor, tütün yetiştiriyor ve tütün satıyor, burada ekmeğini buluyor. Siz, bu insanların ekmeğini kesmişsiniz, bıçak kemiğine dayanmış, vatandaş “Yandım anam.” deyip sokağa çıkıyor, protesto ediyor, o vatandaşları bir şafak vakti gözaltına alıp, bir şafak vakti tutukluyorsunuz. Bu mudur hak, bu mudur adalet, bu mudur yerlilik ve millilik değerli arkadaşlar?

O açıdan, Sayın Başkan, burada görüşeceksek gerçek anlamda reformları görüşelim. Altı ayda bir olmadı bir daha, olmadı baştan, olmadı bir daha yasal düzenlemelerle hiçbir çözüm bulamayız. Sosyal taraflar da gelir, ilgili tali komisyonda bu ülkenin tütün üreticisinin çıkarlarını da savunacak... Evet, vergi boyutu varsa bu meselenin vergiyi de hazinenin nasıl daha etkin alabileceğini sağlayacak, bu işin kaçak boyutu varsa o kaçak boyutunu giderecek, gerçek anlamda tütün meselesini çözüme ulaştıracak bir reform tartışılır. Ama sosyal boyutunu yok sayıp “Bana ne arkadaş, Japan Tobacco, Philip Morris üretsın, ben de -Hazine temsilcileri burada- vergimi alırım, bana ne sosyal boyutundan.” dersiniz, işte orada bir sosyal yıkım yaratırsınız. Şu anda Türkiye’de bir sosyal yıkım yaratılıyor çünkü her şeyde karteller düşünülüyor. Önce, Migrosun, A101’in BİM’in çıkarları düşünülüyor. Bakkalın, yerel esnafın çıkarları düşünülüyor. Her şeyde Philip Morris’in, kartellerin çıkarları düşünülüyor. Halkın, üreticinin, tütün üreticisinin çıkarları düşünülüyor.

Değerli arkadaşlar, sonuç olarak, Sayın Başkan, bakın, yasama kalitesi çok önemli, yasama kalitesinde büyük bir sıkıntı yaşıyoruz. Sayın Başkan, bakın, ya Allah’ınızı severseniz, Çek Yasası’yla ilgili düzenlemeyi 3’üncü kez görüşüyoruz. Dedik ki “Üç aylık uzatma olmaz, pandeminin etkileri devam ediyor.” Üç aylık uzatmayla çıkardık, üç aylık uzatma yaptık. “Yetmez, olmaz, pandeminin etkileri devam ediyor.” dedik. 3’üncü kez bu yasa buraya geliyor. Hangi yasama kalitesinden bahsediyoruz değerli arkadaşlar?

Sayın Başkan, biz, burada, pek çok yasada şurada görüştüğümüz maddelerin tamamına yakınına yakınına görüştük. Şu anda Meclisin kapanmasına iki gün kala diyorsunuz ki “Hadi bugün yalapaşap görüşün, gece sabaha kadar çalışın, yarın da Genel Kurulda bunu görüşeceğiz, bitireceğiz.” Bir yasama kalitesi olacak mı? Altı ay sonra tütünle ilgili düzenleme tekrar gelecek.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; demokrasi krizi ekonomik krizi yaratmıştır. Bir OHAL rejiminde yaşıyoruz, bir hukuk devleti rejiminde asla yaşamıyoruz, bir OHAL rejiminde yaşıyoruz. Orhan Bey getirdiği teklifle diyor ki “OHAL devam etmeli.” Bu milletin bir vekili -attığı imzada ve onlarca başka arkadaşı da imzalamış- diyor ki “OHAL rejimi devam etmeli.” Ne zaman diyor? Darbe girişimi olmuş, o zaman dediniz ki “Ya, arkadaş geçici bir süre OHAL rejimine ihtiyaç var -biz karşı çıktık ama- hani, geçici bir süre buna ihtiyaç var.” Ya, Orhan Bey, darbenin üzerinden beş yıl geçti, farkında mısınız bilmiyorum, beş yıl geçti. Evet, toplumlar sarsıntılar yaşayabilirler, o da sizin hatanızla oldu. Ya, bu sarsıntı üç ayda giderilir, altı ayda giderilir. Hadi, bir yılda gideremediniz, iki yılda gideremediniz; beş yıl olmuş, diyorsunuz ki: “Bu beş yılda OHAL rejimi bize yetmedi...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun Sayın Paylan tamamlayın lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, on dakikam daha var değil mi?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun tamamlayın, vaktiniz var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, diyorsunuz ki “Bize üç yıl daha OHAL yetkisi verin.”

Bakın, değerli arkadaşlar, ben size söyleyeyim: 15 Temmuz darbe girişiminden sonra bu ülke 20 Temmuz sivil darbesiyle karşı karşıya kaldı ve Meclis yetkisi maalesef saraya taşındı ve saray bunu Allah'ın bir lütfü olarak gördü, beş yıldır da bir OHAL rejimi altında bu ülkeyi yaşıyor.

Şimdi, biz milletin vekilleri olarak... Sarayın tabii ki keyfi yerinde olabilir, diyebilir ki: “Ben ülkeyi bir istibdat altına aldım, herkesi susturdum, herkesi hapse attım ve bunun tadına da vardım. Bu baskı rejimi altında ben gücümü devam ettirebiliyorum. Bu yetkiyi bana üç yıl daha verin.” Ama buna karşı milletin vekillerinin demesi lazım ki: “Arkadaş, beş yıldır size OHAL yetkisi verdik. Peki, sonuçları ne oldu?”

Orhan Bey, size şunu soruyorum: Demokrasi krizini yaratan bir OHAL rejimi var, bunun etkileriyle ilgili herhangi bir analiz yaptınız mı? Ya, siz diyebilirsiniz... Saray diyor ki: “Şu terörist.” “Bu terörist.” “O terörist.” “Her sokağa çıkan terörist.” “Adıyaman’da -efendim- tütün için, ekmeği için mücadele eden insanlar terörist.” “Hepsini ben hapse atarım.” diyor bu saray rejimi. Siz diyorsunuz ki milletin bir vekili olarak: “Bu OHAL rejimi üç yıl daha devam etsin.” Bunun etki analizini yaptınız mı? Adalet konusunda düştüğümüz krizin, derin krizin farkında mısınız? Hukukun Üstünlüğü Endeksi’nde son sıralara, Afrika ülkelerinin bile gerisine düştüğümüzün farkında mısınız acaba bir OHAL rejimi yüzünden? Bu OHAL rejimi yüzünden toplumun komplaktığını, kutuplaştığını, insanlarımızın birbirini ötekileştirdiğinin farkında mısınız? Bu OHAL rejimi yüzünden Osman Kavala hâlâ cezaevinde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları uygulanmıyor, Anayasa Mahkemesi kararları uygulanmıyor OHAL rejimi yüzünden. Bu OHAL rejimi yüzünden Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ ve binlerce arkadaşımız cezaevinde. OHAL rejimi yüzünden gazeteciler cezaevinde. Ya, diyorum ya; tütün, ekmeği için protesto eden, anayasal bir hakkı olan yurttaşlarımız cezaevinde bu OHAL rejimi yüzünden ve bunu “Allah’ın lütfü” olarak gören bir saray var, diyor ki: “Bu bana yetmez, ben seçimlere de yeniden OHAL rejimi şartlarında gireceğim.”

Bu, tek adam rejimine geçtiğimiz referandumu OHAL şartlarında yaptı, bir istibdat şartlarında yaptı ve yüzde 51’le öyle böyle kazandı. 2018 seçimlerine OHAL şartlarında gittik. Yerel seçimlere OHAL şartlarında gittik. “Yetmez. Ben şu anda oy kaybediyorum. Şu anda pandemi de bitiyor. Pandemi döneminde muhalifleri de susturdum. Şu anda bu açıdan daha da bir mobilizasyon söz konusu olacak, bunu kırmam lazım. Ne yapmam lazım? OHAL rejimini üç yıl daha devam ettireceğim.”

Değerli arkadaşlar, 12’nci madde ne diyor? Baktınız mı, bilmiyorum, değerli arkadaşlar?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne diyor?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Söyleyeyim Değerli İbrahim Bey.

12’nci madde, bakın, arkadaşlar. Niye buna ihtiyacı var acaba sarayın, hep beraber değerlendirelim.

Değerli arkadaşlar, 12’nci maddeye göre bakın... Şimdi, arkadaşlar, OHAL rejiminde insanlar gözaltına alındılar ve günlerce, bir hafta, daha sonra on dört gün gözaltı süreleri verildi. Şimdi, diyor ki bu 12’nci madde: “Benim daha uzun gözaltı sürelerine ihtiyacım var. Efendim, ben insanları bu uzun gözaltı sürelerinde içeride tutarım, onlara bir çeşit cezalandırma yaparım, bir “tweet” atanı bile dört gün, bir hafta içeride tutarım ve ondan sonra da onu tutuklarım ve tutukluluğa itiraz da yüz yüze yapılmaz.” Bakın, “Tutukluluğa itiraz ve tahliye talebi dosya üzerinden karara bağlanır.” diyor. Dosya üzerinden karar bağlıyor. Yani “yüz yüzelik ilkesi” devre dışı bırakılıyor. Yani düşünün ki tutuklanan kişinin “Ya arkadaş, sen beni yanlış bir şekilde tutukladın, ben masumum.” yüz yüze bunu hâkime deme hakkını devre dışı bırakıyor bu üç yılda. Arkadaşlar, şu anda, o sarayın talimatlarını yerine getiren yargıçlar, bu çeşit özel görevlendirilmiş yargıçlar, savcılar, bu şekilde dosya üzerinden tutuklama yapıyorlar beş

yıldır ve diyorsunuz ki: “Üç yıl daha yüz yüze itiraz yapamayacak mağdur olanlar; hâkim göremeyecek, dosya üzerinden tutukluluk değerlendirmeleri yapılacak.” “Tahliye taleplerine en geç otuzar günlük sürelerle dosya üzerinden karar verilebilir.” diyor, bakın madde. Ya, ne ilgisi var arkadaşlar?

Orhan Bey, bunları incelediniz mi acaba, siz hukukçu değilsiniz, biliyorum ama bunları incelediniz mi?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Biz inceledik.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, siz incelediniz, güzel.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Geçen hafta da karşı çıkıyordunuz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Güler...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İtiraz yollarına karşı çıktınız. Ceza Muhakemesi Usulü Kanunu 100’üncü maddesinde en fazla hakareti HDP yaptı, siz yaptınız.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Güler...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Yüzyüzelik ilkesi” Sayın Güler, siz biliyorsunuz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – “Somut delil” kavramı konusunda en büyük hakareti siz yaptınız.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, müdahale etmeyelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz müsaade edin, müsaade edin.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Sanık haklarını iyileştirme noktasında siz yaptınız.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Müdahale etmeyelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kadın ve çocukla ilgili yaptık.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ne alakası var?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kadın ve çocukla ilgili...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ya, Ceza Muhakemesi Usulü Kanunu evrenseldir.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Güler...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Suça göre...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu evrensel mi?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Her şey evrensel.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yüz yüze olmadan, dosya üzerinden tutukluluk değerlendirmesi yapılması nerede evrensel karar?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ya, önce bir ilkeli olun.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Güler, müdahale etmeyelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Dosya üzerinden tutukluluk değerlendirmesi yapılır mı? Dosya üzerinden tutukluluk değerlendirmesinde hangi evrensel ilke var?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Geçen hafta Ceza Muhakemesi Usulü Kanunu 100’üncü maddesine itiraz ediyordunuz, ondan sonra bunda da ikiyüzlü davranıyorsunuz, yapmayın ya!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Güler...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ceza Muhakemesi Usulü Kanunu’nda var bu, yeni bir düzenleme değil?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nerede var? Hangi evrensel ilkede var?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İşinize gelince...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Müdahale etmeyin.

Sayın Paylan, devam edin lütfen konuşmanıza.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Dünyanın neresinde var? Hangi demokratik ülkede dosya üzerinden tutukluluk değerlendirmesi var?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Her ülkede var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hangi ülkede var, Zambiya’da mı var?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Zambiya’da mı var, Haiti’de mi var? Hiçbir yerde yok.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Paylan, karşılıklı konuşmayalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Dosya üzerinden tutukluluk değerlendirmesi var.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Önce bir ilkeli olun, ilkeli.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Dosya üzerinden tutukluluk değerlendirmesi yapılacak.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Paylan, devam edin.

Sayın Güler, karşılıklı yapmayalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, bakın, şu anda bir OHAL rejiminde yaşıyoruz ve bu OHAL rejiminin sürmesi hem huzurumuzu hem refahımızı yok ediyor. Demokrasi krizi ekonomik krizi yaratmıştır ve demokrasi krizinden çıkamadığımız sürece ülke sarayın vesayeti altında, sarayın çıkarları altında yargıya talimatlarını devam ettirirken insanları bu çerçevede mağdur ettiği sürece biz ne huzuru bulabiliriz ne refah bulabiliriz değerli arkadaşlar.

Bakın, bu gözaltı sureleriyle ilgili size çarpıcı bir şey daha söyleyeceğim: Ya, bir “tweet” atan çocuğu dört gün, yedi gün gözaltında tutuyorsunuz, öyle değil mi? Niye? Cezalansın diye, yatağından alıyorsunuz gecenin bir vakti, yedi gün gözaltında tutuyorsunuz. On beş gün önce İzmir’de İzmir İl Başkanlığımıza ırkçı bir saldırı düzenlendi, yarattığınız nefret iklimi yüzünden bu saldırı düzenlendi çünkü saldırgan açıkça söylüyor “Ben bu iklimden etkilendim ve nefret saldırısını gerçekleştirdim ve pişman değilim.” diyor. Niye? Çünkü her gün HDP’ye küfrediliyor bu ülkede, her gün HDP’ye hakaret ediliyor saraydan ve İçişleri Bakanlığından. Şimdi, bu şartlarda böyle bir saldırı düzenlendi, saldırgan katliam için girdi İzmir İl Başkanlığımıza...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, sürem var iki dakika.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Hayır, “Her gün küfrediliyor.” dediniz ya iddia ettiğiniz kurumlar bizim Türkiye Cumhuriyeti’nin kurumları.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Küfrediliyor efendim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Oradan küfredilmesi mümkün değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ediliyor efendim, ediliyor. Ben iddiada bulunurum siz müdahale edemezsiniz Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam, ben Başkanlık Divanı olarak düzeltmek isterim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Düzeltemezsiniz Sayın Başkan, ben hakaret etmiyorum “Küfrediliyor.” diyorum; küfrediliyor.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Yanlış bilgi veriyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Öyle bir şey mümkün olur mu? Hayır, mümkün değil, öyle bir şey olmaz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Oluyor efendim, oluyor; siz hangi ülkede yaşıyorsunuz? Oluyor, her gün küfrediliyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Süreniz az kaldı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama süremi çalışıyorsunuz siz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Çalmıyorum ben Başkanlık Divanı olarak, on saniye çaldıysam da veririm.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, “küfür” hakaret demek değil, gerçeği altüst ediyor, bu anlamda söylüyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam, düzelttiniz yani şu anda.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, küfrün kelime anlamını söyledim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam, bunu tartışmayalım, ben Başkanlık Divanı olarak Türkiye Cumhuriyeti’nin kurumlarının küfür edemeyeceği, etmeyeceği anlamında bir düzeltme yaptım.

Buyurun devam edin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Küfrün kelime anlamı neyse onu dedim Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun devam edin, bunu tartışmayacağım sizinle.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tartışyorsunuz ama.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İzmir İl Başkanlığımıza saldırı düzenlendi değerli arkadaşlar; bakın, bu ülkede nasıl bir düşman hukuku ve ikili hukuk uygulandığının net bir örneğidir; düşünün ki herhangi bir kişiyle ilgili diyelim ki bir iddia varsa o kişiyi alıyorsunuz, günlerce gözaltında tutuyorsunuz, hatta hâkim erteleme kararı alabiliyor; bu kişi on sekiz saat sonra tutuklandı arkadaşlar, on sekiz saat sonra. Ya, bunun bir örgüt bağlantısı var mı, önünde arkasında bir şey var mı, birisinin yönlendirmesiyle mi yaptı, bir provokasyon mu, nedir; kim yönlendirdi, kim yaptı...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kendi kendinizle çelişkiye düşüyorsunuz ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, on sekiz saat sonra...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bir karar verin ya, gözaltı uzun olsun mu, olmasın mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – On sekiz saat sonra... Bir “tweet” atanı günlerce içeride tutuyorsunuz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ya, uzun olsun mu, olmasın mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir “tweet” atanı...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – “Uzun olsun.” mu diyorsun?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, Sayın Başkan, nedir bu şimdi ya?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Allah Allah! Kısa tutuyorsun “Niye uzun değil?” diyor, uzun tutuyorsun...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Güler, ben size söz vereyim, onları anlatın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, çifte standarttan bahsediyorum, çifte standarttan; ikili hukuktan bahsediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Karar ver, karar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Düşman hukukundan bahsediyorum, ikili hukuktan bahsediyorum, ikili hukuk.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yetki alacaksınız, kimin için alıyorsunuz bu yetkiyi, kimin için alıyorsunuz? Muhalifler için alıyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Paylan, sözünüz tamamlandı, kayıtlara geçmiyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Uzun tutukluluk yetkisini kimin için alıyorsun? Muhalifler için alıyorsun.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Şu anda süreniz tamamlandı, mikrofonunuz kapandı.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Teröristler için. Terörle Mücadele Kanunu, çok önemli.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – OHAL Kanunu, bu ülkeyi süresiz olarak OHAL rejiminde yaşatmak için ama buna müsaade etmeyeceğiz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Paylan, bu arada süreniz tamamlandı, ben sözünüzü tamamlamak üzere açıyorum.

Lütfen tamamlayın sözünüzü.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, sonuç olarak Orhan Bey’in getirdiği bu teklifte, açıkça söyleyeyim arkadaşlar, OHAL rejiminin üç yıl daha sürmesi demek bu ülkede kaosun, gerginliğin, umutsuzluğun, kutuplaşmanın üç yıl daha sürmesi demektir. Bakın, darbeye doğru giderken, 15 Temmuz darbesine doğru giderken uyardım, “Bakın, bu yola girmeyin.” dedim, pek çok yerde bombalar patlıyordu, “Bu bir darbe dinamiğidir.” dedim, dinlemediniz. Ankara Gar’da, şurada burada, pek çok yerde bombalar patlıyordu, “Darbe dinamiğidir, yapmayın.” dedik.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Paylan, teşekkür ediyorum. Tamamlar mısınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Darbe yolundan çıkın, ülkeyi demokrasi yoluna sokun.” dedik, dinlemediniz, darbe oldu. Ardından 20 Temmuz darbesini yaptınız 20 Temmuz 2016’da, beş yıldır ülkeyi darbe rejiminde yaşıtıyor sunuz ve ülkeyi üç yıl daha darbe rejiminde yaşatmak istiyorsunuz. Demokrasi krizi sürdüğü sürece hiç kimse iflah olmaz; bu iktidar da iflah olmaz, bu ülke de iflah olmaz. Demokrasi krizini bitirmeden de bu maddeleri, bu uygunsuz torba yasaları görüşmeye devam ederiz arkadaşlar.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum Sayın Paylan.

Sayın Kalaycı, acil bir işiniz varmış. Sözü öncelikle size veriyorum, buyurun lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Partimizin Merkez Yönetim Kurulu toplantısı var, o nedenle öncelikle konuşma talebim oldu.

Değerli arkadaşlarım, tabii, usulle ilgili tartışmalarda görüşlerimizi ifade etmedim, kısaca onu ifade etmek istiyorum öncelikle. Yani bu etki analizi, torba kanun... Her teklifte gerek Genel Kurulda gerek Komisyonunda sürekli tartışıyoruz. Bunun çözüm yolu da belli ki bunu Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine mal etmenin de hiçbir dayanağı yok çünkü bu, yılların meselesi. Milliyetçi Hareket Partisi olarak hep söylüyoruz, “Torba Hukuk” diye kitap bile yazdık geçmiş dönemde karşılaştığımız sorunlar nedeniyle. Dolayısıyla, bu konunun çözümü şudur: Tüm partilerin bir araya gelip bu İç Tüzük’ü değiştirmesi; daha verimli, daha etkin bir yasama çalışmasının sağlanması.

Şimdi, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine eleştiriler yapıldı, özellikle Meclisin güçsüz olduğu ifade edildi. Ben şunu sormak isterim: Parlamenter sistemde olduğu gibi yetki kanunuyla hükûmete KHK çıkarma yetkisi versek daha mı iyiydi? Yani şimdi eğer parlamenter sistem olsaydı hükûmet bir yetki kanunu getirirdi; zaten hükûmet Parlamento içinden çıktığı için yetki kanunu çıkarma gücü de vardı, dolayısıyla, rahatlıkla KHK’lerle düzenlemeleri yapabiliirdi. İşte burada Meclis güçlendirildi yani yasamanın yetkisini elinden alan uygulama kaldırıldı yani yasama yetkisini Meclisin elinden alan uygulama kaldırıldı. Başka ne yapıldı? Cumhurbaşkanına yönelik suçlandırma mekanizması getirildi Anayasa’da; Cumhurbaşkanına, Cumhurbaşkanı Yardımcılarına, bakanlara yönelik Yüce Divan yolunu açan düzenleme yapıldı. Yine, Meclise Hâkimler ve Savcılar Kurulunun çoğunluğunu seçme yetkisi verildi, nitelikli çoğunlukla seçme yetkisi verildi.

Şimdi, bazen şu da yapılıyor, “Efendim, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri şu kadar çıktı, kanun şu kadar çıktı.” diye madde sayısı itibarıyla bir karşılaştırma yapıyor. Bu da yani çok anlamsız bir karşılaştırma çünkü köklü bir değişim yaşandı, yönetim sisteminde değişikliğe gidildi. Ben hemen söyleyeyim: 1 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 539 madde, 4 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 721 madde. Çok normal. Niye? Çünkü bütün kamu idarelerinin görev ve yetkileriyle ilgili düzenlemeler bu Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle yapıldı, elbette madde sayısı o nedenle çok fazla yani ilk çıkan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde madde sayısı fazla.

Yasama yetkisi münhasıran Meclise ait, milletvekilleri tarafından teklifler verilmekte. Bu teklifler neye göre verilmekte? Elbette yürütmenin ihtiyaçları, talepleri var, vatandaşımızın talepleri var, sivil toplum kuruluşlarımızın talepleri var; bunlar değerlendirilerek kanun teklifi veriliyor. Şimdi, bu karşılıksız çek uygulaması nedeniyle hapis cezasıyla karşı karşıya kalan vatandaşlarımızdan inanıyorum ki hepinize, hepimize aylardır talepler geliyor. Bu konuda Orhan Bey’i eleştirmek yerine teşekkür etmemiz lazım; bu düzenlemeyi getirmiş, teşekkür etmemiz lazım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama “Üç ay yetmez.” demiştik, “Üç ay yetmez.” demiştik.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bir dakika ya, üç ayı kim dayattı, kim dayattı üç ayı? Muhalefet dayattı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, bak tutanaklara.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Paylan, bakın, siz...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bak tutanaklara.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın tutanaklara.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İYİ Parti Grup Başkan Vekiliniz... Yapma Allah aşkına!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz “Yetmez.” dedik efendim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Biz bir yıl teklif ettik.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tutanaklara bakın.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yapmayın ya!

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Aynı konu burada da... Aslında, Garo Bey, çelişkiye de düşülyor; nasıl, biliyor musun? Tütün ticareti yapanlarla ilgili özellikle Adıyaman, Malatya’daki tütün üreticisi çiftçimizin bir hapis cezasıyla karşı karşıya kalma durumu söz konusu; hepimiz bunu gündeme getiriyoruz. Orhan Bey’in bu konuda bu cezanın bir yıl daha ertelenmesini öneren teklifi var, teşekkür etmemiz lazım, soruna da çözüm getirmemiz lazım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz gelmesin mi dedik? Ben o konuda teşekkür ediyorum ama soruna çözüm getiremedik biz burada.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Benim bildiğim, bir yönetmelik mi ne çıkması lazımmiş herhâlde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tutanaklara bakın.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Paylan, Sayın Kalaycı konuşuyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bu konuda elbette yöredeki çiftçimizle de istişarede bulunarak bu konuya köklü bir çözüm getirmemiz gerekiyor. Ama burada Orhan Bey’i eleştirmek değil, teşekkür etmek lazım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir saat bağırırdı oradan.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ben Başkana bağırırdım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet arkadaşlar, lütfen...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yine, değerli arkadaşlarım, bütçe döneminden hatırlarsınız, hep dile getiriyoruz. Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumundaki tabipler ve eczacılar döner sermayeden pay alamıyor, SGK ve Sağlık Bakanlığına göre bu kurum personeli mağdur dedik. Ee, bu konuda düzenleme getirmiş; çok doğru, yerinde bir düzenleme, teşekkür etmek lazım.

Yine, Emniyet, Sahil Güvenlik, Jandarma personeline -biliyorsunuz- ödüllendirme yapılıyor kaçakçılıkla mücadele kapsamında, büyük yararlılık gösterenlere. Bu konuda gümrük muhafaza personeline de ödüllendirme getiren bir düzenleme var yani çok doğru, yerinde bir düzenleme yani o açıdan ben Orhan Bey’e teşekkür ediyorum.

Tüm maddelere baktığımız zaman, mesela, Sağlık Bakanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığı protokol yapmış, eğitim düzenlemiş, 2011-2015 arası bu eğitime girenler var. Bunlar dış protez laboratuvarlarında çalışabilsin diye madde getirmiş, çok yerinde, doğru bir düzenleme.

Esas tartışılan konuya geleyim. Nedir? İşte, 12, 19, 22; yani terörle mücadelenin etkin bir şekilde sürdürülebilmesi amacıyla gözaltı süresine ilişkin, TMSF’nin kayyum atamasına ilişkin ve memuriyetten çıkarmaya ilişkin süreler uzatılıyor. Başta Avrupa olmak üzere, birçok demokratik ülkede iç güvenliği tehdit eden olaylardaki terör suçlarındaki uygulamalar dikkate alınmadan burada abartılı eleştiriler, değerlendirmeler yapılıyor. Şimdi, baktığımız zaman, örneğin İngiltere... İngiltere uygulamasında bazı suçlar yönünden kırk sekiz saatlik gözaltı süresinden sonra hâkim kararıyla yedi günlük uzatma süreleri bulunmakta, bu süre toplamda on dört güne kadar uzatılabilmekte.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ama bu elli yıldır böyle, belki daha da fazla.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin özgürlük ve güvenlik hakkıyla ilgili kararlarında da yakalanan kişinin hangi sürede bağımsız bir yargı mercisinin önüne çıkarıldığına dikkat çekmektedir. Yani yapılan düzenleme Anayasa'mıza da uygun çünkü Anayasa'mızda açık bir şekilde hâkim kararıyla 2 defa uzatılabileceği öngörülüyor 19'uncu maddede, burada da Anayasa'daki düzenlemeye paralel bir düzenleme yapılıyor. Yani şunu da hiç unutmayalım: 15 Temmuz hain darbe girişiminden bu tarafa, perşembe günü itibarıyla beş yıl geçiyor, beş yıl oldu; hâlen kripto tespitleri var, her gün FETÖ'cülerle ilgili yakalamaları, gözaltıları görüyoruz; yurt dışından güvenlik birimlerimizin, istihbarat birimlerimizin yakalayıp getirdiklerini görüyoruz. Hâlen ihtiyaç var, bu anlamda da bir düzenleme yapılıyor. Yani öncelikle Türk milleti bu 15 Temmuz hain darbe teşebbüsünü asla unutmayacak ve unutturmayacak da yani 15 Temmuz bir milat ve bu konuda gerek PKK gerek FETÖ belasından Türkiye'nin tümüyle kurtulması lazım yani getirilen düzenlemeler bu kapsamda, bunu sağlamaya yönelik düzenlemeler. Diğer ülkelere baktığımız zaman, birçok örnek var, mutlaka sizlerde de vardır; Danimarka'da, Avusturya'da -İngiltere'nin dışında- benzer terör suçlarına yönelik daha uzun gözaltı süreleri öngören düzenlemeler var. Yani değerlendirme yaparken bunların da dikkate alınması gerekir diyorum.

Maddelerle ilgili görüşlerimizi madde görüşmelerinde ifade edeceğim.

Teşekkür ediyorum.

Hayırlı olsun diyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Kalaycı.

Sayın Yılmaz, buyurun lütfen.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Yasa teklifini sunan arkadaşımız, anladığım kadarıyla sunumunu 2 bölümden oluşturdu. Birinci bölümde uzun uzadıya, teker teker maddelerin neyi içerdiğini söyledi. İkinci bölümünde de bu maddelerin niçin yapıldığı konusunda genel bir değerlendirme yaptı. Açıkçası ben bu genel değerlendirmeler hakkında kullanılan cümlelerin hangi maddeyle ilgili olduğunu; o maddede neden, niçin böyle bir düzenleme getirildiğiyle olan ilgisini kuramadım, böyle bir ilgi de yok. Dolayısıyla, o genel değerlendirmeler teker teker madde bazında söylenecekti en azından biz yönetimin ne yapmak istediğini anlamış olacaktık. İkinci bölüm uzunca bir bölüm ama son derece genel ve dolayısıyla, hangi cümlelerin hangi maddelerle ilgili olduğu konusunda bir fikir edinemedim açığını söylemek gerekirse.

Önümüzdeki dönemde bizden sonra gelen nesiller eminim bizi hayırla yâd etmeyecekler. Çünkü biz gerçekten uzun ömürlü, otuz yıl, kırk yıl, elli yıl yaşayabilen ve bu süre zarfında da bir iki değişikliklerle hayatını sürdüren yasalar yapamadık, yapamıyoruz ve yapmıyoruz; şu anda da yapılanlar gösteriyor ki böyle bir yasa yapma -en azından kabiliyetimiz var ama- niyetimiz yok. Çok kısa vadeli düşünüyoruz. Ortaya çıkan sorunlara anında tepki gösteriyoruz; verdiğimiz tepki bir müddet sonra başka bir yerde başka bir sorun çıkarıyor. Son iki yılda, üç yılda yapılan düzenlemeler özellikle ekonomik alanda yapılan düzenlemeler ve bu düzenlemeler çerçevesinde ortaya konulan süreler en azından 2 kere, 3 kere uzatıldı; bunu diğer arkadaşlarım da söyledi. Şunun hiçbir garantisi yok: Bu yasada öngörülen düzenlemeler çerçevesinde verilen süreler yine yetmeyecek ve bu düzenlemenin sürelerinin uzatılması tekrar bizim önümüze gelecek.

Şunu bir kere idrak edelim: Ekonomi bir büyüme patikası üzerine oturmadan, gelir üretmeden, nakit akışları güçlendirilmeden, şirketlerin, kişilerin cebine, cüzdanına, kasalarına para girmeden bu verilen sürelerin uygulanması mümkün değil, bunlar tekrar gelecek. Dolayısıyla, biz sebepleri tartışmıyoruz, sonuçları tartışıyoruz, bu sonuçları tartışmaya da devam edeceğiz, artık buradan

çıkalım. Yani dediğim gibi gelecek nesiller bizi hayırla yâd etmeyecek. Biz hukuk mimarı olmadık, olamıyoruz; biz, hukuk çilingiri bile değiliz, maalesef, hukuk çilingiri bile değiliz. Dolayısıyla, kısa vadeli yasa yapıyoruz, yasalar uzun ömürlü değil ve ortaya çıkan soruna anında tepki veriyoruz, o tepki başka bir yerde başka bir sorun çıkarıyor ve sonuçlarla uğraşıyoruz, sebeplerle uğraşmıyoruz. Bu kısa vadeciliktir, mikrocüluktur; bundan vazgeçmezsek çelik çomak oyunu oynar gibi bu oyunu oynamaya devam edeceğiz.

Önümüzde bulunan ve görüşmekte olduğumuz bu yasanın -benden önceki konuşmacı arkadaşlarımın da belirttiği gibi- omurgasını 12’nci, 19’uncu ve 22’nci maddeler oluşturuyor; bu maddeler temelde hukuk devletiyle, insan haklarıyla ve evrensel değerlerle ilgili. Biz bu değerleri yerli yerine koyamadığımız sürece üç yıl da olsa, beş yıl da olsa yine dönüp dönüp aynı şeyleri yapacağız. Bunun bize bir bedeli var; bu bedel, buradaki yapılan düzenlemeler, hukuksuzluk, hukuk devletinden uzaklaşmak, insan haklarına saygısızlık... Elbette devletin kendisini koruma hakkı var, bunu inkâr etmiyoruz fakat bu bir an önce bitirilmeli ve her şey normale dönmeli, bir normalleşme olmalı. Bu normalleşme olmayınca bu bize yüksek enflasyon olarak dönüyor, işsizlik olarak dönüyor, fakirlik olarak dönüyor, risk primi olarak dönüyor, her şey olarak dönüyor ve farkındaysanız bu sıkıntıları çekmeye de devam ediyoruz.

Bu yasayla 12, 19 ve 22’nci maddelerde öngörülen süre, daha önce terörle mücadele kapsamında yapılan düzenlemeler üç yıl daha uzatılıyor. Benden önceki arkadaşlarım da söyledi, gerçekten buna ne gerekçe var, niye yetişmedi? Yani bu bir yılda halledilemez miydi, iki yılda halledilemez miydi, üç yılda halledilemez miydi de yeniden bir üç yıl daha geldi? Önümüzdeki üç yıla baktığımızda, en geç 2023’te seçim olacak eğer erken seçim olmazsa. Şimdi, biz bu seçime olağanüstü hâl yasasıyla mı gireceğiz? Böyle bir ortamda güvenli bir seçim olabilir mi? Böyle bir ortamda güven olabilir mi ve bu seçimleri gerçekten nasıl yapacağız? Bu soruyu herkes kendisi sormalı ve bunun cevabını da aramalı.

Öbür taraftan, yasal düzenlemeye baktığımızda, gözaltı süreleriyle ilgili, kamu personelinin işten çıkarılmalarıyla ilgili, görevden uzaklaştırılmalarıyla ilgili birtakım düzenlemeler var. Bunlar belirsizlik yaratıyor, ekonomi belirsizlik üzerinde yürüyemez. Belirsizlik arttığı sürece herkes elini taşın altına koymaz, geri çekilir; geri çekildiği zaman da sermaye korkar ve ürker ve bunun sonucunda da fakirleşme devam eder. Onun için, gerçekten bu verdiğimiz sürelerin tekrar uzatılmaması için bu güveni tekrar artırmamız lazım, belirsizliği ortadan kaldırmamız lazım. Üç yıl içinde bunu halledecek misiniz? Gerçekten ihtiyaç mı var buna, yoksa bir siyasi hedef, amaç var ve dolayısıyla “Olağanüstü hâl yasası altında biz buna sığınalım, buradan bir sonuca gidelim.” mi? İnsanlar bu soruyu soruyor, bu soruyu sordurmamanız lazım, buna “niyet okumak” diyebilirsiniz, bu niyeti okutturmamanız lazım; bu sizin göreviniz, okuyanın kabahati değil bu. Okuyanın kabahati değil, siz bunu okutturuyorsunuz, bunlara fırsat vermemeniz lazım.

Sonuç itibarıyla, yasada olumlu düzenlemeler var. Örneğin, Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’u düzenleyen bir madde var. Bu madde bence eksik, bu daha da iyileştirilebilir ama doğru yolda atılmış doğru bir adım. Fakat, aynı şekilde, benzer bir kurum olan Merkez Bankasıyla ilgili yaptığımız düzenleme, madde geldiğinde ayrıca uzunca konuşacağım, maalesef orada da bunun tam tersini yapıyorsunuz. 1930 yılında çıkarılan ve 1970 yılında önemli değişikliğe uğrayan, 2001 krizinde dünyadaki değişen şartlar içerisinde tekrar değişen önemli Merkez Bankası Yasası o günden bugüne örneğin uygulanabiliyor da son iki yılda, üç yılda ne oldu da birdenbire böyle bir şey ortaya çıktı? Bir sürü üniversite hocası Merkez Bankasında geldi, görev yaptı; onların bir sorunu olmadı da örneğin bu mu oldu? Dolayısıyla, bunun detayına madde geldiğinde gireceğim.

Dolayısıyla, yapılması gereken şey: Açık olmak, şeffaf olmak, kurala dayalı olmak. Maalesef kurala... Siz 2002-2006 arasında kurala dayalı bir ekonomi yönettiniz, kurala dayalı bir toplum yönettiniz fakat bugün bundan uzaklaştınız ve siz bugün geldiğiniz nokta itibarıyla 2002'nin de gerisine düştünüz ve toplumu bir cendereye soktunuz. Sıkıntı da buradan kaynaklanıyor, bu cenderenin dışına çıkmak için lütfen özgürlüklerin önünü açın, hukuk devleti olun, kanunları esnetmeyin, kanunları esnetiyorsunuz ama maalesef bugün kanunların da esnetilmesinin önüne geçildi, kişiye özel yasalar çıkarılıyor. Bunlar yanlış şeyler, bunlar yapılmamalı, hukuk evrenseldir ve herkes buna uymalı; yasalarımızın ömrü uzun olmalı, uzun ömürlü yasa çıkaramıyoruz.

Tekrar ediyorum: Bizi, hepimizi hayırla yâd etmeyecekler çünkü bizim her şeyden önce tekraren söylüyorum, uzun vadeli doğru yasa yapmaya niyetimiz yok ama birikimimiz var. Biz hukuk mimarları olmak istiyoruz, olmalıyız; biz hukuk çilingiri bile olmadık. Anayasa'ya aykırılığını hocamız burada geldi uzun uzadıya açıkladı. Bunların Anayasa'ya uygunluğunu sağlamak kime ne zarar verecek? Açık olmanın kime zararı var? Şeffaf olmanın kime ne zararı var? Hesap verebilir olmanın kime ne zararı var? Gelseler de ilgililer, yetkililer bu toplum adına kullandıkları kaynakların hesabını biz burada sorsak ve sorduğumuz soruların cevabını alsak, eğer yanlış düşünüyorsak yanlışımızı düzeltsek, eğer sorduğumuz sorular gerçekçi ve üzerinde durulması gereken bir şeyse muhataplar da bu davranışlarını düzeltmeler ve buna göre de toplumun refahı artsa, hukuka herkes uysa ve birbirimizle daha bir iyi anlaşsak kim bundan zarar görecektir? Ama şu anda bilgi yok, tahlil yok, terkip yok; bir sürü malzeme var, malzemeden de sonuçta bir şey ortaya çıkmıyor, kusura bakmayın.

Dediğim gibi bu yasa teklifinin omurgası hukukla ilgili, adaletle ilgili, insan haklarıyla ilgili ama burada da bir adım atılmıyor, bunun bir maliyeti var, bu maliyeti ödemeye devam edeceğiz. Onun dışında tali başka maddeler var, o maddelerin de bir kısmı mutlaka yapılması gereken ve dolayısıyla da çözülmesi gereken konular, oralarda da bir problem yok ama dediğim gibi bazı maddeler var, o maddeler iyiye doğru bir adım fakat aynı, benzer şekilde, başka bir yerde iyiyi de bozuyor. Bunlara lütfen izin vermeyelim, verilmesin.

Sonuç itibarıyla söylediğim şey...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun Sayın Yılmaz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Evet, yani sonuç itibarıyla söyleyeceğim şey şu: Gerçekçi olalım, akıllı olalım, rasyonel olalım, aldığımız kararın hesabını verebilir olalım, gerekçesini söyleyelim, yazdığımız karar her zaman doğru olmayabilir. “Ya, bir kere de şurada hata yaptık.” demek insan onuru, erdem değil mi? Her şeyimizi doğru mu yapıyoruz biz? Bugüne kadar her şeyi siz doğru mu yaptınız? Yapmadınız. Bir kere de “Şurada yanlış yaptık.” deyin. Mesela, Merkez Bankasıyla ilgili yaptığınız bu düzenleme yanlış. Yirmi senedir, otuz senedir pürüzsüz uygulanan bir madde bugün niçin değiştiriliyor da kişiye özel kanun çıkarılıyor, nedir bunun gerekçesi, ekonomiye katkısı ne bunun? Veyahut da insanların özgürce konuşmaları, tartışmaları veyahut efendim, bu tütünle ilgili meselede insanların çıkıp gösteri yapmaları ve dolayısıyla, mesajlarını size iletmeleri topluma ne sıkıntı veriyor? Siz dinleyeceksiniz, diyeceksiniz ki: “Ya, acaba biz bu düzenlemenin neresinde yanlış yaptık? Biz bu insanların hakkını mı savunuyoruz, yoksa Türkiye’de özelleştirmeden çıkan yabancının satın aldığı sigara, tütün şirketlerini mi koruyoruz?” İnsanlar bunu soruyorlar. Siz de çıkın ve buna cevap verin, deyin ki: “Hayır.” Ama arkadaşımız biraz önce dedi ki: “Biz yerli ve milli yaptık.” Şimdi, bu gösteri yapan, sokaklara düşen, protesto eden insanlar yerli değil mi, milli değil mi? Bunları kim organize ediyor? Arkasında bir güç var o zaman, böyle bir şey varsa, bilginiz varsa, bulgunuz varsa bunu da kamuoyuyla lütfen paylaşın. Niye bu insanları suçluyorsunuz?

Evet, tekrar, eğer bu ülke hak ettiği yeri alacaksa kurala dayalı, duruma göre değil, karar alan, belirsizliği ortadan kaldıran, öngörülebilirliği artıran, hukuka dayalı, kanun devleti değil, hukuk devleti olmayı hedefleyen ve insan haklarını önceleyen bir patikaya girmesi lazım ki şu anda tartıştığımız konuları arkamıza alalım ve önümüze bakalım ve yolumuzu almaya devam edelim. Fakat maalesef, şu geldiğimiz noktada biz, değil önümüzdeki iki yılı, üç yılı, yarını bile görmekten âciziz ve bu sisteme bize bu öngörülebilirliği sağlamıyor. Bunun çok büyük bir ekonomik maliyeti var. O nedenle enflasyonumuz dünya ortalamasının 6 katı, 7 katı; onun için faizimiz dünyada 3’üncü, 4’üncü sırada; onun için risk primimiz yüksek, onun için fakirleşiyoruz diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Yılmaz.

Sayın Güler, buyurun lütfen.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Kıymetli milletvekilleri, tabii, biraz önce değerli hatiplerimizden bazılarının biraz da tabii, Meclisimizde emek sarf eden, ciddi manada çalışma ortaya koyan milletvekillerimize haksızlık ettiklerini düşünüyorum.

Özellikle, 45 imza sahibi ve başında da ilk imza sahibi olarak Orhan Bey’le beraber bu torba yasanın hazırlanmasında çok büyük bir emeğin, gayretin, çabanın olduğunu ifade etmek isterim. Nihai evrede buradaki amaç, aziz milletimize bu pandemi süreci içerisinde ve daha sonraki dönemlerde farklı kolaylıklar sağlanması ve gerek ekonomik katkı sağlaması açısından da önemli düzenlemeler olduğunu düşünüyorum.

Şimdi, tabii, yine, dördüncü yargı paketi içerisinde geçen haftada uzun çalışmalar neticesinde bir kanun süreci yaşadık, geçen hafta itibarıyla yasalaştı. Tabii, orada da çok uzun tartışmalar yapıldı. Ben milletvekillerimizin bazı ifadelerini çok tuhaf karşılıyorum. Geçen hafta özellikle Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu yani uzun tutukluluk süreleri ve farklı somut delilden öte, farklı tutuklamalarla ilgili özellikle katalog suçlara getirdiğimiz “somut delil” kavramı üzerinde muhalefet milletvekillerimizin uzun uzadıya, alakasız, çok farklı eleştiriler sunduğunu gördük. Şimdi de burada farklı tutuklama kararları konusunda yine başka yönden bir eleştiri getiriliyor. Yani ben burada milletvekillerimizin artık bir karar vermelerini istihdam ediyorum. Yani uzun tutukluluk sürelerine karşı mısınız, değil misiniz? Bir yerde, normal bir soruşturma safahatında veya tutuklama süreci içerisinde soruşturma yürütülmüş “Onu niye kısa tuttunuz?” diye eleştiriliyor. Diğer taraftan terörle mücadele kapsamı içerisinde yürütülen yine bir soruşturmada “Niye uzun tutukluluk sürelerini burada, soruşturma evrelerinde uzatıyorsunuz?”

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bunun tartışılma yeri Adalet Komisyonu, Anayasa Komisyonu; Plan ve Bütçe Komisyonu değil.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, arkadaşlar dinleyelim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ne işi var burada bu teklifin?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Cevap vermeyelim mi?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Hayır, siz cevabınızı verin, ben onu demiyorum ama yani bu tartışmanın zemini de burası değil.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Şu anda tartışmıyoruz, herkes görüşlerini açıklıyor.

Buyurun Sayın Güler.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yani burada ben arkadaşlarımızın itirazlarının garipliğinden bahsediyorum, tutarsızlığından bahsediyorum. Yani bu tutarsızlıklara da son verilsin artık, neye karar verdiklerini bir açıklasınlar bize. Bir yerde geliyorlar uzun tutukluluk sürelerine itiraz ediyorlar, bir yerde “Niye bu adamın kısa zamanda hemen yargılama neticesini tamamladınız ve hâkim önüne çıkarttınız?” diyorlar ben anlamadım gitti yani.

Neyse, ben esas konumuza geleyim. Sonuç itibarıyla, bu mevcut yürütme yürürlük maddesiyle beraber toplam 25 maddeden oluşan kanun teklifimizin birkaç maddesine ben özellikle atıf yapmak istiyorum genel değerlendirme açısından. Özellikle 11’inci madde, belediye başkanlıklarımızın uzun yıllar özellikle Ankara, İstanbul, İzmir gibi geçmiş yıllarda 2981 sayılı imar ve gecekondur mevzuatına aykırı yapılar neticesinde ortaya çıkan bazı planlama safahatı kapsamı içerisinde, dönemsel manada yaşayan bir varlık olarak İmar Kanunu’nun 18’inci madde uygulamalarının mevcut kanunun, meri kanunun izin vermiş olduğu düzenleme ortaklık payı kesintisinin o dönem içerisindeki oranını tamamlamak üzere yapılan değişik dönemlerdeki planlamalar maalesef bazı mahkemeler tarafından mükerrer ve düzenleme ortaklık payı açısından 2’nci bir düzenleme kesintisi olarak değerlendirildiği için özellikle belediye başkanlıklarımızın çok ciddi bir tazminatla, tazminat ödemekle yükümlü olacak bir şekilde karşı karşıya geldiğini görüyoruz. Bu çelişkiyi ortadan kaldırma ve İmar Kanunu’nun 18’inci maddesini daha sarıh, daha açık, daha gerçekçi ve daha uygulanabilir bir hâle getirmek üzere bu düzenlemeyi getirmiş bulunuyoruz. Yine, kanun teklifimizin 17’nci maddesinde yer alan ilk çıkarttığımız tarihte 24/3/2020 tarihine kadar karşılıksız çek keşide etme suçlarının daha sonra adli para cezasının ödenmemesi nedeniyle hapis cezasına çevrilmesi neticesinde pandemi şartlarının da getirmiş olduğu ortam gereğince bir düzenleme yapmıştık.

Yine, tabii, geçen yıl ve bugüne kadar devam eden pandemi şartlarının getirmiş olduğu sıkıntıları maalesef bu dönem içerisinde ödeme güclüğü çeken vatandaşlarımızın olduğunu görüyoruz. Bu düzenlemeyi yine aynı dönem içerisinde olmak üzere 5941 sayılı Çek Kanunu’nun 5’inci maddesinin ilgili fıkrasını yine değiştiriyoruz. 30 Nisan 2021 tarihine kadar işlenen karşılıksız çek keşide etme suçundan dolayı mahkûm olanların cezalarını yine durduruyoruz ve durdurulan bu hükümlüye de 30 Haziran 2022 tarihine kadar yani bir yıllık bir dönem içerisinde çek bedelinin yüzde 10’unu alacaklıya ödemesi kaydıyla ve geri kalanları da ikişer ay arayla 15 eşit taksitle ödemesi durumunda mahkemece ceza mahkûmiyetinin bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılmasını düzenliyoruz. Yine, geçen yıl çıkartılan, 2020 tarihinde çıkartılan kanundan yararlanamayan, bazı imkânsızlıklar yaşayan vatandaşlarımıza da yine bu şekilde 30/4/2021 tarihine kadar işlenmiş ve yargılama devam eden suçlar bakımından çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda 1’inin 30/6/2022 tarihine kadar ödenmesi hâlinde bu vatandaşlarımızın da bu kapsam içerisinde yararlanacağını ifade etmek istiyorum. Yine, aynı, benzer şekilde çok ciddi düzenlemelerimiz var.

Ben kanun teklifimizin hayırlı olmasını diliyorum, teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, şimdi, teklifin geneli üzerindeki konuşmalar tamamlandı arkadaşlar.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Hayır efendim, nasıl tamamlandı?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Var konuşmalar.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Biz konuşacağız.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Siz geneli üzerinde mi konuşmak istiyorsunuz?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Evet.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ben madde üzerinde konuşacağınızı...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Grup adına konuşmalar tamamlandı ama...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, peki. Ben, madde üzerinde talebiniz olduğunu düşündüm.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Hayır.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Geneli üzerinde mi görüşmeniz?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Tabii ki.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Peki. O zaman Sayın Sındır, önce sizden başlayayım.

Buyurun lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Peki, Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Tabii usulümüz de böyle aslında. Gruplar adına önce grup sözcüleri geneli üzerinde konuşuyor, sonra da dileyen üyelerimiz de geneli üzerine söz alıyorlar, biterse tabii ki maddelere geçeceğiz. Teşekkür ediyorum ayrıca.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve salonumuzda bulunan çok kıymetli bürokratlarımız, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Aynı zamanda, Komisyonumuzu teşrif eden diğer demokratik kitle örgütleri, kurum ve kuruluşlarının temsilcilerini de saygıyla selamlıyorum.

Evet, 25 maddelik bir kanun teklifi var. Yürürlük ve yürütme maddelerini bir kenara koyarsak 23 madde. 23 maddeyle 20 ayrı kanunda veya 18 kanun, 2 kanun hükmünde kararnamede değişiklik öngören bir kanun teklifi. Yani neredeyse her madde farklı bir kanunu... Yakında bu da aşacak herhâlde yani performans oraya doğru gidiyor. Yani 23 maddeyle belki 30-40 kanunu bile değiştirme teklifleri de gelecek herhâlde.

Değerli arkadaşlar, tabii, bu konudaki sözlerimi bırakıyorum. Çünkü benden önce Sayın Kaboğlu da ve diğer arkadaşlarımız da, milletvekillerimiz de olmak üzere eleştiri yapıldı, hep yapıyoruz. Etki analizi nerede, bunu hep soruyoruz gibi.

Şimdi, bakın, 20 ayrı kanun, ben bunları tek tek çıkardım. Malum Köy Kanunu var mesela, Köy Kanunu'nda değişiklik, Tababet ve Şuabatı yani bu tabipleri ilgilendiren bir mesele, Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun, Orman Kanunu, afetlerle ilgili bir kanun, 7269, Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kurumlarıyla ilgili kanun, Kooperatifler Kanunu, İmar Kanunu, Terörle Mücadele Kanunu, Merkez Bankası Kanunu, Rekabetin Korunması Hakkında Kanun, Gümrük Kanunu, Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, Engelliler Kanunu, Çek Kanunu ve torba birkaç kanun da bunun içerisinde, coronavirus salgınıyla ilgili kanun, gümrük personeliyle ilgili kanun. Yani tabii, kanunların isimlerini tek tek özellikle saymak istedim. Çünkü ne kadar farklı alanlara değinildiğini teklifte daha iyi algılamak adına.

Şimdi, benden önceki değerli milletvekilimiz yaptığı konuşmasında işte bu tutukluluk süresi vesaire... Değerli arkadaşlar, bunun burada ne işi var? Biz, Plan ve Bütçe Komisyonuyuz, Adalet Komisyonunu ilgilendiren bir meseleyi burada kim tartışacak? Yani yasama kalitesi diyorsak kaliteli bir yasama faaliyetini sağlayabilmek, üretebilmek, yerine getirebilmek bu Komisyonunda mümkün mü? Adalet Komisyonunu ilgilendiren, tamamen hukuki bir işlem olan, tamamen hukuki bir niteliği olan bir düzenlemenin burada nesini biz konuşuyoruz, tartışıyoruz? Yani “Hani bu kâğıt oyunlarında joker vardır, her şeyin yerine geçer, bütün komisyonların yerine geçer. Bu Plan ve Bütçe Komisyonu joker

komisyonu gibi, her şeyi buraya verelim, torba torba buradan çıkaralım.” bunu diyorsanız artık bu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığına, o yüceliğine -İbrahim Kaboğlu hocamın altını çizerek vurguladığı- ona halel getirmez mi?

Değerli arkadaşlar, bu doğru bir şey değil, bunu bir kez daha altını böyle kalın çizgiyle çizerek söylüyorum. Yani orman içinde tesis yapılmasına yönelik izin verilmesinin bizim Komisyonumuzla ne ilişkisi olabilir, ne alakası olabilir Plan ve Bütçe Komisyonu'yla? Yani bütçeyle, planlamayla ilgili bir mesele midir bu? Bunlar anlaşılır şeyler değil. O nedenle, bu konudaki eleştiri bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Bakın, Köy Kanunu kapsamında güvenlik korucularının maaşıyla ilgili... Tabii ki mağdur olmasınlar, bu konuda maaşları insanca yaşamı gerektirecek düzeyde olsun vesaire; kabul ediyorum. İyi ama Köy Kanunu'nda köyün tanımı var, nüfusu 2 binin altında olan yerleşim bölgesi kanunda da var. Hatta Köy Kanunu'nda der ki: “Güvenlik korucularının görev alanı, görevli oldukları köyün hudutları içinde kalan alandır.” Güzel. Şimdi, bu güvenlik korucuları Diyarbakır'da yok mu? Var değil mi? Malatya'da yok mu? Var değil mi? Mesela, Gaziantep'te yok mu? Var değil mi? Var. Buralarda köy kaldı mı değerli arkadaşlar? Bir tane köy kaldı mı bana söyleyin? Köy tüzel kişiliği diye bir şey var mı bu illerde? Köy Kanunu'ndaki tanımında “Güvenlik korucularının görev alanı, görevli oldukları köyün hudutları içinde kalan alandır.” der ve köyün tanımını da yapar, köy tüzel kişiliğini, köy ihtiyar meclisini, köy muhtarını, hepsinin açıklamasını, tanımını yapar. Köy mü var orada? Yani güvenlik korucusunun maaşını Köy Kanunu üzerinden artıralım; güzel, iyi ama biz burada yanlış bir şey yapmıyor muyuz? Yani kanuna aykırı bir durum yok mu? Fiili bir durum, defakto bir durum yok mu? Köy Kanunu sadece köyleri kapsar. Bakın, 6360 sayılı Kanun'la büyükşehir sınırları içerisinde bulunan köylerin tüzel kişilikleri kaldırıldı, hepsi mahalle oldu. Köy diye bir şey kalmadı, biz hâlâ köy korucularının maaşlarını Köy Kanunu üzerinden artıralım; güzel, ama buna bir düzenleme getirelim, bu doğru değil; önce onu getirirsiniz, yasama kalitesi budur, ondan sonra gerekli işlemi yaparsınız. Yani şu anda aslında kanuna aykırı fiili bir durum var ortada, bunu özellikle belirtmek isterim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, yürürlük maddesi üzerinde, 18'inci maddede değişiklik yapılıyor ancak torba kanunun, mesela, 7061 sayılı Kanun'un 63'üncü ve 93'üncü maddeleri, ilgili kanunlara işlenmiş olduğu için kanun metnine baktım mevzuattan “İlgili kanunlara işlenmiştir.” deniliyor. Yani o kanunun içerisinde ne olduğunu göremiyorsun; ilgili maddelerine, ilgili kanunlara dönüp işlenmiş hâline bakıyorsun. E, biz burada o torba kanunun süresini yeniden düzenliyoruz, hâlbuki işlenmiş olduğu ilgili kanunlarda değişikliği niye öngörmüyoruz? Direkt oraya, oralara atıfta bulunarak o kanunlara yönelik düzenlemeyi getirin. Niye torba kanunun öngördüğü süreyi bir daha torba kanunla uzatıyoruz? Ben bunun mantıken de pek doğru olmadığı düşünüyorum.

Tabii, teklifin 19'uncu maddesinde, bu 6758 sayılı OHAL Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun'un 19'uncu maddesinin (2)'nci fıkrasındaki süre üç yıldan altı yıla uzatılıyor. Yani bu, aslında OHAL Kanunu'nun süresinin üç yıl daha uzatılması. Şimdi bu üç yıl daha uzatılıyor da yani OHAL düzenlemesi, yani OHAL düzeni sekiz buçuk yıla uzatılmış olacak toplamda. Yani biz, bir OHAL rejimi, OHAL ülkesi ve bunu da artık kanıksamış, alışkanlık hâline getirmiş bir ülke hâline geldik.

Değerli arkadaşlar, polisimiz, güvenlik kuvvetlerimiz, jandarmamız terörle mücadele de asayiş de ve can ve mal güvenliğimizin korunmasında her zaman her yerde olmalıdır, güçlü olmalıdır bizim kendi can ve mal güvenliğimiz için ama artık şu şehir girişlerinde böyle anlamsız kontroller, sürekli denetimler yani biz buna alıştık, belki kanıksadık ama artık demokrasinin var olduğu ülkelerde görülmeyen uygulamalar ülkemizde de bir alışkanlık hâline getirilmeye çalışılıyor; bu da ayrı bir mesele.

Tabii, mesela, Diş Hekimleri Birliğinin görüşü veya diş protez teknikerlerinin, teknisyenlerinin örgütlü yapılarının görüşleri var mı bilmiyorum. Onlar buradalar mı, gelecekler mi o konuyla ilgili...

Ormanlık alanlarda hava ayırıştırma tesisleriyle oksijen, azot ve argon gazları ayrıştırılarak depolanacak. Güzel, zaten “orman” diye bir şey kalmayacak yakında, her önüne gelen tesis... Daha önce bir kanun değişikliğiyle zaten orman alanlarında her şeyin, tesislerin kurulabilmesinin önü açılmıştı. Peki, bunun orman ekosistemine olumsuz etkileri konuşulmayacak mı, tartışılmayacak mı? Bu Komisyonunda hepimiz bu konuda belki bir söz sahibi olabiliriz ama yetkin bir komisyon olan Tarım, Orman ve Köyişleri veya Çevre Komisyonu niye görüşmüyor? Neden Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun tali komisyonlar arasında yeri yok?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAşKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun, tamamlayın Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Tali komisyon olarak bile yok Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu veya Çevre Komisyonu.

şimdi, bakın, teklifin 5’inci maddesiyle sözde “Mağduriyetlerin giderilmesi sağlanacak.” deniliyor. Oysa ki burada -bakın, şu ifade- “meydana gelen ve genel hayata etkili olan deprem afetleri nedeniyle” ibaresinin yerine “meydana gelen deprem afetleri sebebiyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde” ifadesi getiriliyor. Aslında burada gözden kaçırılan bir şey var: İzmir depreminde afet bölgesi kabul edilen bir yer yok. İşte, o nedenle yapılan itirazlar var, deprem mağdurlarının o nedenle yaptıkları itirazlar var. şimdi, o itirazların karşılığında, bir kanun değişikliğiyle afet bölgesi kabul edilen yerlerde olan kişilere yönelik bir uygulama getiriyorsunuz yani afet bölgesi ilan edilmediyse ki edilmedi, ki bunu hep tartışıyoruz, “Neden ilan etmediniz, neden bu konuda teklifin 5’inci maddesiyle 7269 sayılı Kanun’un gereğini yapmıyorsunuz?” diyoruz. şimdi, oraya, aslında böyle çok kısa bir ibare ekleniyor, sanki kanunda başka bir şey yapılmış gibi: “Mağduriyet gideriyoruz.” Tam tersine, mağduriyet büyütölüyor, yasal olarak bir itirazın önüne geçilmeye çalışılıyor. Kısaca, afet bölgesi kabul edilmemiş yerler kapsam dışına çıkarılıyor.

OTURUM BAşKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Sındır, tamamlar mısınız lütfen.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Tamamlıyorum.

Bakın, bir konu daha çok önemli: TÜİK’in 5018 sayılı Kamu Malı Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nda genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri listesinden çıkarılarak özel bütçeli diğer idareler listesine eklenmesi öneriliyor. Kabul etmezsek ne olacak? Diyelim ki biz Komisyonunda kabul etmedik veya Genel Kurulda kabul etmedik “Hayır, bu özel bütçeli diğer idareler listesinde kalsın.” dedik. Olur ya ama ne oldu? Kanunla yapılması gereken söz konusu değişiklik aslında 76 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’yle yapılmış. Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle bu değişiklik yapılıyor, sonra geliyor biz de kanunla o özel... Ya, böyle bir şey olabilir mi? Kanunu değişirmeden Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle özel bütçeli diğer idare olarak TÜİK üzerinde nasıl iş ve işlem yapılabilir? Kanun değişmemiş ve Cumhurbaşkanlığı kararname çıkarmış. Yine, biz fiili, yasal olmayan, kanun dışı bir durumu şimdi burada kanunlaştırmaya çalışıyoruz. Böyle bir çelişki olabilir mi? Bizim, yasama organının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığı, yüceliği nerede; millî irade nerede değerli arkadaşlar?

Evet, yani Engelliler Kanunu’yla ilgili yeri geldiğinde yine söyleyeceğim ama... Sürekli uzatıyoruz, sürekli uzatıyoruz. Yani belediyelerin, kamu kurum ve kuruluşlarının, umuma açık hizmet veren yapıların, açık alanların maliklerinin, toplu taşıma araçlarının sahiplerinin eksiklerini tamamlaması için yeniden...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Sındır, teşekkür ediyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ya, engellilerin hakları ne oldu? Sürekli bu hakkı uzatıp duruyoruz, sürekli bu hakkı uzatıp duruyoruz. Ya, altı yıl süre veriliyor yani yirmi yıldır engelli vatandaşlarımız bir türlü insanca yaşam koşullarına sahip olamadılar süre uzatımı nedeniyle. Belediyeler yapsın artık şu işlerini. Niye yani Covid vesaire gibi...

Son sözüm, bütün ticareti yapanlara uygulanacak cezanın tarihi... Ya, bu ne cömertlik, altı ay süre uzatımı verilmiş. Ya, değerli arkadaşlar, açık açık söyleyin, “Tütün üretmeyin.” deyin ya. Başka bir şey üretecek durumları da yok zaten. “Aç kalın, sefil yaşayın, tütünü üretmeyin, ben sana ceza vereceğim; çok uluslu sigara şirketleri ve onların kartelleri istemiyor; yerli ve millî tütünümüzü istemiyoruz.” deyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Sındır, sözünüzü tamamlayın lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Daha iyi anlaşılır, daha açık olur, vatandaşa da daha samimi olmuş olursunuz, dürüst olmuş olursunuz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Katırcıoğlu, buyurun lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Efendim, herkese saygılarımı sunarak başlamak istiyorum.

Şimdi şöyle bir giriş yapayım düşüncelerimi daha iyi anlatabilmem bakımından. Demokrasiler esas olarak eşit haklara sahip olan bireylerin seçtikleri iktidarlara yönetilir dolayısıyla da iktidarların yeteneği, kabiliyeti eşit yurttaşların olduğu bir sistemde belirlenmiş olur ama eğer iktidar bir biçimde, bir ayrımcılık yaparsa -gereğesi ne olursa olsun- o zaman bu eşit yurttaşlar topluluğunun kendisine verdiği yetkilerden daha yüksek bir yetki gasbına gelir dolayısıyla artık demokraside bir delik açılmıştır, demokrasi eşit hakların sahiplerinin istedikleri biçimde yürüten bir mekanizma olmaktan çıkmıştır. Şimdi örnek verirsem belki ne demek istediğimi daha iyi anlatırım, buradan, bu yasaya gelmek istiyorum. Bir zamanlar biliyorsunuz ülkenin yönetimi başörtüsü sembolü üzerinden bir ayrımcılık yaptı, yapıyordu zaten yıllardan beri, bu İslami cenah üzerine yapılmış bir ayrımcılıktı ve bu ayrımcılık esas itibarıyla o günlerde de demokrasinin delinmesi anlamına gelen bir ayrımcılıktı. Nitekim, hepiniz biliyorsunuz olay “28 Şubat postmodern darbe” dediğimiz sürece kadar geldi yani iktidarın o sırada elinde olduğu güç bu ayrımcılık vesilesiyle daha yüksek bir güç uygulama yeteneğinin kendisinde olduğunu varsayarak davrandı, bu bir örnek.

İkinci bir örnek de, Halkların Demokratik Partisinin belediyelerine yapılan kayyum atamaları. Tıpkı geçmişte muhalif olduğu anlayışa karşı iktidara gelmiş olan Adalet ve Kalkınma Partisi de yine bence bir ayrımcılık yaptı -gereğesi ne olursa olsun dediğim gibi bir ayrımcılık yaptı- ve ekstra bir güç elde etti, olağanüstü hâl esasında bu ekstra gücü meşrulaştıran bir adımdı fakat bu gücü örneğin, Halkların Demokratik Partisinin seçmenleri tarafından seçilmiş olan belediyelere kayyum atayarak daha yüksek bir gücü elinde bulundurduğunu topluma anlatmış oldu. Nitekim bu, sadece belediyelere atanan kayyumların ötesine geçti ve bildiğiniz gibi Boğaziçi Üniversitesine de bir rektör kayyum olarak atandı dolayısıyla da bu güç zehirlenmesi diyebiliriz; bunun sonu yok arkadaşlar. Benim görebildiğim kadarıyla bu güç zehirlenmesinin önüne geçecek kurallara sahip olan bir ülke değiliz biz.

Şimdi OHAL’le ilgili birkaç madde var burada. Düşünüyorum hâlâ beş yıldan sonra Durmuş Yılmaz’ın söylediği gibi beş yıl geçmiş aradan bir teşebbüs olmuş, bu teşebbüsün önü alınmış ve gerekenler yapılmış fakat aradan beş yıl geçtiği hâlde hâlâ OHAL kanunları içindeki bazı maddelerin üç yıl daha devam edilmesi gerektiğine izin verilmesini istiyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, ben hakikaten anlamakta zorlanıyorum. Sayın Soylu yanılmıyorsa “280” dedi galiba değil mi? Pardon “240’a düştü terörist sayısı.” dedi. Yani hani terörle bağlantılı konuşuyoruz ya genellikle bu yasaları, böyle bir durum yok işte anlaşılan, uzun bir zamandan beri de zaten böyle bir şey olmuyor ülkede. Dolayısıyla, bir FETÖ meselesi kalıyor. FETÖ meselesinde de bu kadar teknik imkânlarla sahip olan bir iktidarın illa da soruşturma sürelerinin uzatılması vesaire gibi önlemlerle buraya, bu taleple gelmesi bana çok tuhaf geliyor doğrusunu isterseniz.

Bir başka meselemiz -yani bir sürü mesele var da- burada yeri geldiğince konuşmaya çalışıyoruz, anlatmaya çalışıyoruz ama maalesef, Adalet ve Kalkınma Partisinin vizyonu içinde bir yere oturmuyor bu, “Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi” denilen sistem bütün kararların merkezileşmesi gerektiği üzerinden kurgulanmış bir sistem fakat bu, doğru değil arkadaşlar. Yani özellikle bazı kurumların sadece özel sektörden gelecek olan baskılara değil, aynı zamanda siyasetten gelebilecek baskılara karşı korunması lazım; örneğin, Rekabet Kurumu. Siyasetin de talepleri olacaktır, olmuştur, olmaktadır; aynı zamanda da özel sektörün de olmuştur, olmaktadır. Rekabet Kurumu gibi bir kurum esasında dizayn edildiğinde, bağımsızlığına çok özen gösterilmiş olduğu hâlde zaman içinde ve son olarak da Adalet ve Kalkınma Partisinin 2011’deki kararından sonra Ticaret Bakanlığına bağlı bir kuruluş hâline geldi dolayısıyla da bağımlı hâlde gelmiş oldu dolayısıyla da özgür karar verme, bağımsız karar verme yeteneğini kaybetti. Bunları niye mi söylüyorum? Şunun için söylüyorum: Bir teklifte bulunuyorsunuz, diyorsunuz ki Rekabet Kurumunda çalışan -ilgimi çekti- personel ve bu personelin amirleriyle ilgili olarak: “İlgilendikleri sektörle bağlantılı olarak bir başka işe geçemezler istifa ettikten sonra iki yıl içinde.” Bir kere, niye iki yıl? Benim hatırladığım kadarıyla 2513 sayılı Kanun’da üç yıl var yani vergi konusuyla ilgili olarak benzer bir madde orada dizayn edilmiş, orada üç yıl var. Burada niye iki yıl var? Bu, bir. İkincisi: Neden sadece soruşturmayı yürüten amirlere ilişkin. Mesela, kurul üyeleri ne olacak peki? Var mı kurul üyeleri?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Var.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Buraya yazmamışsınız.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Var.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Tamam, peki.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ben sözünüzü kesmeyeyim diye cevap vermedim, hiç müdahale etmem normalde ama var.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Peki, tamam. Varsa mesele yok.

Ama bir mesele daha var; “Soruşturmaların konusu olan sektörde faaliyet gösteren tüzel kişilerde görev alamazlar.” diyorsunuz. Bu da bence gerekli değil tam olarak çünkü Rekabet Kurumunda çalışan bir insanın... Tamam, daireleri var, farklı ilgi alanları var ama sonuç olarak lobi yapabilme yeteneği olarak orada çalışıyor olmak ve belli bir statüye gelmiş olmak bence etkili olacaktır. Dolayısıyla da sizin burada sadece sektör faaliyetleriyle bağlantılı olarak sınırlamaya çalışmanız bence yeterli olmaz.

Bir başka konu da yine dikkatimi çeken, deminki tartışmalarda da konu oldu... Ha, bu arada şunu da söyleyeyim, unuttum: Değerli arkadaşlar, mesele Trendyol’la ilgili. Trendyol, kendisiyle ilgili açılmış olan bir davaya bakan bir üst düzey yöneticinin emekli olmasını sağlayarak kendine kattı. Bu bütün dünyada da “conflict of interest” denilen bir meseledir, dolayısıyla da kanunlar bunu engellemeye

çalışır ve engellenmesi de doğrudur. Fakat değerli arkadaşlar, bir de şöyle bir mesele vardır: Trendyol esasında piyasada bazı sektörlerde yüzde 70 civarında pazar gücü olan bir firmadır ve Çinli bir firmadır esas itibarıyla, her ne kadar “Türkiye’nin Trendyol’u” diye reklamlar veriyorsa da aslında Alibaba’nın devamıdır, Alibaba’nın buradaki karşılığıdır ve Alibaba esasında, benim bildiğim kadarıyla, Çin’de de benzer bir suçlamayla suçlandı ve ceza yedi. Dolayısıyla da burada meseleye bakarken, mesela, sektörde en önemli aktörlerin de bu karardan nasıl etkileneceğini bilmek lazım. Ben bilmiyorum doğrusu ama mesela, bu sektörde en büyük oyuncuların bir tanesi Amazon’dur yanılmıyorsam, Amerikan Amazon’u; bütün dünyada esasında Alibaba’yla çekişiyor. Buraya geldi, zaten aldı bazı küçük şirketleri ve dolayısıyla hızlı bir tekelleşmeye sebep oldu. Bir de Hepsiburada var, anladığım kadarıyla o, tekliflere açık, Amazon’la görüşmelerinin de olduğunu ben biliyorum ama henüz bir karara varılmadı. Bu kurumun önemiyle ilgili olarak bir saptama yapmak istedim bu cümlelerle. Yani şunu demek istiyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ne çabuk geçti on dakika. On dakika mı geçti?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hocam, biz itiraz etmedik hiç.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – On dakika doldu, tamamlamanız üzere söz veriyorum.

Buyurun Sayın Katircioğlu.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Şimdi, bir de şöyle bir şey var, onu da söyleyerek bitireyim, tütün düzenlemesiyle ilgili olan meselede...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hocam, burayı toparlamadınız.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Burada zaman kaygısıyla çok uzatmak...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bitirin yani

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Peki.

Demek istediğim şu: Yapılacak olan...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yani tasdik ediyorlar.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, müdahale etmeyin lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Yaptığım eleştirilerin ötesinde, bu kanun teklifinin ya da bu maddenin gelmiş olması anlamlı, doğru bir şey. Zaten 2513 sayılı Kanun vardı esas itibarıyla ama anlaşılan yetersiz bulundu, bir maddeyle biraz daha zenginleştirilmeye çalışıldı. Mahzurları olduğunun altını çizerek bağlamış olayım ama söylemeye çalıştığım, söylemek istediğim şey şu: Bir yasa önerisi getirdiğiniz zaman, özellikle tekelleşmenin yüksek olduğu alanlarda bir yasa önerisi getirdiğiniz zaman bu önerinin hangi aktörlerin yararına, hangi aktörlerin zararına olacağına da dikkat ederek bakmanız lazım. Yani “Serbest piyasa var, binlerce üretici var.” gibi bir varsayımla bakıp da bir öneri getiremezsiniz. Çünkü bu az sayıda oyuncunun olduğu bir sektörde -oligopol bir sektör benim bildiğim kadarıyla- yaptığınız her düzenlemenin böyle etkileri olacaktır, “Bunları tarttınız mı? diye bir soru olarak sormak istedim.

Sayın Başkanım, son olarak, tütünle ilgili söyleyeyim: Arkadaşlar, tütün piyasası TEKEL’in satılmasından sonra, açıkçası, dünyadaki tütün kartellerinin kontrolü altına girdi. Eskiden TEKEL, iyi veya kötü ama mesela “2000” adlı sigarayla bu piyasayı regüle ediyordu, etme gücü vardı, özellikle filtreli sigara pazarını. Bir şekilde halledildi yani uluslararası tekeller bakımından baktığımızda, biz o zamanlar da karşı çıkmıştık bu işe ama neyse.

Şimdi geldiğimiz noktada bu karar ne için çıkıyor, bu uzatmak zorunda kaldığımız teklifle? Değerli arkadaşlar, kabul edin ki bizim ülkemiz iddia edildiği gibi serbest piyasa ekonomisinin her alanında işlediği bir ekonomi değil, mış gibi yapamazsınız. Yani öyleymiş gibi baktığınızda, yapmanız gerekenler... Evet, bu mesela öyle bir şey diyebiliriz ama şunu kabul edin: Türkiye sigara pazarını kim kontrol ediyor ve bu karar kime yarayacak? Ben size söyleyeyim, yine, tekellere yarayacak. Onun için, bunu doğrudan söylüyorum çünkü biraz bu piyasayı incelemişliğim olduğu için söylüyorum.

Değerli arkadaşlar, dolayısıyla, özetle şunu demek istiyorum: Demokrasilerde iktidar, eşit yurttaşların verdiği yetkiler çerçevesinde sınırlanır. Eğer iktidarlara bu sınırı aşarlarsa, mesela OHAL Kanunu gibi, -gerekçesi haklı olabilir, o anlamda bir şey söyleyemiyorum ama- güç zehirlenmesine yol açar. Emin olun -vaktim kalmadığı için söyleyemeyeceğim ama- mesela Kürt meselesi böyle bir meselesidir; Kürt meselesi demokraside bir delik açan ve dolayısıyla da sadece Kürtleri mağdur eden değil, Türkleri de mağdur eden bir meseledir. Dolayısıyla da olabildiğince hızlı bir şekilde çözülmesi lazımdır. Eğer bunu çözmezseniz, bakın -ben size söyleyeyim- bu güç zehirlenmesinin bizi getireceği yer neresidir, biliyor musunuz? Yolsuzluk, irtikâp ve kaçakçılıktır. Yani Türkiye'nin içine düştüğü veya düştüğüne dair emarelerin olduğu bugünleri hatırlatarak söylemiş olayım.

Dolayısıyla, bütün bunlar aslında bir bütünün parçaları ve bütün şunu gerektiriyor bence: Daha anlamlı, halka, millete daha olumlu olabilecek sonuçlar üretebilmesi için gerçekten demokrasinin gereğini yapmak lazım. Yani herhangi bir kesimin herhangi bir gerekçeyle bu sistemden koparılması lazım, koparıldığı zaman da işte bu güç zehirlenmesi vesaire gibi hadiseler oluyor.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum Sayın Katırcıoğlu.

Buyurun Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

Değerli arkadaşlar, usul tartışmasına yeniden dönmek istemiyorum ama birkaç tane cümle var, kaldı. Şöyle bir şeye girdik arkadaşlar: Bir yasa çıkarıyoruz –özellikle bu 1 Kasım 2015 seçimlerinden sonra, daha evveli de var- çok kısa bir süre sonra bir problem oluyor, aksaklık oluyor –olabilir- başka bir yasayla o problemi düzeltiyoruz. Sonra yine çok kısa bir süre sonra bu sefer ikinci seferde düzelttiğimizi sandığımız yerde bir problem daha çıkıyor, bunu düzeltmek için başka bir yasa çıkarıyoruz, başka bir yasa daha çıkarıyoruz. Bu ne kardeşim ya? Yani bunun anlamı ne? Hayat çok çabuk, hızlı bir şekilde akıyor da biz ona yetişmeye mi çalışıyoruz, yoksa gerçekten, iktidar partisi grubu, Hükûmet, Adalet ve Kalkınma Partisi ortakları, neyse ciddiye almıyor musunuz bu işi? Ya da bana öyle geliyor ki kurumlarla ilgili bir probleminiz var, bu kurumları bir şekilde işlemez hâle getirdiniz ama yeni bir şey, yeni kurumlar, yeni usuller, yani kaideler ihdas edebilecek, koyabilecek bir şey de yok yani sizde, istek diyeyim yani, yoksa son derece donanımlı insanlarsınız. Niye, nasıl oluyor bunu anlamıyorum gerçekten yani yarın böyle bir araştırma yapıldığı zaman “Nasıl bir Meclis?” falan diye şey yapacaklar.

Bir başka şey –tekrar ediyorum- 9 maddelik bir yasayı temel yasa diye bölümlere ayırıp çıkarıyoruz arkadaşlar, hani kargalar güler misali, böyle şeyler nasıl olur? Başka bir önemli konu da... Bir ciddi olalım, bir kanun geliyor, işte Anayasa'yla ilgisi varsa Anayasa Komisyonuna, başka komisyonla ilgisi varsa başkasına... Nedir acelemiz, ne kovalıyor arkadaşlar? Yani şimdi, yarın 15 Temmuz, Meclisin tatile girmesi gerekirken böyle bir yasayla karşı karşıyayız ve bunları çıkarmak zorundasınız. Bana öyle geliyor ki 25 maddelik bu düzenlemeyi siz şeyler için getirdiniz, ben “Soylu maddeleri” diyorum “Sayın Süleyman Soylu maddeleri” diyorum; 12, 19, 22'nci maddeler için getirdiniz. Çünkü süresi doldu, tekrar uzatmak durumundasınız.

Böyle olmaz arkadaşlar ya gerçekten böyle olmaz, bu yanlış. Bunun yanlış olduğunu siz biliyorsunuz İbrahim Bey, benim bir daha, defalarca söylememin bir anlamı yok.

Şimdi, bu düzenlemede normalde karşı çıkmayacağımız maddeler var elbette. Sormuyoruz da niye şimdi?

Gerçekten bu güvenlik korucularının maaşı asgari ücretin altında bile kalabiliyor mu? Ne ayıp arkadaşlar ya, böyle miydi şimdiye kadar yani? Elbette düzeltin bunu. İşte dış protezi yardımcı personeli falan, bunlara bir şey demiyoruz. Ama şey var burada, 4'üncü maddede "Hava ayırıştırma ile ilgili tesislerin ormanın içinde kurulmasına..." Bir sürü tesisin ormanın içinde kurulmasına izin veriyorsunuz, bir de hava ayırıştırma tesisinin ormanın içinde kurulmasına izin veriyorsunuz. Hava ayırıştırma tesisi o bir sürü tesislerin yanında çevre açısından verdiği zarar hiçbir şey değil ama niye oluyor arkadaşlar? Dünya kadar kıraç, işe yaramayan yerler varken nedir bu orman sevdası? Bakın, Karadeniz'de bir tartışma yaşanıyor, hâlen de yaşanmaya devam ediyor, İkizdere'de kobalt kayalarını şey yapmak için bölgenin en güzel vadisi, ormanı tahrip ediyor. Ondan 15 kilometre ötede sağda solda açık, kıraç, hiçbir işe yaramayan arazide bolca kobalt taşı var, niye orası kırılıyor bunu anlamak mümkün değil. Yani bizim bilmediğimiz bir şey var mı bunu gerçekten anlatmanız gerekiyor değerli arkadaşlarım, bu vatan hepimizin yani bu vatan öyle kuru kuruya değil ki. "Zenginlikleriyle, güzellikleriyle bizim, hepimizin; niye tahrip ediyoruz bunu?" diye soruyoruz değerli arkadaşlarım.

5'inci maddede işte daha evvel deprem sigortası yaptırmamış olanlar deprem yardımı ve kredi desteği alsınlar diye genişletiliyor, bunlara itiraz etmiyoruz. Normal bir şekilde geldiği zaman gelsin elbette, görüşelim. Yani işte İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun döner sermayeden istifade etmeleri falan, bunlarda da çok fazla bir problem yok.

7'nci maddede bir şey var, çok tuhaf bir şey arkadaşlar. Sağlık Bakanlığının bir sağlık kurumunda herhangi bir devlet kuruluşu hizmet alacak, götürü şekilde imza yani götürü vergi gibi götürü şey yapacak. Nedir götürü? Mesela diyelim ki TÜİK; TÜİK Ankara Şehir Hastanesinden hizmet alacak, götürü usulüyle kaç hasta gelecek, ne olacak, ne kadar masraf edilecek, bunlar neye göre yapılıyor? Bilmiyorum elbette, bunun bir önceki yıla göre bir şeyleri vardır ama niye böyle bir şey? İş kolay olsun diye falan herhâlde, bunlar da tuhaf bir şey.

Üniversite kooperatifleri falan onlar teknik şeyler, onlara girmiyorum.

Ama başka bir madde var burada değerli arkadaşlar, 10'uncu madde, devlet üniversiteleri öğretim üyelerinin Merkez Bankası yönetim kurulu üyesi olmalarıyla ilgili bir madde geliyor. Bu madde, böyle bir şey yapılmış, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yapılmış ve bu madde iptal edilmiş Anayasa Mahkemesi tarafından, öyle mi İbrahim Hocam? Bu çok önemli bir şeydir yani getirmiş olduğunuz sistemin yanlışlığını göstermesi açısından, her şeyi yapıyor ya Cumhurbaşkanı, her şeyi yapamaz demokrasiye. Yani atadığımız, işte İstanbul'un bilmem başsavcılığından getirip bir gün Yargıtayda kalmadan atadığımız, Anayasa Mahkemesi üyeleri bile "Olmaz." diyorlar buna bu kadar, olmaz. Hakikaten demokrasise bu ülke, gerçekten hukuk devletiyse asgari, en düşük olan asgari şeylere uymak mecburiyetindesiniz arkadaşlar, maalesef uymuyorsunuz.

Şimdi, 11'inci madde, sorunları var ama onları madde geldiği zaman konuşalım.

12'nci madde ve diğer konular. İbrahim Hoca çok geniş bir şekilde bunları anlattı, Anayasa'ya aykırılığını filan anlattı.

Değerli arkadaşlarım, bakın, siz aslında, 15 Temmuzdan önce başladı bütün bunlar ve bütün dünyada bir eğilim başladı ta 11 Eylül'e kadar giden. Olağanüstü hâl devleti, şeklen bir demokrasi teorik olarak geliyor, bir hukuk devleti, böyle bir şey var gidiyor ama öbür taraftan devletler fiili olarak

hak ve özgürlükleri kısıtlayacak dünya kadar işler yaptılar ve bazı siyaset bilimeciler ortaya çıktılar, dediler ki: “Bundan sonraki devletlere bir ad koymak lazım, olağanüstü hâl devleti.” Olağanüstü hâl devletine doğru gidiyorsunuz ve sürekli olarak arkadan dolanarak gidiyorsunuz değerli arkadaşlarım, böyle bir şey olmaz.

Bakın, size bir örnek vereyim, bu yaptığınız şeyler nelere sebebiyet veriyor. Olağanüstü hâl devam edecek üç sene daha, çok vahim bir şey var, İbrahim Hoca da sizi uyardı, 2023’te seçim var ve bu seçime de olağanüstü hâl kurallarıyla gideceğiz. Yani ne demek olağanüstü hâl kuralları? Bakın, Rize’de bu İkizdere krizinde vali çıktı, baş edemeyince çıktı dedi ki bunlara dayanarak: “Bugünden itibaren şiddet olayları, şunlara bunlara mahal vermemek için toplantı yapmak, basın açıklaması yapmak, oturma eylemi yapmak, yürüyüş yapmak, ses çıkarmak, yazı yazmak, imza kampanyası yapmak, konser, bilmem ne bilmem ne, öksürmek filan, su içmek yasaklanmıştır.” Tamam on beş gün doluyor, ondan sonra “Bakacağız.” filan dedi, bir on beş gün daha, doymadı bir on beş gün daha. Ne oluyor arkadaşlar? Yani valiye böyle... Peki, seçimde Rize’den aday oldum, ben İstanbul Milletvekili, Rize’de çalışıyoruz, canı sıkıldı bir tanesinin, gitti valiye dedi ki: “Ya bunu bir susturalım.” Bunu mu yapacaksınız? Yapıyorsunuz, yaptınız, onlarca yaptınız, İstanbul’da yaptınız onlarca ama buna rağmen yine de kaybettiniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Dün HDP’yle miting yaptınız İzmir’de.

CAVİT ARI (Antalya) – Siz de belediye başkanını transfer ettiniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Aynı şeyleri söylediniz, HDP sözcüleriyle CHP’liler aynı şeyi söylediler.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Değerli arkadaşlarım, bunlar olacak şeyler değil.

Şimdi, bakın adamlarınız ne diyor? Bakın, Ebubekir Şahin ne diyor bakın? “Cemo şarkısını...”

CAVİT ARI (Antalya) – Sen mektup okudun meydanlarda, bırak bu ayakları İbrahim Bey, hiç yakışmıyor sana. Ayıp ya, yazıklar olsun sana ya.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir dakika arkadaşlar ya...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, hatibi dinleyelim.

Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bakın, Cemo türküsünü televizyonda söyledi diye Halk TV’ye, bakın, kafanıza bak, Halk TV’ye niye şey yaptın? “Ya mahkemesi devam ediyor, ne olur ne olmaz.” diyor, daha mahkeme yasaklamamış filan ama “Ne olur ne olmaz.” diyor Ebubekir Şahin.

CAVİT ARI (Antalya) – Utanın biraz ya.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Biraz da siz utanın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya arkadaşlar, bu çıkardığınız kanunlarla var ya, bu olağanüstü hâl yetkileriyle yani sadece Ankara’da Sayın Cumhurbaşkanı filan değil, her biri, aşağıya doğru her biri kendi altına bir Cumhurbaşkanı kesiliyor, bir diktatör kesiliyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Sen belediye başkanını transfer ettin...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Ari, arkadaşınız konuşuyor lütfen... Bakın Bekaroğlu konuşuyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir diktatör kesiliyor ve hayatı çekilmez hâle getiriyor arkadaşlar. Bunlar olmaz, bunların olmaması gerekiyor. Bunu yaparsanız tabii, oy çoğunluğuyla geçecek, muhtemelen de bunun için getirdiniz ve geçireceksiniz bunu yani 15 Temmuzdan sonra da çalışacaksınız ve muhtemelen de geçireceksiniz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bekaroğlu teşekkür ediyorum, süreniz dolmak üzere.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Toparlamak için birkaç cümle daha... Ama yani bunun hiç kimseye bir hayrı yok değerli arkadaşlarım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bekaroğlu, süreniz doldu, tamamlamanız için açıyorum, zaten acil bir işiniz olduğunu söylediniz, öğleden sonra maddeler üzerinde...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bitireyim. Sayın Usta'ya da teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Usta bekliyor.

Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Neyse, arkadaşlar, bir şey daha söyleyeyim, buradadır muhtemelen, madem öyle. Bu Rekabet Kurumuyla ilgili bir düzenleme yapılıyor, kurul üyeleri, uzmanları konuyla ilgili bir alanda ayrıldıktan sonra iki sene çalışamayacaklar; bu çok doğru bir şey. Peki, niye diğer kurullara gelmiyor, dünya kadar kurul var, önemli, devletin parasıyla, yetkisiyle, geleceğiyle, milletin geleceğiyle ilgili bağımsız kararlar veren insanlar, diğer kurullar niye vermiyor? Bir.

İki, Rekabet Kurumu, Rönesans Holding... Şehir hastaneleri satılırken diyoruz, onlar “Satma falan değil, taşeronla verdik.” diyorlar. Satarken niye bu satış işlemini ya da devir işlemini önce sitesine koydu, niye kaldırdı, kimin çıkarına kaldırdı? Varsa burada bu arada Rekabet Kurumunun bir yetkilisi varsa lütfen...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Rönesans Holding...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bekaroğlu, Teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – ...satışlarını, şehir hastanesiyle ilgili satış ya da devirlerini niye önce siteye koydu, niye ertesi gün kaldırdı; bunu lütfen bir açıklasınlar, bunları bir bilmek istiyoruz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Usta, buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, Sayın Bakan Yardımcıları, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi öncelikle saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Katırcıoğlu...

ERHAN USTA (Samsun) – Bu şartlarda nasıl konuşacağız, onu da biliyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Katırcıoğlu, arkadaşlar, lütfen, hatip konuşuyor.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Affedersiniz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Tabii, böyle bir torbanın -hani torba gördük de, bu kadarını da pek görmemiştik- genelini konuşmak çok zor yani yine hani böyle çok farklı maddeler oluyordu ama bir genel bir perspektif oluyordu, tabii bu torbada hiçbir şey yok, bir perspektif yok, efendim, bir bütünlük yok, hepsi birbirinden bağımsız ve birçoğu da bizim Komisyonumuzu ilgilendirmeyen hususlar. Yani buradan günün sonunda “Kaliteli bir yasa yaptık.” demek çok zor olacak, birçok konu hiçbir şekilde belki de yani uzmanlık alanımıza girmeyen konular, onlarla ilgili biz ne diyebiliriz, bu anlamda kalitesiz bir faaliyet burada yapılacak; bu endişemi ifade etmek istiyorum.

Sunumla ilgili olarak, Orhan Bey’in sunumu neler getirdiğini söyledi fakat getiriliş gerekçeleri yani bu şey niye yapıldı, onlar yeteri kadar söylemedi. Benim not aldığım kadar bir iki maddede o söylendi, TÜİK maddesinde ve çekle ilgili gerekçe söylediniz ama diğer maddelerde hemen hemen hiç gerekçe söylemedi. Hâlbuki bunun yani az çok ne getirdiğini biliyoruz da, niye getirildiği konusu zaten şeydeki gerekçede de yetersiz, kanun teklifindeki gerekçede de yetersiz, sunumda da onu maalesef göremedik.

Şimdi, tabii, buradaki birçok maddenin, işte, geçmişte çok kısa süre önce Mecliste tekrarlanan maddeler olduğunu, görüşülen, yapılan maddeler olduğunu da biliyoruz, bu da yine aynı sıkıntıdan kaynaklanıyor; hem torba yasa olması hem ihtisas komisyonlarında görüşülmemesi hem de buraya gelirken, işte, yeteri kadar komisyonda tartışılmaması gibi nedenlerle veya Meclis iradesinin özellikle Cumhur İttifakı açısından belki bazı maddeleri değiştirme konusunda yeteri kadar tecelli etmemesinden ötürü tekrar tekrar bazı konuları burada tartışmak durumunda kalıyoruz; bu da çok hoş bir durum olmuyor.

Şimdi, tabii, genelini konuşmak zor ama birkaç maddeyi, birkaç önemli gördüğümüz hususu burada dile getirip geneli de daha sonra, diğerlerini de maddelerde yeri geldikçe konuşuruz. Bu, tütün meselesi önemli, bu yetki belgesi, bakanlıktan yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara bir ceza getiriliyor; bunun da yürürlük maddesini şimdi erteliyoruz.

Tabii, bu kanunun kendisi yanlış. Ha, yürürlük maddesinin ertelenmesi doğru fakat en azından şunu yapalım: Yani bunu yeteri kadar çalışacak bir vaktimiz olsun yani yıl sonu çünkü, işte, Meclis açılacak, ondan sonra malum, Sayın Başkan, bütçe kanunu gelecek, fazla vaktimiz falan olmayacak yine paldır küldür bir şey yapılacak; hiç olmazsa bu ertelemeyi bir miktar daha uzatmakta fayda var. Yani hani, kanunun topuna bakılması lazım ama o olmayacaksa bile uzatmayı bir miktar daha erteleyelim, yoksa tekrar benzer işleri yapmak durumunda kalacağız. Burada, vatandaş sokakta, vatandaş mağdur, sadece ticaret yapanlar değil, tabii, ticareti yapılamadığı zaman bir şeyin, üreticisi de mağdur oluyor, bu anlamda bu mağduriyetlerin azaltılması lazım.

Şimdi, burada eleştiriler oldu, arkadaşlar, “Ya, uluslararası kartellerin hakları korunuyor bu düzenlemelerle.” denildi, tam tersini iddia ediyor Cumhur İttifakı’ndan veya AK PARTİ’den arkadaşlar. “O zaman vatandaş da uluslararası kartellerle mi iş birliği yapıyor.” Vatandaşa bunu söyleyebilir miyiz? Vatandaşın burada canı yanıyor, bunu net bir şekilde görüyoruz, Hükûmetin de bu canı yanan vatandaşın sesine kulak vermesi gerekir. Özellikle, Adıyaman bölgesi, o bölge zaten ciddi sıkıntı içerisinde, fakirlik içerisinde onları daha fazla fakirleştirecek, onları üretimden daha fazla uzaklaştıracak adımların atılmaması gerekir. Bu konuda hassasiyet gösterilmesi gerekir.

Şimdi, OHAL’le ilgili 3 tane düzenleme var, OHAL meselesi. Arkadaşlar, 15 Temmuz darbe girişimi, hain bir darbe girişimidir. Her platformda, her defasında bunu lanetledik fakat bu da şu demek değil... Artık Türkiye’yi normalleştirmek lazım. İki yıl OHAL yasaları çıktı, OHAL düzenlemeleri oldu, yasalar değil de OHAL’in uzatılmasına ilişkin dörder aylık düzenlemeler oldu. Onların birçoğunda ben

de hep olumlu oy kullandım ve olumlu yönde de konuştum ancak şimdi onun üzerine bir üç yıl uzattık bunu kanunla. Arkadaşlar, şimdi, tekrar bir üç yıl daha OHAL'in yani -OHAL'e ilişkin düzenlemelerin daha doğrusu- OHAL hâlinin uzatılmasının bir mantığı yok. Artık Türkiye'yi demokrasiye döndürmek lazım. Ya, bunu nasıl izah edeceğiz? İki artı üç, artı üç; sekiz yıl. Ondan sonra tekrar gelip gelmeyeceği hususu da belli değil, belki ondan sonra temelli diyeceğiz ki "Arkadaş, demokrasiyi kaldırdık." filan. Türkiye böyle bir noktaya gidiyor ve Türkiye önümüzdeki seçimlere her hâlükârda -bu düzenleme çıkarsa yani- yine OHAL ortamında girecek. Yani bunun Türk demokrasisine verdiği zararı herhâlde hepimiz biliyoruzdur, ekonomi kısmını da ayrıca söyleyeceğim. Ekonomiye verdiği zarar zaten haddinden fazla. E, bu bizi fakirleştiriyor, bu bizi yokluya mahkûm ediyor. Ya, terörle mücadele edilsin ama terörle normal koşullarda mücadele edelim yoksa hiç kimse terörle mücadele etmeyelim demedi. FETÖ terörüyle de PKK terörüyle de bütün terör örgütleriyle en etkin şekilde mücadele edilsin hatta FETÖ borsası...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Erhan Bey, ama geçici 19'uncu madde Terörle Mücadele Kanunu...

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır efendim, bunun yolu bu değil.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Terörle Mücadele Kanunu'nun 19'uncu maddesi...

ERHAN USTA (Samsun) – Efendim "Şartları olağanüstü hâle getirerek mücadele edilsin." demiyor mu?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır, efendim, sadece terör örgütleriyle ilgili bir şey.

ERHAN USTA (Samsun) – Beyefendi...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Siz genelliyorsunuz ama.

ERHAN USTA (Samsun) – Nasıl olur? Yani bundan önce Türkiye'de terörle mücadele yok muydu, bu uzatmalar, şeylerden önce?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Efendim, eksik kaldığı için tamamlanıyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Efendim, memur atılmasının ne alakası var bununla?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Efendim, FETÖ dediğimiz yapıyı kırk yıllık geçmişle beraber derinlemesine bilmiyor muyuz?

ERHAN USTA (Samsun) – Neyse, sıranız gelince konuşursunuz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İtirafçılar yakalanıyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Öyle bir şey yok.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, Sayın Güler...

ERHAN USTA (Samsun) – Bu OHAL düzenidir, OHAL düzeninin uzatılmasında...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İyi de efendim, terörle mücadele ediyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Ya, nasıl...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kanunun adı belli.

ERHAN USTA (Samsun) – OHAL olmayınca terörle mücadele edilmiyor mu?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır, Terörle Mücadele Kanunu geçici 19'uncu madde...

ERHAN USTA (Samsun) – Türkiye 1984 yılından beri terörle mücadele ediliyor.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kanunlar da belli.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, Sayın Güler, dinleyelim.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani biz...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır efendim, Terörle Mücadele Kanunu bütün dünyayla eş değerde uygulanır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – OHAL düzenlemesi bu kanuna eklendi sonra.

ERHAN USTA (Samsun) – Efendim, terörle mücadele edilsin, terörle mücadele edilmezse biz zaten sizi eleştiririz. Terörle mücadele en sıkı şekilde, en sert şekilde ama hukuk içerisinde ama normalleşmiş Türkiye...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Daha yeni bakın Orta Asya İmamı yakalandı ya.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, bu arkadaşın bir özelliği mi var, bilmiyorum ben, Komisyon üyesi mi, onu da bilmiyorum da yani sürekli müdahale ediyor. Bırakın, sıranız geldiğinde... Lütfen, istirham ediyorum, şey yapın.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İfadenizi geri alın “Bu adamın.”

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Güler...

ERHAN USTA (Samsun) – “Arkadaşın” dedim, “Bu arkadaşın.” dedim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ben milletvekiliyim yani...

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın milletvekili...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Adalet Komisyonu üyesiyim

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Milletvekili... Bak, Adalet Komisyonunu ilgilendirdiği ne kadar belli değil mi?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Evet, o yüzden imza sahibiyim.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani, evet, lütfen, Adalet Komisyonunda yapsaydınız keşke bu tartışmaları.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Güler, lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Ya, imza sahibi... İmza sahibi olmak benim sözümü kesmenizi mi gerektiriyor beyefendi?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Güler, hatibi dinleyelim.

ERHAN USTA (Samsun) – Sürekli aynı şeyi yapıyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yanlış beyanlarınızı düzeltiyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Abdullah Bey...

ERHAN USTA (Samsun) – Yanlış beyan filan yok, benim beyanımı düzeltemezsiniz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sizin öyle bir misyonunuz mu var burada?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Güler...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Terörle mücadele o zaman “etmiyor” diyorsunuz.

ERHAN USTA (Samsun) – “Terörle mücadele yapılsın.” diyorum. “Türkiye’de FETÖ borsası olmuştu.” deniliyor, sizin milletvekiliniz söylüyor. Buna mâni olun bir şey yapacaksınız eğer.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Olunuyor, hepsi olunuyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, Sayın...

ERHAN USTA (Samsun) – FETÖ borsasını oluşturacaksınız ondan sonra terörle mücadele yapacağım diye...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Usta, karşılıklı konuşmayalım.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kim oluşturuyor?

ERHAN USTA (Samsun) – Bu Hükümet oluşturuyor, bu iktidar oluşturuyor, bu iktidar döneminde oluşuyor. Ne konuşulacak başka.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Tamam efendim, tamam.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Güler, lütfen, yeterli.

ERHAN USTA (Samsun) – İstirham ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Usta, buyurun.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yapmayın ya böyle bir üslup mu var?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun, devam edin.

ERHAN USTA (Samsun) – Böyle bir şey yok ki, böyle bir usul yoktu Sayın Başkan ya!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Güler, müdahale etmeyelim lütfen, hatibe müdahale etmeyelim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ama farklı beyanlarla yanlış anlatıyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, bir dakika, müsaade edin.

Yani böyle yapıcı bir iki kelime, karışıklı bir şeyler olabilir. Tabii, burada birlikte münazara yapıyoruz ama hani karşının konuşmasına engel olma şekline getirmeyelim bunu.

ERHAN USTA (Samsun) – Alışkanlık hâline getirdi.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Alışkanlık filan değil efendim,, çalıştığımız metni savunuyoruz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – Çalıştığınız metni sıran geldiği zaman savunursun Sayın Milletvekili.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ben size söz vereceğim, Sayın Güler’e söz vereceğim.

ERHAN USTA (Samsun) – Ya, ben isminizi bilmediğim için isimle hitap edemiyorum. Yani sıranız geldiği zaman metninizi savunursunuz. Tamam sataşın, bir şey de değil ama yani sözün tamamına... Bakın, ben duruyorum, siz konuşuyorsunuz; böyle bir usul yok.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – “Terörle mücadele edilmiyor.” diyorsunuz. Nasıl edelim o zaman?

ERHAN USTA (Samsun) – Efendim, normal koşullarda mücadele edin, bunları, bu düzenlemeleri...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Anlatın normal koşulları.

ERHAN USTA (Samsun) – O zaman niye bunu madem sürekli madde olarak getirmiyorsun?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Güler beni duymuyor galiba.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani eğer bu dediğiniz şey normal olmuş olsa bunu sürekli madde hâline getirirsiniz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Başkanlık Divanının uyarılarını duymuyorsunuz.

ERHAN USTA (Samsun) – Değil mi?

Yanlış mı söylüyorum arkadaşlar?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Lütfen...

ERHAN USTA (Samsun) – Üç yıl uzatacağımıza “Sürekli maddedir bu.” deyin.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – ...yine konuşmasına devam etsin.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Usta konuşmasına devam etsin, size de söz vereceğim.

Sayın Usta buyurun, devam edin.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, bakın bu terörle mücadelenin olmazsa olmazıysa Sayın Vekil, o zaman bunu sürekli madde hâline getirin, tamam mı? O zaman deyin ki bu sürekli maddedir. Bak, uzatılma... Demek ki olağanüstü bir şey yapılıyor. Yani belli bir süreye has bir şey yapılıyor ve bu 2+3+3 şeklinde oldu. Yani bunun eleştirilmesi kadar normal bir şey... Ya, bunun getirilmesi kadar yanlış bir şey olamaz. Bunun eleştirilmesi çok normal. Bunu hepinizin eleştirmesi lazım. Ben eminim ki AK PARTİ milletvekillerinin birçoğunun buna karşı içerisindeki hissiyatı normal değil. Benimki, tabii, sadece bir tahmin yani çok önemli değil, anlatabiliyor muyum? Yani bu eğer bu işin olmazsa olmazıysa dediğim gibi, o zaman bunlar sürekli madde hâline getirilsin. Niye uzatmalarla uğraşıyoruz? Terörle mücadele elbette edilmesi lazım. Ülkemizde ciddi terör sorunu var. Terör sorununun gerekçelerine girmiyoruz. Bu terör sorunu AK PARTİ hükümetleri tarafında önemli ölçüde çoğalmıştı. 2002’de aldığımız Türkiye’de 1 şehit vardı yılda.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ya, 1 PKK’lı kalmadı gömüyoruz hepsini. Yapmayın ya!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bir dakika, bir dakika.

Sayın Usta, süreniz bitti, ek süre veriyorum.

Buyurun, tamamlayın.

ERHAN USTA (Samsun) – Bunların nedenlerine girmiyoruz ama olmuş bir şey. Türkiye’nin terörle mücadele etmesi lazım, terörle amansız bir şekilde mücadele etmesi lazım ama artık OHAL düzenlemelerinin dışına çıkarak artık demokratik bir Türkiye’de, normalleşen bir Türkiye’de bu mücadelenin edilmesi gerekir, diğer türlü yoksa Türkiye bundan zarar görür.

Şimdi, ekonomi zarar görüyor zaten arkadaşlar. Hadi, demokrasiyle ilgili uluslararası itibarımız, şunlar bunlar filan ama bunların en sonunda geldiği nokta bak, diyoruz ki Türkiye kişi başı gelir açısından son yedi yılda sürekli küçülüyor. Türkiye bunu hiç yaşamadı tarihinde bakın, verisi olan tarihte kişi başı gelir açısından Türkiye’nin yedi yıl üst üste küçülmesini hiç yaşamadık biz. En son, sondan geriye doğru gidelim. 2001 krizi, derin bir kriz diye sürekli dilinizden düşürmüyorsunuz. Türkiye bir yıl daraldı, 1994 krizinde Türkiye bir yıl daraldı. İkinci Dünya Savaşı’nda Türkiye dört yıl üst üste küçülmüş kişi başı gelir açısından. Şu anda ondan daha vahim bir durum var. Yani bunun niye nedenlerine hiç bakmıyoruz? Biz söylüyoruz da bunu bir miktar anlamaya çalışalım lütfen. İşte, bu tür davranışlar sadece bu değil tabii ki ama bu tür davranışlar Türkiye’deki güven iklimini yıkıyor, bu ülke fakirleşiyor, hep beraber fakirleşiyoruz. Bizim milletimiz daha iyisine layık değil mi? Ve sizin hükümetleriniz döneminde bu daha iyisi oldu. Kendi Hükümetiniz içerisindeki serüveni anlatıyorum bakın. Yani 2013 yılında geldiği seviyenin altına yedi yıldır üst üste. Hadi, bir yıl olur, iki yıl olur, üç

yıl olur ama sürekli küçülüyorsa arkadaşlar, yapış tarzımızda, iktidar etme anlayışımızla yasa yapma anlayışımızda, Türkiye’yi yönetme anlayışımızda bir yanlışlık var demektir, buna bakmak lazım. Bunları olumlu eleştiri, olumlu değerlendirme olarak alın ve buradan bir neticeye varmaya çalışalım.

Şimdi, FETÖ diyoruz değil mi? FETÖ’yle mücadele edilsin diyoruz hatta siyasi ayağıyla da mücadele edilsin. Hâlâ FETÖ’nün siyasi ayağıyla ilgili bir mücadele yok. Yani bu FETÖ, Sayın Bahçeli’nin sözüydü ve ben onun Grup Başkan Vekili olarak bu sözü ben çok tekrarladım o zaman. FETÖ’nün her şeyi var, poliste FETÖ var, emniyette var, bürokraside var, sağlıkta var, eğitimde var, her yerde var. Efendim, siyasi ayağı FETÖ’nün yok, böyle bir şey var mı? Onunla niye mücadele edilmiyor? Hâlâ mücadele edilmiyor. Bakın, bir de normalleşme niye önemli? Tamam, doğru veya yanlış kararlar da alındı. Mesela 100 binlerce memur FETÖ nedeniyle işinden atıldı, bunların bir kısmı geri geldi gelmedi filan. Orada ne var tabii? OHAL yine olağanüstü hâlde yapıldığı için o kararları alan idarecilere bir sorumluluk getirmeme maddesi vardı.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Usta, lütfen tamamlar mısınız?

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim, tamamlayacağım.

Bu, o günün sıcaklığında normaldi çünkü yoksa eli kolu bağlanırdı ama artık arkadaşlar yani o hain darbe girişimi üzerinden beş yıl geçmiş, önümüzdeki bir üç yıl için daha konuşuyoruz. Yine bu kararı alan hiç kimseye bir sorumluluk getirmeyeceğiz. Devlette böyle bir şey yok, herkes aldığı kararın sorumluluğunu taşımak durumundadır. Yani siz suçsuz yere, günahsız yerde icabında bir kişiyi atacaksınız, belki de kendiniz FETÖ’cüsünüz yani. Bürokrat için söylüyorum, kendisini korumak amacıyla hani “Daha iyi mücadele ediyorum.” diye suçsuz günahsız insanı atacak onun bugüne kadar beş yılda hiçbir sorumluluğu olmadı ama önümüzdeki üç yılda daha hiçbir sorumluluğu olmasın diyoruz. Böyle bir devlet yönetimi olmaz.

Teşekkür ederim Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım, bir saniye, istirham ediyorum, yani sözüm çok kesildi. Yani böyle bir şey olmaz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Dört dakika ek süre verdim size.

ERHAN USTA (Samsun) – Efendim, ben beş dakika konuşmadım zaten.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Şu anda on dördüncü dakikayı bitirdiniz.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, beraber yaşadık olayı. Zaten her maddede konuşacak değilim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam, ek süre verdim.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani bir dakikanın, iki dakikanın hesabını yapmayın.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Hayır, “Beş dakika konuşmadım.” diyorsunuz, on dördüncü dakikayı bitiriyorsunuz.

Buyurun, tamamlayın.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır ama... Sayın Milletvekilinin sayesinde, sağ olsun...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bakın, süreniz bittikten sonra dört dakika verdim ben. Sorun değil, tamamlayın.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Erhan Bey, bana mı attın suçu? Yani sürenin yarısını ben mi yedim?

ERHAN USTA (Samsun) – Ben de onu söylüyorum zaten. Laf olsun diye konuşmuyorum ya!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Süre meselesi yok ama yani bir yerde de bakın, bekleyen arkadaşlarımız var tabii, ben uyarı yapmak zorundayım.

ERHAN USTA (Samsun) – Tamam, teşekkür ederim, peki.

Kalanın bir kısmı madde konusu ama şu kadarını daha söyleyeyim, OHAL'den girmişken bir daha da bu konuya girmek istemiyorum. Yani bakın, bu OHAL Komisyonlarında hâlâ bekleyen binlerce dosya var, yanlış hatırlamıyorsam 25 bin civarında dosya var, Komisyonda bekliyor. Şimdi, zaten bir şey çıkmış olsaydı bunların hepsi yani atılacaktı, daha doğrusu OHAL Komisyonu karar verecekti. OHAL Komisyonu eğer bir müdahale olmazsa, bir referans olmazsa olumlu yönde karar vermiyor; bakın, bu çok net, hiç kimse buna itiraz etmesin. Dolayısıyla buna da istirahat ediyorum, yeri gelmişken bunu söylüyorum, artık bu kararı versin ya, desin ki “Kardeşim...” Çünkü bu insanların mahkemeye gitme hakları olsun, Komisyon karar versin, beklet beklet beş yıl olmuş atılalı hâlâ OHAL Komisyonundan bir karar yok, bu antidemokratik uygulamanın da giderilmesi lazım.

TÜİK meselesi vardı ama onu maddesinde konuşacağım.

Peki, çok teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim Sayın Usta.

Görüşmelere saat 14.00'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.27

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.14****BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Değerli Komisyon üyelerimiz, 34’üncü Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Kanun teklifinin geneli üzerindeki görüşmelere devam ediyoruz.

Söz sırası Sayın Abdüllatif Şener’de.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Komisyonumuzda görüştüğümüz teklif, yine, mutad olduğu veçhiyle, bir torba kanun teklifidir. Sayın Kaboğlu’nun yaptığı hesaplara göre, bu, Mecliste görüşülen 46’ncı torba yasa ve bunun, şu ana kadar bundan önceki Genel Kuruldan geçen torba yasaların 2.369 maddesi var, bu maddelerden yüzde 63’ü torba yasa tekliflerinin maddeleridir. Yani açıkça gördüğümüz bir tablo var, eski yasama dönemlerinde, özellikle 2000 öncesinde Mecliste torba yasalar hemen hemen hiç görüşülmezdi, belli bir alanı düzenleyen yasalar gelirdi ama mevcut iktidar Meclisi sürekli torba yasalarla boğmaktadır, yasa düzenini bozmuştur, yasa mantığını ve anlayışını da ortadan kaldırmıştır.

Torba yasaların pek çok mahzuru var ama her seferinde, defalarca konuştuğumuz için bunları geçmek istiyorum fakat asıl vurgulamak istediğim nokta şudur: Türkiye Büyük Millet Meclisinden şekil şartlarına uygun olarak geçen her metin içeriği ne olursa olsun yasa sayılır mı, kanun sayılır mı, bunun tartışılması lazım. Veya bu Meclisten geçen metinler, içeriğinde çok yanlış, fahiş, ülkeyi tehlikeye götürecek nitelikler taşıyorsa, özellikler taşıyorsa bu yasaları Meclisten geçiren milletvekillerinin yasama dokunulmazlığından, yasama sorumsuzluğundan yararlanması mümkün müdür? Bu, doktrinde son zamanlarda tartışılmaya başlanan bir konudur. Onun için sayın milletvekillerinin “Yasama dokunulmazlığımız var, biz istediğimiz metni geçiririz ve sonra bizden kimse hesap soramaz.” diye düşünmemesi lazım. Başta komisyonlar olmak üzere, yasaların yasa olması lazım.

Şimdi, öteden beri bu noktaya açıklık getirmek için ifade etmek zorundayım, bir yılı aşkın süredir bir kavram üzerinde duruyorum; bu “mafya devleti” kavramıdır. İki kez Komisyonunda, daha önce iki kez de Genel Kurulda konuştum; “mafya devleti” dediğimiz şey dünyanın dört bir tarafında tartışılan, literatüre girmiş, hakkında yüzlerce makale yazılmış, kitaplar neşredilmiş bir konudur. Bakın, son zamanlarda da bu konudaki literatürü taramaya çalışıyorum, bazısını okuyorum, bazısının özetini çıkarttırıyorum. Louise Shelley’nin “Mafia and The Italian State” bu yayınlardan biri veya Gustavo Duncan’ın “Drug Trafficking and Political Power” yine mafya bağlantılı, mafya devletiyle ilgili bir çalışmadır. Balint Magyar’ın “Post-Communist Mafia State: The Case of Hungary” bu da yine aynı şekilde mafya devletiyle ilgili bir başka çalışmadır. Luke Harding’in “Mafia State” yine bu çalışmalardan biridir. Bunun gibi onlarca kitap var, yüzlerce makale var. Burada anlatılmak istenen husus şudur: Suç örgütleri ile bürokrasi ve hükümet yetkilileri arasındaki ilişkiler öteden beri bilinen bir gerçektir, dünyanın her tarafında var ama bu ilişkiler çok derinleştiği zaman hükümet yetkilileri mafyanın iş birlikçisi hâline dönüştüğü zaman ortaya mafya devleti çıkar. Fakat bu mafya devleti şimdiye kadar

Türkiye’de tartışılmamıştır ama 70’lerin, 80’lerin İtalyasında, vaktiyle Kolombiya’da, Meksika’da, Balkanların bazı ülkelerinde gördüğümüz bir durumdur. Bu, suç örgütleri ile hükümet ve bürokrasi arasındaki ilişkilerin yoğunlaşmasıyla ortaya çıkan bu “mafya devleti” kavramı artık günümüzde bir başka evreye gelmiştir, artık yeni nesil bir mafya devletinden söz edilmektedir ve bununla da ilgili yazılan çok sayıda kitap vardır, makale vardır. “Nedir yeni nesil mafya devleti?” dersiniz, şudur: Artık suç örgütleri ile hükümet yetkilileri arasındaki bir ilişkiden bahsedilmiyor; hükümet edenlerin, iktidar sahiplerinin mafya yöntemlerini kullanmaları nedeniyle ortaya çıkan yeni devlet tipine, modeline mafya devleti deniliyor yani asıl risk olan yeni mafya devletidir. Bu yeni nesil mafya devletinin bazı özellikleri var. Bir kere, şeffaflığın, hesap verebilirliğin olmadığı, iktidarın yaptıklarından dolayı hesap vermediği ortamların bunu beslediği kesindir. İkincisi, yolsuzlukların devasa boyutlara çıktığı bir düzendir bu, o kadar büyük yolsuzluklar yapılır ki bunlar çantayla, bavulla taşınan rüşvetlere benzemez. Banka hesaplarında tutamazsınız, borsada, gayrimenkulde saklayamazsınız, devasa boyutlarda bir meblağdır bu, yolsuzluklar devasa boyutlara ulaştığı için de bunun gizlenmesi lazım. Gizlemek için bu yeni nesil mafya devletlerinde medyayı suskunluğa mahkûm etmek için iktidarlar büyük bir medya imparatorluğu oluştururlar.

Bir diğeri, bununla da kalmazlar, bir taraftan da yargıyı sopa olarak gösterirler, nerede bir yanlışları varsa, nerede bir yolsuzluk varsa, nerede bir hukuk ve kanun ihlali varsa bu durumda yargı ve diğer vasıtalarla muhalefet yapanları, bu suçları ortaya çıkarmaya çalışanları yıldırmaya, bezdirmeye ve susturmaya çalışırlar. Piyasa ve muhalefet suskunlaştıkça bu mafya devletine hâkim olan yapının yolsuzlukları daha da fazla artar, daha büyük düzeylere ulaşır ve yasama organı da bu yapının ihtiyaçlarına uygun bir yasama süreci içerisine girer; bizi ilgilendiren taraf burasıdır. Yani şimdi düşünün, Meclise “şekil şartlarına uyuyor” diye bir teklif verildi, komisyondan geçti, Genel Kuruldan geçti, Resmî Gazete’de yayınlandı, içeriği ne olursa olsun buna yasa denir mi? İkincisi, içeriği ne olursa olsun bunu teklif olarak veren, el kaldırıp oy veren milletvekilleri yasama dokunulmazlığından yararlanabilir mi? Doktrinde bu tartışılmaya başlanmıştır. “Hayır, yararlanamaz, yargılanması lazım çünkü devlet bir mafya devletine dönüşüyorsa bunun ayakları Parlamentoda da olsa, bürokraside de olsa, Hükûmette de olsa, nerede olursa olsun bu vahim bir tablodur ve gelecektir, hiç kimse masuniyet karinesine dayanamaz, yasama masuniyetine bile dayanamaz, yargılanması gerekir.” diye tartışmalar başlamıştır. Maalesef dikkatsiz ve özensiz çalışan Parlamento her zaman bu riskin altındadır değerli arkadaşlar.

Bakın, son günlerde birtakım şeylerden bahsediliyor, suç örgütleriyle, bürokrasiden, bakanlardan falan birileriyle irtibatlardan bahsediliyor. Şimdi, burada her ne kadar basın ve medya, ağırlığı bu suç örgütlerine veya sırtını siyasetçiye dayanarak büyük zenginlikler elde eden kişilere yöneltmiş ise de bugün Türkiye’deki sorun bu suç örgütlerinde değildir. Türkiye’de yaşanmakta olan sorun, doğrudan doğruya hükümet etme biçimiyle ilgili bir sorundur, iktidar olma biçimiyle ilgili bir sorundur hatta yasa yapma biçimiyle ilgili, yasama organının çalışma biçimiyle ilgili bir sorunla karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Şener, buyurun tamamlayın lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Mesela, şu varlık Barışları, Cumhurbaşkanına verilen yetkiyle uzatılanları da dâhil ederseniz bu Hükûmet, 10 civarında varlık barışı çıkarmıştır. Bazı varlık barışı yasalarında -hepsi torba yasadır- aynen şu ifade vardır, diyor ki: “Bu varlık barışı nedeniyle başvuran ve para getiren kişiler hakkında vergi incelemesi yapılamaz, ilave tarhiyat yapılamaz, araştırma yapılamaz, soruşturma yapılamaz ve kovuşturma yapılamaz.” diyor. Bu ne demektir? Kara parayı aklıyoruz demektir. Sadece kayıt dışı parayı değil, kara parayı aklıyoruz yani kaynağı suç olan, uyuşturucu, kokain

kaçakçılığı olan parayı akıyoruz, kadın ticareti olan, silah kaçakçılığı, petrol kaçakçılığı olan parayı akıyoruz demektir. Bu yasalar bu Meclisten geçmiştir arkadaşlar. Her seferinde soruyoruz, şimdi de soruyorum: Bu varlık barışından dolayı MASAK'ın inceleme yaptığı kim var? Hiç kimseyi inceledi mi, varlık barışından dolayı getirip para yatıran hiç kimseyi inceledi mi? Bir kere, bazı varlık barışı yasalarında incelenmesi yasal olarak yasaklanıyor, o bir referans olduğu için, MASAK da Hükûmetin kontrolünde olduğu için veriliyor talimat ve inceleme yapılmıyor. O hâlde, Türkiye'deki bu tehlikeli gidişin baş sorumlusu bu Komisyondur, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görev alan milletvekilleridir, bürokrasidir, Hükûmettir; topyekûn yanlışla doğru bir gidiş var.

Bu yasanın içerisinde de tehlikeli maddeler var. Bu memleketi olağan dönem yasalarıyla değil de olağanüstü hâl yasalarıyla yönetmeye kalkmak ne demektir ya, ne demektir? Madem olağan bir dönemdeyiz, olağan yasalarla idare edilir ülke. Eğer olağanüstü bir durum, olağanüstü hâl edilmesini gerektirecek bir durum varsa onu getirirsiniz, onu konuşuruz. Üstelik olağanüstü hâl dört ayda bir buradan uzatılır, siz Olağanüstü Hâl Yasası'nı üç yıl uzatıyorsunuz, üç yıl.

Türkiye tehlikeli bir gidişin eşliğindedir. Bu tehlike günün birinde herkesi sarabilir, onun için hiç kimse oturduğu yerden ve konumundan emin olmasın. Buraya gelen her yasa teklifinde doğru maddeye “evet”, yanlış maddeye “hayır” demeyi iktidar milletvekilleri de öğretilsin.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim Sayın Şener.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ben buraya geldiğimden beri getirdiğiniz kanun teklifleri sadece iktidarın verdiği kanun teklifleri.

İkincisi, şu ana kadar muhalefetin istediği tek bir kelime değişmemiştir ne Komisyonda ne Genel Kurulda, böyle bir yasama faaliyeti olamaz.

Hepinize saygılar sunuyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bir sürü önerge verdiniz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim Sayın Şener.

Sayın Emecan...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Her çıkardığımız şeyde de değiştirdiğiniz maddeler var.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Hangisini değiştirmiştiniz?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar...

Buyurun Sayın Emecan.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Herkes burada, çıkarabiliriz yani Bütçe Başkanımız burada, görüştüklerimizi çıkarıp size söyleyeceğiz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ben uyarı görevimi yaptım arkadaşlar, gerisini siz bilirsiniz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yaparsınız ama hani doğrusunu söylemek, en doğrusu bu; Sayın Bakanım, onu söyleyeyim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Çelebi, hatibe söz verdim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan Yardımcılarımız, kamu kurumlarının değerli üyeleri, STK'lerin değerli temsilcileri, basınımızın değerli mensupları ve değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle herkesi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Komisyonumuzun yeni üyesi Sayın Orhan Yegin Vekilimizin ve 45 milletvekilinin imzasını taşıyan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ni görüşüyoruz. Bu kanun teklifinde 25 madde, yürürlük ve yürütme çıkınca 23 madde 18 kanunda ve 2 kanun hükmünde kararnamede değişiklik içeriyor ve tabii, bu, artık alışık olduğumuz üzere, sizlerin getirdiğiniz torba kanunlardan alışık olduğumuz üzere bir düzenleme, değişiklik yapıyor. Açıkçası, içeriğe baktığımız zaman da hakikaten hiç birbirine benzemez kanunlar, birbirine benzemez düzenlemeler içerdiğini görüyoruz. Buradan da artık kanun yapma kalitesinin gittikçe düştüğünü, daha fazla darbe aldığını da söyleyebiliriz ama torba kanunun yöntemiyle ilgili çok fazla eleştiri yapmayacağım çünkü artık sizin bunu değiştirmeyeceğinizi görüyoruz, siz bu yöntemle gitmeye devam edeceksiniz. Ancak sandıktan sonra, iktidara geldikten sonra bizlere düşüyor bu görev anladığım kadarıyla; bu kanun yapma kalitesini yeniden eski düzeyine getirmek. O yüzden bu konuda fazla konuşmaya da artık lüzum duymuyorum, direkt, biraz içerikle ilgili bir şeyler söylemek istiyorum açıkçası. Şimdi, kanun teklifini genel olarak değerlendirdiğimizde içerisinde tabii, yine her zamanki gibi olumlu görebileceğimiz düzenlemeler var, düzenlemeler içeriyor. Olumlu görebileceğimiz düzenlemelerle ilgili eksiklerini de burada belirterek yorumlarımızı yapacağız ama bu kanun teklifinin içinde hiç olmaması gereken, uygun olmayan uygulamalar da var.

Şöyle, kanun teklifinin geneli üzerine konuşmamda birkaç düzenlemeye değinecek olursam, örneğin, 5941 sayılı Çek Kanunu'ndaki hapis cezasıyla ilgili gelen yeni düzenleme... Şimdi, bu kanun teklifi çek borcunun kalan kısmının onda 1'ini en geç üç ay içinde ödemesi şartıyla tahliye edilen ve infazı durdurulan hükümlünün bu ödeme süresini üç aydan bir yıla çıkaran 18 Haziran 2020 tarihli Kanun'u bir yıl daha uzatıyor. Aslında sık sık gelen bir düzenleme ve bu düzenlemeye baktığımız zaman bu insanların çekleri ödeme yeteneği arttı mı, artmadı mı diye de bir değerlendirme yapmak gerekiyor. Şimdi, aslında burada tartışılması gereken bir şey de bu hapis cezası. Bu hapis cezasının uygulanmasıyla ilgili de bizim Cumhuriyet Halk Partisi olarak görüşümüz biliyorsunuz sizlerle uyusmuyor. Aslında 31/1/2012 tarihli 6273 sayılı Kanun'la bu Kanun'da değişiklik yapılarak karşılıksız çeki keşide etme suçu kaldırılmıştı ancak tekrar getirildi, bu hapis cezasının önünü açıldı 2016 tarihli düzenlemeyle.

Şimdi, şöyle bir rakamlara baktığımız zaman, sadece 2019'la ilgili bir örnek vermek istiyorum; toplam çek kesenler içindeki karşılıksız çek sahibi oranı 2017'de yüzde 8,8'ken 2018'te yüzde 9,8'e, 2019'da yüzde 10,3'e çıkmış. Yani hapis cezası yaptırımı da ekonomik krizin gerekçeleri karşısında maalesef geçerli olmamış, yerini bulmamış, caydırıcı olmamış çünkü insanların alım gücü olmadığı, satım gücü olmadığı için bir etkisi olmamış. Ve bu çeklerin ödenmesiyle ilgili aslında asıl çözülmesi gereken sorunlar yapısal sorunlar yani ülkenin ekonomik gidişatıyla ilgili ve bu, çekle ödeme yapan, ticaret yapan şirketlerin aslında zincirleme olarak sistemde birbirlerine borçlarını ödeyememesini getiriyor. İşte, bir firma şirkete çekini ödeyemediği zaman o çeki alıp aldığı ödemeye kendi borcunu ödeyecek olan şirket de tıkanıyor. Bu sefer zincirleme bir çöküntüden bahsediyoruz ve para cezasının da hapis cezasına dönüştürülmesi aslında kişilerin borcunu ödeme imkânlarını daha da fazla elinden alıyor. O nedenle bu yapılan ertelemeye evet belki itiraz etmeyebiliriz ama bu yapılan hapis cezası düzenlemesinin aslında bir an önce değiştirilmesi gerekiyor, daha farklı düzenlemeler getirilmesi gerekiyor. Cumhuriyet Halk Partisinin de bu konuda kanun teklifleri vardı -Sayın Akif Hamzaçebi'nin- diğer konuşmacıların da bahsettiği gibi. Yani, evet, burada yine uzatabiliriz Çek Kanunu'ndaki bu hapis cezalarıyla ilgili süreyi ama hiçbir şeyi değiştirmez ve bu düzenleme hiçbir şeyi çözmeyecektir, bunun da altını çizmek gerekiyor.

Şimdi, bütün üreticileriyle ilgili bir madde gelmiş kanun teklifinin içerisinde, biz bunu daha önce görmüştük, o zaman da itirazlarımızı belirtmiştik ama maalesef dinletememiştik, sonrasında çeşitli yaşanan olaylar ve baskılar neticesinde görülüyor ki bir erteleme kararı alınmış. Şimdi, Kaçakçılıkla

Mücadele Kanunu'nda 2017'de yapılan değişiklikle Tarım ve Orman Bakanlığından yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan yapılan tütün ticareti yasaklanmış, bu yasaya uymayanların üç yıldan altı yıla kadar hapisle cezalandırılması öngörülmüştü. Şimdi, baktığımız zaman aslında bu düzenlemeden en fazla etkilenen özellikle Adıyaman ve Malatya'daki tütün üreticilerimiz, burada çok ciddi bir mağduriyet doğduğunu hem bölge milletvekillerimiz hem bizler aslında her fırsatta dile getirdik. Burada en fazla ezilen, köylerinde 1 ya da 2-3 dönüm kadar tarlada ekim yapıp kendi geçimini sağlamaya çalışan küçük tütün üreticisinin, sarmalık tütün üreticisinin mağdur olmasından bahsediyoruz. Şimdi, bu tütün üreticisinin tütün kartelleriyle, sigara üreticisi kartelleriyle mücadele etmesi şu içinde bulunduğumuz koşullarda da pek mümkün değildir. Büyük tarımsal alanlarda ekim yapanlar ile bu 1-2-3 dönümlük tarlalarda ekim yapanların aynı statüde değerlendirilmesi de açıkçası çok yanlış.

Şimdi, bölgenin genel durumuna baktığımız zaman da eskiden bölgede hayvancılık yapılmasına rağmen artık bu da yapılamıyor, sizlerin yanlış tarım ve hayvancılık politikalarınız nedeniyle ve tütüncülüğün de yasaklanması durumunda buradaki insanların karşısına çıkan tek seçenek ne oluyor? Göç seçeneği. İşte, aslında sizin yürüttüğünüz bu politika insanları burada tütün üretmemeye, göç etmeye, büyükşehirlerde sigortasız, güvencesiz çalışmak zorunda kalmaya itmektedir. O nedenle bu sürenin uzatımından ziyade bu düzenlemenin, tütün üretimiyle ilgili düzenlemenin yeniden ele alınması gerekmektedir.

Evet, Tütün Üretimi, İşlenmesi, İç ve Dış Ticareti ile İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 2020 yılının Aralık ayında yayınlanmıştı ve 250 tütün üreticisinin kooperatifleşmesinin önü açılmıştı, belli bir süre verilmişti ve o süre bittikten sonra da hapis cezası gündeme gelmişti.

Şimdi, değerli arkadaşlar, kanunları yapıyoruz, yönetmelikleri çıkarıyoruz ama ülkenin ve bölgenin gerçekleriyle uyuşmadığı zaman bu çıkardığımız kanunlar işte, orada sıkıntılar yaşanmaya başlanıyor. Mesela, her kanun düzenlemesinde "Efendim, pandemiden kaynaklanan olumsuz gelişmelerden dolayı bu kanun düzenlemesini getirdik, bu ertelemeyi getirdik." demenize rağmen, neden tütün üreticisiyle ilgili uzatmayı, pandemi sürecinde onların yaşadığı bu pandemiden kaynaklanan -belki- o kooperatifleşmelerinin önüne çıkan engelleri görmezden geldiniz de bu hapis cezası yürürlüğe girdi? Daha önce alınamaz mıydı bu önlem? Bu kadar insan niye perişan oldu? Sokaklara döküldü bölgedeki insanlar.

Bakın, bu tütün üreticilerinin 10'u eylem yaptıkları için tutuklandılar. Ya gerekli miydi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun, tamamlayın Sayın Emecan.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bugün biz konuşuyor olmayacaktık üreticilerle. Bugün zamanında bu önlem alınsaydı, hakikaten pandeminin getirdiği koşulların tütün üreticilerinin önüne engel çıkardığı tespiti yapılmış olsaydı, biz bugün bunu konuşuyor olmayacaktık.

Bir şey daha eklemek istiyorum bu konuyla ilgili: Erteleme beş, altı ay gibi bir süreyi kapsıyor, bunun yerine bu sürenin en azından bir yıl kadar daha uzatılması gerekiyor; biz bunu öneriyoruz grup olarak da. Bu beş, altı aylık ötelemenin de dostlar alışverişte görsün ötelemesi olduğunu düşünüyorum. Bunun da altını özellikle çizmek istiyorum.

Tabii, diğer maddeler var, hepsiyle ilgili geneli üzerinde konuşmada herhâlde konuşamayacağım. Maddelere geldiğimiz zaman değerlendirebilirim ama özellikle kanun teklifinin geneline baktığımız zaman en sakıncalı görünen 3 tane madde var: 12, 19 ve 22'nci maddeler, Olağanüstü Hal Kanunu'yla

ilgili. Burada 15 Temmuzda ilan edilen OHAL 18 Temmuz 2018’de kaldırılmasına rağmen gözaltı süreleri uzatılmıştı. Şimdi getirilen kanunla bu üç yıllık uzatmaya bir üç yıl daha ekleniyor. Gerçekten bu 3 maddenin hem Plan ve Bütçe Komisyonuna gelmesi hem de bu şekilde uzatmanın getirilmesinin vahim olduğunun da altını çizmek lazım.

Aslında bu düzenleme terörle mücadelede başarısız olduğunuzun da bir göstergesi. Demek ki başarılı olmadınız ki bir üç yıl daha istiyorsunuz ama burada bazı çelişik durumlar da var. Şimdi, baktığımız zaman, mesela, terörle mücadelenin etkin biçimde sürdürülmesi gerekçede yazıyor. Terörle mücadelede İçişleri Bakanı Sayın Soylu’yu -Sayın Bakan Yardımcımız da burada- ne zaman dinlesek hep çok başarılı bir terörle mücadele sürecinden bahsediyor. İşte, sayılar her zaman... Bütçede de bunu anlatıyor, diğer konuşmalarında da televizyonlarda da madem bu kadar başarılıyız terörle mücadelede niye bu teklifle bu gözaltı süreleri üç yıl daha uzatılıyor, diye de sormak lazım. Eğer FETÖ terör örgütüyle mücadelenin -biraz önce de bahsedildi- çok derinlere nüfuz etmesinden dolayı zorlaşmasından bahsediliyorsa derinlere nüfuz etmesine neden olan siyasi ayakla ilgili neden hiçbir işlem bugüne kadar yapılmadı? Siyasi ayakla ilgili hiçbir çalışma yok ama insanların sırtında bir sopa gibi kullanılan OHAL Kanunu’nda yeniden gözaltı süreleri uzatılarak halkın üzerinde yeniden bir sopa olarak kullanılmaya çalışılıyor. Yani aslında bu düzenlemeden görünen budur, diye düşünüyorum çünkü baktığımız zaman bu OHAL sürecinde birçok insanın mağdur olduğunu, at izinin kurt izine karıştığını, aylarca cezaevinde kaldıktan sonra “Pardon” denilerek birçok insanın salıverildiğini de görüyoruz; insanların yaşam hakları, ülkedeki yaşam hakları, ekmekleri bile elinden alındı bu süreçte. Şu anda en ufak bir olay söz konusu olduğunda, iktidara karşı en ufak bir muhalefet yapıldığında insanlar “FETÖ’cü” olarak damgalanarak bu etiket altında yargıda süründürülüyorlar.

Şimdi, bunları, bu üç tane teklif maddesini gördüğümüz süre içerisinde kesinlikle görmezden gelemeyiz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, Sayın Emecan, teşekkür ediyoruz.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bir şeyi daha eklemek istiyorum bu üç düzenlemeyle ilgili. Ülkenin içinde bulunduğu duruma baktığımızda, ekonominin belini doğrultmadığı bir süreçteyiz; iflaslar, zamlar, bunların yanında, hapis cezaları, bütün bunların yanında en önemlilerinden bir tanesi de şunu da eklemek lazım: Yabancı yatırımcının aslında ülkeden çekildiğini de görüyoruz, bunun yanında, yerli sermayenin de yurt dışına kaçtığını görüyoruz; bütün bunların yanında, ekonomiyi düzeltmek için daha olumlu, dışa dönük, daha iyi, özellikle Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir hukuk devleti olduğunu ve normalleşme sürecine girdiğini göstermemiz gereken bir süreçte biz tam tersini yapıyoruz.

Bakın, sıcak paraya da hemen bir örnek vereyim; yabancıların Türkiye’deki hisse senedi, iç borçlanma kâğıdı, banka mevduatı ve swaplardan oluşan sıcak para stoku 25 Haziran ve 2 Temmuz haftasında, sadece bu haftada 143 milyon dolar küçülerek 71,4 milyon dolar olmuş. Ülkeden para gidiyor, biz burada hâlâ OHAL kanunlarıyla, OHAL’i kalıcı hâle getirerek, ülkeyi demokratik bir ülkeden OHAL devletine daha fazla sürüklemek istiyoruz.

Yine, bahsedilen bir şeyin altını da çizerek sözlerime son vereyim. Bu kanun teklifindeki bu uzatmayla ülkenin genel ve yerel seçimlere de OHAL kanunları çatısı altında girmesinin önü açılıyor, bunun sakıncalarını da çok uzun konuşabiliriz; bugüne kadar da çok konuştuk, bundan sonra da konuşabiliriz. Yani bu 3 teklif maddesinin aslında bu tekliften çıkarılmasını öneriyorum ben.

Diğerleriyle ilgili maddelerde sırası geldiği zaman değerlendireceğim.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Emecan.

Sayın Cavit Arı, buyurun lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Değerli Komisyon Başkanımız, milletvekili arkadaşlarımız, değerli bürokrat arkadaşlarımız ve basınımızın değerli üyeleri; ben de hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi, mevcut düzenleme içerisinde OHAL’le ilgili belirli düzenlemelerin bulunduğu, yine tütün yasasıyla ilgili kamuoyu gündeminde yer alan konular olduğunu, yani işin esasen, öncelikle, hukuk açısından da önem taşıyan konular olduğunu görüyoruz.

Şimdi, belirli düzenlemeler yapılmakta bu Komisyonunda ve Mecliste. İşte -daha önceki konuşmalarında da zaman zaman söyledim- öyle düzenlemeler geldi ki bu düzenlemeler burada bizim de itirazımıza rağmen böyle alalecele, yani o günün ihtiyacına binaen yapılmış birtakım düzenlemeler ama kısa bir zaman sonrasında yeniden revize etme ihtiyacını sizler duydunuz. bu düzenlemeleri yaparken biraz daha hesaplanıp biraz daha ilerisini, getirisini götürüsünü düşündükten sonra yapılması gerektiğini defalarca biz burada söyledik.

Şimdi, bakın, bu düzenlemeleri ben genel değerlendirmek istiyorum. Bugün Türkiye’nin en önemli sıkıntılarında biri hukuk güvenliğidir değerli arkadaşlarım. Şimdi, bu, mevcut teklifte, işte, özellikle OHAL’le ilgili birtakım uzatmalar var, yani üç yıl süreyle uzatmalar var. Bakın, iktidar burada yapmış olduğu düzenlemelerde artık, toplum nezdinde güvenilirliğini kaybetmiştir. Yani siz attığınız her adımda maalesef ki kendi yandaşınızı, etrafınızı bir anlamda koruyan kollayan ama sizin karşınızda olanları da bir anlamda ötekileştiren veya cezalandırmaya dönük uygulamaları maalesef bu ülkede gerçekleştirmektesiniz, bunun sonrasında da toplumda bir ayrışma yaşanmakta.

Şimdi, bu ülkenin ihtiyacı olan en temel şey hukuk güvenliğidir ve yargıya olan güvenidir. Bugün Türkiye’de maalesef ki bu konuda büyük eksiklik var. Şimdi, yargının durumuna bakıyoruz, yargı, kararını verirken maalesef verdiği karar sonrasında nasıl bir etki ya da tepkiye yol açacağını hesap eder durumda. Yine, yargı mensubu olarak alınan, iktidarınızda, partinizde görev yapmış çok sayıda hâkim ve savcının bugün kürsülerde oturduğunu biliyoruz. Dolayısıyla bir güven eksikliği var. Yani her ne kadar hukuk güvenliği bir tarafta mevcutsa da sizin uygulamalarınız artık, toplumun büyük kesiminde sadece kendi yandaşlarına yapılan bir destekleme ama karşı tarafa da yapılan bir cezalandırma gibi değerlendirilmekte. Bu algı maalesef oturmuş durumda.

Şimdi, üç yıl süreyle uzatıyorsunuz. Dendi ki terörle mücadele. Evet, terörle mücadele edilecekse biz de sonuna kadar bunu terörle mücadele anlamında destekliyoruz. Ama bu ülkede şunlar görüldü: Bakın, bu ülkede Anayasa referandumu OHAL sürecinde yapıldı, yerel seçimler OHAL sürecinde yapıldı, genel seçimler OHAL sürecinde yapıldı. Yani siz bu getirmeye çalıştığınız düzenlemelerle, şimdi, olası yapılacak seçim süreçlerine bir şekilde tesir etmeyi planladığınıza dair genel bir kanaat var değerli arkadaşlar.

Yine, bakın, tütünle alakalı, işte, Komisyonumuzda geçtiğimiz, daha, yakın tarihlerde erteleme yapıldı. Dedik ki: “Bakın, bu tütün stratejik bir üründür ve özellikle belli bölgelerde, Adıyaman, Malatya başta olmak üzere ülkemizin birçok şehrinin çiftçisini, üreticisini, halkını ilgilendiren stratejik bir üründür.” Maalesef ki ekim alanlarının daraltılmasına ve ekim yapan kişi sayısının neredeyse en aza kadar indiği bir dönemi yaşıyoruz. Buradan sizin elinize ne geçiyor, ben çok merak ediyorum. Yani bizim Anadolu insanımız kendi bulunduğu bölgede üretim yapmasın mı? Yani bunlar bir anlamda kotayla sınırlandırılmaya mı çalışılmakta? Yani yaptırımlarla işte, bu, üretimin daraltılması, yasaklanmasının anlamı nedir? Yani bunların -şöyle söyleyeyim- belli sermaye gruplarına bir destek olduğuna dair genel bir kanaat hâkimdir ve bu kanaati yaratan da yine sizlerin uygulamasıdır.

Bakın, bu illerimiz, özellikle Adıyaman başta olmak üzere, tütün üreticileri ciddi bir eylem koydular ve bu eyleme katılan yani haklı tepkisini dile getiren vatandaşımız, üreticimiz... Hiçbir siyasi ayrım yapmadan ben konuşuyorum, o eyleme her siyasi görüşten vatandaş katıldı, bunu siz de biliyorsunuz. Hatta o bölgelerden aldığınız oy oranına baktığınızda, eyleme katılan vatandaşlarımıza böyle oranladığımızda neredeyse yüzde 60'ı, 70'i belki de sizin partinize geçmişte oy vermiş vatandaşımız. Yani bu neyi gösteriyor? Bakın, o bölge halkının ekonomik anlamda kendi ürettiği ürününe sahip çıkmaya çalıştığını göstermekte, ekmeğine sahip çıkmaya çalıştığını göstermekte ve uğradığı haksızlığa karşı mücadele etmeye çalıştığını göstermekte. Ama ne oldu, bakın, ne oldu? Ceza Kanunu anlamında bir eylemin mahkemelerde tutuklamayı gerektirecek seviyede, efendim, ceza miktarlarını karşılaştırdığımızda, neredeyse daha bugüne kadar çok sık görülmeyen bir uygulamayla o hakkını arayan vatandaşımızı sindirmek için, bastırmak için, korkutmak için 10 vatandaş tutuklandı. Şimdi bu bir gözdağıdır, ben size söyleyeyim, bu bir gözdağıdır. Orada hakkını arayan, ekmek mücadelesi veren vatandaşımızın normal şartlarda Ceza Kanunu'nda tutuklanma için aranan limitlerin olmadığı bir aşamada, bir eylemde tutuklanmasına karar verildi. İşte, bu şunu gösteriyor: Bu, vatandaşın hakkını ararken dahi sizin "Hakkını arama kardeşim, hakkını arayamazsın, ekmeğin mücadelesine giremezsin." dediğinizi göstermekte. İşte, bu ve benzeri davranışlar ve kararlar, eylemler maalesef, bugün ifade ettiğim gibi, genel hukuk güvenliğine ciddi anlamda tesir etmekte.

Bakın, geçtiğimiz sene bu günlerde, baroları parçalamaya çalıştınız, alternatif barolarla baroların gücünü kırmaya çalıştınız, yine, Barolar Birliğindeki yapılanmaya delege sayısıyla müdahale etmeye çalıştınız. Bu neyi gösterdi? Siz, barolardan yüksek ses çıkmasını hazmedemediniz, "Onu nasıl kırarız?" onun mücadelesi içerisine girdiniz ancak sizinle ilgili yapılmış iddialarla ilgili de maalesef ki yargıda bir adım dahi ilerlenmemekte.

2 Sayın Bakanın bulunduğu, ilin valisinin, mülki amirlerinin katıldığı bir, efendim, Zoom üzerinden yapılan görüşmede "Serik'te bir Bakan 500 bin TL rüşvet alındı, verildi." diye ifade edildi, tüm kamuoyu bununla çalkalandı, efendim, tüm Türkiye'ye mal olan bir konu, daha bugüne kadar somut bir adım atılamadı ama öte taraftan, hakkını arayan üretici bir gün dahi beklenmeden cezaevine boylandı. İşte, bakın, bu ve benzeri davranışlar bu ülkede iktidarın samimiyetinin kalmadığını ve sadece ve sadece kendinden olmayana her türlü müeyyide...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, Sayın Arı, lütfen tamamlar mısınız?

CAVİT ARI (Antalya) – Evet, dolayısıyla, Sayın Başkanım, şöyle toparlıyorum: Özellikle bu OHAL'le ilgili konu, biraz önceki konuşmacıların da ifade ettiği gibi, Anayasa'ya aykırılık teşkil etmektedir. Bugün geçici olarak getirilmiş olan bu uygulama artık neredeyse kalıcı hâle getirilir bir duruma getirilmektedir; bu da doğru bir uygulama değildir. Ben önce Adalet Komisyonunda görüşülmesi gereken özellikle bu 3 maddenin de Komisyonardan çekilmesini talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim Sayın Arı.

Sayın Süleyman Girgin, buyurun lütfen.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, ben konuşmama öncelikle Somalı maden işçilerinin hak arama mücadelesinden dönerken geçirdikleri trafik kazası sonucu vefat eden BAĞIMSIZ MADEN-İŞ Sendikası Başkanı Tahir Çetin ve BAĞIMSIZ MADEN-İŞ Sendikası üyesi Ali Faik İnter'i saygıyla anarak başlamak istiyorum. Bu büyük kayıp nedeniyle bağımsız MADEN-İŞ Sendikasına ve maden emekçilerine başsağlığı ve sabır diliyoruz.

Bilindiği gibi, Uyar Madencilik tarafından yıllardır tazminatları ödenmeyen Somalı madenciler belirli aralıklarla yollara düşmüş, yaptıkları eylemler sonucunda iktidardan tazminatlarının ödenmesi konusunda sözler almışlardı. Madenciler, bu sözler tutulmayınca 4 Temmuz günü yeniden Ankara'ya yürüyüş başlatmış ancak kolluk kuvvetleri tarafından Ankara'ya sokulmamışlardı. 9 Temmuz günü dönüş yolunda son derece üzücü bu kaza yaşanmıştır. Tekrar ediyoruz, bu ülkede hakkını arayan madencilerin önünü değil, hırsızlık yapanların önünü kesin, yolsuzluk yapanların önünü kesin. Maden işçilerinin bu büyük kaybının sorumlusu, bütün bu süreç boyunca madencilerin haklarını alması konusunda elini kıpırdatmayan, madencileri tekrar tekrar yollara düşüren AKP iktidarıdır. İktidarı bu sorumsuz tutumundan dolayı kınıyorum ve tekrar ediyorum: Madenciye verilen sözler tutulsun ve mağduriyetleri giderilsin.

Yine, madenciler ilgili şu hususu vurgulamak istiyorum: Geçen hafta Zonguldak'taydık 23 milletvekilimizle birlikte. Orada gördüğümüz konulardan birisi şu, zaten Zonguldak milletvekillerimiz sürekli olarak dile getiriyor, bir kez daha bunu burada vurgulamak istiyorum: Maden şehitleri eşitlik istiyor arkadaşlar. 13 Mayıs 2014 tarihinde Soma'da yaşanan maden katliamı nedeniyle 301 madencimiz, 28 Ekim 2014 tarihinde ise Ermenek'te 18 madencimiz yaşamlarını yitirmişlerdi. Çıkarılan torba yasayla 13 Mayıs ile 28 Ekim 2014 tarihleri arasında yaşanan maden kazalarında yaşamlarını yitiren madencilerimizin yakınlarına SGK'ye olan borçlarının silinmesi, hak sahiplerine aylık bağlanması ve kamuda istihdam hakkı sağlanmıştır. 13 Mayıs 2014 tarihinden bir gün önce veya 28 Ekim 2014 tarihinden bir gün sonra yaşanan maden kazası sonucu yaşamını yitiren madenci yakınları ise bu haklardan kapsam dışı bırakılmıştı. Bu durum Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırıdır. Devlet, vatandaşları arasında ayırım yapmış, kişiye ve olaylara özel hak vererek madenci ailelerini mağdur etmiştir. Acı aynı, çekilen sıkıntı aynı; o zaman niye bu ayırım? Bu konu da acilen çözülmelidir.

Değerli arkadaşlar, pandemi döneminde burada birçok yasa çıkardık. İktidar vekillerinin çoğunlukla torba yasa biçiminde karşımıza getirdiği tekliflerle ilgili hep şu vurguyu öne çıkardık: Olağanüstü bir dönemden geçiyoruz, halkımızın ekonomik ve sosyal ihtiyaçları bu dönemde yeniden şekilleniyor. Örnek vermek gerekirse, eğer pandemi olmasa esnafın kira ödeme zorluğunu bu sıklıkta burada belki de konuşmayacaktık, keza kısa çalışma ödeneğini de bu kadar konu etmeyecektik. Bildiğiniz gibi, kısa çalışma ödeneği sona erdi, insanlar kısa çalışma ödeneği bittiği için işsiz kalıyor ama herhangi bir düzenleme yapılmadı acilen bu konuda da bir düzenleme yapılmalıdır. Dünya Sağlık Örgütü'nün "Pandemi bitti." açıklamasına kadar kısa çalışma desteğinin devam ettirilmesi gerekmektedir, en azından yıl sonuna kadar uzatılması gerekmektedir. Kısa çalışma ödeneğinin hiçbir şarta tabi tutulmadan, alınma şartları kolaylaştırılarak devam etmesi gerekir, ayrıca miktar da en az asgari ücret seviyesine çıkarılmalıdır.

Diğer bir konu, Adıyaman'da tütün üreticilerinin günlerdir süren direnişi. Arkadaşlar, sarmalık tütün meselesi, sadece Adıyaman'ın meselesi değil, Türkiye'nin meselesidir. Sarmalık tütün meselesi bir ekmek mücadelesidir, bir onur mücadelesidir. Adıyaman'da, tütün ticaretine hapis cezası getiren yasanın yürürlüğüne tepki gösteren, anayasal haklarını kullanan 10 tütün üreticisi Anayasa'ya ve kanuna aykırı olarak keyfi bir kararla tutuklandılar. Tarım tekellerini zengin etmek için tarımı ithalata bağımlı kıl, kendi çiftçini tutukla; bu mudur adalet?

Şimdi karşımıza gelen teklifler bu sorunları yok sayıyorsa, Parlamentoyu halkımızın ihtiyaçlarının çözüm kürsüsü olarak gören bizler için bu konuları her fırsatta konuşmak bizim de boynumuzun borcudur arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, bu torba kanunda örtülü biçimde olağanüstü hâli üç yıl daha uzatma anlamına gelen maddeler var. Bu bir günlük komisyon görüşmesiyle alınabilecek bir karar mıdır? Ülkede zaten fiilen olağanüstü hâl uygulanmakta. Ülkemizin en önemli üniversitelerinden birinin kapısına kelepçeler asılıyor, rektör kendisine bir hapis hane inşa etti. Basın özgürlüğü açısından dünyada en geri noktada olan ülkelerden biriyiz. Emekçiler en ufak bir hak talebi için barışçıl biçimde sokağa çıktığında copla, gazla karşılaşılıyor. İnsanlar “tweet” attı diye içeri giriyor. Adıyaman’da 10 tütün üreticisi hakkını aradığı için tutuklu. Çevresini korumak isteyen İkizdereli gözcülerle yıldırılmak isteniyor ve bu gerçekler ortadayken dört başı mamur bir gerekçe ortaya koymadan bir torba içine sıkıştırılmış yasalarla OHAL’i nasıl uzatmak istersiniz? Bu, ciddiyetle ne kadar bağdaşır? Bunu maalesef ki aklımız almıyor. Ben, size bu gerekçede yazılmayan tarafını söyleyeyim, iktidar siyasi ömrünü tamamlamış, uzatmalara oynamaktadır. Uzatmalarda ayakta kalabilmenin tek yolu baskıdan geçmektedir çünkü tek adam rejiminin artık toplum nezdinde inandırıcılığı da kalmamıştır.

Genel olarak maddelere baktığımızda, 4’üncü madde, bu hâliyle ormanlarda tahribat yaratma riski taşımaktadır. Ormanlara yönelik anayasal mevzuata terstir. Anayasa’mıza göre, ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilmez. Şu soruya da mutlaka yanıt verilmelidir: Bu hava ayırıştırma tesisleri hangi il ve ormanlık alanlar için öncelik taşımaktadır?

Diğer madde, 16’ncı maddede engellilerin erişilebilirliğini sağlayacak yükümlülüklerinin ertelenmesi öngörülmüyor. Bu, engellilerimizin mağduriyetini devam ettirecek bir ertelemedir. Madde görüşülürken 16’ncı maddeyle ilgili görüşlerimi detaylı olarak da anlatacağım. Ancak şunu vurgulamak istiyorum: Engellilerin ve ailelerin çok önemli bir bölümü yoksulluk, işsizlik ve çaresizlik koşullarında yaşamlarını sürdürmektedir. Engellilerin insan ve yurttaş onuruna yakışır bir yaşam kurmasının ön koşulları; erişilebilir kentler, erişilebilir kamu hizmetleri, çalışma ve istihdam hakkının tanınması ve uygulanmasıdır. Engelliler için de engelsiz ve bağımsız yaşamın en önemli şartlarından biri çalışma ve istihdam hakkıdır. Bu iki hakkın hayata geçirilmesinde iktidarın sınıfta kaldığı ortadadır.

Diğer madde, 13’üncü maddede Rekabet Kurulu üyelerinin yaptıkları işle ilgili işlerde ve sektörlerde çalışmasının iki yıllık süreyle ertelenmesinin tarafsızlık ilkesi gereği beş yıla çıkarılması şeklinde düzenlenmesi gerekmektedir.

Bitirirken şunu tekrar etmek istiyorum: Biz güçlendirilmiş parlamenter demokrasiye geçişten bahsederken Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarının iadesini de vurgulamak istiyoruz. Bunun en hakiki ölçüsü, Parlamentoyu halkımızın ihtiyaçlarının çözüm kürsüsü hâline getirmektir, torba yasalara Anayasa’ya aykırılığı açık olan maddeleri doldurmak değildir.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Girgin.

Sayın Kuşoğlu...

Hazır değilseniz başka birine vereyim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Evet, lütfen Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun Sayın Tutdere.

Süreniz beş dakika.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tabii, ben bu torba kanunun sadece 18'inci maddesiyle ilgili birkaç hususu belirtmek istiyorum. Değerli arkadaşlar, arkadaşlarım da belirtti, sarmalık tütün Türkiye'nin meselesi ama her şeyden önce de Adıyaman'ın meselesi. Sarmalık tütün eyleminden dolayı şu anda 10 tütün üreticisi Adıyaman'da tutuklandı.

Değerli arkadaşlar, geçen yıl da bu yasa için iki yıl uzatma teklifi gelmişti hatta Komisyondan da iki yıl geçti, sonra Genel Kurulda bir yıla çevirdiler, “Yetişir.” dediler ama yetişmedi. Özellikle Komisyonda teklifte imzası bulunan arkadaşlara sesleniyorum: Sizin bu beş ayınız da sorunu çözmeyecek, sebebi şu, siz eğer Tütün Mamullerinin Üretim ve Ticaretine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'e baktığımızda, burada, bu beş aylık süre içerisinde kooperatiflerin kurulması, tesisleşmesi ve gerekli izinleri alması mümkün görünmüyor. Bakınız, ben buradan, yönetmelikten söyleyeyim: 6'ncı maddesinde, “Tesis kurma izni için başvuru yaptığınızda, en geç doksan gün içinde bakanlık tamamlar.” diyor. Ondan sonra, yine “Otuz gün içerisinde rapor hazırlanır.” diyor. (3)'üncü fıkrada “Başvuru tamamlanınca en geç altmış gün içerisinde karara bağlanır.” diyor. “Tesis kurma uygunluk belgesi için altmış gün içinde karara bağlanır.” diyor. Geliyoruz, “Tesis kurma uygunluk belgesi en geç otuz gün içinde hazırlanır.” diyor. Geliyoruz, “Üretim ve faaliyet izni için başvurular yapıldıktan sonra en geç altmış gün içinde karara bağlanıyor.” diyor. Yine, aynı maddede “En geç doksan gün içinde izin verilir.” diyor. Yani, arkadaşlar, özellikle imzası olan milletvekili arkadaşlara söylüyorum, burada tütün üreticisi olan arkadaşlar da var, yönetmelikteki bu süreleri hesapladığımızda toplam bir yılı geçiyor. Yani siz bugün başvursanız, yönetmeliğin bütün şartlarını yerine getirebilmeniz için, tesis, uygunluk ve piyasaya arz için bütün çalışmaları yapabilmemiz için bir yıldan fazla süreye ihtiyaç var. Siz yönetmeliği 31 Aralık 2020'de çıkarmışsınız, beş ay önce çıkmış, şu anda Türkiye'de kuruluş aşamasını tamamlayan hiçbir kooperatif yok, sadece Ticaret Bakanlığında kurulmuşlar ancak Tütün Üst Kurulu kısmındaki hiçbir işlemi yapılmamış ve kooperatiflerin bu şekliyle de bu beş ay süre içerisinde bu işin yetiştirme imkânı yoktur, yine işin başına döneceğiz.

Bakınız, şu anda ortam gergin, millet diken üstünde. Eğer gerçekten bu işin çözümü için ve bu kooperatiflerin önündeki yasal engellerin kaldırılması, verginin düşürülmesi ve diğer hususlar için de çalışma yapılacaksa bu yasanın en az bir buçuk yıl, iki yıl ertelenmesi lazım. Yönetmelikte biraz önce okuduğum süreleri hesaplayın, beş ayda nasıl yetiştireceksiniz? Siz bir kooperatif kurucu başkanı olsanız bu süreleri nasıl aşacaksınız? Bu, tek başına doğru değil, bu sorunu çözmeyecektir.

Geçen, iki hafta önce, daha 1 Temmuz gelmeden de burada bir teklif vermiştik yine Cumhuriyet Halk Partisi olarak, demiştik ki: “Bu yasayı bir yıl süreyle erteleyin, olaylar olmasın.” Yapmadınız; 1 Temmuz geldi çattı, millet sokağa indi. Şu anda tütün üreticilerinin kimisi cezaevine gönderildi, kimisi evinde tedirgin bekliyor; hiçbir çare olmadı, bu beş ay da çare değil. Onun için, yaparsanız bunu en az bir buçuk, iki yıl, bu yönetmelikteki sürelerle uygun bir şekilde uzatın, daha sonra da aslında bu yasadaki hapis cezasının komple kaldırılması gerekiyor. Yani yerli üretime üç yıl hapis getirmek hangi akla hangi mantığa sığar ki, nasıl açıklayacağız bunu, nasıl açıklıyorsunuz? Her şeye de “millî” diyorsunuz, “yerli” diyorsunuz; kendi üreticinize üç yıl hapis getiren yasayı getirdiniz. Bir taraftan, dışarıdan sıfır gümrükle tütün geliyor, değerli milletvekilleri, sıfır gümrükle tütün Türkiye'ye geliyor; Türkiye'de üretim yapan sigara fabrikalarının büyük çoğunluğu yabancı tütün kullanıyor ama siz, bir marka değeri olan, tek başına içim özelliğine sahip olan bu tütünün korunması gerekirken bunu üreten insanlara üç yıldan altı yıla kadar hapis getiriyorsunuz.

“Kayıt altına alalım.” diyorsunuz, bunu üretici de istiyor, kayıt altına alın ama üreticinin de fikrini, görüşünü alarak. Tütün tarlada yetişiyor, götürmüşsünüz kooperatifleri Ticaret Bakanlığına bağlamışsınız. Yani direkt mamul olarak değerlendiriyorsunuz. Eğer siz bu kooperatifleri Tarım Kredi

Kooperatifleri statüsüne alırsanız, vergi indirimi olacak, hibe desteği alacak ve bu üreticiler de bir geçiş sürecinde belki kendilerini toparlayacaklar. Bu şekilde bir oldubittiye getirerek “Biz Kooperatif Kanunu’nu çıkardık, gerisine karışmayız.” demek sorunu ötelemekten başka bir şey değildir. Hepinizin de vicdanı bu konuda gerçi sızlıyordur. Hepiniz de Türkiye’deki üreticinin korunması gerektiğine inanıyorsunuz ama gelin şu büyük sigara şirketlerinin lobilerinin baskısını bir kenara atalım, bu işi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim Sayın Tutdere.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Bir dakika daha verirsiniz...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bir dakika veremem ama sözünüzü tamamlayın.

Buyurun lütfen.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Evet, bu baskıyı bir tarafa atalım, çözüm konusunda, gerçekten, şu maddeyi en az bir yıl daha erteleyin. Tarım Bakanlığı sahada üreticilerle görüşün, fikirlerini alsın; üreticiyi de içine katacak şekilde yeni bir çözümü, yeni bir modeli hep birlikte hayata geçirelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Tutdere.

Sayın Sibel Özdemir, buyurun lütfen.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de herkesi saygıyla selamlıyorum.

Evet, tekrar bir torba kanun alışkanlığıyla karşı karşıyayız maalesef. “Birçok farklı alanda ve vatandaşlarımızın talepleri doğrultusunda yazılan...” İlk cümlesi bu şekilde başlıyordu kanun teklifini elime aldığım. Sayın Yegin’e tabii ki teşekkür ediyoruz, bir hazırlık süreci yapmıştır muhtemelen, ancak o kadar çok dağınık ki, yani görebildiğimiz belki de en dağınık kanun teklifi. Kooperatifler var, gümrük mevzuatı var, kambiyo var, ormanlık alanlar var, dış protez var, sağlıkla ilgili var, Merkez Bankası var, TÜİK var ve en önemlisi de çok ciddi, temel bir sorun olan OHAL düzenlemeleriyle ilgili kapsamlı bir genişletme ve uzatma süreci yapılıyor. Biz “Bu torba kanun.” dediğimiz zaman işte Sayın Başkan -burada yok- “İç tüzük değişmeli.” Sayın Kalaycı “İç tüzük değişmeli.” E, geçen dönemde, 26’ncı dönemde birçok milletvekili arkadaşımızla burada bir iç tüzük değişikliği yaptık. Ama maalesef iktidarın iç tüzük değişikliğinden anladığı muhalefetin söz sürelerini kısaltmaktı sadece. İşte, biz, komisyonları etkin hâle getirelim, Genel Kurul çalışmasını nitelikli hâle getirelim, komisyonları çalıştıralım derken sadece süreler kısaltıldı. Şimdi tekrar burada torba kanun olarak gelmesi... İç Tüzük’te ne tür bir engel var? İç Tüzük, ilgili birçok komisyonda detaylı konuşulabilir ve tartışılabilir. Gerçekten, işte, Sayın Tutdere sorunları anlattı ya da komisyonlarımızı ilgilendiren milletvekilleri buraya katılıp bunları söylüyorlar ve doğal olarak ne tür bir engel var bu komisyonların çalıştırılmamasında? Ben bunu merak ediyorum.

Evet, kanun teklifine baktığımız zaman ise, gerçekten önemli düzenlemeler içeriyor ve aceleyle getirilmiş, hızlıca, daha akıbetini de bilmiyoruz. İçerisine Genel Kurul sürecinde ya da Komisyonun ilerleyen saatlerinde ne tür maddeler eklenecek? Bununla ilgili de açıkçası kaygılarımız var. Şimdi aslında kanun teklifine baktığımız zaman Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle birlikte yaşanan temel sorun: Özellikle kuralılaşma, kurumsuzlaşma ve en önemlisi de bir şahsileşme sürecinin hepsini burada yansıtıyor. İşte Kamil Hoca burada söyledi: “TÜİK’i Cumhurbaşkanı kararı zaten değiştiriyor.

Burada kanunu yapmaya çalışıyoruz.” İbrahim Hoca söyledi: “Anayasa’ya aykırı birçok madde var.” Anayasa Mahkemesi kararları var, oy birliğiyle. Merkez Bankasına üyelik sürecinde Meclis yapısını da reddediyor, buraya kanun olarak getiriyoruz. Merkez Bankası, TÜİK, Rekabet Kurumu gibi gerçekten bu sistemle beraber en çok tahrip olan kurumlardır. Ekonomik ve toplumsal maliyetlerini de yaşadığımız bu kurumsal yapıların yarattığı Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle giderek siyasi ve keyfi atamalarla tahrip olan bu kurumlara ilgili düzenleme yapmaya çalışıyoruz. Bizim burada asıl yapmamız gereken: Bu kurumlara bağımsızlığını ve özerkliğini temin edecek yapılara dönüştürmemiz ama biz Anayasa’ya aykırı düzenlemelerle geçici çözümler yapmaya çalışıyoruz. Doğal olarak bunların hepsinin sonucu, işte, güvensizlik, istikrarsız bir ortam.

Şimdi, bütününe baktığımız zaman, ben Avrupa Birliği Komisyonu üyesiyim ve Avrupa Birliği raporlarına baktığımız zaman Sayın Yegin, en önemli 2 madde var; yargı temel haklar faslı, adalet, özgürlük ve güvenlik faslı. Bu 2 fasıl gerçekten önemsedığımız, Hükûmetin de önemsedığı ve yargı reform paketleri hazırladığı, insan hakları eylem planları hazırladığı, işte, daha geçen hafta gözültü süreleriyle ilgili, adil yargılamayla ilgili önceki paketlerde birçok düzenleme yaptı ama şimdi, uluslararası kamuoyuna şu an Türkiye OHAL Yasası’nı, bu süreci üç yıl daha uzatan bir ülke konumunda. Rapor zaten çok ciddi eleştiriler yapıyor, OHAL sürecinin gerçekten ciddi bir tahribat yarattığı, OHAL İşlemlerini İnceleme Komisyonunun etkin olmadığı... O süreçteki yaşanan mağduriyetlerin ve kamu çalışanlarının göreve iade edilmesinde uğrayabilecekleri zararların teminiyle ilgili birçok düzenlemeye ihtiyaç var. Kurumsal bağımsızlık olmaması, adil yargılama sürecinin olmaması, özellikle gerçekten kamu kurumlarının parçalı yapısı, bağımsızlıklarının kısıtlı olması, yargının bağımsız olmaması, kurumsal yapıyla ilgili birçok ciddi sorun varken OHAL sürecinin uzatılması kararı ülkemiz açısından, Avrupa Konseyi, İnsan Hakları Sözleşmesi, aday ülkesi olduğumuz Avrupa Birliği açısından da ciddi bir kırılma yaratacak. Çünkü biz görüşmelerimizde yargı reform paketiyle bu süreci, 15 Temmuz sürecini ve etkin işte, terörle mücadele yasaları olarak savunurken şimdi OHAL’in uzatılması nasıl bir sonuç doğuracak?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bir saniye Sayın Özdemir.

Lütfen tamamlayın.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Tabii, tamamlayacağım. Teşekkür ederim.

Mesela dış protezle ilgili bir madde koymuşsunuz buraya. OHAL’i konuşurken bir taraftan da işte, dış protez mezunlarının Sağlık Bakanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığının yapmış olduğu bir protokolle belli bir kesime kadro sağlanması var anladığım kadarıyla burada. Ama şimdi, dış protez mezunları gerçekten nitelikli bir şekilde istihdam ediliyorlar mı, onların istihdam alanı doldu mu? Ya da iki yıllık sağlık meslek kurumlarından mezun olanlar için ciddi bir istihdam açığı varken neden böyle yani bu protokolün içeriği ne? Kimler ve eğitim düzeyleri ne bunların? Dış protez mezunlarından farkları ne?

Engellilerle ilgili, Altınokta Körler Derneği Başkanı beni aradı. Temel bir sorunları var, atama sorunları var engellilerin. Ya, Plan ve Bütçe Komisyonu Meclis kapanmadan bir yasa getirecekse... Engellilerin temel sorunlarını tartışmamız gerekirken biz, kamu kurumları yükümlülüklerini yapmıyor, yapmadıkları için uzatıyoruz. Yani gerçekten, vatandaşa karşı neyi savunacağız, nasıl savunacağız bunları ya da ne söyleyeceğiz?

Merkez Bankasıyla ilgili ciddi bir düzenleme yapıyor; Anayasa’ya aykırı bir düzenleme, bu da çok ciddi bir düzenleme. Merkez Bankasının kurumsal yapısını güçlendirmemiz gerekirken, özerkliğini temin etmemiz gerekirken, bugün tartışmamız gereken bu olmalıyken işte, Çek Kanunu’nda borçları

erteliyoruz ya. Tartışmamız gereken Covid süreci, pandemi süreci, vatandaşın ekonomik anlamda desteklenmesi ve sektörlerin güçlendirilmesi, istihdamın güçlendirilmesi, genç işsizliğe çözüm olması gereken maddeler görüşülmesi gerekirken borç erteleme...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Özdemir, lütfen tamamlar mısınız?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Zaten milyonlarca genç işsiz var, yeni kadrolarla birilerine kadro istihdam ediliyor gibi.

Teşekkür ediyorum Başkan.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Ünal Demirtaş, buyurun lütfen.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, değerli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

18 ayrı kanun ve 2 KHK’de değişiklik öngören bu teklif üzerindeki düşüncelerimi kısaca sizinle paylaşmak istiyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, biraz daha sessiz...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bu teklifle birçok yasada değişiklik yapılmaktadır. Bu yönüyle torba yasa eleştirilerinde belki en fazla söylememiz gereken, en fazla tepki göstermemiz gereken tekliflerden birini konuşuyoruz. Hangi kanunda nasıl bir değişiklik getirdiğini tek tek söylemek yerine, birkaç madde üzerinde teklife dair genel bir değerlendirme yapmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, yasalar toplumsal ihtiyaçları karşılamak için yapılır ancak bundan beş yıl önceki OHAL koşullarının uzatılmasının nasıl bir toplumsal ihtiyaca hizmet ettiğini sorgulamak gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca şunu da sormak gerekir: Kamu görevlilerinin görevden uzaklaştırılması, ihracı, rütbelerinin geri alınması, mesleğe ilişkin unvanların kullanılmaması gibi tedbirlerin üç yıldan altı yıla uzatılması hangi kamu kurum ya da kuruluşu ihtiyacıdır. 2016 yılından bu yana, kimin terör örgütleriyle iltisaklı olduğu, kimin sakıncalı olduğu, kimin devlet aleyhine çalıştığı hâlâ belirlenemedi mi? Bütün bunların objektif kriterleri, objektif ölçütleri hâlâ yok mu? Herkese laf yetiştiren İçişleri Bakanı -gerçi, bu aralar biraz suskun- ara sıra adını duyduğumuz Adalet Bakanı, daha çok Dışişleri Bakanı gibi davranan, sürekli bir yerlerde gezinen Millî Savunma Bakanı, bunlar beş yıldır ne yapıyorlar? Kurumlarını, çalışanlarını, atadıkları yöneticilerini hâlâ tanıyamadılar mı? Sınavlarda mı şaibe var, atama kriterlerinde mi sorun var; neden hâlâ üç yıla ihtiyaç duyuluyor? Bu son beş yılda neyi, neleri beceremediniz, neyi çözemediniz de üç yıl daha OHAL koşullarının uzatılması isteniyor? Terör örgütlerine aidiyeti, iltisakı veya irtibatı olan şirketlere TMSF’nin kayyum olarak atanması neden üç yıl daha uzatılmak istenmektedir?

Bunca yıldır iktidardasınız ama beş yıldır ülkeyi -hem de gönüllü olarak ortaklık ettiğiniz- FETÖ’cülerden arındıramadınız mı? Kim sizi engelledi de bunu yapamadınız? Bu düzenlemeler ve konularda istediğiniz yetkiler toplumsal ihtiyaçtan değil, sizin siyasi ihtiyacınızdan, sizin kaygılarınızdan kaynaklanmaktadır. Bu iktidar bu ülkeyi yönetemiyor, hep kandırılıyor, hep de mağdur oluyor. İktidar sürekli, olağanüstü hâl koşullarını bu ülkede gündemde tutmak için çaba harcamaktadır. Tarafsız ve bağımsız yargı ihtiyacının her gün daha yüksek sesle konuşulduğu bu dönemde OHAL koşullarını uzatmak hukuku siyasetin aracı yapmak demektir, hukuku sopa olarak kullanmak demektir.

Dolayısıyla, dört değil, on dört yargı reform paketi getirirseniz de siz yargıda reform falan yapamazsınız çünkü amacınız ülkemize adaleti getirmek değildir, amacınız hukuk devletinin gereklerini yerine getirmek değildir; amacınız ve tek istediğiniz, sürenizi -iktidar sürenizi- uzatmak olduğunu

cümle âlem biliyor. OHAL'in baskıcı, temel hak ve özgürlükleri sınırlayan uygulamalarıyla seçimlere gitmeyi amaçlıyorsunuz. Vatandaşlarımızı OHAL düzenlemesiyle baskı altına almak istiyorsunuz. Türkiye'de OHAL'in koşulları çoktan ortadan kalkmıştır. Bu sebeple, ivedilikle OHAL Kanunu'nun da ve koşullarının da ortadan kaldırılması gerektiğini düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, peki, AK PARTİ neden böyle yapmaktadır? Çünkü demokratik koşullarda seçime gitmek istememektedir, çünkü AK PARTİ seçim yenilgisinden korkmaktadır, bu nedenle de seçimleri olağanüstü hâl koşullarında yapmak istemektedir. AK PARTİ iktidarı ülkeyi yönetememe acizliğini olağanüstü hâli olağan hâle getirerek kapatmaya ve aşmaya çalışmaktadır. İşte, bugün getirdiğiniz bu düzenleme de şimdiden rahatlıkla söyleyebiliriz ki yapılacak seçimlerin güvenilirliğine gölge düşürecektir.

Değerli milletvekilleri, 18'inci yüzyılın ünlü düşünürlerinden Jean Jacques Rousseau'nun çok önemli bir sözü vardır: "Yasama, yürütme, yargı iç içe geçmişse, özgürlükler garantide değilse anayasa yok demektir. Kuvvet kimdeyse o hâkimdir." demiştir. Rousseau, sanki bugünün Türkiye'sini anlatmıştır. Tek adamın yasama ve yargıyı kontrol altında tuttuğu, özgürlüklerin günden güne yok edildiği, Anayasa'nın yok sayıldığı, ülkenin sürekli olarak olağanüstü hâl koşullarında tutulduğu bir dönemi yaşıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Efendim, bir dakikalık bir ek süre rica ediyorum, tamamlayacağım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bir dakika veremeyeceğim ama sözünüzü tamamlayın.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Tamam.

Siz bu düzenlemeyi artık yürütmeyen, sendeleyen, hatta düşmek üzere olan tek adam rejimini ayakta tutmak için getiriyorsunuz, bunu biliyoruz.

On dokuz yıllık geçmişiniz hukuk garabetleriyle doludur; "Anayasa'yı tanımam." diyen bir genel başkanınız vardır.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, lütfen sözünüzü tamamlayın.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ülkede her gün hukuk garabetleri yaşanırken vatandaşların güvenmediği bir yargı sistemi varken sesiz kalıp durumu düzeltemeyen bir Adalet Bakanınız vardır.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Demirtaş...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Tamam, toparlıyorum, bitirmek üzereyim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Hayır, toparlama değil, sözünüzü tamamlayın diye verdim.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Tamam, tamamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Lütfen...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Terör örgütleri gibi zehirli bir yılan olan suç çeteleriyle aynı çuvala giren bir İçişleri Bakanınız vardır. Ancak yargı, hukuk ve Anayasa bir gün size de lazım olacaktır.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Nejat Abi, cümle doğru değil, böyle bir cümle olur mu ya!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Demirtaş, süreniz tamamlandı...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Genel Başkanınız söyledi, ben söylemedim, Genel Başkanınızın sözü o benim sözüm değil.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Böyle bir cümle olur mu?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – O söyledi ama, ben söylemedim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Kim söyledi?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Genel Başkanınız söyledi.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Kardeşim, kimsenin söylediği yok böyle bir şeyi ya!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ama Komisyonumuzda...

Arkadaşlar, müsaade edin, bir dakika...

Sayın Çelebi...

Sayın Demirtaş, sözünüz tamamlandı ama konuşmalarımızı daha temiz dille yaparsak Komisyon çalışmalarını açısından daha iyi olur.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – AK PARTİ Genel Başkanının sözünü söyledim ama...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Öyle bir şey yok. 3 bakanı birden itham ediyorsun.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Tek bakanla ilgili söyledim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Peki...

Sayın Kuşoğlu, hazır mısınız?

(Uğultular)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, arkadaşlar, Sayın Kuşoğlu'na söz verdim, dinleyelim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ya, Dışişlerini söyledin, Millî Savunmayı söyledin...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Çelebi...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – ... Adaleti söyledin. Tek tek...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Hayır, eleştirmeyelim mi?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Eleştir ama şöyle; alanıyla ilgili eleştir.

Ya, Millî Savunma Bakanı gezdiği zaman senden mi icazet alıp da yurt dışına gidecek?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – O cümleyi genel başkanınız söyledi, bakın isterseniz kayıtlara.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ya, bu devletin dışarıdaki olan askerine gitmesin mi?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Çelebi...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Stratejik unsuru olan bir yere gitmesin mi? Bunu mu istiyorsun? Ülke içine mi kapansın? Bunu mu istiyorsun?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Temiz dili kullanmayan...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, yeterli, tamam. Ben Sayın Kuşoğlu'na söz verdim.

Sürenizi tekrar başlatıyorum, buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün usulle ilgili konuşmam sırasında da belirttim...

Sayın Başkanım, çok uğultu var, şey yapamıyoruz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Sındır telefonla konuşuyor, onu uyarayım. Arkadaşlar, bu taraftan da geliyor...

CAVİT ARI (Antalya) – Oradan da isim verin Başkan.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Aydemir...

İsim verdim.

Evet, buyurun, sürenizi tekrar başlatıyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Değerli arkadaşlar, bu teklif, yürütme ve yürürlük hariç 23 maddeden oluşuyor ve 18 kanun ve 2 kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapıyor yani anormal yoğun bir torba teklif bu. Şimdi, burada, Meclisin kapanma tarihinden sonra gündeme gelen birçok konunun çok çok aciliyeti yok. Bunlar planlı, ne yaptığını bilen bir iktidarda çok daha önceden de görüşülebilirdi, sonradan da görüşülebilecek maddeler var burada. Bizim de çok fazla maddeye itirazımız söz konusu değil. Birçok madde makul, süre uzatımıyla ilgili ya da benzeri durumlarla ilgili, bunları da makul karşıyoruz fakat unutmamak gerekiyor, bu 22-23 maddenin 15’inde bu dönem içerisinde biz, 27’nci Dönem içerisinde değişiklik yapmışız, bunları gündeme getirmişiz, yeterli bulmamışız, bir daha değişiklik yapıyoruz. Yani, kanun yapma yöntemimizde bir anormallik var, yasama yöntemimizde bir anormallik var. Dolayısıyla, tekrar tekrar maddeleri gündeme getiriyoruz. Bir sıkıntı söz konusu.

Şimdi, bu, yasama yapılırken ilgili kanunlar ile ilgili kurumlar masaya yatırılır. Burada birçok kurum var. Mesela Merkez Bankasıyla ilgili bir değişiklik söz konusu. Burada Merkez Bankasının çok saygın bir ismi aramızda milletvekili olarak var. O konuyla ilgili olarak bir eleştiride bulundu. Ben ondan sonra daha başka bir şey söylemeyeceğim ama “Otuz yıldan beri bu kanun şimdiye kadar işe yaradı, bugün neden yaramıyor?” diye soruyor “Kişiye özel kanun yapamazsınız.” diyor, çok haklıdır, çok yerinde bir sorudur, buna cevap verilmesi lazım. Onun haricinde, Merkez Bankası, yılda 2 kere, buraya, Meclise, Plan ve Bütçe Komisyonuna, yılda 2 kere sunum yapmak durumundadır, daha bu yıl sunumunu yapmamıştır. Geçen yıllarda da aksattı ve bu yıl daha sunum yapmadı. Şimdi, Merkez Bankasıyla ilgili kanun değişikliği geliyor. Biz, Merkez Bankasının neyini sorabileceğiz, burada kim gelip bize bununla ilgili bilgi verecek? Yasama yapılırken ilgili kurumlar masaya yatırılır, kanunla ilgili olan kurumlar masaya yatırılır, konuşulur, eksikleri gedikleri tespit edilir, denetim bir anlamda yapılmış olur, her yönüyle konu ele alınır, devlet böyle yönetilir. Şimdi, böyle bir anlayış söz konusu değilken, bu şekilde ele alınmıyorken, burada bize siyaseten hesap verebilecek kimse yokken bürokratlar dışında, nasıl bu işi yapabiliriz, nasıl götürebiliriz? Tabii ki, teklifin altında imzası olan değerli arkadaşlarımız da bizim gibi burada milletvekili olan, milletvekili sorumluluğu, yasama sorumluluğu olan arkadaşlarımız. Yürütme sorumluluğu, yani idareyi yürütme sorumluluğu olan arkadaşlarımız değil. Dolayısıyla da onlara hesap sorabilecek durumumuz söz konusu değil. Dolayısıyla da böyle bir yasama yapma şekli olmaz, burada bir yanlışlık var. Öncelikle bunu tespit etmemiz lazım. Ondan sonra -sürem çok fazla yok- hemen şunu söyleyeyim: Biraz önce söylediğim gibi, bu kanun teklifinin maddelerinin bir çoğuna itirazımız olmayacak ancak bazılarıyla ilgili eksiklikler, bazılarıyla ilgili de itirazlarımız var. Özellikle bilmek istediğimiz konular var. Mesela, bu, özellikle herkesin üzerinde durduğu, Terörle Mücadele Kanunu ya da OHAL Kanunu’yla ilgili düzenleme. Şimdi, Türkiye neden OHAL Kanunu’na ya da Terörle Mücadele Kanunu’na gerek duyarak personel çıkarılması, kamu görevlilerinin görevden uzaklaştırılması ya da bazı şirketlere el konulması, TMSF bünyesine alınması ya da ek gözaltı sürelerine ihtiyaç duyuyor? Türkiye normalleşemedi mi? Normal kanunlarla yönetilebilecek bir duruma gelmedi mi? Niye getirilemiyor? Bu iktidar neden bu konuda başarısız? Bunun bir sorulması lazım, bunun gerekçelerinin anlatılması lazım. Biz normal kanunlarla bu ülkeyi yönetemiyor muyuz? Nedir

eksizimiz? Nedir sıkıntımız? Bunun anlatılabilir olması lazım. Beş seneden beri OHAL kanunlarıyla, terörle mücadeleyle, anormal yetkilerle ülke yönetilmeye çalışılmış. Neden yürütülemedi bu iş de bir üç sene daha isteniyor, bu yetecek mi? (Uğultular)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, lütfen biraz sessiz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunların cevaplanabilir olması lazım değerli arkadaşlar. Buna cevap verilemiyorsa bunların uzatılmasının da bir anlamı yoktur. Bu milletin yetkili organı olan Türkiye Büyük Millet Meclisine burada, bu konularla ilgili cevap verilebilir olması lazım. Cevap verilemiyor. Neden bu ihtiyaç vardır? Şimdiye kadar kaç kamu görevlisi -Orhan Bey, özellikle size sorayım- çıkarılmıştır, ne kadar şirkete el konulmuştur, bunların akıbetleri ne olmuştur şimdiye kadar? Bu ek gözaltı süreleriyle ilgili olarak durum nedir? 12, 19 ve özellikle 22'nci maddelerle ilgili bazı rakamları, geçmişteki uygulamalara yönelik istatistikleri verebilerseniz memnun oluruz, hiç olmazsa onları bilelim.

Onun haricinde, çıkması gereken kanunlar var, talep edilen kanunlar var, hani, yapılması gereken işler var, reformlar var, yapısal reformlar var. Bunların seçimden önce çıkması mümkün değil, onu biliyoruz. Hiçbir iktidar ameliyat yapmayı göze alamaz bir seçim öncesinde. Tamam, yapısal reformlardan vazgeçtik bu dönemde ama hiç olmazsa kamuoyunun talep ettiği bazı kanunlar var ki hiç olmazsa bunların gündeme getirilmesi gerekirdi, madem böyle bir hazırlık yapıldı, böyle bir çalışma yapıldı. Mesela Çek Kanunu'yla ilgili bu düzenleme yapılıyor ancak buna paralel Vergi Usul Kanunu 359'daki düzenleme yapılmıyor. Neden yapılmıyor?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Çalışıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama kaç zamandan beri Abdullah Bey... Bunu ben kaçınıcı defadır söylüyorum biliyor musunuz, geçen sefer de gündeme geldi.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Burada bir bilgi vereyim: Yargıtay sürecinde yaklaşık -Başkanlarımızla toplantı yaptık- 11 bin dosya var, BAM dediğimiz istinaf mahkemelerinde, 15 bölgede, yaklaşık 25-26 bin dosya var, yerel mahkemelerde. Yani yapacağımız şeyin risk analiziyle beraber bir etki sahasını görmemiz gerekiyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani, demek ki ihtiyaç var, değil mi Abdullah Bey? Çok ihtiyaç var.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Var ihtiyaç. Şu anda tamamlanmak üzere, büyük ihtimal ekimde ilk...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani o zaman bunların beraber gündeme gelmesi lazım.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yetişmedi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Çek Kanunu'yla ilgili olarak bir mağduriyet söz konusu, bunu gündeme getiriyoruz, bunun da gelmesi lazımdı.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Çek Kanunu hazırды.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kamuoyu da bunu talep ediyor epeyden beri.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Çek Kanunu'nu bir yıl önce çıkardığımızda risk analizleri hazırды, etki sahasını biliyorduk ancak...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Mikrofonu açın bari kayıtlara geçsin Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – O zaman söz vermiş gibi olacağım ama tabii, yapıcı bir konuşma karşılıklı gelişiyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ancak Çek Kanunu'yla ilgili de aynı bilgiler verilmedi yani Çek Kanunu'nun ne tür etkileri olacağı, ne tür kişinin şu anda mağduriyet yaşadığı. Bunlarla ilgili de bilgiler alamadık.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Geçen şeyde bilgi vermiştik.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Güler, ben birazdan size söz vereyim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, mesela bayram ikramiyeleriyle ilgili beklenti var, bayram öncesindeyiz. Bununla ilgili bir düzenleme yapılabilirdi, bunun çok büyük bir maliyeti de yoktu, yapılabilecek bir düzenlemeydi. Kamuoyu bunu bekliyordu, bu da yapılamadı.

Onun haricinde, kısa çalışma ödeneği normal düzene doğru geçiliyorsa bunun yine eskisi gibi farklı bir şekilde düzenlenerek yani pandemi dönemindeki düzenleme gibi değil de daha farklı bir şekilde ele alınması gerekirdi, bunun sonuçlarının buraya getirilmesi gerekirdi; kısa çalışma ödeneğinden ne kadar kişi istifade etti? Uygulamada ne kadar sorun, sıkıntı oldu? Birçok istismar da söz konusu bununla ilgili olarak, bunlarla ilgili hiçbir bilgi alamadık hâlbuki kısa çalışma ödeneğiyle ilgili olarak çok istisnai bir düzenleme yapmıştık.

Onun haricinde, engellilerle ilgili 16'ncı madde. Engellilerle ilgili bir düzenleme yapılıyor, onlarla ilgili olarak yapılması gereken, lehlerine yapılması gereken işleri tekrar erteliyoruz. Neden erteliyoruz? Pandemi bahane edilerek mi bu yapılıyor ki öyle görünüyor. Aslında pandemi bahane ediliyor ama engellilerle ilgili konuların ertelenmemesi gerekirdi. Yani yapılarla ilgili, taşıtlarla ilgili, taşıt araçlarıyla ilgili düzenlemeler bunlar. Kanun çıktı, sürekli olarak uygulamasını erteliyoruz, bunlarla ilgili yetersizlikler, sıkıntılar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunu önemli görüyorum Sayın Başkanım, tamamlayayım isterseniz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun, ek süre veriyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Rekabet Kurumuyla ilgili olarak yapılan düzenlemeyi destekliyoruz ancak yetersiz görüyoruz. Onunla ilgili, ilgili maddede ben de konuşmak istiyorum. Düzenleme yeterli değil, daha kapsamlı bir düzenlemeye ihtiyaç var.

TÜİK'le ilgili olarak yapılan düzenleme de yeterli değil, onunla ilgili olarak da bazı eksiklikler var, onların da tamamlanması lazım. O konuda da eleştirilerimiz var.

Yani sonuç olarak bir yasama organıysak, hukuk yapıcılığı yapıyorsak bu tarzı benimsemememiz gerekiyordu; daha doğru, dürüst, kapsamlı bir çalışma yapmamız gerekiyordu. Bu tarz sorunlar, sıkıntılar getiriyor; burada olduğu gibi yaptığımız işi tekrar tekrar yapıyoruz. Maalesef önümüzdeki günlerde, aylarda bu yaptıklarımızı da tekrar düzeltmeye çalışacağız.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

Sayın İsmail Güneş, buyurun lütfen. Süreyi tasarruflu kullanmanızı rica ediyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Öncelikle Komisyonumuzun çok değerli üyelerini, değerli bürokratlarımızı, basın mensuplarını, sivil toplum örgütlerini ve hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifimizin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Tabii, benden önceki konuşmacıların çoğu bunun -18 kanun ile 2 kanun hükmünde kararnameyi ilgilendirdiği için- çok kapsamlı bir torba yasa olduğundan ve bunun olmaması gerektiğinden bahsettiler. Fakat şunu da şey etmek lazım: Tabii ki biz de torba yasanın çıkarılmasını istemeyiz ama mesela diyelim ki korucuların maaşlarının düzeltilmesi veya diyelim ki işte, dış teknisyenlerinin veya teknikerlerinin çalışmasıyla ilgili iznin tekrar verilmesi gibi pek çok olayı ilgilendiren ve kanunla düzenlediğimiz şeyler olmasından kaynaklanıyor bu daha çok. Dolayısıyla da bunlar kanunla düzenlenmeyip yönetmelikle düzenlense belki bunlar bir daha gündeme gelmeyebilir. Mesela, depremle ilgili kanun çıkarmışız fakat 2020 yılından önceki depremleri kapsıyor, 2020 yılından sonra olan depremlerle ilgili ne yapacaksınız? Bunlar için ayrı ayrı kanun çıkarsak belki de bu kanun bizim bir yılımızı alır. Dolayısıyla da her ne kadar bu torba kanunu beğenmesek de bu süreçte bir çözüm olarak önümüze geliyor.

Burada, tabii ki bu tütünle ilgili milletvekillerimizden bazıları sanki biz tütün ekimine karşıyız ve tütünün ekilmesine, satılmasına karşıymışız gibi algı oluşturmaya çalışıyorlar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Aynen öyle!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Evet, karşısınız!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Biz öyle değil... Tütünün ekilmesinde herhangi bir problem yok, tütünün satılmasında da bir problem yok fakat tütünün resmî olarak, kayıtlı olarak satılmasında problem olduğu için bununla ilgili bir kanun çıkarmışız, bununla ilgili kanundaki uyum süresi yetersiz geldiği için bunu uzatıyoruz. Yani siz milleti burada yanlış bilgilendiriyorsunuz.

Bir de benim kendi bölgemde de Uşak'ta da pek çok alanda tütün dikilmekte, bu vatandaşın tütün satımıyla ilgili bir problemi olmadığı için, sarma tütün satmadığı için bunların hiçbir problemi yok yani bu konuda. Dolayısıyla da diğer taraftan biz yerli...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sarma tütünün ne problemi olabilir ki?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hayır, illegal satış var, illegal satış var.

Normalde vatandaş kanuna uysun demiyor musunuz siz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Amerikan firmaları mı söylüyor bunları? Kim illegal yapıyor bunları?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Bekaroğlu, dinleyin lütfen.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bir dakika arkadaşlar, biz ne yapmışız? Bir dakika...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Domates, biber, patlıcan üretiyor, pazarda satamaz firma bunu ya!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER - Arkadaşlar, Sayın Güneş'i dinleyelim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, ne illegali, neyin illegali?

Ya, Amerikan patronları söylüyor, illegal oluyor. Ne farkınız kaldı sizin komşulardan?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bir dakika arkadaşlar... Neye kızılıyorsunuz ki yani?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hiçbir farkınız yok!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Güneş, devam edin konuşmanıza.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bir dakika, devam edeceğim.

Şimdi, biz demişiz ki... Daha önce yerli tütün kullanımını yüzde 30'a çıkarmışız biz. Hani diyorsunuz ya: "Yerli ve millî değilsiniz." Arkadaşımızın biri de diyor ki: "Ya, yabancı şirketler, yabancı tütünler."

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye yüzde 30?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Yerli tütün onu daha da yükselteceğiz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Domates, patlıcan üretiyor, müstahsil pazarında satıyorsun da tütün üretiyorsun, niye satamıyorsun? Kim engelliyor, niye engelliyor?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Çünkü Amerikan şirketleri istemiyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, müsaade edin.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Diğer taraftan, diyorsunuz ki... Tabii, bir darbe girişimi yaşadık ve dolayısıyla çok olumsuz bir süreç yaşadık, dolayısıyla da devletimiz bununla ilgili mücadeleye devam ediyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sizi Amerikancılar sizi!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bekaroğlu, yakıştıramadım yani.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şaka, şaka, gülerек söyledim.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bu süreç zarfında, tabii ki bu süreç devam ettiği için bu terörle mücadele dönemi, özellikle de FETÖ terör operasyonlarıyla burada herhangi bir açıklık olmasın diye bu süreci uzatıyoruz. Peki, şöyle denilebilir: "Siz 2023 seçimlerine bu OHAL süreci içinde gideceksiniz, onun için mi yapıyorsunuz?" Peki, aynı seçimleri biz 2019'da aynı şekilde yaptık. Herhangi bir zararını gördünüz mü?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Gördük tabii...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Gördük tabii...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Nasıl gördünüz?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – İktidarı elimizden aldınız...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hatta menfaatlerini gördünüz yani.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Neler yaptınız neler. Büyükçekmece'yi unuttuk mu, Büyükçekmece'yi. Neler yaptınız? İçişleri Bakanınız taktı polisleri peşimize.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Menfaatlerini gördünüz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Diğer taraftan, şimdi şöyle bir şey var...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Unuttuk mu Büyükçekmece'yi?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bir dakika...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Neler yapmadınız...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bir diğer taraftan şimdi şöyle bir şey oldu...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Anlaşılmıyor böyle, ne söylediğiniz anlaşılmıyor, maskeyi çıkarın, anlayalım. Böyle boş konuşuyorsunuz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bir dakika...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Büyükçekmece'de devletin polisini peşimize taktınız, neler yapmadınız.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ama bir işe yaramadı, yine yaramayacak, korkunun ölümüne faydası yok.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Hayal, hayal...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bekaroğlu, lütfen.

Sayın Güneş, sözlerinizi tamamlayın.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Abdülatif Şener Bakanımız şöyle bir şey söyledi: Bu mafya devletiyle ilgili birtakım tanımlamalar yaparak güya bize gönderme yapıyordu, tamam mı? Şimdi, şöyle bir şey arkadaşlar: Biz, iktidara gelmeden önce mafyanın Türkiye’de ne kadar etkili olduğunu hepimiz beraber gördük. Uşak’ta, Nuriş çetesi, Nuriş hapishanede yatarken tüm hapishanedekileri haraca bağladığı gibi hapishane dışındakileri de tüm milleti de haraca bağladı ve dolayısıyla da...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Güneş, zamanınız bitmek üzere, lütfen toparlayın.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Dolayısıyla da AK PARTİ’nin mafyayla uzaktan yakından alakası yoktur arkadaşlar. Dolayısıyla mafyayla irtibatlı olanlar diyelim ki birtakım işlemler yapmış olabilir ama bunun devletimizle, hükümetimizle hiçbir alakası yoktur, eninde sonunda da bunun hesabı sorulacaktır diyor, saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyoruz Sayın Güneş.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Maaş alan kim, maaş alan? 10 bin doları kim alıyor, 10 bin doları?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bekaroğlu, lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 10 bin doları açıklayın, Bakanınız söyledi.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir tane savcı harekete geçti mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bakanınız söyledi, 10 bin dolar maaş alan varmış.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Burası teknik Komisyon değil mi...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, bir saniye bekler misiniz?

Sayın Cora...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Başkanım, burası...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bu tonlarca uyuşturucu kime gidiyor, kime?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Cora, 10 bin doları kim alıyor, kim?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Başkanım, burası teknik bir Komisyon değil mi ya?

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, İsmail Güneş teknik bir konuşma mı yaptı?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, bir dinler misiniz...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İbrahim teknik bir konuşma mı yapacak?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, bir dinler misiniz?

Sayın Paylan...

Bir dakika Sayın Cora...

Sayın Ök...

Sayın Bekaroğlu, niye bağırıyorsunuz ya? Ya, niye bağırıyorsunuz bu kadar? Ama yani lütfen, rica ediyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yüksek sesle konuşuyor Sayın Başkan, bağırıyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bakın, sabahleyin “Ben hastayım.” dediniz, sağlık durumuyla ilgili bir konu paylaştık. Yani hastalığınız buysa maşallah yani...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, size söylediğim özel bir şeyi burada açıklamak durumunda değilsiniz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Hayır, sağlık dedik, sadece sağlık dedik.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Başkan gibi yönetecekseniz yönetin, tamam mı?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Peki, peki, olur.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu işin gülme filan tarafı olmaz, bir de iktidar partisi milletvekillerine de bir şeyler söyleyeceksiniz.

Adil olun, adil.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, evet. Sözüm bitmedi...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Adalet, adalet diye bir şey var, tamam mı? Bu bitiyor, bu bitiyor... O zaman göreceğiz...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bekaroğlu, bakın, bu tarzınızı ben doğru bulmuyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben de sizin tarzınızı hiç uygun bulmuyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Lütfen, lütfen. Olabilir, olabilir.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hiç uygun bulmuyorum yönetim tarzınızı.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkanım...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Aydın, söz talebiniz mi var?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Evet Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun Sayın Aydın, süreniz beş dakika.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum. Komisyonumuzun değerli üyeleri, özellikle bir konuyla ilgili -ben de yaklaşık on beş senedir işin içinde olduğum için- Komisyonumuzu bilgilendirme gereği hissettim. Özellikle bütün mevzuu bizim Adıyaman'ı ve bölgeyi ilgilendiren bir konu. Arkadaşlar, bu konunun doğru bir şekilde, doğru bir zeminde tartışılması, konuşulması lazım. Zira, bu gerçekten bölgenin önemli bir ekonomik girdisi, çiftçimizin el emeği, göz nuru ve bu anlamda da tabii ki yöresel gerçeklikleri de dikkate alarak çözüm geliştirmek lazım. Ama şunun tarihi sürecinin de çok iyi bir yere konması lazım, ortaya konması lazım. Elimizi vicdanımıza koyalım, bu bütün nedir? Aşamalar neler olmuştur? Getirdiği merhaleler neler olmuştur? Bununla ilgili kısa bir şekilde, müsaadeniz olursa, bilgisini vermek istiyorum. Şimdi, değerli arkadaşlar, bu bütün geçmişte, tabii, bölgede çok ciddi bir ekonomik girdi olarak üreticimizin kazanç kapısıydı ama ta 1969'lı yıllardan başlayan yasal düzenlemelerle, belli periyotlarla kısıtlamalar getirildi. İlk düzenleme

1969, daha sonra, tabii, kıyılmış tütünle ilgili olarak da bunun devlet tekeline olduğu, serbest olmayacağı, yasak olduğu çok net bir şekilde ilgili tüzüklerle de, yasal tüzüğünde de belirtilmişti ama gelinen aşamada tütünü asıl dinamitleyen, tütünü sınırlayan öncelikle 2001 yıllarında rahmetli Ecevit'in de Başbakanlığı döneminde TEKEl'in özelleştirme kapsam ve programına alınmasıyla oldu. Akabinde, yine aynı dönemde -meşhur Kemal Derviş yasaları vardı, hatırlarsınız- O tarihlerde 4733 sayılı Yasa getirildi, bu Meclisten geçti. O yasa neyi getiriyordu biliyor musunuz? O yasa o kıyılmış tütünü bulundurmamak dahi, dahi ikametgâhında dahi yakalansa bir yıl ila üç yıl arasında hapis cezası getiriyordu. Satış zaten yasaktı, ikametgâhında dahi bulundursa böyle bir ceza vardı. Yine, yaprak tütünle ilgili olarak da o yasada ilk defa 200 kiloyla sınırlandırma getirilmişti, kotaya bağlanmıştı. Yine, tütün tarım destekleri kapsamında o yasayla çıkartıldı. Dolayısıyla geçmişte TEKEl'in özelleştirme kapsamına alınması, 4733 sayılı Yasa'yla bir taraftan sözleşmeli üretimi yapılan yaprak tütünle ilgili üretim çok ciddi sınırlamalara maruz kaldı, akabinde kıyılmış tütünle ilgili olarak da zaten dediğim gibi bulundurmamak dahi yasaktı. Bunu içenler bilir, bizim bölgedeki insanların hepsi bilir. Burada tütün tabakası dediğimiz tabakalar var, sadece içmek için paket gibi cebinde taşır, sarar, içerler. O tütün tabakasını taşımanın dahi yasak olduğu dönemlerdi. Kaçakçılar vardı ve kolcular vardı bizim orada ve o tütün tabakasını yakaladığında üreticiyi bırakın, içenin dahi kafasına âdeta o tabakayı indirirlerdi. O günlerden bugünlere geldi.

Biz ne yaptık? Biz 2008'de -ilk önerge benim şahsımın önergesidir, Cumhurbaşkanımız o zaman Başbakanımız- grubumuzu ikna ettik, ilgili bakanlıkları ikna ettik, dedik ki: Ya, bu yasak bir ürün, zaten yasak kıyılmış tütünle ilgili. Gelin, bu, bu bölgenin bir gerçeği, buna bir düzenleme getirelim. Ne yapalım? 50 kilograma kadar nakil, taşıma, içme, bulundurma; bütün bunları koyduk ve 50 kilograma kadar serbest bırakan önerge benim şahsımın önergesidir, yıl 2008. 2008'den bu yana çeşitli düzenlemeler yaptık. Akabinde 1 gram ve 1 ton tütün arasında cezalar bakımından fark yoktu, onu da düşürdük, kademelendirdik. Daha sonra baktık ki bu 50 kilogramın çok çok üstüne çıktı. Tabii, devlet var, herkesin dikkatini çekiyor. Bu tütün nereden geliyor, nereye gidiyor, kim tarafından nasıl satılıyor? Yani "Adıyaman tütünü" dediler adına, emin olun, İran'dan, Gürcistan'dan kaçak tütünler geldi, başka yerlerden geldi tonlarca tütün ve bize bir gün şunu dediler: "Ya, kusura bakmayın, Adıyaman'ın ekili alanı belli, hepsine, damınıza dahi tütün eksek bu kadar tütün Adıyaman'dan çıkmaz." Bu, dikkat çekti, buna yasal bir düzenleme getirmemiz gerekirdi. Tabii, tüccarlar üredi, başka şeyler oldu, oralara girmeyeceğim ama benim derdim, grubumuzun derdi "Biz üreticiyi nasıl koruruz? Üreticiyi kayıt altına alarak yasal zeminde bu işi nasıl yaparız?"

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun tamamlayın.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Daha sonra, 2017 yılında -şimdi konuştuğumuz, uzatacağımız kanun- bir kanun getirildi. Bu kanunun ilk hâli biraz farklıydı, üretim bile izne bağlanıyordu. Bizler de grubumuzla görüştük, sağ olsunlar, ikna ettik, o zaman Maliye Bakanımız Naci Ağbal. Tütünle ilgili ne kadar paydaş varsa, ziraat odaları, ilgili üreticiler, üretici birlikleri, hatta Sayın Tutdere o zaman Tütün Platformu sözcüsüydü, hepsini topladık; Ankara'da toplantılar yaptık, Adıyaman'da toplantılar yaptık. Arkadaş, biz bu tütünü nasıl özgürlüğüne kavuştururuz, nasıl yasal bir zemine çekerez? Zaten yasak ve tütüne orada, burada el konmaya başlandı ve zaten şu anda cezası yine var. Dolayısıyla nasıl bir formül geliştirebiliriz diye bütün paydaşlarla -HDP, CHP, AK PARTİ demedik- bu, yörenin bir gerçeği, bunun üzerinden siyaset yapmayalım, oturalım, bu tütünü yasal bir zemine kavuşturalım dedik. Hepsinin ortak önerisi kooperatifçilik üzerinden, üretici kooperatifleri ki dışarıdan değil, mutlaka tütün üreticisi olacak. Bu kooperatif üzerinden bunları kayıt altına alalım, üreticinin kendi kooperatifi olsun ve kendi

kooperatifi üzerinden bunu kayıt altına alarak yasal bir zeminde bunu sunalım dedik. Öyle mi? Öyle ve yasal düzenlemeyi bununla birlikte yaptık. Daha sonra dendi ki: “Tabii ki bu yasal zemin içerisinde hareket etmeyenlerle ilgili de caydırıcı bir ceza olsun ki kooperatifçiliği faal hâle getirelim.” Tabii, yönetmelik haklı olarak geç yayınlandı. Dolayısıyla, kooperatiflerinin kurulma süreci biraz gecikti ve biz bu yasayı 3 kez uzattık, 2017’de kabul ettiğimiz yasayı 3 defa uzattık. Şimdi de pandemiydi... Kooperatifler, evet, altı aydır kurulmaya başlandı, tesisleri kısmen kurmaya başladılar. Ya, dedik -Allah için- pandemi var, haklı gerekçeler var ve biz bunu yıl sonuna kadar uzatalım, bir altı ay daha müsaade edelim. Bundan sonraki süreçte de...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Başkanım, çok özür diliyorum, bu konuyu herkesin bilmesi lazım.

Bundan sonraki süreçte de gene yapılabilecek bir şeyler varsa Meclis açıldığında tekrar ele alalım çünkü 1 Temmuzda yürürlüğe girdi, acilen bunu altı ay uzatalım. Daha sonra, bununla ilgili çalışmalarımızı biz yaptık.

Şimdi, kooperatifçilikle ilgili de maliyetleri çok minimuma çektik arkadaşlar, bunu bilmenizi istiyorum. Bir defa, en az 250 tütün üreticisi bir araya gelip bir kooperatif kuracak ve şu anda bizim orada bile 16 civarında kooperatif kurulmuş, en düşük üyesi olan 251; 300, 500, 600 üyesi olanlar var. Şu anda yetki belgesi alan, Batman’dan, Adıyaman’dan ve Hatay’dan toplam 10 tane kooperatif tütün ticareti yetki belgesi de almış. Şu hâliyle bile, açık artırma yoluyla -sözleşme ya da sözleşme dışı- tütün alıp satabilecek yani yasal zeminde. Sonra, kooperatifleri teşvik etmek için şunu yaptık yine: Burada ÖTV, yüzde 63, yüzde 67’ler civarındaydı. Biz, aynı kararnameyle -Cumhurbaşkanımızdan Allah razı olsun- diğer tütün ürünlerinde yüzde 80 ÖTV çıkarken, bu kıyılmış tütünde ÖTV’yi de yüzde 40’a çektik, aşağı çektik. Yine, bu kooperatiflere diğer kooperatiflere oranla ciddi avantajlar sağladık. Nedir? Hizmet bedellerini onda 1’e düşürdük yani başka bir kooperatif kurulmasına 100 bin lira eğer para gidiyorsa, bu kooperatifte 10 bin liraya düşürdük; tam onda 1’e düşürdük hizmet bedellerini. Yine, aynı şekilde, geçen sefer getirilen, 2001’de 4733’le getirilen kısıtlamaya karşın, o kısıtlamaları kaldırdık, tütünü tekrar tarım ürünü olarak değerlendirdik ve bundan sonraki süreçte bu kooperatifler ve bunların tesisleri tarımsal desteklerden, kırsal kalkınma desteklerinden, hibe programlarından istifade edecek dedik. Aynı şekilde, bu kooperatifler için yeni teknoloji kanunu da gerekiyordu, yeni sanayi, yeni makine gerekiyordu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, lütfen tamamlayalım Sayın Aydın.

AHMET AYDIN (Adıyaman) - ...milyon dolarları bulan bir yapıydı. Bu yeni teknoloji olayını da bir önceki kanunla ortadan kaldırdık. İkinci el makinelerle, daha düşük, daha minimum maliyetlerle bunu inşallah kurabileceğiz, kooperatiflerin tesisleri kurulabilecek. Ve bu anlamda da daha önce sadece OSB’lerde bu tesisler kurulabilecekken, OSB dışı da bu tesislerin kurulabileceği hükmünü getirdik. Askeri bin metrekaare kapalı alan şartı varken, bunu da 750 metrekaareye düşürdük. Dolayısıyla, bu tütün kooperatiflerini faaliyete sokmak için, yasal ve legal anlamda bu işi yapmak için kooperatifleri teşvik eden çok ciddi düzenlemeler yaptık. Tabii, buna rağmen yine dedik; işte, pandemi, kooperatifler eksikliklerini gidersin, tesisleşme yolunda biraz daha mesafe, zaman ayıralım ve bu manada da bu hapis cezasının yürürlüğe girmesini bir altı ay daha öteleyelim. Buradaki düzenlemenin amacı bu. Yani burada arkadaşlar, yapmaya çalıştığımız, gram satışı dahi yasak olan kıyılmış tütünü tamamen yasal ve legal ortama getiriyoruz. Çerçevesini çiziyoruz, üretici rahat bir şekilde üretecek ürettiğini ve rahat bir şekilde, bir baskı olmadan... Çoğu zaman İsmail Bey’i aradım, Osmaniye’de tütün yakalanıyor,

Arabanda yakalanıyor, her gün onlarca yerde yakalanıyor çünkü bu tütünü satmak yasak. Dolayısıyla, arkadaşları hep arıyoruz, aman aman, göz yumalım diye, göz, belli bir yere kadar... Bu yasağı işte sizler getirdiniz yani geçmiş zihniyet getirdi, biz getirmedik.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Niye yasak, niye yasak?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – İşte, yasağı kaldırıyoruz, onu konuşuyorum. Kaldırıyoruz, şu anda yasağı kaldırıyoruz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Biz getirmedik; biz TEKEK'in özelleştirilmesine de karşı çıktık. Hangi zihniyetten bahsediyorsunuz? Niye yasak, niye yasak?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Arkadaşlar, bu kooperatifler...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Kaldırın yasağı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kaldırın, kaldırın, yasağı kaldırın.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – İşte, tamam, sizin dediğinizi yapıyoruz, bu yasağı kaldırıyoruz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Niye yasak?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – İşte yasak kalkıyor. İstedğin kadar tütün üreteceksin, istediğin kadar da bu tütünü bu çerçevede satacaksın.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kemal Derviş yasakladı.

CAVİT ARI (Antalya) - Kemal Derviş yasaklamaz, siz yasakladınız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yasağı kaldırın.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, dinleyelim.

Sayın Aydın, buyurun.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Yani şu anda bizim yapmaya çalıştığımız bu tütünü yasal bir zemine getirmek, tamamen serbest hâle getirmek diyordum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kaldırın yasağı.

AHMET AYDIN (Adıyaman) - Tekrar izin verdiğiniz için Değerli Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER - Evet, teşekkür ediyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kaldırın yasağı.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Değerli arkadaşlar, lütfen, yasak olan ürünü yasal hâle getiriyoruz biz, yasağı kaldırıyoruz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum Sayın Aydın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ortağımız yasakladı. Bak, MHP orada oturuyor.

CAVİT ARI (Antalya) - Sizden kaynaklandı.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – MHP orada duruyor.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yani bir sorun yok mu şimdi, hiçbir sorun yok mu? Yasağı kaldırın, bitsin iş.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kaldırın yasağı.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yasağı kaldırın. Ben üreticiyim, domates, biber üretiyorum...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Değerli kardeşler, domates üretimine benzemiyor bu, tütün farklı bir şey.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Domatesi, biberi rahatlıkla satabiliyorsam müstahsil pazarında tütünün niye satamayacağım? Niye yasaklıyorsunuz? Kim istiyor yasaklanmasını

AHMET AYDIN (Adıyaman) – İşte, satıyoruz, şu anda satışını serbest hâle getiriyoruz, yaptığımız o.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Niye yasaklıyorsunuz? Kim istiyor yasaklanmasını?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Yasaklanmasını kimse istemiyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Kaç kiloya kadar serbest?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Aydın, teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, müsaade edin. Bir dakika, müsaade edelim.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Bakın arkadaşlar...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Nerede kaldı yerli ve milli!

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Değerli arkadaşlar, lütfen siyaset üstü bir mesele olarak görelim. Birçok üreticimizi ilgilendiriyor ve bunu artık...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Millet korktu Ahmet Bey, millet isyan ediyor ya.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Yo yo, millet isyan etmiyor, isyan edenler...

CAVİT ARI (Antalya) – Sizin getirdiğiniz yasaklar nedeniyle millet sokakta. Vatandaş rezil ettiniz, üreticiyi de.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Hayır arkadaşlar, bu kooperatifler şu anda kurulmuş, altı ay daha...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Aydın, teşekkür ediyorum.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Ha, şunu da söyleyeyim: Bununla ilgili sıkıntılar oldukça önümüzdeki dönem gene otururuz, konuşuruz, yapılabilecek ne varsa üreticinin lehinde üreticinin yanındayız.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yasağı kaldırın.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yasağı siz getirdiniz.

CAVİT ARI (Antalya) – Kotayı kaldırın. Üreticiyi, çiftçiye düşünün biraz, mağdur ettiniz, rezil ettiniz.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Yasak kalkıyor, yasağı kaldırıyoruz.

Tekrar teşekkür ediyorum. Yapılabilecek ne varsa da elimizden geleni yapacağız üretici lehine.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sağ olun, teşekkür ediyorum.

Evet, arkadaşlar, kanun teklif maddesiyle ilgili açıklayıcı bir bilgi aldık Sayın Ahmet Aydın'dan. Sayın Ahmet Aydın'ın da bu konuda çok emeği var, açıklama için de kendisine teşekkür ederiz.

Evet, Sayın İbrahim Aydemir, söz sizde. Geneli üzerindeki son söz Sayın Aydemir'in.

Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi efendim, ben, özellikle tütün mevzusuna çok ayrı bir not düşmeyi planladım ama işin uzmanı çok tafsilatıyla anlattı, konuştu, izah etti ancak “Çarşı her şeye karşı.” Buraya gelen bütün misafir arkadaşlarımız bilirler, kanun yapmak için gelen bürokrat arkadaşlarımız hepsi bilir ki ne yaparsanız yapın, ne kadar mükâmil hâlde buraya getirirseniz getirin karşı taraf mutlaka ama mutlaka sorgusuz sualsiz karşı çıkar. Ben tabii, Kuşoğlu’nu özellikle tenzih ediyorum, o hak teslimi bağlamında yer yer not düşüyor, keşke o kıvamı diğer arkadaşlarımız da tutturabilirseler. 25 maddeden müteşekkil bir çalışma. Ben, yakinen takip ettim, Orhan Bey’in çok ciddi emeği oldu, katkısı oldu, Sayın Elitaş’ın öyle, işte, buradaki bütün arkadaşlarımızın hepsinin çok değerli katkıları oldu, bakan yardımcılarımız burada, bürokratlarımız öyle. Hep altını çiziyoruz arkadaşlar, sadece yapmamız gereken şey şudur: Hak teslimi yapmak. Hakkı teslim edelim, elbette ki tenkit edelim. Noksanı yok mudur? Elbette vardır, sonradan o noksanları izale de gene bizim işimiz değil mi arkadaşlar? Efendim “Zaman yetmedi, uzatalım.” Biz yapıyoruz zaten bunu ve burada bunları yeri geldiğinde tanzim ediyoruz, düzene koyuyoruz. Efendim “Niye daha önce yapılmadı?” Ya, arkadaşlar, bir projeksiyon tutuyoruz, olmamışsa gelip burada yeniden tanzim ediyoruz, düzenliyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz hangi projeksiyonu tutuyorsunuz ya, Maşallah, dediğiniz kırk gün yaşamıyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Arkadaşlar, bunu tenkit etmek ne demek, ben onu anlamıyorum. Yani bulunduğumuz pozisyonu özümsemek bulunduğumuz pozisyonun farkında olmamaktır. Bakın, her bir madde ihtiyaca mebni getirilmiş buraya, hiçbir enfüsi, bireysel, kendi hesabımıza göre getirilmiş değil, siz de bunu biliyorsunuz aslında ve üzüldüğüm terörle mücadelede bir ihtiyaç var, buna dönük madde düzenlemeleri yapılmış, burada ona bile karşı çıkar hâlde geliyorsunuz. Ben, efendim, HDP’nin, Garo Paylan’ın duruşuna bir şey demiyorum, onlar öteden beri öyle, orada sabitkadem etmişler ama CHP neyin mücadelesini veriyor? Şurada bundan beş sene önce... Bak, dört gün sonra 15 temmuz. Beş yıl önce hep beraber o tehlikeye muhatap olmadık mı? Şu bina bombalanmadı mı teröristler tarafından? Peki, onlarla mücadele verilirken böylesine bir ihtiyaç var ve bunun mutlaka kanunen düzenlenmesi lazımsa yapmayalım mı, ne diyorsunuz? Şu ifadeye bakar mısınız ya? “Soylu maddeleri”

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kim karar veriyor mutlak olduğuna? Karşı fikir söylenmeyecek mi?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bekaroğlu, lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Karşı fikir söylenmeyecek mi?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Arkadaşlar, karşı fikir elbet söyleyelim, ilave edelim, ben ona bir şey demiyorum, benim söylediğim şey şu: Sanki terörle mücadele edilmesin gibi bir şey...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani muhalefet etmeyelim diyorsun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hayır efendim, olur mu? Ben onu söylemiyorum, tam tersi.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yo yo, öyle.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bekaroğlu, lütfen müdahale etmeyin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, niye senin tarafa müdahale etmeyin...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sizi dinledik ama.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Muhalefet ediyoruz biz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Söylesin tamam, cevap verelim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İşimiz bu. Ne demek yani? “Konuşmayın, bizim getirdiğimiz...”

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, şöyle Sayın Bekaroğlu: Elbette ki söyleyin, elbette katkı sunun, bundan mutlu oluruz ama olanı çarpıtmayalım, hakikati söyleyelim. “Olağanüstü hâl yasaları” ne demek ya?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, kardeşim, o zaman ben de diyorum ki: Sen olayı çarpıtıyorsun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Terörle Mücadele Yasası’nda bir düzenleme yapılıyor, yaptığımız bu ve bu ihtiyaç mebnî, ihtiyaç gereği yapılıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nasıl benim ifademe “Çarpıtma.” diyebilirsiniz!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Çarpıtma sizin işiniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, arkadaşlar, bundan birkaç gün önce -işte, Abdullah Bey söyledi- bu terör örgütünün önde gidenlerinden biri yakalanmadı mı?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne ilgisi var onun ile bu söyledığınızın ya?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Daha sahada, zeminde çok sayıda yok mu? Bunları takip etmeyelim mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu yapılanların onunla ne ilgisi var?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yani bunların devlete sirayet etmelerinin önüne geçilmesin mi? Ne diyorsunuz siz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, kardeşim, devletin terörün karşısına çıkması için kanunlar, yetkiler, her şey ortada.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Arkadaşlar, bunlar yapılıyor, bunu yaptıkları için -kim yapıyorsa- yapanlara müteşekkîr olmak lazım, teşekkür etmek lazım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Aydemir, karşılıklı konuşmayalım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Terör bahane edilerek artı yetkiler alınıyor, istismar ediliyor; onu söylüyoruz biz size.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sizin yaptığınız şu: Her şeye karşı çıkmak.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yok öyle bir şey, yok öyle bir şey.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bir şey istismar ettiğimiz yok.

Eğer -samimi söylüyorum- sizin elinize fırsat geçse var ya...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nereden çıkarıyorsun?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bekaroğlu, ben sözü size vereyim, siz konuşun o zaman; İbrahim Bey’den daha fazla konuşuyorsunuz, ben anlamadım ki bunu. Söz talebiniz varsa ben size söz vereyim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Özlemiş, Komisyonu özlemiş Başkanım, uzun süredir gelmediği için özlemiş.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Peki Başkan, güzel bir tespitle susacağım ama biraz evvel biz konuşurken...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Hayır, aynı uyarıları yaptım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O taraftan daha fazla müdahale geldi, niye onları uyarmadın, niye onları bastırmadın?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Hayır, aynı uyarıları yaptım, siz dikkat etmiyorsunuz.

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Yapmadınız, yapmadınız.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Alın tutanakları, bakın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yapma ya.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Yani yaptığınız şeyi hafife aldırma.

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Buraya yapıyorsunuz, oraya yapmıyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Aydemir, buyurun, tamamlayın.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi bakın değerli arkadaşlarım, mütemadiyen şunu söylüyorsunuz: “Hukuk, Hükûmetin emrinde, yürütmenin emrinde, ne derlerse o yapılıyor.” Şimdi, Anayasa Mahkemesi yakın zamanda bir karar verdi, ona dönük burada dillendirme yaparken ne diyorsunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İşte “Kapatalım Anayasa Mahkemesini.” diye bağırıyorsunuz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – “Sizin getirdikleriniz bile karşı çıktı.” diyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun, tamamlayın Sayın Aydemir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bakın, öyle olunca da bu şekle getiriyorsunuz işte. Dolayısıyla arkadaşlar, siz haktan, adaletten uzak düştüğünüz için Cenab-ı Hak sizin önünüzü asla açmaz, bunu bilin.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Allah Allah! Ya, siz kimsiniz ya!

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Ona da siz karar vermeyin canım.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hülyalarla yaşayacaksınız, rüyalarla yaşayacaksınız ve bir dahaki...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Aydemir, tamamlayın lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ya, siz kimsiniz Allah adına bize...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Mezarlıkta ıslık çalmaya başladın İbrahim Bey.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, böyle şey olur mu ya!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Değerli arkadaşlarım, şimdi, Sayın Başkanımız burada yoktu.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bize Allah adına ayar çekmeye çalışıyor! Kimsiniz siz ya!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – 26’ncı Dönemde ben burada yine çalışıyordum, arkadaşlarımız vardı.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Aydemir, teşekkür ediyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şunu tamamlayayım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamamlayın lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, Allah’ın yeryüzündeki temsilcisi hazreti İbrahim!

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Allah adına bize ayar çekmeye nasıl çalışırsınız ya! Allah Allah!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bekaroğlu’na çekiyor, Bekaroğlu’na.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Temsilcileri, yeryüzündeki temsilcileri!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kimseye ayar çektiğimiz yok.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Siz nereden biliyorsunuz, nasıl yargılıyorsunuz?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kime ayar çektik ya?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Aydemir...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, sizin yüzünüzden insanlar dinden soğudu, uzaklaştı.

SALİH CORA (Trabzon) – Siyasi ve bireysel kanaatini bildiriyor.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Nasıl yargılıyorsunuz siz?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ayar çekmiyor, kanaat bildiriyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, değerli arkadaşlarım...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ayar yok, ayar yok.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, bir dakika... İbrahim Bey konuşuyor, kendisini ifade edebilir, siz niye karışıyorsunuz?

Sayın Aydemir, neyi ifade etmek istediniz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Buraya söz verin, buraya.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam, söz vereceğim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Efendim, şunu söylüyorum: Arkadaşlar, altı yıldır ben bu Komisyonun üyesiyim, önceki seçimlerden önce de burada kanun düzenlemeleri yaptık, orada da böyle, bu tür münazaralar, münakaşalar oldu ve en nihayetinde, muhalefetin söylediği şey şuydu: “Gidiyorsunuz, güle güle, göreceksiniz.” Geldiğimiz nokta, burası. Bir dahaki dönemi de, 2023’e de göreceksiniz, siz nal toplayacaksınız.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Siz yavaş yavaş gidiyor musunuz demek ki.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İstanbul seçimini bir daha yaşayacaksınız, hiç merak etmeyin.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Allah’ın izniyle, burada yine millet için gayret sarf eden Cumhuriyet İttifakı -Milliyetçi Hareket Partisine, kardeşlerimize de teşekkür ediyorum- millete hizmete berdevam olacak.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – İbrahim Bey, teşekkür ederim.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Ama her hâlükârda altı yıldır gidiyorsunuz yani.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Orhan Bey, tekrar teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın İpekyüz...

CAVİT ARI (Antalya) – İbrahim Bey, bu sefer gidiyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, bir saniye...

Sayın İpekyüz, buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum ben.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Son söz İbrahim Bey’in dedik ama son söz sizde oldu.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – İbrahim Bey, Firavun ile Musa’nın, Nemrut ile İbrahim’in arasına sandık koysalardı kim kazanırdı?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın İpekyüz, buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yani bu olmadı Başkanım.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, hatibi dinleyelim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Firavun pozisyonuna kendinizi koydunuz ya, üzüldüm yani.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yok, yok, kendimi koymuyorum.

SALİH CORA (Trabzon) – Nemrut kim oluyor Nemrut, onu söyleyin.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İşte, kendilerini koyuyorlar ya.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, Sayın Cora; lütfen...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Kur’an’da geçen Firavun ile Musa’nın, Nemrut ile İbrahim’in arasına sandık koysalardı kim kazanırdı?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bütün Nemrut’lar, tarihteki bütün nemrutlar iktidardan çıkmıştır.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İbrahim’i biz temsil ediyoruz. Başkanım, bakın, daha önce söyledim: İbrahim burada, Firavun nerede, onu arayın; İbrahim burada, siz Firavun’a bakın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bütün Nemrut’lar iktidardan çıkmıştır, bütün Firavun’lar iktidardadır; muhalefetten firavun olmaz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın İpekyüz’e söz verdim, müsaade ederseniz süreyi tekrar başlatayım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Firavun’un nerede olduğunu iyi biliyoruz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Firavun’un nerede olduğunu iyi biliyoruz biz, merak etme.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Aydemir, buradasınız, biliyoruz, tamam, kayıtlara geçti.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Firavun da kendisini biliyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam, kayıtlara geçti, İbrahim Bey burada.

Sayın İpekyüz, buyurun.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Firavun’u siz biliyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Firavun kendini iyi biliyor.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bence en güzel siz biliyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun, siz başlayın.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bizim İbrahim Bey’imiz de burada.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Yani ama şimdi...

Sayın Başkanım, teşekkürler.

Biraz gecikmeli geldiğim için, yoksa tekrar son söz İbrahim Bey’de olabilirdi; ondan dolayı teşekkür ediyorum.

Şimdi, arkadaşlarımızın çoğu bu torba yasayla ilgili konuştular. İşin doğrusu, ben 21’inci Dönemden itibaren bir çizelge hazırladım yani ne kadar torba yasa getirilmiş, oranlarına baktırdım her yasama dönemine ilişkin. Niçin 21’inci Dönemden? 1999, sonra da Adalet ve Kalkınma Partisinin son dönemine geldikten sonra 22’nci Dönemden bugüne kadar gelmişiz. Tabii, biz kendimize “27’nci Dönem” diyoruz. Daha önce de dile getirdik, belki de bu dönemin özelliği yeni kurulan sistemle beraber birinci dönem yani “27’nci Dönem” diye tanımlama yapıyoruz ama aslında Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle beraber birinci dönem. Neydi? Meclis daha iyi çalışacak, Meclis daha iyi kanun üretecek, vekiller katkı sunacak, vekiller istediği yasayı çıkaracak.

Arkadaşlar, yeni dönemde hiçbir ihtisas komisyonu doğru dürüst çalışmıyor; yeni dönemde, bu tabloya baktığımızda, yüzde 25’lere varan oranda torba yasayla çalışıyoruz ve Plan ve Bütçe Komisyonu çalışıyor. Daha önceki yıllarda, 21’inci Dönemde yüzde 1’lerden, 22’nci Dönemde ortalama yüzde 4, 23’üncü Dönemde ortalama yüzde 5, 24’üncü Dönemde yine yüzde 5 ve geldiğimiz aşamada, arkadaşlar, yüzde 25’ten söz ediyoruz. Bunu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmamasını, sadece Plan ve Bütçe Komisyonunun sadece çalışmasını, Cumhurbaşkanlığının çıkardığı kararnamelerle karşılaştırsak yani çıkan karar ve kararnamelerle karşılaştırsak; Meclis aslında giderek işlevsiz bir hâle dönüşüyor. Her seferinde torba yasayla ilgili konuştuğumuzda “Bir hızlı planlama gerekiyordu, ihtiyaç var.” deniliyor ve giderek bütün gerekçelerde, hazırlanan gerekçelerde -bunu Meclis Genel Kurulunda da söyledim- hiçbir şeye ihtiyaç düşünülüyor. Arkadaşlar, bu imzaladığımız şeylerin hepsinin girişinde “çeşitli kurum ve kuruluşların ve halkın talepleri doğrultusunda...” Arkadaşlar, “talepler” deniyor ama bu kurum ve kuruluşlar nedir bilmiyoruz. Mesela, bu cuma günü “Plan ve Bütçe Komisyonunun toparlanması” deniyor; Türk Tabipler Birliğinden bana mesaj geldi, cuma günü saat 19.17’de oraya faks gitmiş. 19.17’de açık mı, kapalı mı; cumartesi araya giriyor ve faks gidiyor. Madem acildi telefon da açılabilirdi, görüş de alınabilirdi, onlar hazırlık yapabilirdi. En azından kendi kurumumuzun, bu kurumumuzun saygınlığını korumak lazım, katkısını sağlamak lazım. O zaman buraya “kes-kopyala-yapıştır” denmez. Az önce “Siyaset üstü konudur.” denildi ama aslında, tam tersine, siyasetin kendisidir. Türkiye’de deprem siyaset üstü, elektrik siyaset üstü, tütün işçisini konuştuğumuzda tütün işi siyaset üstü. o zaman “siyaset” dediğiniz nedir? “Siyaset” dediğiniz zaten kamuysa tercih edilen, konuşulan, itiraz edendir. “Siyaset” dediğiniz “Tırışıkçı kapitalizme son.” diyen şalvarıyla traktörün üstüne çıkandır, bugün Adıyaman’da 10 kişi tutuklanmışsa bunu konuşmaktır, “Biz düzenleyeceğiz, uzatacağız.” demek değildir yani Meclisin bir görevi de veya komisyonların görevi... Gerçekten her seferinde analiz yapıldı mı yapılmadı mı diyoruz. Yani bir yasayla ilgili bir dönemde 3 kez, 4 kez düzenleme yapılyorsa kendi kendimize sormamız lazım. Ben sağlık çalışanıyım, hekimim; 3 kez aynı şekilde hasta bana gelip, aynı reçeteyi uygulayıp hâlâ düzelmiyorsa benim kendimi sorgulamam lazım; ya daha iyi bir uzmanına göndermem lazım ya da kendi bilgilerimi doğrulamam lazım ama biz böyle yapmıyoruz, her seferinde uzatmaya çalışıyoruz ve giderek saygınlığımız azalıyor. Nedir? Yine dediğiniz oluyor ama gelin, daha önce bizim muhalefet ettiğimiz, söylediğimiz şeyleri düzene sokalım. Çeklerle ilgili ilk düzenleme geldiğinde, biz Halkların Demokratik Partisi ve diğer muhalefet partileri “Bu yeterli değil, uzatalım, öteleyelim.” dedik. Şimdi, 3 seferdir uzatıyorsunuz. O zaman olsaydı ne olacaktı, ne olacaktı? Veya afetlerle ilgili veya depremlerle ilgili... Şimdi, niçin afet ve deprem dedim? Ya “olağanüstü hâl” kavramı... Gelin, benim seçtiğim ilde, Batman’da, Diyarbakır’da “OHAL” dediğimizde ne anlaşıyor? “Olağanüstü hâl” kavramı Anayasa’da da var. İşte, Sayın Kaboğlu arkada. Geçmişte üç ayda bir uzatılıyordu. Yetki var Anayasa’da; bir doğal felaket olur, bir olağanüstü durum

olur, rejim tehdit altında olabilir. Üç ay uzatılıyordu, şimdi dört ay uzatma. Yani geçmişte anımsarsınız; olağanüstü hâl uzatılıyordu, uzatılıyordu, uzatılıyordu, uzatılıyordu, ne oldu? Recep Tayyip Erdoğan dedi ki: “Bir daha uzatılmayacak, kaldırıyoruz, bu ülkede olağanüstü hâle son.” Arkadaşlar, şimdi siz uzatıyorsunuz ve öyle bir uygulama getirdiniz ki her il artık olağanüstü hâl yaşıyor. Ben Batman Vekiliyim...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Darbe oldu.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Darbe oldu, karşı çıkalım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ancak toparlanıyor.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Üç ay, üç yıl, dokuz yıl, yirmi yıl. Yirmi yılda mı bir darbe toparlanıyor? Eğer öyleyse vay hâlimize, vay hâlimize! Demek seyirci kalmışız.

Ve ne oldu biliyor musunuz? Batman’da sekiz yıldır basın açıklaması yapılamıyor, OHAL Kanunu, Van’da yapılamıyor. O zaman siz bunu yaparsanız özgürlükleri kısıtlamış oluyorsunuz. Evet, olağanüstü hâl olacak; üçer ay, dörder ay uzatılacak, buna hep beraber destek çıkalım ama bu kötüye, suistimale açık bir şekilde yönetim tarzına dönüşüp özgürlükleri kısıtlamak, mağduriyetleri artırmak üzerine olmuşa olmaz.

Bir diğeri, koruculuk. Arkadaşlar, yine Recep Tayyip Erdoğan, Sayın Erdoğan ne dedi? “Koruculuğu basamak basamak kaldıracağız.” Sayın Bülent Arınç, Başbakan Yardımcısıydı, ne dedi? “Koruculuğu kaldıracağız.” Akil insanlar heyeti buluştu, ne dedi Kezban Hatemi ve raporunda? “Koruculuğu kaldıracağız.” Peki, ne oldu, ne değişti? Koruculuğun ismi ne biliyor musunuz arkadaşlar? Yasal dayanağı -Sayın Bakan Yardımcısı burada- “geçici köy koruculuğu”, “geçici”, ismi “geçici” ama işte artık kalıcı olmuş. Öyle bir hâle geldi ki hep formülünü değiştirdiniz, kalıcı korucu olduğundan emekliliğe, ne denildi? “Emekli olduktan sonra yerlerine kimseyi almayacağız.”

Peki, bu meseleler nasıl çözülecek? Bu şekilde, konuştuğumuz şekilde gitmez. Bizim yapmamız gereken gerçekten bu ülkenin ihtiyaçları üzerine... Bir ihtiyaç varsa koruculukla ilgili de, güvenlikle ilgili de, terörle mücadeleyle ilgili de birçok şeyi yapmamız lazım ama bunu yaparken özgürlükleri engellemek, baskı altına almak, insanların konuşmasına da “Bu, siyaset üstüdür, buraya girmeyin.” demek daha beter sorunları büyütür, sorunları çözmez.

Ve sizin getirdiğiniz şeyi iki gün kala, üç gün kala, cumayı, bayram arifesinde, Meclisin tatil olduğu arifede paldır küldür getirmek bir kurnazlığa dönüşüyor. Bunu kamuoyunun tartışması lazım, konuşması lazım, ihtiyaçları belirlemesi lazım, katkı sunması lazım.

Toparlarsak Sayın Başkan, hepimizin şöyle bir sorumluluğu var: Artık Plan ve Bütçe Komisyonunun Meclisin bir noteri kurumuna dönüşmemesi lazım yani buraya gelen yasa tekliflerinin ilgili birimlere gönderilmesi lazım, bu ülkeyi herkes seviyorsa, bu ülkenin geleceğiyle ilgili herkes endişe duyuyorsa, ilgili komisyonların, ihtisas komisyonlarının çalışması lazım, demokratik kitle örgütlerinin, uzman kişilerin görüş bildirmesi lazım. Ona göre ihtiyaçlar saptandığında ikide bir paldır küldür değiştirmekten vazgeçilir.

Bir diğeri de bir şeyi uzatmak palyatif çözümdür, gerçek çözümlere yönelmemiz lazım. Gerçek çözümler ise uzun uzadıya konuşup... Kendi deneyimlerimiz var, en azından nelerin yapılmayacağını biliyoruz, memlekette sorunların çözümü için nelerin yapılmayacağını çok iyi biliyoruz. Buna yönelmek lazım.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Aydın...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Çok kısa lütfen, bir dakikada özetleyeceğim.

Kusura bakmayın.

Sayın Başkanım, size de özellikle teşekkür ediyorum nezaketiniz için.

Sadece, Komisyonu bilgilendirme adına, tabii, yaprak tütünle ilgili... Tütün iki konu; bir sarmalık kıyılmış tütün bir de yaprak tütün.

Yaprak tütünle ilgili olarak da özellikle bir rakamı ifade etmek istiyorum: Değerli arkadaşlar, şu anda sigaralarda kullanılan toplam tütün ürünü –tütün mamullerinde- yaklaşık 112 milyon kilogram. Bunun yaklaşık 100 milyon kilogramı ithal ediliyor, yüzde 11 civarında ancak yerli tütün var ve bir zorunluluk da yok. Biz geçtiğimiz dönem bir yasa çıkardık, sigara başta olmak üzere tütün mamullerinde kullanılan tütünün en az yüzde 30’una yerli tütün olma zorunluluğunu getirdik, Cumhurbaşkanı kararnamesiyle bu oran yüzde 45’e kadar çıkabilecek.

Yine baktığınızda 2011’de üretici sayısı 2.111 iken –tütün üreticisi sayısı toplamda- toplam üretilen tütün miktarı da 1,5 milyon kilogram civarında.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Türkiye geneli mi o rakam?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Adıyaman özelinde söylüyorum.

Şu anda en son aldığımız rakama baktım; 2020 yılında üretici sayısı 7.900 kusura çıkmış -950 artı 2020 sonu itibarıyla- üretilen tütün miktarı 15 milyon kilografa yani üretici sayısı 3 kat artmış tütün miktarı 10 kat artmış. Bir de bu yüzde 30’un devreye girmesiyle bu oran çok çok daha fazla olacak. Dolayısıyla tütünün önünü açmaya çalışıyoruz, bu konuda emin olun, yapmaya çalıştığımız bu.

Sizlere de duanız, desteğiniz için teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, size de özellikle teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum Sayın Aydın.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bir soru sorabilir miyim?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Değerli arkadaşlar, teklifin geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, tamamlayamazsınız, cevapları almadık daha.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bir müsaade edin ya!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Tamamlanmıştır.” dediniz ama.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Hayır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Konuşmalar tamamlanmıştır.” deyin o zaman.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Görüşmeler” dediniz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Öyle mi dedim?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Peki. Müsaade ederseniz onu söylediğim zaman anlayacaktınız zaten.

Şimdi görüş, öneri ve eleştirilere cevap vermek üzere teklif sahibi Sayın Orhan Yegin’e söz vermek istiyorum ve yine gerekli olan hâllerde sayın bakan yardımcılarımızın da görüşlerine başvuracağız.

Buyurun Sayın Yegin.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Çok teşekkür ederim.

Aslında tüm soruları maddesi geldiğinde, maddelere tek tek geçince o konuya ilişkin, o hususa ilişkin bölümlerde cevaplandırmanın daha yerinde, daha isabetli ve daha anlamlı olacağı kanaatindeyim ancak genel konuşmalar üzerine birkaç ifade belirtmek isterim.

Öncelikle ilk bölümde büyük bir nezaketle konuşan, katkı vermeye çalışan, kendi anladığı kadarıyla, metni okuduğu kadarıyla veya bilgi sahibi olduğu kadarıyla olumlu, yapıcı eleştiriler getiren ve haklı cümleleriyle zaman zaman hitap eden kıymetli milletvekillerine çok teşekkür etmek isterim. Öncelikle ben bizi eleştiren ve ismen bana yönelen söylem ve eleştirilerde bulunan arkadaşlar gibi her konuyu tüm safahatlarıyla bilen, bütün külliyatını ezelden bugüne kadar öğrenmiş ve bugünün tüm detaylarına vâkıf bir insan değilim. Biz insanız arkadaşlar, her şeyi bilmeyiz, bilemeyiz, sınırlıyız, noksanız, eksiksiz ama bizim bu noksanlıklarımızı tamamlayacak, noksan olduğumuz yerde bize yol gösterecek, bize bir meselenin esası nedir, usulü nedir, nasıl tartışılır, nasıl bir yön verilir şeklinde birbirimizin noksanlıklarını tamamlayacak ve benim gibi, daha iyi bir çalışma ortaya çıksın diye iyi niyetle çözüm arayışında olan konunun uzmanları var, bizim gibi vatandaşın hayatına olumlu bir dokunuş yapmak isteyen milletvekillerimiz, bakan yardımcılarımız, grup başkan vekillerimiz, bürokratlarımız, koca bir AK PARTİ Grubu, kocaman bir MHP Grubu ve Cumhuriyet İttifakı var ve bizi bir araya getiren, bir ahlaki temsil eden bir irade, bir kurumsal yapı var, 46 milletvekilinin imzası var bu kanun teklifinde, 46 milletvekilinin çabası, gayreti, özel hassasiyeti, toplantısı var. Her birimiz bu 23 maddeyi tüm detaylarıyla -hep bilerek oturmamak elbette ama- sonunda aynı metinde mutabık kalacak tartışmaları yaptık, herkes katkısını koydu ve hep beraber mutabık kaldığımız bir metni bugün biz burada tartışmaya başladık. Bizler bu eleştirileri ortaya koyan arkadaşlar gibi noksansız, eksiksiz, tam ve mükemmel insanlar, varlıklar değiliz. Bu anlamda bir hoşgörü beklediğimi ve bundan dolayı özür dileyebileceğimi de ifade etmek isterim.

Kartellerin etkisinden, onların hesabına gelsin diye yapılan yasalardan, kartellere vatandaş ezdirmek için yapılan değişikliklerden “Siz bunu yapmaktan rahatsız olmuyor musunuz?” diyenler oldu. Külliye reddederim, külliye reddederiz hepimiz, kimsenin bize bunu söyleme hakkı yoktur. Dille söyleyebilir ama asla bize böyle bir ithamda bulunmaya, bizi bu şekilde yaftalamaya kimsenin hakkı yoktur; ayıplarız bunu, yakıştırmayız. Konuştuğu her kelimeyi insanın onurunu incitmeden, incitmekten Allah’a sığınarak koruma hassasiyeti taşıyan bir birlikteliğin bir parçası olarak aynı incitici üslupla, aynı incitici tonda karşılık vermeyi de kendimize ve kendime zül addederim, aynı yönetime başvurmayaacağım.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo!

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – AİHM diyor ki: “Eğer iktidar incinecek derecede eleştirilemiyorsa orada demokrasi yoktur.” İncinecek derecede eleştirilecektir.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Eleştirilere teşekkür ettim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bu söylediğim benimle ilgili değil ama eleştirileriniz için söylüyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Eleştirilere teşekkür ettim, katkısı olanlara teşekkür ettim ancak bu şekilde...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Muhalefet iktidarı incinecek derecede eleştiremiyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Orhan Bey, cevap vereceğinize sitem ediyorsunuz yani siz eleştirilere cevap verin.

ORHAN YEGİN (Ankara) - İzninizle... İzninizle...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz yürütme değilsiniz ki milletvekilisiniz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – İzninizle...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar dinleyelim.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ben teklifi hazırlayan 46...

CAVİT ARI (Antalya) – Sitem yapma yeri değil orası, cevap verme yeri orası.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar müdahale etmeyelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz yürütme değilsiniz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Paylan, lütfen... Bir dinleyelim bakalım arkadaşlar.

CAVİT ARI (Antalya) – Alınacaksınız madem, hazırlamayın böyle bir teklifi.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, belki dikkatinizi çekmiştir hiçbir hatibin konuşmasına en ufak bir müdahale etmedim, müsaadenizle size hitaben devam edeyim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teklifi sonuç olarak hazırlayan siz değilsiniz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Yegin, Başkanlık Divanına hitap edin, arkadaşlara değil. Soru, cevaplarınız varsa onları alalım biz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teklifi hazırlayan siz değil misiniz?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Biz aynı üslupla karşılık vermeyeceğiz, veremeyiz ama bu ithamların sahibi arkadaşlardan hiç olmazsa bir mahcubiyet, bir yüz kızarması, bir özür beklerim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ders vermeye mi oturdunuz oraya, ne yapıyorsunuz? Hamaset yapıyorsunuz!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, bir dinleyelim bakalım.

ORHAN YEGİN (Ankara) – “Kısa vadecilik bu yasalar, kişiye özel yasalar.” dediler. “Çoğu madde altı ay, bir yıl önce buradaydı, çok özenli düzenlemeler yapmış olsaydınız zaten bunlar bir daha buraya gelmezdi, oturup düzenleme yapıyoruz.” eleştirileri oldu. “Yeniden geldiğine göre çok da önemli değilmiş.” diyenler oldu. Arkadaşlar, devletin görevi bir konunun, bir hususun seviyesini gördüğü yerden alıp daha yukarıya taşımaktır ve bunu yaparken bazı kurallar koyar, bazı kısıtlamalar koyar, bazı teşvikler yapar, bazı sınırlamalar getirir, bazı denetlemeler öngörür ama her meselede, planladığınız zamanda, arzu ettiğiniz düzeyde topyekûn bütün unsurlarıyla beraber bir gelişim katedemeyebilirsiniz. Bundan dolayı ne yaparsınız? Topyekûn cezalandırıcı bir tutum ve pozisyon almak yerine yukarıya taşıyabildiğiniz meselelerle ilgili mutluluğu duyar ve bunu, diğer taşıyamadığınız alanlarla, aynı başlığın altındaki diğer alanlarda teşvik edici uzatmaları, teşvik edici süreleri yeniden tasarlıyorsunuz. Burada birçok maddenin, bahsettiğiniz “Altı ay önce, bir sene önce buradaydı.” dediğiniz maddenin aslında birçoğu da böyle. Yani evet, sorunun görüldüğü, sorunun tespit edildiği ama daha ileriye doğru taşınmaya çalışılan düzenlemelerdir, o yüzden çok olumlu düzenlemeler olduğunu düşünüyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) – “Ve muhalefeti dinlemedik.” diyorsunuz Orhan Bey, onu da ilave edelim, sonunda haklı çıktığımızı gösteriyor bu da.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Mesele etki analizi denildi, doğru, mesele etki analizleri olabilir ama asıl yaklaşım analizidir. Burada doğru bir yaklaşım analiziyle bu meselenin her birinin doğru ve düzgün meseleler olduğu anlaşılabilir. Devlet hem borçlunun hem alacaklının devletidir, hem çalışanın hem işverenin, hem mağdurun hem mağdur edenin devletidir; hepsini hesap ederek düzenlemeler yapar devlet.

“‘OHAL rejimi devam etmeli.’ diyor Orhan Bey.” dedi bir hatip, zinhar, yanıltır, asla bir OHAL söz konusu değildir ne de bir OHAL oluşturma çabasıdır bu. Buna rağmen “OHAL, OHAL” diyenlerin, içeride ve dışarıda kamuoyuna Türkiye’de OHAL varmış izlenimini oluşturmak için sürekli bunun altını çizdikleri kanaatindeyiz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu ne ya? Niyet mi okuyorsun şimdi, birine mektup mu yazıyorsun?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, dinleyelim.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Kaboğlu “Bu bir hukuk rejimi değişikliğidir, valiye on beş günde bir kişiyi sebepsiz şehirden göndermemeye, valiye toplantı ve gösteri yaptırmama kararı, YÖK’ten ihraç edilenlerin eski kurumlarına dönmemesi gibi bu tarz şeyler var bu Kanun Teklifi’nde.” Bizim yaptığımız, bahsettikleri eğer o üç maddeyse zinhar bu Kanun Teklifi’nde böyle bir şey asla, asla, asla hiçbir yerinde yazmıyor yani şaşkınlıkla dinliyorum hakikaten.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Yegin, geneli üzerindeki cevaplarınızı verin, maddeler üzerinde...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Cevap değil hamaset yapıyor ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kişiselleştiriyorsun, bu teklifi sizin hazırlamadığınızı biliyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, bir saniye.

Maddeler üzerinde ayrıca söz vereceğim size.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, ben şu anda geneli üzerinde yapılan eleştirilere, maddelere girmeden geneli üzerinden bir yanıt veriyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam, hızla bitirelim.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ben şimdi bunları söyleyeceğim, maddelerde de tek tek bunların cevabını vereceğim.

Son iki şey: Büyüğümüzdür, ağabeyimizdir, Sayın Durmuş Yılmaz az önce bir ifade kullandı, nutkum tutuldu, şaşkınlık içerisindeyim. Yani “Nemrut ile İbrahim; Firavun ile Musa’nın yarıştığı bir yere sandık koysanız kimi seçer?” diyor. Korkunç bir ifade, bize sataşılacak diye kullanılan ifadeler korkunç ifadeler.

Ama Sayın Şener, büyüğüsünüz, hürmet ederim size ama bugün en korkunç ifadeyi siz kullandınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, böyle bir şey olabilir mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu nedir ya! Bu adamın eline bir de değnek verin herkese vursun.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, bir dinleyelim, dinleyelim bakalım ne diyor.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Uyarmak için dedim onları!

ORHAN YEGİN (Ankara) – Dediniz ki: “Türkiye tehlikeli bir gidişin eğişindedir.” dedi.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Aynen öyle!

ORHAN YEGİN (Ankara) – “Yasama sorumluluğu, dokunulmazlığı ifadesi tartışmalıdır, vekiller buna dikkat etmeli, ‘Benim yasama dokunulmazlığım var, burada bu yasa geldi geçti, bana bundan sonra bir şey olmaz.’ tarzında bir düşünce içerisinde aman ha, sakın ha, olmasın. Dünyada ve yeni yönetim sistemlerinde, hem teklif sahipleri hem de bu Komisyon hem de bu eğer onaylanır ve kanunlaşırsa Meclis dâhi yargılanmalıdır.” anlamına gelen ifadeleri dolayısıyla bir büyüğüm olan Sayın Şener’i gerçekten ayıpladığımı ifade etmek isterim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – İyi not almamışsın, iyi not almamışsın.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ne demek ayıpladım, Allah Allah!

ORHAN YEGİN (Ankara) – Kurguladığınız cümleyle ve konuşmayla Türkiye’yi tehlikeli bir yöne evirenin, o eşiğe itenin aslında siz olduğunuzun farkında mısınız diye sormak istiyorum.

Vereceğim cevaplar bu bölümde bunlardır. Daha sonra maddeler geldiğinde tek tek hepsine cevap vereceğiz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, böyle bir şeyi ilk kez görüyorum, böyle bir şey olamaz. Laf yetiştirmek için... Biz yürütmeyi eleştiriyoruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hayır, cevap vermesin mi kardeşim?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Müsaade edin.

Şimdi, bir dakika...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Her şeyi kişiselleştirmiş.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz yasamayız, Orhan Bey de yasamanın bir parçası, hepimiz milletvekiliyiz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Tamam da hepimiz...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – İbrahim Bey, müsaade edin.

Sayın Paylan, sözünüz bitti mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu torbayı da yürütme gönderdi?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Paylan, sözünüz bitti mi?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kardeşim, o teklifi yapan kim?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kim, Orhan Bey mi? Yürütme gönderdi bunu. Allah Allah, bırakın Allah’ınızı severseniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne demek yürütme gönderdi?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, Sayın Aydemir, Sayın Paylan...

Şimdi, arkadaşlar, bu şekilde yürüyemeyiz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hazırlığını yaptı, çalışmasını o yaptı, biz de...

CAVİT ARI (Antalya) – Birazcık kanun teklifinden bahsetseydi, kanun teklifinden biraz bahsetseydi teklifi veren.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, bir müsaade eder misiniz, bir müsaade eder misiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz yürütmeyi eleştiriyoruz kardeşim. Orhan Bey niye kişiselleştiriyor bu meseleyi?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kendini eleştiriyorsun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz yürütmeyi eleştiriyoruz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Paylan...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Nesi yürütme ya!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet, ferman geliyor, dayatılıyor buraya.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Hiç öyle olmuyor, hiç öyle olmuyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – İbrahim Bey, yani şimdi 2 kişi arasında yürütülecekse bu olmaz bu şekilde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yürütme temsilcisi...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bir susarsanız, ben söyleyeceğim zaten.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yani yürütme burada yok diye her şeyi söyleyecek misiniz?

CAVİT ARI (Antalya) – Söyleyeceğiz tabii canım, gelsin o zaman yürütme.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, müsaade edin, müsaade edin.

CAVİT ARI (Antalya) – Yürütme yok diye konuşmayacak mıyız?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bakan Yardımcıları var.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Arı, yürütme yoksa yürütme hakkında niye konuşuyoruz?

CAVİT ARI (Antalya) – Teklifi hazırlayan kişiye cevap veriyoruz. Teklifi hazırladıysa onu eleştiriyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kanun hakkında konuşalım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, tamam mı?

Uğur Bey, bir saniye... Arkadaşlar, bir dakika müsaade edin.

CAVİT ARI (Antalya) – Hazırlanmış metni eleştiriyoruz, hazırlanmış metni.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ya siz bir susun da ben konuşayım! Arkadaş yeter, dinledim ben, ben de bir şey söyleyeyim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kim hazırlamış ya!

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ya kim hazırlıyor metni?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Yani 50 kere Sayın Paylan dedim ben, tamam bitirin, bitirin. Bitti mi?

Arkadaşlar, bakın, sabah ondan beri isteyen her arkadaşımız istediği her konuşmayı yaptı. Ben Komisyon Başkanı olarak bazı şeylere müdahale etmedim ki cevap verilecektir, arkadaşlarımızın bir kısmı zaten cevabı da verdi. Şimdi, siz her istediğinizi söyleyeceksiniz ama kimse size bir şey söyleyemeyecek gibi bir şey var. Lütfen, ben buna müdahale edemem. Tabii ki arkadaşımız da notunu almış, cevabını verecek ya da bir başka arkadaşımız notunu almış, cevabını verecek. Yani, şimdi, bu konuda...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bunlar cevap vermek değil Sayın Başkan, laf yetiştirmek.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam da yani her lafın ağırlığını ölçmeye kalkarsak... Yani her konuşmanın da kendine göre bir sınırsızlığı var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nilgün Hanım, hani teknik bir konuşma yapacaktı.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Orhan Bey, sizin konuşmanız tamam. Bakan Yardımcılarımızın ilave edeceği bir not var mı?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Hayır ama sen teknik konuşmadın ki...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, arkadaşlar, müsaade edin, söz verdim, Bakan Yardımcımıza söz verdim. Kendinizi tanıtır mısınız?

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çok teknik bir konuşma yaptılar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Konuşmasına göre cevap verdi Sayın Paylan, kafadan uydurmadı ya o cevapları!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Kayıtlara geçmesi açısından...

Uğur Bey, söz verdim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, böyle bir şey yok.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam, tamam, söz verdim.

CAVİT ARI (Antalya) – Uğur Bey, sen zaten geç geldin, dinlemedin.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Sayın Başkanım, genelin üzerinde yapılan konuşmalarda sadece tartışmanın yanlış bir zemine kaymaması bakımından 2 konuda teknik bilgi vermek istiyorum.

Bir tanesi, Sayın Sındır'ın, İzmir'in afet bölgesi ilan edilmemesinden doğan tartışmalarla ilgili bir değerlendirmesiydi. Eski AFAD Başkanı olarak söylüyorum: Türkiye Cumhuriyeti'nin hukuk sisteminde ve AFAD literatüründe “afet bölgesi ilan edilmek” diye bir kavram ve uygulama yoktur. Sadece “afetlerden etkilendiğine karar verilmesi” vardır. Bu da bütün afetlerden sonra, hele hele can kaybı olduysa o afet bölgesi mutlaka, AFAD Başkanlığının teklifi üzerine, bağlı olduğu Bakanlık tarafından afetten etkilenen bölge ilan edilir. Elâzığ depreminde, Van depreminde, Simav depreminde ne yapıldıysa, vatandaşlarımız hangi haklardan faydalandıysa İzmir depreminde de aynı uygulama tümüyle yapılmıştır, hiçbir eksiği yoktur.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Hayır, hayır, afet bölgesi falan ilan edilmedi.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – “Afet bölgesi ilan edilmek” diye bir kavram yoktur bizim hukukumuzda.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bakın, siz şu anda getirdiğiniz kanun değişikliğinde...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Sındır, bir dinleyelim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ya teknik bir şey, karşılıklı bir şey sormak istedim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ya, bir dinleyelim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Tamam ama aynı konu.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Dinleyelim, sorunuzu sorun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yani iyi bir şey yapmaya çalışıyoruz Sayın Başkan ya.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Peki, sorun bakalım, buyurun.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Bakın, önceki hâlindeki “meydana gelen ve genel hayata etkili olan deprem afetleri nedeniyle olan” ibaresi değiştirilip “meydana gelen deprem afetleri sebebiyle genel hayata etkili afet bölgesi kabul edilen yerlerde” diyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Afetten etkilenen bölge.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – “Afet bölgesi kabul edilen yerlerde” demekle neyi kastediyorsunuz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – “Afetten etkilenen bölge” kavramı vardır.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Aynı kanundan bahsediyoruz, 7269’dan bahsediyoruz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Tamam işte efendim, ikisi de aynı şeyi ifade eder ama “afet bölgesi ilan etmek” diye bir uygulama yoktur, onu söylemeye çalıştım.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – “Afet bölgesi kabul edilen yerler”le neyi kastediyorsunuz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – “Afetten etkilenen bölge” dediğimiz yer, can kaybının ve mal kaybının olduğu sınırlar. İzmir’de bu olmuştur...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Yani İzmir depremi afet bölgesi kabul edilen yer değil mi?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Tamamı afetten etkilenen yerdir.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Aynı şeye geliyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – İzmir’de, Elâzığ’da, Van’da, Kütahya’da uygulanan yöntem ve hukuk aynı hukuftur.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Sındır, anlaşıldı.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – İzmir depremini çünkü siz afet bölgesi kabul edilen yer olarak tanımlamadınız.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Tanımladık, aynıını tanımladık.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Tanımlamadınız.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam Sayın Sındır, aynı şeyi söylüyorsunuz.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Hayır efendim. Öyle olsaydı zaten bu deprem mağduriyeti yaşanmazdı orada.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Sındır, bakın, soru soruyorsunuz...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Doğru bilgi verilsin ama Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bir dakika ama bakın, soru soruyorsunuz, cevabını dinlemeden bir daha soruyorsunuz yani biz bile dinleyemiyoruz. Şimdi bir cevabı alalım bakalım hep beraber.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Sayın Vekilim, ben hem AFAD Başkanlığı yapmış hem İçişleri Bakan Yardımcısı olarak bu hukukun yıllardır içinde olan bir kardeşinizim, bütün samimiyetle söylüyorum: Elâzığ’da depreminde ne olduysa, Van’da ne olduysa İzmir depreminde de tümüyle aynı kararlar alınmıştır, farklı hiçbir karar ve uygulama yoktur.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Bu ibare niye değişti o zaman Sayın Bakanım?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Oradaki ibareden neyi kastettiğinizi anlamıyorum ben. Size açıkça söylüyorum: Van’da ne kararlar alındıysa İzmir’e de aynı uygulama yapılmıştır çünkü bizim hukukumuz tektir.

İkinci mesele efendim, Adıyaman'daki protestocularla ilgili çok söylenen bir ifade oldu, "Protestoda bulundukları için 10 gösterici tutuklandı." denildi. Cumartesi ve pazar günü Adıyaman'da yüzlerce protestocu vatandaşımız protestoda bulunmuştur. Çelikhan yolu hem cumartesi hem pazar on iki saat, Adıyaman-Kahta yolu yine pazar günü on iki saatten daha uzun süre kapalı kalmıştır. Araçlarla birlikte kapatılmıştır, hiçbir şekilde devletin güvenlik görevlileri yolların açılması konusunda bir müdahalede bulunmamıştır. İl Valimiz, yerel yöneticilerimiz ve yerel siyasetçilerimizle birlikte mekik dokumuş, ikna etmeye çalışmıştır. Ancak bu arada Kahta yolunda bir kadınıımız bütün ısrarlara ve yalvarmalara rağmen yol açılmadığı için ambulansa doğum yapmak zorunda kalmıştır. Çelikhan'da Kızılayın aracına yol verilmediği, çekilip tek şeritlik yol verilmeye bile ikna edilemedikleri için Kızılayın 19 ünite kanı bozulmuştur ve yine Çelikhan'da TEDAŞ görevlisini elektrik çarpmış, bütün ısrarlara rağmen yol açılıp o arkadaşımızın hastaneye...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Yol açıldı, yanlış bilgi veriyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Efendim, lütfen...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bir dakika... Arkadaşlar...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Yol açıldı, doğru bilgi verin.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Müsaade eder misiniz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Tutdere...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Doğru bilgi verin.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Ben doğru bilgi veriyorum.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Ben olay yerindeydim, yanlış bilgi veriyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Ben de iki gün takip ettim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, bir saniye, böyle bir usulümüz yok ki!

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Sayın Başkan, siz oraya niye dönüyorsunuz?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Olur mu? Müdahale ediyorsunuz.

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Siz o tarafa bakın biraz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Müdahale ediyorsunuz konuşmaya. Tamam, bir sus bakalım.

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Sen neden hep buraya dönüyorsun Başkan, oraya niye hiç dönüyorsun?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – ...Allah Allah ya!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sen konuşursan o da konuşur. Dinleyelim bakalım müdahale etmeyin.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bir dakika.

Hâlâ müdahale ediyorsunuz Sayın Tutdere.

Lütfen ya, bir dinleyelim bakalım. (Gürültüler)

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Dinliyoruz Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Ök, lütfen siz de müdahale etmeyin.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Çok uzun mücadele ve müzakereler sonucu nihayetinde on iki saat sonra yol açılmış ve bu mağduriyetlere neden olan elebaşlarıyla ilgili adli süreç başlatılmış, 10 kişinin 4’ü Adıyaman Merkez’den, 6’sı Çelikhan’dan bundan dolayı tutuklanmıştır.

Bu bilgiyi paylaşmak istedim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Elebaşı ne demek, elebaşı?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum.

Başka ilave yok.

Evet, teklifin geneli üzerindeki görüşmeler tamamlandı.

Şimdi maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Teklifin maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesinin altıncı fıkrasına ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu ücret ile 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinin (B) fıkrası kapsamında ödenen ek tazminat toplamının, içinde bulunulan yılın Ocak ayına ilişkin net asgari ücret tutarının (sadece kendisi için asgari geçim indirimi uygulanan) altında kalması halinde aradaki fark, ücret için öngörülen usul ve esaslar çerçevesinde tazminat olarak ayrıca ödenir.”

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teklifin 1’inci maddesiyle ilgili bilgi alalım.

Sayın Yegin, buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, güvenlik korucularımıza hizmetin devamı süresince her ay 11.500 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayıyla çarpımı sonucunda bulunan miktarda bir ödeme yapılıyor. Bu yapılan ödemenin özellikle ilk altı ayda asgari ücretin altında kaldığı durumlar oluşabiliyor ve o 11.500 ek gösterge rakamıyla çarpıldığı zaman memur maaş artışları ocak ve temmuz aylarında yapıldığı için ilk altı ayda... Asgari ücret ocakta belirleniyor on iki ay boyunca öyle ama memur maaş artışı temmuzda oluyor. Temmuzda artışta yakalıyor rakamı ama ilk altı ayda bu rakamı yakalayamadığı durumlar oluyor. Bununla ilgili de Cumhurbaşkanlığına aslında bir tazminatla bunu tamamlama yetkisi verilmiş ancak bu tazminatın her defasında verilebilmesi için bu kararın yenilenmesi gerekiyor. Burada ,dolayısıyla, her defasında bir “Karar yenilendi mi, yenilenecek mi, ne oluyor, ne bitiyor?” merakını gidermek, yeniden bir hukuki metin oluşturmak yerine tek seferde bunu “Asgari ücretin altında kalmaz.” diye düzenliyor ve tamamen düzenli bir durum hâline getiriyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Söz istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz, sağ olun.

Söz vereceğim tabii ki madde üzerinde.

Sivil toplum kuruluşlarından söz talep eden var mı bilgi anlamında?

ANADOLU GÜVENLİK KORUCULARI VE ŞEHİT AİLELERİ KONFEDERASYONU
GENEL BAŞKANI ZİYA SÖZEM – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ziya Bey, Korucu Federasyonu Genel Başkanı, gelin şöyle yakına, mikrofona gelirsiniz...

Evet, buyurun.

ANADOLU GÜVENLİK KORUCULARI VE ŞEHİT AİLELERİ KONFEDERASYONU GENEL BAŞKANI ZİYA SÖZEN – Öncelikle söz hakkı verdiğiniz için şahsınıza teşekkür ediyorum.

Başta sayın milletvekillerimiz olmak üzere bütün hazırını saygıyla selamlıyorum.

Güvenlik korucularımız 1985 yılından beri gerek yurt içinde gerek yurt dışında kendilerine verilen her türlü görevi eksiksiz bir şekilde yerine getirmektedirler. Bu kapsamda da 1.800 şehit, 3 binin üzerinde gazi vermiş bir camıyız. Zaman zaman devamımızdan mı kalıcı olup olmadığımızla ilgili söylemlere de aslında camiasından 1.800 şehit vermiş bir camianın faydalı mı zararlı mı olduğunu tartışmayı da aziz şehitlerimizin hatırasına yapılabilecek bir hakaret olarak da görüyorum. Güvenlik korucularımız bölgenin asli unsurlarıdır, orada yaşamaktadırlar. Tayin hakları yoktur, kendi bölgelerini korumaktadırlar. Geçmişte sadece köylerinde görev yapmalarına rağmen bugün kendilerine verilen sınır içi ve sınır ötesinde her türlü görevi layıkıyla yapmaktadırlar. Devletimize faydalıdırlar. Başta kendi bölgeleri olmak üzere terörle ve teröristle mücadelede çok etkin faaliyetler yürütmektedirler.

Şimdiye kadar hükümetimiz tarafından, devletimiz tarafından gerek kanun hükmüne kararnamelerle gerekse zaman zaman bu tür kanunlarla birtakım haklar verilmiştir. Biz ortalama 8 nüfusu temsil eden aileleriz. Geçmişte bize verilen haklar için başta Sayın Cumhurbaşkanımıza, Hükümetimize ve Hükümetin paydaşlarına da teşekkür ediyoruz ama bugün korucularımıza verilen maaşların yetersiz olduğunu görüyoruz. Her sene başında biz asgari ücretin altında kalıyoruz, bu da camiamız için çok ciddi bir sıkıntı oluşturmaktadır.

Ben son olarak şunu ifade ederek sözlerimi bitirmek istiyorum: Bizim, güvenlik korucularımızın maaşlarının asgari ücrete endekslenmesi yerine, en düşük devlet memuru maaşına endekslenmesi yönünde bir talebimiz mevcuttur.

Bunun dışında, şu anda yurt içi görev harcırahlarımız 46,25 TL'dir; bunların artırılmasını talep ediyoruz.

Ayrıca, bölgede yaşayan insanların hayati şartlarını ele aldığımızda, geçmişte 1 defaya mahsus uygulanan 45 yaşında emeklilik hakkının tekrar düzenlenerek, bunların yerine birinci derece yakınlarının istihdam edilmesi talebimiz var.

En önemli mevzu da bizim primlerimizin İçişleri Bakanlığı tarafından ödenmesine rağmen “kısa vadeli iş kollarından sayılmazlar” ibaresiyle beraber, bizler diğer kamu görevlileri gibi emekli olduğumuzda toplu tazminat, toplu ikramiye alamıyoruz.

Son olarak bir diğer husus da...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir toparlayabilirsek...

ANADOLU GÜVENLİK KORUCULARI VE ŞEHİT AİLELERİ KONFEDERASYONU GENEL BAŞKANI ZİYA SÖZEN – Son olarak hemen arz edeyim.

Gönüllü güvenlik korucularımız yıllarca hiçbir ücret almadan terörle ve teröristle mücadele etmektedir; bunlara da bir vefa örneği olarak, bir defaya mahsus silah harç ruhsatı almadan kendilerine silah ruhsatı verilmesini istiyoruz. Bu anlamda, özellikle Doğu ve Güneydoğu milletvekillerimizi, kendilerinin her zaman yanlarında olan, destekçileri olan güvenlik korucularımıza sahip çıkmaya davet ediyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun, var olun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi madde üzerinde söz isteyen vekillerimize söz vereceğim. Biliyorsunuz, maddeler üzerinde söz süreleri beşer dakika.

Abdüllatif Bey’den başlıyorum.

Sayın Şener, buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin ilk maddesine geldik. Bu ilk maddeden itibaren bir dağınıklığın olduğu ortadadır. Yani değiştirilen kısma baktım, geleneksel olarak alıştığımız, kamu görevlilerinin ücret, özlük haklarıyla bağlantılı sistematige uygun olmayan, “aradaki mağduriyetin asgari düzeyinin farkının verilmesi” şeklinde diye rastgele konulmuş bir ifade var. Yani bir kere, özlük hakları böyle özensiz olarak düzenlenmez; bu metinlerin çok özenli ve düzenli olması lazım, her yapılan kanunun bir hukuk şahikası olması lazım. Bundan yirmi sene önce yapılan yasalara bakın, elli yıl önce yapılan yasalara bakın, her cümlesini bir vecize gibi görürsünüz. Hatta onu bırakın, 19’uncu yüzyılda yazılmış Mecelle’yi alın; her cümlesi, her maddesi başlı başına bir vecizedir. Maalesef, bu torba yasalarda önümüze gelen metinler metin olmaktan, hukuk metni olmaktan öte, dost, ahbap işi yazılmış ifadelerle donatılmış vaziyette. Böyle teklif hazırlanmaz arkadaşlar, önünüze bir şey geldi diye onu düzenleyemezsiniz. Meclis Başkanlığı sizde, rica edin; bir birim oluştursunlar, buraya gelen kanun teklifleriyle ilgili ciddi redaksiyon yapacak bir birim olsun bu Mecliste. Hazırladığınız şeyleri veya size gelen metinleri o redaksiyon ekibi hukukun ilkelerine, prensiplerine, ilgili kanunun özüne ve bütününe uygun olarak yeniden düzenlesin. Kanunun bütününe görmüyorsunuz tabii; torba yasa olunca, işte, bir kanun bütünlüğü içerisinde bir maddeyi alıyorsunuz, getiriyorsunuz, orada bir düzenleme yapıyorsunuz. Üslup olarak bile diğer maddelerle ne kadar uyumlu bu, hiç baktınız mı? Bu kanunun değişikliği, 442 sayılı Köy Kanunu’nda yapılan bir değişiklik. Allah aşkına, 1924 yılında çıkarılan Köy Kanunu’nun üslubuna bir bakın, bir de şu maddenin, değişiklik yaptığınız şu maddenin bir üslubuna bakın; ondaki ağırlığı acaba burada görecektir misiniz? Göremezsiniz.

İkincisi, değerli arkadaşlar, ekonominin tamamı bir bütün hâlinde düşünülür. Emeklilerin yüzde kaçını asgari ücretin altında maaş alıyor, biliyor musunuz? Niye aklınıza emekliler hiç gelmedi? Yüzde 70’i asgari ücretin altında maaş alıyor –söylediğimde bir yanlışlık varsa sorun arkanızdaki bürokratlara düzeltsin- yakın zamana kadar “yüzde 50’si” diyorduk ama Mecliste tartışırken “yüzde 70’i” denildi, iktidar da düzeltmediği için ben yüzde 70’i diyorum şu anda, yüzde 50’si de olabilir, asgari ücretin altında. Niye aklınıza hiç gelmiyor? Veya pandemi nedeniyle ücretsiz izne çıkardınız milyonlarca insanı, asgari ücretin yarısını vermediniz ya, yarısını vermediniz, yarısını, üçte 1’ini verdiniz, günlük 39 lira verdiniz. Kısa çalışma ödeneği asgari ücret düzeyinde yapıyor mu? Madem standardınız asgari ücrettir, bu asgari ücret standardını bütün alanlarda korumanız lazım. Herkesi perişan ettiniz. Piyasa kan ağlıyor, fiyatlar 2’ye katlanıyor ve siz hâlâ önünüze rastgele gelen bir yeri düzeltiyorsunuz, geride beş on yer kalıyor, onlarla ilgili hiç kılınızı kıpırdatmıyorsunuz. Hayat pahalılığının ve sıkıntının tüm kesimlere yaptığı etkiyi bilmeniz lazım, böyle bir düzenlemeyi de diğer kesimlerle birlikte... Demin konuşan arkadaş gayet isabetli söyledi, bellemiştiniz asgari ücret, onu da tutturamıyorsunuz zaten, çalakalem “asgari ücret düzeyinde fark verilmesi...” Düzgün bir prensibe bağlayın da asgari ücretin altında kalmasın. Niye kalıyor asgari ücretin altında kardeşim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Şener.

Değerli arkadaşlar, çok sayıda söz talebi var. 25 maddemiz var, farklı fikirlerinizi farklı maddelerde de ifade etme imkânımız vardır, onu da hatırlatmak istiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, çalışma planınız nedir?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bugün tamamlamayı hedefliyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 25 maddeyi...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet.

Garı Bey, buyurun, söz sizde.

Süreniz beş dakikadır.

Süreye lütfen riayet edelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, memlekette açlık sınırı 2.875 lira, TÜRK-İŞ'in belirlediği rakam, asgari ücret de 2.825 lira ve bu açlık sınırının altında on milyonlarca yurttaşımız yaşam mücadelesi veriyor ve bununla ilgili, bakın, arkadaşlar, genel bir çalışma yapacağımıza biz bunun bir mağduriyet bölümünün elinden tutuyoruz yalnızca, tek bir bölümün elinden tutmaya çalışıyoruz, bundan bahsediyoruz. Topyekûn bir reform yapılabilse, bu mağduriyet yaşayan sosyal kesimlerle ilgili genel ne tip bir çalışma yapılabilir konusunda etkin bir adım atılabilse, bu mağduriyetleri kamu kaynakları çerçevesinde nasıl gideririz konusunda bir çalışma yapılabilse işte orada, arkadaşlar, biz “Milletin derdine derman olduk.” diyebiliriz. İşte bunu eleştiriyoruz. Bu yasama kalitesizliğidir. Bugün korucularla ilgili böyle bir düzenleme geldi, yarın başka kesimlerle ilgili de söz konusu olabilir. İşte milletin vekilleri bütün bu dertleri harmanlarlar, kamu kaynakları çerçevesinde de bunlarla ilgili çareler bulurlar. İşte “yasama kalitesi” dediğimiz şey budur arkadaşlar.

Açlık sınırı 2.875 lira, peki, yoksulluk sınırı nedir arkadaşlar? 9.275 lira. Yani bir eve 9.275 lira girmiyorsa o ev yoksul arkadaşlar. Ben size soruyorum, kaç eve 9.275 lira giriyor? Herhâlde “Çok az.” dersiniz, değil mi? Ben bu salonda bulunan, vekiller dışında olan, bürokratların dahi bu anlamda evine böyle bir rakamın girdiğini düşünmüyorum? Ha, çifte maaş alanlar var, onlar ayrı, onları ayrı tutuyorum. Ama değerli arkadaşlar, bu anlamda, şapkayı önümüze koyup düşünmemiz lazım, bu derin yoksulluk meselesini nasıl çözeriz?

Bakın, bu maddede bu derin yoksulluğun sebeplerinden birisi de yatıyor. 1980’lerde sonuç olarak Evren zihniyeti, darbeci zihniyet, Kürt meselesinin çözümünün güvenlikçi anlayıştan geçtiğini düşündü, köy koruculuk sistemini dayattı, her şeyi terör parantezinde gördü ve bu anlamda, güvenlikçi bakış dayatıldı. Bu çerçevede, her köyden, efendim, belli köylerden korucuların oluşması ve bu çerçevede meselenin çözüleceği ortaya konulmaya çalışıldı, Evren bunu dayatmıştı. İşte “kart kurt” diyordu Evren, “Kürt meselesi diye bir şey yoktur.” diyordu. İşte o zihniyetin devamını bu maddede görmemiz lazım değerli arkadaşlar. Kırk sene geçmiş 12 Eylül darbesinin üzerinden, kırk bir sene geçmiş. 2021 yılındayız, bütün dünya bu meselelerini çözmüş, İspanya çözmüş, Avrupa’nın pek çok ülkesi çözmüş, İngiltere çözmüş, biz hâlâ güvenlikçi bakışa hapsedilmiş bir yolda yürümeye devam ediyoruz. Hâlâ güvenlik köy korucularına şunu yapaalım, bunu yapaalım, bunları tartışıyoruz. Oysa, mesele, bu kişilerin köy korucusu olması yerine çiftçi olması, işçi olması, çocuklarının korucu olmayı hayal etmek yerine, diyelim ki “Emekli olsun, yerine bir korucu atansın.” dediler; onun yerine nasıl bu ülkeye doktor olacağı, mühendis olacağı meselesini tartışmamız, bu meseleyi çözümüne ulaştırmamız gerekirken biz hâlâ güvenlikçi meseleyi tartışıyoruz.

Bakın, polis arkadaşlarla konuşuyorum, ya öğretmenlik mezunu ya mühendislik mezunu. Öğretmen veya mühendis olarak atanmıyor, polis olarak atanıyorlar. Niye? Yalnızca polislere kadro açılıyor veya yine aynı benzer eğitimden geçen kişiler asker olarak atanmaya çalışıyor veya köy korucusu olarak atanmaya çalışıyor. Değerli arkadaşlar, bakın, Avrupa da bu yollardan geçti, şimdi orada polis, asker, böyle bir atama yapılmıyor. Niye? İç meselelerini çözmüş durumdalar ama bakın Suriye rejimi, her mahalleye, biliyorsunuz, bu anlamda güvenlik kadroları atıyordu. Irak'ta aynı şeydi, Libya'da Kaddafi bunu yapıyordu, 3'ü de iflah olmadı. Yani her mahalleye onlarca polis atasanız, her köye yüzlerce korucu atasanız meseleleri çözemezsiniz. İşte demokrasi meselelerimizi çözemediğimiz sürece, eşitlik meselelerimizi çözemediğimiz sürece her şeyi güvenlik parantezinde görürsünüz ve her şeyi de elinizde bir çekiç olarak görürsünüz. Yani, siz kendinizi bir çekiç olarak görürseniz bazılarını da çivi olarak görüp kafalarına vurmaya kalkabilirsiniz. Evren de böyle yapmaya kalktı, olmadı; 90'lı yılların karanlığı böyle yapmaya çalıştı, olmadı. 2000'li yıllarda belli bir rahatlamaya eriştiysek bile 2015 yılından sonra, iktidar da bu yoldan çıktıktan sonra bakın altı yıl geçti, bu gerilim üzerinden darbe dinamiği de yaşandı...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz, sürenizin sonuna geldiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Toparlayayım, son cümlelerim Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümleliz lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hâlâ bu meseleler çözülemedi ve iktidar maalesef hâlâ bu yolda yürümeye devam ediyor, güvenlik koruyucusu atayalım, onların haklarını konuşalım, polis atayalım, asker atayalım ama arkadaşlar, bakın, hem huzurumuzu kaybediyoruz hem refahımızı kaybediyoruz. Yapmamız gereken huzurumuzu, refahımızı sağlayacak demokratik bir yola girmek, sorunlarımızı çözmek, ardından yurttaşlarımızın... Elbette polise, askere de ihtiyacımız var ama kaynaklarımızı oralara doğru akıtmayacak bir siyasal düzleme gidebilmektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim, sağ olun.

Sayın Kalaycı, buyurun lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Evet, madde güvenlik korucularımızın ücretlerinin net asgari ücretin altına düşmemesini sağlamak üzere yapılmış bir düzenleme. Milliyetçi Hareket Partisi olarak elbette destekliyoruz ancak bu düzenlemeye götüren nedenleri de irdelediğimiz zaman yani aslında bir statü sorunu var güvenlik korucularımızın. Bu konuda bir çalışma yapılmasının daha uygun olacağını düşünüyoruz. Şöyle: Yani gösterge üzerinden maaş veriyoruz ve emekli maaşı veriyoruz gösterge üzerinden. Bunlar çalışan yani neticede bir memur gibi, bir SGK'li çalışan gibi bir statüsü olması lazım. Primi Bakanlık ödüyor bildiğim kadarıyla ama maaşı standart yani gösterge üzerinden. Yani bu konularda bir çalışma yapılması lazım, Genel Başkan çok haklı, en azından yani en düşük devlet memuru maaşı öngörülmesi lazım, onun üzerinden kesilen prime göre de emekli maaşını, emekli ikramiyesini alabilmesi lazım. Yani bu statü sorununa bir çözüm getirmemiz gerekiyor.

Harcırah konusunda da bir artış yapılmalı, şu anda 46 liralık bir harcırıhları var, bunun artırılması lazım. Yine geçmişte uygulandı, Sayın Genel Başkan söyleyince hatırladım, 45 yaşını doldurmuş arkadaşlarımızın emekliliği yapılarak çocukları güvenlik korucusu olarak atandı yani aynı, benzer bir uygulama yapılabilir, bu konuda bir çalışma yapılsa iyi olur diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum, vakti kullanımınız için ayrıca teşekkür ediyorum.

Sayın Ekrem Çelebi, buyurun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Ben maddenin düzenlenmesini doğru buluyorum. Özellikle son dönemde belki -değerli kardeşimiz de söyledi- 1985’ten beri anladığım kadarıyla koruculuk ihdas edilmiş, şimdiye kadar da yapılmasını doğru buluyorum. Dolayısıyla gerçekten doğu, güneydoğuda askerimizle kolluk kuvvetlerimizle birlikte bu kardeşlerimiz 7/24 hizmet veriyorlar. Bu maddenin doğru bir karar olduğuna kanaat getiriyorum.

Bir şey daha söylemek istiyorum. Şimdi, burada Orhan Bey de söyledi, tabii ki Türkiye Büyük Millet Meclisinde, özellikle Plan Bütçede biz neyi konuşursak muhalefet eleştiriyor. Eleştirmek elbette ki sizin hakkınız ama ya biz koruculara bir şey veriyoruz, ona bile karşı çıkılıyor. Mesela daha önceki bizim özellikle bütçe görüşmelerinde getirdiğimizde Garo Bey “Bu bir askerî bütçedir, savaş bütçesidir.”

Şimdi, değerli kardeşlerim, elbette ki bir devlet kendisini savunur. Ben Doğu Milletvekiliyim, ben Ağrı Milletvekiliyim. Cumartesi günü gerçekten sizin Ağrı’nın o dağlarında olmanızı ben arzu ederdim. 5 bin insana yakın Ağrı’da herkes -kimisi Kürtçe, kimisi Türkçe- halay çekip kol kola, el ele geldi. Balık Gölü Festivali’miz vardı ama daha önce inanın o dağlara var ya insanlar korkudan giremiyordu. Bu özgürlüğü getiren AK PARTİ oldu. Benim sol yanımda oturuyor, eski Bakanımız, şu anda Grup Başkan Vekilimiz, biz bir ay önce kendisiyle, 2 Bakanımızla birlikte Ağrı’ya gittik, burada da kendilerine teşekkür ediyorum. Bakın, Ağrı’nın Diyadin ilçesinin Mollakara köyünde 20 ton altın çıkarıyoruz, yaklaşık olarak 160 milyon dolar yapıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İsmi de söyleyelim de tutanaklara geçsin, Mustafa Elitaş Bey, merak eden olabilir.

CAVİT ARI (Antalya) – Tutanaklar görmüyor.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Tabii, Mustafa Elitaş Bey, zaten solumda deyince yani o açıklanıyor.

Dolayısıyla şunu söyleyeyim. Bir milletvekili olarak ne olursunuz bizi anlayın ya, doğu milletvekillerini anlayın. Bunu bütün samimiyetimle söylüyorum. Bakın, daha önce biz gittiğimizde yaklaşık olarak belki 50 kilometrede bir arama olurdu. Bırakın oralara yatırım yapmayı... Mollakara’ya gelip gördüler. Bakın, 3 Bakanımızla birlikte gittik, binlerce insanımız geldi oraya, hiçbir sıkıntı yok. Ama şöyle: Şimdi orada terör olunca bu devlet kendisinin...

CAVİT ARI (Antalya) – Kaç korumayla gittiniz? Peki, Sayın Bakanlar kaç korumayla gitti?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Lütfen, istirham ediyorum Sayın Ari.

CAVİT ARI (Antalya) – Hayır, önemli ama.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şöyle: Bu devlet kendisini korumak zorunda. Ya, çözüm sürecini kim getirdi? Yani daha önce bu bölgede -devlet bizim, polis de bizim, askerimiz de bizim- bir Kürtçe cümleyi kimse söyleyemiyordu. Biraz önce “OHAL” dedi Sayın Vekilimiz. Evet, OHAL’i kim kaldırdı? AK PARTİ kaldırdı. Beni bir dinler misiniz, dilin önündeki engeli kim kaldırdı? Özgürlükleri kim verdi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bütün Türkiye OHAL’de.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, hatibi dinleyelim lütfen, söz aldığınızda fikirlerinizi ifade edersiniz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şöyle yani geriye dönük olarak biraz bakmak lazım. Gerçekten hani vicdanen şunları söylemek lazım: Ya, kardeşim, işinize gelmediği zaman “savaş ekonomisi”, “savaş bütçesi” ama işinize geldiği zaman “Fazla verin.” Elbette ki vermek isteriz, devletin bütçesi neyse onu vermek isteriz.

Ben burada bir anekdot daha söyleyip ondan sonra izin isteyeyim. Bakın, MTA ta 1950’li yıllarda kurulan bir maden arama birimimiz. Düşünün 2004’e kadar bu ülkede tek bir gram altın çıkarılmamış. Bakın, 2004’ten 2021’e geldiğiniz zaman biz şu anda dünyada sayılı altın üreticilerinin arasındayız. İşte hamdolsun bunun...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Devlet bütçesine ne katkısı var altının?

CAVİT ARI (Antalya) – Kim çıkartıyor, hangi firma? Onları da...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ya, eğer siz var ya, siz, bunu da söylerseniz ben bir şey demiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, lütfen hatibe müdahale etmeyelim.

CAVİT ARI (Antalya) – Açıklayıcı konuşsun Başkanım, hangi firma çıkartıyor?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sıra size geldiğinde konuşursunuz, söylersiniz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şu anda bizim ilimizde inşallah bir dahaki senenin ilk çeyreğinde Sayın Cumhurbaşkanımız ve yine Mustafa ağabeyimizle birlikte, Komisyon Başkanımızla birlikte ve özellikle muhalefetten gelmek isteyen milletvekillerini de -başımızın üstünde yeriniz var- oralara bir götürelim. O güzelimsi dağlara bir bakın, çıkan sıcak suya bir bakın, devletin orada şu anda yapmış olduğu yatırıma bir bakın ve her şeyden önemlisi Türkiye Cumhuriyeti devletinin al bayrağının o bölgelerde nasıl dalgalandığını ve o dağlara nasıl özgürlük getirdiğine bir bakın. Ben şununla iftihar ediyorum...

BEKİR BAŞEVİRGİN (Manisa) – Esnafı da gezin biraz, esnafı da.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Eyvallah.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Çelebi, son saniyeleriniz, son cümleleriniz...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şunu arz edeyim: Bakın, buradaki yatırımla en azından 1.500 kişiye şu anda orada istihdam sağlanıyor. Ben geçen günkü konuşmamda da söyledim, bakın, 2018’de 75 trilyon lira merkezî hükûmet bütçesine gönderdik sadece tekstille.

Değerli milletvekillerim, bakın, bugün Ağrı’nın en büyük sorunlarından bir tanesi şuydu: İstihdamdı. Bizim bugün orada çalışan 3.756 kardeşimiz var. Bunu...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 4 kişiden 3’ü işsiz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Garo’cuğum, bir dahaki sene bu 6 bine çıkıyor, burada müjdesini sana veriyorum, seni de bekliyorum, seni Ağrı’ya götüreyim, sana bir Ağrı döneri de ısmarlayayım, ondan sonra orada kendi gözünle görmeni de arzu ediyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 4 kişiden 3’ü işsiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kamil Sındır, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 4 gençten 3’ü işsiz Ağrı’da.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Gel götüreyim seni.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, Sayın Sındır’a söz verdim, lütfen...

Sayın Paylan...

Sayın Sındır, buyurun lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Evet, Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, ben, öncelikle köy korucusu veya geçici köy korucusu, sonradan adı kanunda “güvenlik korucusu” olarak tanımlanan korucularımıza, şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum. Bütün, mevcut görevde olan korucularımıza da devletimiz, milletimiz adına şükranlarımı sunmak istiyorum.

Onların hak sorunları var mı? Var. Mağduriyetleri var mı? Var. Bunun, insanca yaşamın gerektirdiği şekilde ortadan kaldırılması da en temel temennimiz. Fakat şunu da belirtmek istiyorum: Yani burada -hukuki- kanun ve uygulamadaki bir sakatlık üzerinden konuşacağım. Bakın, Köy Kanunu 18 Mart 1924 tarihinde çıkmış, 442 sayılı Kanun. Köy Kanunu’nun ilgili maddelerinde -ki hemen söyleyeyim; bu sekizinci faslı köy korucuları ve göreceği işlerle ilgili bir bölümdür, sekizinci bölüm- madde 68 ile 82’nci maddeler arası bu güvenlik korucularıyla ilgili düzenlemeyi getirmiştir. Bugün, 2019 yılı sonu itibarıyla, ülkemizde 26 ilde toplam 54 bin güvenlik korucusu bulunuyor -biraz artmış olabilir- 2019 sonu itibarıyla.

Şimdi, bakın, Köy Kanunu’nda köy tanımı vardır. Kanunun adı zaten Köy Kanunu ve köy tüzel kişiliğine, köye dair der ki mesela: “Köy sınırı içinde herkesin ırzını, canını ve malını korumak için köy korucuları bulundurulur.” Sonra devam ediyorum -68’inci maddesi bu- 74’üncü maddesinin bir fıkrası -şimdi sayamayacağım hangi fıkrası- şunu söylüyor: “Güvenlik korucularının görev alanı, görevli oldukları köyün hudutları içinde kalan alandır.” Yani kanun bu ve biz bu kanunda bir değişiklik yapıyoruz; güzel, yapalım, haklarını fazlasıyla verelim ama sıkıntı şurada: Köy tüzel kişiliği olmayan illerimizdeki güvenlik korucuları ne olacak? Bunlar nasıl maaş alıyorlar? Kanuna uygunsuz bir durum yok mudur ortada? Yani bu köy korucuları ya da güvenlik korucularının durumunu... Yasa dışı bir durum, defakto bir durum, bir realite var ortada. Kanun “Köy hudutlar içerisinde görev yapar.” diyor. Geçici olarak, İçişleri Bakanlığının talebi doğrultusunda diğer illerde geçici süreyle ki “Harcırahları da ödenerek görev yapar ama tekrar köylerine geri döner.” diyor. Yani biz büyükşehir... Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde bir tane köy var mı değerli arkadaşlar, bir tane köy var mı? Yok, hepsi mahalle. Büyükşehir değil mi? Malatya, Gaziantep, sayabiliriz daha. Büyükşehir olan, bu 26 il içerisinde büyükşehir olan illerin hiçbirisinde köy yok. Biz Köy Kanunu’nda köy tanımıyla ilgili tanımlanmış hudutlar içerisindeki güvenlik korucularına düzenleme getiriyoruz. Diyarbakır ilindeki güvenlik korucularımız kapsam dışında mı bu düzenlemede? Ben teklifi veren arkadaşşıma sormak istiyorum, kapsamın dışında mı, içinde mi? İçindeyse burada bir kanunsuzluk yok mu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Notlarımızı alalım, topluca cevap verelim lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yani tabii ki cevap vermekten ziyade bu konuda yaptığım eleştiri, olumlu bir katkı sunmaya çalışıyorum, varsa ve hatta burada belki de bir memuriyet, bir statü... Ben Sayın Kalaycı’ya katılıyorum, bir statü sorunu var ve bir mevzuat sorunu var.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ayrı bir kanun yapalım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Gerekiyorsa ayrı bir mevzuatta, bunu derli toplu bir mevzuatta, maaş ve özlük hakları da içerisinde yer alacak şekilde düzenlenir. Ama bu yapılan düzenleme güvenlik korucularının hukuki haklarını sağlayan bir düzenleme değil ve mevcut defakto bir durum, fiiliyattaki bir durum var ki o da kanunsuz bir durumdur, bunu belirtmek istedim.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tekrar, güvenlik korucularımıza Allah güç, kuvvet versin diyorum, onlara desteğimizi bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Değişik partilerden arkadaşlarımız bu konuların çalışmaya devam edilmesi gerektiği konusunda gördüğüm kadarıyla hemfikirler.

Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Önce, teklif sahibi arkadaşımızın konuşmasıyla ilgili bir iki cümle söyleyeceğim. Kusura bakmayın, yani daha hangi katkıyı sağlayacağımızı, ne yapacağımızı maddeler müzakere edilmeden bir hamasetle burada bize ders vermeye kalktı. Ayıpladı ya bizi, şimdi asıl ben kendisini ayıplıyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Estağfurullah, ders verme değil.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Öyle ders falan verme yoksa çıkar bir molla kadı birisi size başka bir ders verebilir.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Estağfurullah, ben ders vermedim, ben konuşmamı yaptım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Onun için, ders vermeye kalktın, hamaset yaptın, başka da bir şey söylemedin.

Değerli arkadaşlarım, bu maddeyle ilgili yapılan değişikliğin niyetini anlıyorum yani köy korucularının bir problemi var -asgari ücret- o giderilmeye çalışılıyor. Peki, asgari ne kadar arkadaşlar? 2.825 lira 90 kuruş, asgari ücret bu. Köy korucularına Google’den baktım ne kadar maaş alıyor filan diye, 2.825 lira diyor. Neyi tamamlıyorsunuz eğer böyleyse, bu rakamlar doğruysa? Burada tamamlanan şey 90 kuruş mu, onun için mi buraya şey getirdiniz? Nedir bu? Ya, arkadaşlar, şimdi, güvenlik korucuları gerçekten orada güvenlik güçleriyle beraber, kollukla beraber çok ciddi bir şeyin içerisine gidiyorlar ve canları pahasına. Şehitlerden, gazilerden söz etti biraz evvel arkadaşımız, doğru. Şehirdeki bekçiler kaç lira maaş alıyor arkadaşlar? Yani bunu düzenlediniz değil mi, bekçilerle ilgili bir düzenleme yapıldı, siz getirdiniz tekrar. Ne kadar maaş alıyor?

CAVİT ARI (Antalya) – Doktordan fazla alıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 5 bin lira mı alıyor? Bu ne arkadaş ya? Yani kusura bakmayın şimdi bir kelime kullanacağım yani bu rakamı buraya getirmeniz ayıp bir kere ya, vallahi hepinize ayıp, hepimize ayıp ya, 2.825 lira bu insanlara maaş ödüyorsak, hâlâ işte onlara ruhsatlı bir tane silah vermemişsek bunlar ayıp. Ha, köy koruculuğu sistemi, aslında güvenlik koruculuğu sistemi orada yaşanan çok ciddi bir kaos. İşte “güvenlik ve Kürt meselesi” dediğimiz ciddi bir meselenin bir sonucu olarak yansıyor, bir bütün olarak ele alınması gerekiyor, yıllar içinde oralarda nasıl kangrene dönüşmüş bu, burada bunlar nasıl çözülecek, bunlar ayrı konular ama parasal olarak gerçekten ayıp. Peki, orada görev yapan sözleşmeli er arkadaşlarımız ne kadar maaş alıyor? Yani sözleşmeli er ve erbaşlar var. Şimdi uzman çavuş, uzman er ve erbaşın dışında ne kadar alıyor, bu ne kadar? Yani gerçekten ben bunu anlamadım. Doğruysa eğer verdiğim rakamlar 2.825 lira 90 kuruş asgari ücret, 2.825 lira köy korucusunun maaşı. Yani, bu 2021 için söylüyorum, bunu denkleştirmek için kanun teklifi getiriyoruz. Gerçekten buna gülünür yani değerli arkadaşlarım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum. Vakti kullanımınız için de size ayrıca teşekkür ediyorum.

Necdet Bey, hazırsanız buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Ben birazdan... Erol Ağabey’e...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Öyle mi, Erol Bey’e söz vereyim, peki.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, köy korucularının maaşları konuşulurken belki de konuşulması gereken bir başka konu daha var ve o konuyu da konuşmadan geçiyoruz gibi hissettim.

Bir kere, köy korucularının varlığı esas itibarıyla Türkiye’de “Kürt sorunu” dediğimiz sorunun bir yansıması. Dolayısıyla da bir iktidarın normal olarak yapması gereken şey, var olan sorunları zaman içinde ortadan kaldırmaya yönelik davranmaktır. Yani, Kürt sorununu çözmek ve Kürt sorununun çözülmesiyle birlikte Kürt sorununun önlemleriyle ilgili alınmış olan bazı tedbirler ki köy korucuları da bunlardan biridir. Asıl yapılması gereken bunların da zaman içinde ortadan kalkmasını sağlamaktır. Dolayısıyla da biz esasında bu maddeyle sanki bu işi kurumsallaştırmış oluyoruz, köy koruculuğu diye bir koruculuk sisteminin güvenlik sistemimiz içinde bir yeri olduğunu kurumsallaştırmış oluyoruz.

Değerli arkadaşlar, yani tabii ki bu madde çerçevesinde belki tartışılması fazla bir şey olur ama ben bu Kürt sorunuyla ilgili olarak birkaç cümle söylemek istiyorum. Şimdi, biliyorsunuz, geçenlerde Sayın Cumhurbaşkanı Diyarbakır’a gitti ve “Ben, 2005’te olduğum yerdeyim.” dedi. 2005’te ne demişti? 2005’te “Kürt sorunu var.” demişti. Fakat yanılmıyorsam 2020’ydi, “Kürt sorunu kalmamıştır.” dedi. Dolayısıyla da esas itibarıyla “Kürt sorunu” dediğimiz sorununun, soğukkanlı bir biçimde Parlamentonun ele alması gereken bir konu olduğu çok açıktır. Niye açıktır? Şundan dolayı açıktır, esasında demin konuşmamda bunu anlatmaya çalıştım: Eğer bir iktidar, iktidar olduğu toplumda bir kesime ayrımcılık yapıyor ise esasında bu, demokrasinin yok olması anlamına gelir. Yani açıkçası söyleyeyim: Esasen, uzun bir zamandan beri Türkiye’de demokrasi yok; varmış gibi yapıyoruz, işte arada bir seçimler yapıyoruz falan, bundan dolayı biz ülkede demokrasi olduğunu düşünüyoruz ama öyle değil değerli arkadaşlar. Ben size şunu söyleyeyim: Kürt meselesi, evet, bu mesele Kürtlerin mağdur olması sonucunu yaratan gelişmelere gebe oluyor ama aynı zamanda, belki de Türk tarafının da bundan daha fazla etkilenmesi anlamına geliyor.

Yani en basitini söyleyeyim: Şimdi, konuştuğumuz konu, devlet bütçesinden gelir artırımı yapacağız. Niçin yapacağız? Kürt sorunu bağlamında bir kolluk kuvveti gibi çalışan köy korucularına destek vereceğiz. İyi de bu destek aynı zamanda Türkiye’nin batısında yaşayan, köy koruyuculuğuyla herhangi bir ilgisi olmayan insanların da verdiği vergilerle olmakta. Dolayısıyla da sorun demokrasi sorunudur. Eğer bir ülkede demokrasi yok ise yani bir ülkede ayrımcılık yapılıyorsa... Geçmişte de yapıldı, geçmişte -demin ifade ettim- sembolik olarak başörtüsü üzerinden bu ülkede ayrımcılık yapıldı. Sonu nereye vardı? 28 Şubat postmodern darbesine vardı. Şimdi de bir zamandan beri Kürt sorununu çözmekle ilgili olarak bir irade gidip geliyor ama bir türlü bu konuda adım atamıyor.

Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı -yanılmıyorsam- benim partimi suçlar bir konuşma yaptı. Doğrusu, ben o zamanlar milletvekili değildim, dolayısıyla da ona doğrudan cevap verebilecek bilgiye sahip değilim ama şunu biliyorum: Kendisi Kürt sorunu konusunda çok zikzaklar çizdi ve bugün Kürt halkı, benim gördüğüm kadarıyla, benim içlerinde gezdiğim, öğrendiğim kadarıyla da bu meselenin her şeye rağmen bir an önce çözülmesi talebinde. Dolayısıyla da bu konuları konuşmadan Türkiye’de, emin olun, yolsuzlukları konuşamayız mesela çünkü “yolsuzluk” dediğimiz mesele de doğrudan doğruya demokraside bir kara delik açılmasıyla ilgilidir, o da ayrımcılık yapmakla ilgilidir. Yani “Kürt sorunu”

dediğimiz ayrımcı politikalar, esas itibarıyla Türkiye’de yolsuzluğun da temelinde yatan politikaların kaynaklarıdır. Dolayısıyla da bu vesileyle söylemiş olayım ben de düşüncemi iktidara Parlamentonun bu Komisyonunda.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Altını çizerek tekrar ediyorum; bu kararla biz bu meseleyi kurumsallaştırmış olma durumunda kalıyoruz esasında. Dolayısıyla da “Asgari ücret üzerinde verelim.” “Vermeyelim.” tartışması benim için o anlamda çok önemli değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bitireceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ama bu vesileyle de herkesin biraz önüne bakıp bu meselenin ne kadar derin bir mesele olduğunu düşünmesi lazım. Bu vesileyle de Komisyonunda bunları anlatmış oldum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim, sağ olun.

Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, bu koruculuk meselesinin tabii ki farklı boyutları var, değişik değerlendirmeler yapıldı ancak maddemizle ilgili konuşmak gerekirse, Sayın Bekaroğlu’nun yapmış olduğu eleştiriye ben de aynen iştirak ediyorum. Burada alınacak kararla getirilecek faydanın ne olduğu tam ortada değil yani çok küçük bir TL’yle ifade edilecek rakam için kanun çıkarma durumundayız anlaşılan.

Onun ötesinde de şimdi, bu ülke hepimizin ülkesidir, hiç kimsenin bu ülkede belli bölgelerde bir ayrıcalığı yoktur. Sayın Vekilimizin “Doğu illerine gelin, bizi anlayın.” demiş olmasını siyaseten eleştiriyorum, oralar hepimizindir. Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri olarak biz bugün Muş’tayız, Bingöl’deyiz, Şırnak’tayız, Batman’dayız, her yerdeyiz, siyaseten oralardayız. Dolayısıyla, sadece belli bir siyasi parti oralarda...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Arı, gelin ağırlayalım.

CAVİT ARI (Antalya) – Evet, teşekkür ediyorum.

Dolayısıyla, o bölgedeki vatandaşımızın da derdine çare olma görevi yine bizim de görevimizdir ve inşallah, en kısa zamanda iktidara geldiğimizde de o sorunları çözeceğiz.

Ayrıca, korucu temsilcisi değerli arkadaşımızın eleştirilerini burada dinledik ancak o eleştirilerden yola çıkarak ben şunu da öğrenmek istiyorum: Bakın, temsilci arkadaşımız bir taraftan Sayın Cumhurbaşkanına teşekkür etti ve AKP’ye teşekkür etti. Yani teşekkürünü anlayabiliriz, sonuçta belki iktidarın desteğini almak için teşekkür ediyor ama bir teşekkür edildiğinde demek ki karşılığında birçok çözümün olması gerektiğini düşünürüm. Arkadaşımız nezaketten sizlere teşekkür etti ama o teşekkürün gereğini bugüne kadar yapamadığınızı da kendisinin korucularla ilgili anlattığı çok sayıdaki sıkıntıdan görebiliyoruz. Yani çok sayıdaki sıkıntıyı burada sıraladı, taleplerini sıraladı, korucuların beklentilerini burada sıraladı; korucuların çok sayıda sıkıntılarının olduğunu ve sizin de burada bu sorunları çözemediğinizi ortaya koydu, diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ederim.

Sayın Kalaycı, bir şey ilave edecek.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Teşekkür ederim.

Erol Hocam bir şeyler söyledi yani bir görüşümüzü ifade etme gereği duydum. Yani Türk-Kürt ayrımı varmış gibi bir değerlendirme yaptı. Yani Türk- Kürt ayrımı yoktur, ayrım yapan da haindir, alçaktır.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ama var dostum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Yani bunun altını çizerek söylüyorum. Bin yıllık kardeşlik vardır. Bir de “Kürt sorunu” tabiri zaten başlı başına sakat yani Kürtler sorun değildir, olamaz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Cumhurbaşkanı bunu söylüyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Yani “Kürt sorunu” tabiri başlı başına yanlış.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Cumhurbaşkanı böyle demiyor mu ya?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sorun PKK’dır, sorun terördür. Güvenlik korucularımız da Kürt, onlar Kürt değil mi? Hepsi kardeşlerimiz ama terörle mücadelede sağlanan başarının altında da -Allah’a şükür- o kahramanlarımızın mücadelesi de var; şehitler veriyorlar, gaziler veriyorlar. Ya, “Türk-Kürt ayrımı” diye bir şey söz konusu değil.

Bir de demokrasi yokmuş. Yani biz Amerika’nın getireceği demokrasiyi istemiyoruz, Irak’a ne getirdiğini gördük.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Çok teşekkür ederim.

Sayın Güneş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkanım, ben de Mustafa Bey’in kaldığı yerden devam etmek istiyorum.

Şimdi, Erol Hocam’da bir kafa karışıklığını görüyorum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, boş ver, sen kendi kafandakini söyle.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Erol Hocam, şöyle bir şey: Yani Türkiye Cumhuriyeti devletinde herhangi bir kişinin etnik kökeninden dolayı Kürt olması, Arap olması, Laz olması, Çerkez olmasından dolayı hukuki haklar yönünden...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, kardeşim, siz nerede yaşıyorsunuz?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bir dakika...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Nerede yaşıyorsunuz ya? Adam bankada kredi alamıyor Kürt olduğu için.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Nerede o? Erol Hocam, öyle bir şey yok, mümkün değil ya!

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, ne yalanı, örnek vereyim ben size, bu gerçek.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Erol Bey, fikirlerinizi ifade ettiniz, katılmayabilirsiniz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ama bu kadar haksızlık olmaz ki.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Biz, sizi dinledik. Bugün Kürt kardeşlerimiz öğretmen olabilir, doktor olabilir, Cumhurbaşkanı olabilir, Başbakan olabilir, Genelkurmay Başkanı olabilir -olmuştur da zaten- hepsini olabilir. Yani Kürt kardeşlerimizin kendi bölgesine has birtakım sorunları olabilir ama Türkiye’nin “Kürt sorunu” diye bir şeyi yoktur. Yani Türkiye’de Kürtlere yönelik bir ayrımcılık da yoktur.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, bunu Cumhurbaşkanı söylüyor, Allah Allah!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Siz bunu görmek istiyorsanız Suriye’ye bakın, Irak’a bakın, oralarda Kürt vatandaşlar, vatandaş bile değildi. Yani siz esas bunun üzerine politika yapmak istiyorsunuz ama ben şöyle görüyorum: Bunun sizin kendi fikriniz olduğuna da inanmıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ederim.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, ben söz istiyorum, artık sataşma bu yani.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Peki, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ben “Kürt sorunu” lafını uzaydan çekip almadım, bir sürü insan bunu konuşuyor, Cumhurbaşkanı da bunu böyle konuşuyor. “Kürt sorunu” diyor.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Hayır, hayır, demiyor; “PKK sorunu” diyor.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bir dakika... Bir dakika... Hayır efendim. Yahu yapmayın, açın Google’a bakın yani laf mı söylüyorsunuz? Allah Allah!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, herkes sırası geldiğinde...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Yahu, siz nerede yaşıyorsunuz arkadaşlar?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Terör sorunumuz var.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – “Kürtlere ayrımcılık yapıyorsunuz.” dediniz, böyle bir şey var mı Allah aşkına ya? Böyle bir şey yok.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, arkadaşlar, vallahi ben şaşıyorum, siz nerede yaşıyorsunuz ya? Türkiye’de yahu çıkın dolaşın, şehirleri dolaşın, gidin insanlarla konuşun, bakalım ne söylüyorlar size?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Dolaşıyoruz zaten, böyle bir şey yok.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Hep beraberiz zaten.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, arkadaşlar, yapmayın!

Bakın, bu bir sorunu, var olan bir sorunu çözmeye...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Böyle bir şey yok, siz esas nifak tohumu ekmeye çalışıyorsunuz, olsun istiyorsunuz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bir dakika müsaade eder misiniz ben konuşuyorum ya!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Biraz önce de ben konuşuyordum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – E, tamam ben susmuştum Allah Allah!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, tamamlayalım lütfen. Bir nokta koyalım daha çok işimiz var.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, değerli arkadaşlar, gerçekten yani bu Mecliste, yani bu komisyonda zaten konuşmayı hiç istemiyorum ama mecbur kalıyorum gibi çünkü burada öyle bir ön yargıyla bakıyorsunuz ki meseleyle.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Siz bakıyorsunuz Hocam.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, müsaade eder misiniz Mustafa Bey. Ben objektif bir şey söylemeye çalışıyordum yani demeye çalıştığım şey şu: Kürt sorunu diye bir sorun var, bundan dolayı silah, tülâh bir sürü şey oluyor, bunun çözülmesi lazım.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hocam, “Kürtlerin sorunu vardır.” diyebilirsiniz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Çözülmesi lazım geldiğini ben söylemedim. Sayın Cumhurbaşkanı çözüm sürecini başlattı, dolayısıyla da şimdi “2005'teyim.” diyor. Ne demek 2005'teyim? 2005'te “Kürt sorunu vardır.” demişti öyle değil mi? Evet, öyle demişti dolayısıyla da adamın kendisi söylüyor, “Ben 2005'teyim.” diyor dolayısıyla da ben burada ekstra bir şey söylemiyorum değerli arkadaşlar. Ben sadece bir yorum yapmaya çalışıyorum ama siz bu yorumu da kendi ideolojik perdenizle gölgeliyorsunuz. Benim gördüğüm bu. Dolayısıyla ben söylediklerimle son derece barışçıl bir perspektif getirmeye çalışıyorum. Demeye çalışıyorum ki bu bir sorun, bu sorunun çözülmesi lazım; bu kadar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Katircioğlu teşekkür ediyorum, fikrinizi ifade ettiniz. Epeyce söz isteyen var. Herkes görüşünü ifade etti.

Teşekkür ediyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Çelebi, çok kısa lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sadece bir cümle Başkanım.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – PKK problemi var desene Hocam madem.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – PKK problemi de var belki ama siz böyle yaptığınız zaman bunu konuşamıyoruz bile. Bunu konuşamıyoruz. Ben size mesela diyorum ki: Neden PKK var, söyler misiniz bana, PKK niçin var?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Amerika istediği için var, Avrupa istediği için var.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sedat Peker bile anlamış bunu siz anlamamışsınız ya! Hayret bir şeysiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hocam, karşılıklı böyle bir usulümüz yok. Lütfen. Karşılıklı konuşma usulümüz yok.

Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşma usulümüz yok.

Sayın Çelebi'ye söz verdim.

Buyurun lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Katircioğlu bakın, şöyle arz edeyim siz cümleinizde dediniz ki: “Kürtlere kredi verilmiyor.”

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Evet, verilmiyor.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bakın, Ağrı Ticaret Odası Başkanıyla konuştum, bakın, şimdi konuştum; geçen sene KGF kredisindeki -ki her hafta ben bankaları arardım- bana söylediği cümle yaklaşık olarak 50 trilyonun üzerinde. Dolayısıyla, şudur: Bu, bir devlete atılan iftiradır. Bunlar doğru değildir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, arkadaş, ben...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Erol Hocam, görüşleriniz bir tuhaf gerçekten gözden geçirin bir daha yani. Çok yanlış yoldasınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, Necdet Bey’e söz verdim.

Sayın İpekyüz buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Bunu karşılıklı tartışmalarla, keşke çözebilsek ama mümkün değil, uzun uzadıya aslında bu konuyu konuşmamız lazım.

Sayın Başkan, siz uzun süre bakanlık yaptınız, bu inişli çıkışlı süreçte birçok şeye tanıklık yaptınız ve işte dönem dönem Diyarbakır Milletvekili, Bingöl Milletvekili olarak çalıştınız, epey bir emeğiniz de var.

Türkiye’de Kürt meselesi var mı, yok mu? Yani, bunu artık konuşmamak, ötelemek, ertelemek hiçbirimize çare olmuyor, bunun çözümü konusunda neler yapacağımızı konuşmamız lazım. Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisindeki arkadaşlar karşı çıkıyor, belki de Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk defa bu sorunu konuşmamız gerektiğini, saklamamamız gerektiğini konuştuk yani kendi kendilerine de haksızlık yapıyorlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, şimdi korucuların özlük haklarında bu meseleyi çok etraflıca tartışma imkânımız yok. Bir noktada nokta koymamız lazım.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, sen de fikrini söylesene.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, siz kalkınmacısınız. Bir sorunun kökenine inmeden, detayını öğrenmeden geçici, palyatif çözümler bunun sonunu getirmez. Neydi? Geçici köy korucusu. Neydi dayanağı? 1924. 1985’te başladı, ta 2000 yılına kadar yönetmeliği yoktu -Sayın Bakan Yardımcısı burada- yönetmeliği yoktu. Ben Tabip Odasında yöneticiydim, korucular gelip dediler ki: “Biz yaralandığımızda askerî hastaneye gidiyoruz, başka bir hastalığımız olduğunda, çocuğumuz hastalandığında bir sosyal güvencemiz yok.” Yeşil kart bile alamıyorlardı. Çünkü bir hor... Ve onlara şu verilmişti: Silahı al, ne yapıyorsun yap? Ne yaptılar? Bir kısmı gerçekten yaşamını yitirdi, bir kısmı gidip arazi işgal etti, bir kısmı gidip kaçakçılık yaptı, silah, uyuşturucu, bir kısmı kadın kaçırdı ve ne oldu? Kutuplaşma oldu. Hepimiz bunu biliyoruz. Şimdi, biz bunu konuşmadığımız sürece olmuyor. Kürtçe televizyon olsa memleket bölünür, TRT Şeş’di şimdi ismi TRT Kurdî, bölündü mü? Hayır. Niye bazı şeylerin konuşulmasından çekiniyorsunuz? İlk görüşmeleri Oslo’da kim yaptı, ilk çözüm meselesini kim konuştu? Erol Hocamız söyledi, 2005’te “Kürt meselesi benim sorunumdur, bunu çözmek boynumun borcudur; Dersim’den özür diliyorum, yüzleşmeliyiz.” diyen kimdi? Bunları niye saklıyoruz?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Tamam, peki, bunu bozan kimdi Hocam?

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Şimdi, bir şeyi başaramamışsak niçin başaramadığımızı düşünelim, olumsuzdan olumluyu çıkaralım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, korucuların özlük hakları bağlamında biz de bu meseleyi...

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Şimdi, arkadaşlar, “köy koruculuğu” ismi üstünde “köy koruculuğu” sonra ismi değiştirilmiş “güvenlik koruculuğu” ismi “güvenlik” denmiş.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, buraya bir nokta koymamız lazım, lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Köyde olması gereken sınır ötesine gidiyor, dernek temsilcisi 45 lira ücret alıyor diyor, köy ve il içinde çalışıyor, 34 lira 90 kuruş alıyor. Bunlar eğer şeyse güvenlik yaratın. Niye “köy korucusu” diye tutup köyün şeyinde tutmuyorsunuz? Bir yığın köy yangınları çıkıyor, orman yangınları, orada yoklar. Git gel, git gel... Kutuplaşmaya neden olsun değil, gerçekten meselenin çözümünü bulalım, bu çözümde neye ihtiyaç varsa bulalım. Kırk yıl boyunca denenmiş, yapılmış bir şey artık kalıcı hâle dönmüşse çözüm olamamıştır.

En son ne diyor Sayın Bakan Yardımcısı? “240 terörist var.” deniyor değil mi? Ya, siz “Ağrı’da bunu yapıyoruz.” diyorsunuz, o zaman biz başka formüller düşünelim. Yani, bugün genç işsizlik rakamı açıklandı, genç işsizliği fazla. Ekrem Bey, en fazla işsizlik Batman’da, Van’da, Urfa’da, Diyarbakır’da, Siirt’te, Mardin’de. Şimdi diyeceksiniz ki “Olaylar var.” Bir taraftan Bakan diyor ki “Olay bitti. Turizmdir...” Yani hangisi? İşinize gelince “Olay var, terör var.”

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şöyle değil...

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – İşinize gelince de “Biz başardık, bitirdik.”

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bakın, Değerli Hocam, bir şey söyleyeyim...

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – İşinize gelince değil, gerçek sorunlara eğilmemiz lazım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bakın, bu devlet sizi okuttu, doktor yaptı. Doktorluktan sonra geldiniz Türkiye Büyük Millet Meclisine ama şunu da siz koyun, bir devlet temsilcisi olmak zorunda... Bunun sebebi de eğer terörse terörün başını ezer, her devlette durum aynı.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Gerçek soruna inmeyince...

Sayın Cevdet Bey, Sayın Bakan, siz bu işin içindesiniz, çözümünde de epey emeğiniz oldu yani bu sorunu konuşmamak değil. Köy koruculuğu meselesi... Korucular konusunda ekonomik şartlarını düzeltmek açısından falan bakmıyorum; sistemin kökenine inmek lazım, bu meseleyi konuşmak lazım, geliştirmek lazım. Paramiliter, silahlandırarak, insanları köylerinde birbirine kırdırarak düşmanlık geliştirerek olmaz. Bunlar yaşandı, yaşanıyor.

Teşekkürler.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – O zaman bunu PKK’ya söyleyin.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yapanlar belli.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Necdet Bey’in sorusuna kısa bir şey söyleyeyim.

Şimdi, benim Başkan olarak tarafsız olmamı bekliyorsunuz ama her türlü konuda da tercihimizi ortaya koymamı istiyorsunuz bir taraftan, bu tutarlı bir yaklaşım değil.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Düşüncenizi söyleyin yeter.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir gün orada oturup düşüncelerimi ifade edebilirim ama şunu söyleyeyim: Bu meseleyi ben böyle beş dakikada konuşabileceğimiz bir hadise olarak görmüyorum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Evet, evet, biz de bunu söylüyoruz zaten.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Evet, oradan laf atmasın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bunlar, çok daha farklı platformlarda konuşulabilecek şeyler. Burada korucularımızın özlük haklarıyla ilgili konuşuyoruz, bir olumlu adım atıyoruz ama beklentiler -daha fazla da beklenti- var, onu da değişik partilerden vekillerimiz ifade ettiler, o konularda da inşallah ileride daha farklı çalışmalar yapıldığını da görürüz.

Şimdi, üyelerin söz taleplerini karşılamış bulunuyorum.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Teknik bir soru soracağım Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Şimdi, madde açıklamalarında, gerekçelerinde güvenlik korucularının aylık ücretlerinin belirlenmesinde esas alınan 11500 gösterge rakamı... Parantez içerisinde bir ifade var orada, bir ibare var: “2016 yılından bu yana bu rakam 14640 olarak uygulansa bile...” Yani, böyle bir keyfiyet mi var, bu ne demek? “14600 uygulansa bile...” Şöyle: Ben maaş katsayısı temmuz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Sındır, bu maddeyi çok uzattık.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Hayır, teknik bir şey soracağım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Soruyu kısa, net soralım lütfen.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Kısa, net soruyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çünkü daha önce söz hakkınızı kullandınız.

Buyurun.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – O madde üzerine görüştü, şimdi soru soruyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sorulara geçmedik.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – 11500’ü temmuz ayı maaş katsayısıyla çarptığımda 2.067 lira 66 kuruş yapıyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – 14000... Bütçe kanunuyla artırıyoruz hep.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – 14640’la çarparsak 2.632 lira yapıyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ocakta düşük bu şey...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Bu temmuz ayı maaş katsayısı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Temmuzda katsayı arttı ya şimdi, bundan dolayı eşit hâle geliyor.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – E, şu anda... Yani Temmuz ayından sonraki maaş katsayısı ne?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ocaktan beri düşük kalıyor, asgari ücretin altında kalıyor, son katsayıyla artık yüzde 8...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Vallahi ben baktığımda en son 0,179797 diye bir maaş katsayısı var temmuz ayı için.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşlarımız bir bilgilendirsinler inşallah.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Peki, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, Komisyon üyesi olmayan arkadaşlarımızın da söz talepleri var.

Sayın Kaboğlu’ndan başlıyorum.

Buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Maddeyle ilgili olarak özellikle Sayın Sındır vurguladı, diğer üyeler de... Burada yollama yapılan 442 sayılı Yasa, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ama 6360 sayılı Kanun’a yollama yapılmamış yani Türkiye’yi ikiye ayıran, ikiye bölen büyükşehirler ve büyükşehir olmayan yerleşim yerleri. Bu açıdan bir mağduriyete neden olmasın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O konuda İçişleri Bakanımızdan izahat bekliyoruz, olur mu?

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Çünkü örneğin Diyarbakır’da hiç köy yok, hepsi mahalle ama Şırnak’ta köy var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buna teklif sahibi ve kurumlarımız cevap versinler lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Böyle bir yasa mağduriyete neden olmasın. 6360 sayılı Kanun, bunu lütfen not edin.

Şimdi, Sayın Yegin özellikle benim yaptığım konuşmaya yanıt verdi, “Doğru değildir.” dedi, üç yıl daha uzatılmasına dair OHAL’in yasa yoluyla. Öncelikle, ben kendisinden şunu beklerdim: Benim sunduğum 13 kalemlik çizelgede yer alan önlemlerle ilgili olarak bir etki analizini beklerdim yani üç yıl daha 7145 sayılı Yasa’yla öngörülen uzatmadan nasıl bir sonuç alındı? Ne kadar gösteri yürüyüşü önlendi mesela? Ne kadar...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – O maddede değiliz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O maddede değiliz Sayın Kaboğlu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Efendim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Henüz o maddede değiliz, şu an korucularla ilgili görüşüyoruz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Ama bakın, yanıt verirken özellikle bana atfen...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Biz o maddeye geldiğimizde tekrarlayın bu sorunuzu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Şöyle: Sayın Başkan, siz gittikten sonra Abdullah Güler de özellikle teröristlere yollama yapmak suretiyle çünkü bu, teröristlerle ilgili... Mesela, sorsam size: Salonda acaba hiç terörist var mı, var mı? En az bir terörist var. Şimdi söyleyeceğim, size kanıtlayayım çünkü bu çok önemli. Sayın Yegin’in hani benim... Neden yanlış oldu çünkü 7145 sayılı Yasa aynı adı taşıyor, torba yasa bu da...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kaboğlu, siz hukukçusunuz, bakın, şu anda konuştuğumuz maddeyle ilgili değil; oraya geldiğimiz zaman o sorunuzu sorun, cevabını alırsınız.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Şöyle ama: Beş dakika dediniz, bakın...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O maddede de yine beş dakikanız var.

CAVİT ARI (Antalya) – O maddede de konuşacaksınız.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sınırlamayın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama böyle bir usulümüz yok.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Fakat bu, konuyla ilgili Sayın Başkan. Öyle anlaşılıyor ki bu yasa bu üç yıllık uzatmada odaklanıyor.

Bakın, köy korucularına hiçbir şey demedim, düzelttim, sadece katkıda bulundum ama müsaade ederseniz, burada biz terörist tanımı üzerinde anlaşılmadığımız sürece üç yıl on üç yıl uzayacak ve Türkiye’de iki ayrı hukuk düzeninin varlığı devam edecek. O bakımdan, hani teröriste verilen anlam nedir, bunu vurgulamak gerekir. Olağanüstü hâl döneminde çıkarılan, gece yarılarında çıkarılan kanun hükmünde kararname ek listelerinde adları yer alan kişiler Türkiye Cumhuriyeti’nde resmen teröristtir, tamam mı? Bunların hiç eylemle, tabancayla, silahla ilişkileri bulunmamaktadır; bunlar öğretim üyesidir, bunlar kamu görevlisidir, bunlar insan hakları savunucularıdır. Bunu kabul etmediğimiz sürece, bu konuda soğukkanlı düşünemediğimiz sürece, bu tanımı yapmadığımız sürece biz burada çok kavgaya ederiz. Bu bakımdan bakın, son cümlem. Siz sabırsızlanıyorsunuz ama beş dakikalık hakkımı sonuna kadar kullanacağım çünkü.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tabii, tabii.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Bu çok önemlidir. Şimdi, ne oldu? Mesela, size söyleyeyim: 685 sayılı OHAL KHK’yle OHALİİK kuruldu, Olağanüstü Hâl İşlemleri İnceleme Komisyonu. 686 sayılı Kararname’yle 4.564 kamu görevlisi işinden edildi. Bunların içerisinde 330 öğretim üyesi, 4 de anayasacı vardı. Başbakan ne dedi biliyor musunuz Sayın Başkan, değerli üyeler, iki hafta sonra? “Biz onları bilemeyiz ki -22 Şubat 2017 günü- biz imzalıyoruz kararnameleri, basından öğreniyoruz kimlerin adının yer aldığını.” dedi.

Şimdi, Sayın Başkan, değerli üyeler; bu çok önemli. Eğer biz bunun üzerine soğukkanlı düşünmezsek seksen sene konuşuruz, yüz sene daha cumhuriyetle terörist sorununu çözemeyiz. Bir ay sonra Başbakan Yardımcısı dedi ki: “MİT’ten gelen belgeler ekleniyor oraya, biz bunları bilemeyiz ama 17 Nisan oylamasından sonra bunları düzelterek.” Şimdi bakın, aradan kaç yıl geçti? Dört yıl geçti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, süreniz doldu. Son cümlenizi alayım lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Şimdi, bakın, Olağanüstü Hâl İşlemleri İnceleme Komisyonu...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerçekten son cümlenizi istiyorum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Son cümlemi söylüyorum. Bakın, onun önünde...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Başka maddelerde de konuşma imkânınız var.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Onun önünde 10 binin üzerinde dosya var ve o dosyaların önemli bir kısmı üzerinde mahkeme kararları var ama o Komisyon dayanağını ne Anayasa’dan alıyor ne uluslararası bir belgeden alıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyoruz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) - Fakat terörist dosyaları onun önünde ve o dosyaların büyük kısmı da hiçbir biçimde terörle ilgisi olmayan kişiler. Bunu soğukkanlı düşünmemiz lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Kaboğlu.

Şimdi hemen Abdurrahman Tutdere’ye söz veriyorum.

Buyurun.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Tabii, köy koruculuğu meselesi çok kapsamlı, ayrıntılı bir mesele. Türkiye’de yaklaşık 55 bine yakın köy korucusu var. Aslında köy korucularıyla ilgili en önemli şey statü belirsizliği yani şu anda köy korucusu işçi mi, memur mu, hangi statüde ve bunlar hangi statüde kabul edilecek, bu konuda bir belirsizlik var. Bu konuda aslında ayrı bir yasa çalışması yapılması lazım, Köy Kanunu’yla bu tür düzenlemeleri yaparak bu sorun çözülmez. Ücret, mesai saatleri ve diğer hususlarda da birtakım çalışmaların kapsamlı bir şekilde yapılması gerekiyor.

Zaten arkadaşlarımız buna ilişkin gerekli açıklamayı yaptılar ama Sayın Bakan biraz önce bir açıklama yaptı, ben gerçekten talihsiz bir açıklama olarak değerlendiriyorum. Adıyaman’da onuru için, ekmeği için sahaya çıkan insanları elebaşı olarak değerlendirdi. Bakınız, tutuklananlardan bir tanesi Mustafa Sonkaya, MHP Belediye Meclis Üyesidir kendisi ve bütün için, gerçekten kendi ekmeği için sahaya çıkmıştır. Abdurrahman Özbayrak, 66 yaşında, kırk yıldır bütün üretimi yapıyor ve bu insanlar

gerçekten tütündeki hassasiyet nedeniyle çıkmışlardır. Adıyaman deyince siyasi düşüncesi ne olursa olsun bütün insanlar gerçekten bu konuda hassastırlar, duyarlıdırlar, bütün Adıyaman'ın ortak paydası tütündür. Dolayısıyla tütün emekçilerini burada elebaşı olarak nitelendirmeniz çok şık olmamıştır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli Tutdere, o konuya da başka bir maddede geleceğiz.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Bunu doğru kabul etmediğimizi ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Böylece söz...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, söz talebim var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, sizi ve tüm Komisyon üyelerimizi, katkı sağlayanları, izleyenleri, değerli bürokratlarımızı, herkesi; saygıyla selamlıyorum.

Geneli üzerinde grubumuz adına değerlendirmeler yapıldı, tümünü değerlendirmeyeceğim, her bir maddede -çeşitli desteklediğimiz maddeler var, eksik bulduğumuz maddeler var, çok karşı çıktığımız maddeler var- bunu Komisyon üyelerimiz ve ilgili konunun uzmanı milletvekili arkadaşlarımız maddeler geldikçe söyleyecekler. Benim söz talebim, geçen hafta yaşadığımız bir acı, bundan yedi yıl önce yaşadığımız bir acı ve bu Komisyona ilişkin, burada görüşülmekte olan metne ilişkin birazdan önergesini de vereceğimiz 3 önerge üzerine. Ve Manisa'daki tüm madencilerin bu Komisyondan büyük bir beklentisini dile getirmek üzere söz almış bulunuyorum. Bir başka maddede de söz almayacağım.

Şöyle ifade edeyim Sayın Başkan: Şimdi, birincisi, Anayasa'nın 168'inci maddesi ortada duruyor. 168'inci madde diyor ki: Madenler devletindir. Ancak, işte, çeşitli yöntemlerle biz bu madenlerin işletmelerini devredebiliyoruz; bunun adına bazen “redevans” deniyor, bazen “hizmet alım sözleşmesi” deniyor. Tabii, iş kömür madeni olunca, hani belli bir süreliğine ver-işlet falan ama adam geliyor cevheri, madeni alıyor çıkıyor, artık, maden kalmıyor. Yani biz bunun işletmesini iş kömür olunca devredebilir miyiz, orası da çok tartışmalı, mahkemeler de bunu çok uzun tartışmış zamanında ve pek çok mahkeme kararı var. Bu kararlar diyor ki: “Eğer bir madenci alacağını şirketten alamadıysa bu konuda devlet -hani doğru terim değil belki ama- müteselsilen sorumludur çünkü esas sahibi odur işin, o vermediyse onun vermesi lazım.” Ve böyle kararlar dayanarak birçok yerde de haklar alındı, ancak Uyar Madencilik diye bir şirket bir hileli iflas yaptı, bir oyalama yaptı, onu yaptı, bunu yaptı derken iş uzadı uzadı uzadı ve bir de böyle bir kamuoyu yoktu o zamanlar bu kadar, Soma maden faciasından da, işte, herhâlde bir on ay önce falan da maden kapandı, sahibi de kaçtı, bir sorun ortaya düştü. Soma maden faciasından sonra bu Komisyon salonunda yapılacak birtakım iyileştirmelere temel olan 15 maddelik bir mutabakat imzalandı. Nasıl imzalandı bu? Madenciler kaymakamlığın önünde eylem yapıyorlardı, o sırada yanılmıyorsam Sayın Öznur Çalık'ın başkanlığında -o zaman partide bağdaşır bir görevi vardı- ağırlığının kadın milletvekillerinin olduğu bir heyet oraya ziyarete geldiğinde görüştü ve dedi ki “İçinizden 10 kişiyi alayım, Başbakanımıza götürüyem.” O gidenlerin talepleri bir zabıt altına alındı. Recep Tayyip Erdoğan'ın, Sayın Tayyip Erdoğan'ın “Bunu çözün.” dediği rivayet olunur. Hakikaten de o taleplerin önemli bir kısmı Plan ve Bütçe Komisyonunda zamanında kanunlaştı; mesela yer altı madenlerinde bir değil iki asgari ücret uygulaması gibi, hafta tatilinin bir günden iki güne çıkarılması gibi birçok şey uygulandı. Detaylara girmeyeceğim ama maalesef iş güvenliğiyle ilgili soyut yazılanların hiçbirisi uygulanamadı veya çok azı uygulandı ama 15'inci maddede Uyar Madencilik'in tazminat sorunu çözülecek, tazminatlar ödenecek yazıyordu. O söz bugüne kadar uygulanamadı, en son

geçen sene Soma AŞ'nin tazminat sorunlarını siz genel kurul aşamasında -biz Sayın Erkan Akçay'la çok uzun süredir onun üstünde duruyorduk zaten AK PARTİ'Lİ Manisa milletvekillerimizin de katkılarıyla, imzalarıyla- beş yıldır gerekli desteği göremiyorduk ama o gün öyle bir mutabakatla çözünce kala kala bir tek Uyar Madenciliğin 880 mağduru kaldı, onlar da yollara düştüler. O süreçleri hatırlıyorsunuz, çok da kritik bir süreç oldu, uzatmadan hatırlatayım: Soma'dan çıkışlarına kaymakam izin vermedi, "Toplantı gösteri yürüyüş hakkı şehirler arası yollarda olmaz." dedi -1983'teki Kanun- mahkemeye gittiler, mahkeme Anayasa Mahkemesine götürdü, Anayasa Mahkemesi 1983'te çıkmış "şehirler arası yollarda yürüyüş yapılamaz" maddesini iptal etti ve "yapılabilir" dedi, oradan çıktılar, Gölarmara'ya kadar yürüdüler, oradan Salihli'ye, bu sefer karşılarına alay komutanı çıktı -hatırlıyorsunuz o videoyu- "Ey alay komutanı, bir patrone hesap soramıyorsunuz da bizden mi soruyorsunuz?" diye gecenin bir yarısında konuşulan o video bütün Türkiye'nin gündemine gelince Süleyman Soylu arabasına bindi, Manisa Valisinin odasında bu madencilerle konuştu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - "15 Ocağa kadar bu işi çözmek benim namus borcum." dedi bu kadar net, bütün gazetelerde var, herkes biliyor, herkes okuyor bunu ve bu çocukları geri döndürdü, döndüler. Ha, 15 Ocağa kadar -tabii siyaset biraz da böyle bugün git, yarın gel işini de pek beceriyor siyaset kurumu- beklediler, beklediler ve Sayın Başkanım, toplamda 17 kez Ankara'ya geldiler. 17 kez gelişlerinin hepsinde bir dahaki sefere, bir dahaki sefere diye sallandılar. Geçen hafta -tam bu gece yani pazartesi gecesi- yola çıktılar, salı günü geldiler, Ankara'nın giriş kapısı var ya Eskişehir Yolunda, Melih Gökçek'in yaptığı büyük kapının önünde durduruldular.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu arada tekrar açayım, sesiniz iyi çıktığı için mikrofonun kapandığını fark etmemişim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sağ olun Başkanım.

Stenograf arkadaşlara eziyet olur onun dışında bir şey yok.

İkincisi, arkadaşlarımız 32 kilometre kala durduruldu, ben de gittim bir benzinliğe koydular, giremezsin. Anayasa'ya göre girer, Anayasa Mahkemesinin kararına göre girer, her türlü girer ama giremezsin. Şimdi, bu maddeden hareketle, çok siyaset yapmak -elbette siyaset yapıyoruz da- polemik yapmak istemem ama hani eski Türkiye, eski Türkiye denen yerde Zonguldak'tan on binlerce madenci hak aramak için çıkıp Ankara'ya gelebiliyordu, bu İleri Demokrasi yeni Türkiye'de 40 madenci başkente giremiyor. Bunu AK PARTİ'Lİ arkadaşlarım gece yatağa yattıklarında bir düşünsün. Hani demokrasiyi ileri götürdük ya! 15 bin madenci Zonguldak'tan gelirdi 40 madenciyi sokmayız. Neden? Nedeni yok, sokmayız. Şimdi, o madencilere dendi ki... Biz de aracılık ettik, 5 kişilik bir heyet oluşturdular, geldiler, Sayın Elitaş'la görüştüler, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısıyla görüştüler; görüştüler, görüştüler, görüştüler perşembe günü çok üzgündüler, en son Naci Hocadan rica ettim, o şey yaptı, "Hiç olmazsa dinledi." dediler, üyeler lokantasında bir yemek yediler, ondan sonra da bugün gelmek üzere gittiler. Çünkü dünya kadar verilmiş sözleri var, son derece haklılar, olmuyor, olmuyor, olmuyor. O arkadaşlardan 2'si, dönüş yolunda dört gün boyunca benzin istasyonunda, otobüs içinde uyuyan arkadaşlar kaza yaptılar ve 2'si hayatını kaybetti. Biz cuma ve cumartesi günü cenazelerdeydik, acayip bir üzüntü, acayip bir...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Komisyonumuz adına Allah rahmet eylesin diyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Çok sağ olun, çok teşekkür ediyoruz.

Mesela şu anda artık içeriye sokulmayan 40 kişi yok, 38 kişi Ankara'ya girebilecek; biri Soma'da, biri de Kınık'ta topraklarına kavuştular ama fevkalade de fena bir durum.

Sayın Başkanım, onların bütün hayali “Meclis kapanmadan bir torba olacakmış aha bu torba bizi oraya koyun, mağduriyetimizi çözün.” diyorlardı. Ben o talebi bir kez daha burada dile getirmek üzere geldim. Bu arkadaşlara, Sayın Elitaş’ın “Biz bunu kanunla çözersek kötü örnek olur -daha doğrusu- emsal teşkil eder.” diye bir söylemi oldu. Ben söylemeyeyim ama Tahir Çetin, o sendikanın Başkanı ki bu bağımsız MADEN-İŞ diye bir sendika bir tek Soma’da var. Çünkü TÜRK-İŞ’e bağlı MADEN-İŞ Sendikası bir sarı sendika ve sizin burada, bizim aşağıda yaptığımız yasalara rağmen Soma AŞ’nin gökdeleni satılıp da tazminatlar ödensin diye kanun çıkardık ya, TMSF’de bulunuyorsa önce işçi hakları ödenir. İşçiler adına 3 kere anlaşma yaptı, Bilgi Edinme Kanunu’yla TMSF’den aldı, “Neden satmadın binayı?” diyor. “İşçiler adına sendikaları yazı yazdı, ondan satmadık. Biz aramızda anlaşacağız.” diyor. Kanunu açığa düşüren bir sarı sendika. Hepsı şahitli, ispatlı, hepimiz biliyoruz. Kendileri kurdular. Ölen Genel Başkan Tahir Çetin’in, diğer sendikaların genel başkanlarının makam araçları var, kimi Mercedes...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlayabilirsek çok sevinirim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiyor Başkanım, pek bir şey kalmadı.

Bunun ayağında ayakkabı yok yürümeye, öyle bir gariban sendika. Bir gittik evlerine, bir görseniz, keşke yani mutlaka görülmesi gerekir.

Şimdi, bu arkadaşlar “Emsal teşkil eder.” deyince rahmetli Tahir Çetin şöyle dedi: “Ya, ediyor olsaydı Soma AŞ’ye yaptığımız kanun bize emsal teşkil ederdi.” dedi, tık dedik kaldık, hiçbirimiz düşünemedik. Adam yaşıyor o zaman. İki, “Etsin varsın, 2 benim gibi gariban hakkını alır, ne olacak?” dedi. Vallahi buna da söylenecek bir söz yok. Yani emsal teşkil edince tazminatını alamamış başka madenci varsa devlet ona ödemek zorunda kalır. Ha, şeye emsal teşkil eder mi? Örneğin, diyelim ki buzdolabı üreten bir firma iflas etti. Onu da mı burada... Yazmıyor ki Anayasa 168’de “Buzdolabı firmaları devletindir, devlet kendi işletir. Kendi işletmediği yerleri başkasına verebilir.” Böyle bir bağlantı yok ki. O yüzden sizden ricamız, 3 tane önergemiz var, önergeler teknik olarak hazırlandı, kimseyi dışarıda bırakmıyor. Mesela ilk kez duyacağınız bir maden adı var, bir tane mağduru var onun, onu söyleyerek sözlerimi tamamlayayım. Orada vefat eden arkadaşlarımızın biri 42 yaşında Tahir Çetin’di, birisi 25 yaşında Ali Faik. Ali Faik kim? Ali Faik’in babası Soma Madeninde yirmi yıl önce ölmüş. Ali Faik 5 yaşındaymış, şimdi 25 yaşındaydı ve 20 yaşından beri hak arama mücadelesinde. Biz Soma Kanunu’nu çıkarırken 301 kişiyle sınırlı tutunca Ali Faik babasının hakkını alamamıştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Eğer oraya o Ali Faik’in o dönemde işletilirken adı Soma AŞ de değildi, onu yazarsak bir tek isim var, Enerji Bakanlığı da biliyor, Enerji Bakanlığının...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alayım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bitiyor, bir tek senede bir kere geliyoruz. Yani vallahi Lütfi Elvan nasıl misafirperverdi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Epeyce bir tolerans gösterdik Başkanım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, Sayın Başkan, Lütfi Elvan nasıl misafirperverdi, nasıl bir yoldan yürüdü, siz “Onun gittiği yerden biz dönüyoruz.” diyebilirsiniz ama şunu söyleyeyim, bitiyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir daha da gelmez.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, her zaman bekleriz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Burada şunu söyleyeyim: Eğer siz yaparsanız bunu büyük bir haksızlığı, büyük bir mağduriyeti ortadan kaldıracaksınız, bir kişi bile geride kalmayacak. Enerji Bakanlığının dediği şu: “Biz yazdık, verdik, gerisi Meclisin işi.” Ondan, bu Meclis koridorlarında rahmetli Tahir Çetin son videosunu çekmiş, 2’nci katta şeyin önünde diyor ki: “Ya, Enerji Bakanlığı ‘Tamam.’ diyor, MYK’de görüşülmüş, Cumhurbaşkanı ‘Tamam.’ demiş, Özlem Zengin müspet katkı vermiş, ‘Ödeyeceğiz.’ dedi, her şeyi dedi, şimdi tuttular bir emsal teşkil eder.” Bunun emsal teşkil etmeyecek önlemini de siz alın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sadece bir soru sorabilir miyim?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Emsalin ötesinde özel sektörün ödemesi gereken bir miktarı kamunun üstlenip o haksız yere çalışanlarına ödeme yapmayan şirketi kurtarması bir problem değil mi ahlaken?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bakın, öyle bir problem var. O Soma’da bir sene önce yapıldı, 75 milyon TL için beş yıl boyunca mücadele verdik biz, 75 milyon TL ödeme yapılacaktı. Kanunu 75 milyon TL’lik çıkardık, TKİ kendi kanunu geniş yorumlayıp şu andaki şirketin mevcut işçilerine şu ana kadarki, kanun çıkana kadarkileri bile ödemiş.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şirketi zorlayamıyor muyuz ödeme yapmaya?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz yazdık oraya zaten, şirket sizden alıcı, mutlaka ondan rücu etmeniz lazım. Ben rücu maddesinin mutlaka yazılmasını... Şimdi, Uyar Madencilik diye bir şirket ortada yok ama şöyle bir gerçek var: Profesyonelce bütün malları kaçırmış, bunu en iyi bilenlerden birisi Mehmet Muş, çok inceledi o konuyu. Bu paranın ödenmesi gerektiği konusunda tam bir ortak irade var ama bu örnek teşkil etme işinde sizin kurduğunuz cümle şu Sayın Başkanım veya örnek teşkil etme değil: Özel sektörün borcu. Sen devletsin, esas sahipsin; senin bu yeri birisine verirken dolandırıp kaçmayacak birine vermen ya da kaçmasına karşı önlem veya teminat alman lazımdı. Sen bunu yapmazsan... Anayasa önünde “Madenler devletindir.” diyor. Sen madencinin hakkını ödemezsen madenci de gelir haklı olarak senden ister. Devletin bunu ödemesi, bir iflas etmiş dokuma fabrikasındaki tüccarın yerine bir şey ödemesinden farklı. Çünkü dokuma fabrikalarını Anayasa böyle bir güvence, teminat veya zorlama altına almamış.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Özel, tutanaklara geçti bütün teklifleriniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeler de sırası geldiğinde Komisyonumuz tarafından değerlendirilecektir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Benim son cümlem şu: Yani gerçekten burada çok geniş bir siyaset ve polemik alanı var bizim için. Bakın, Kütahyalılar mahallesinde cenazeye gittik. Ali Faik’in ailesi... Biz Kütahya’da ne kadar oy alıyorsak o mahallede o kadar oy alıyoruz, siz de Kütahya’da aldığınız kadar oy alıyorsunuz. Orada 150 tane arkadaşı var. Hüngür hüngür ağladılar ve tek dedikleri şu: “Ya, oy zamanı veriyoruz, sonra gidip bizi unutuyorlar.” Onları unutmadığınızı gösterin. Onları unutmadığınızı... Vallahi, bu işin siyasi kazancı da size döner, bana dönmez orada. Ama gerçekten kul hakkıdır, gerçekten vebaldir. Aşağıda Grup Başkan Vekillerinin “3 tane önerge çekersen hadi 5 imzayla yapalım.” demeyin, madem bu kadar emek veriyorsunuz, Plan ve Bütçe Komisyonunda planlanarak ve doğru bütçelendirilerek bu işi siz yapın. Madem Meclis gündemine hâkimdir, madem kimseden talimat almıyoruz, madem vicdanımıza göre karar veriyoruz; tam zamanıdır, gerçekten bu acılı ailelerin de yüreğine ve arkadaşlarının yüreğine bir nebze su serpmiş olursunuz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir cümle edebilir miyim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, siz bir şey mi söyleyeceksiniz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir cümle söyleyeceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Efendim, devletimiz milyarlarca dolarlık KÖİ yani kamu-özel ortaklığı kredilerine kefil oldu, ödüyor. İstanbul Havaalanı 2 milyar euro kiradan vazgeçti ya, şu kadar insan ya, yapsın bu kadarlık bir işi yani.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Şimdi, sorulara cevap vermek üzere teklif sahibine söz veriyorum.

Buyurun lütfen.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, hususa ilişkin hani bu konuda sadece bu düzenlemenin yeterli olmayacağı, başka eksiklerin olduğu, daha güzel genişleme imkânı veren düzenlemelere de ihtiyaç olduğuna dönük görüş ve öneriler oldu, onların hepsine elbette biz de katılırız ama madde sadece burada asgari ücretin altında kalan kısmın artık düzenli olarak tamamlanması, yeni bir...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kaç lira? Ne kadar bu para?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz devam edin lütfen.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bu para şöyle: Mesela, bu yıl için ocak ayında 2.427 liraydı, artı, 190 lira bölge tazminatıyla beraber, 2.617 liraydı. Temmuz ayı maaşı 2.632, artı, tazminatla beraber 2.822'ye geldi. Ancak, bundan sonra her yıl asgari ücret artış oranları farklı olabiliyor, değişik olabiliyor, bu oranların artışıyla beraber ek gösterge çarpımıyla eksik kalan bir kısım olursa onların tamamlanması...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tekrar tekrar düzenleme ihtiyacı olmayacak herhâlde.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Evet, bir ihtiyaç olmadan düzenli olarak...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Peki, hukuksuzluk için ne diyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu “Büyükşehirlerde köy yok.” meselesini de bir açıklayabilir misiniz?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ona da cevap vereceğim, hem Sayın Sındır hem de Sayın Kaboğlu da aynı hususa değindi “Kanunla tüzel kişiliği kaldırılan köylerde durum nasıl olacak?” diye. 6360 sayılı Kanun’un -12/11/2012’de yayınlanan- 3’üncü maddesinin (5)’inci fıkrasında: “Bu Kanun ile tüzel kişiliği kaldırılan köylerde görev yapan geçici ve gönüllü köy korucuları hâlen görev yaptıkları yerlerde görev yapmaya devam ederler. Bunlar ilgili tarih ve sayılı Köy Kanunu ve diğer mevzuatta kendileri için öngörülen haklardan aynı şekilde yararlanmaya devam ederler.” tarzında bir hüküm vardır, bu da oradaki belirsizliği gidermektedir.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Peki, kanun çıktığından bugüne aynı korucular mı devam ediyor, değişmedi mi hiç korucular?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Hayır, korucularda değişiklikler oldu, elbette ayrılanlar oldu, gençleştirme...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ayrılanlar olduysa yerine gelen nasıl oldu?

ORHAN YEGİN (Ankara) – “Yerine gelen nasıl oldu?” derken?

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – O kanun çıktığındaki mevcut korucular için söylüyorsunuz. O kanun çıktığında, o anda kanun resmileştiğindeki korucular için geçerli o, yoksa daimi devam etsin diye yapılan bir hüküm değil o.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yani bu, büyükşehir yapılan dolayısıyla köy statüsünü kaybeden yerlerle ilgili olarak onun sonrası için de bir hüküm var, oradaki düzenlemeyi kapsayan bir şey.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bakan Yardımcımıza da bir söz verelim mi bu konuda? Bakan Yardımcımız da izah edebilirse.

Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Efendim, ilave söz almama gerek yoktu, bundan sonra görevlendirilecek köy korucuları için de aynı kanunda düzenleme yapılmıştı.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Nerede yazıyor o?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Hemen o kanunun alt fıkrasında efendim. Yasal düzenlemesi var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Vekilimize onu iletirsek.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Hemen vereceğim, tabii.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Maddeyi söylerseniz ben bakayım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Yegin, bitti mi?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yani bu kadar. Başka ne vardı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bu kadar, evet.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önerge yoktur bu madde üzerinde.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 14- 31/12/2011 ile 23/11/2015 tarihleri arasında dış protez laboratuvarlarında dış protez teknisyenleri ve dış protez teknikerlerine ait iş ve işlemlerde yardımcı olmak üzere, Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında düzenlenmiş olan protokol kapsamında eğitim almış olanlar dış protez laboratuvar sahibi ve mesul müdürü olmamak üzere, yardımcı personel olarak çalışabilir. Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığınca belirlenir.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Madde üzerinde gördüğüm kadarıyla söz talebi yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İzahat...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İzahat... Affedersiniz, doğru, haklısınız.

Teklif sahibine söz verelim, izahat isteyelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakan Yardımcımızdan da alırsak...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, maddenin izahatı şudur: Sağlık Bakanlığı bir yönetmelik yayınlıyor 2011 yılında, yayınladığı yönetmelikte şunu ifade ediyor, diyor ki: “31/12/2011 ve 23/11/2015 tarihleri arasında Millî Eğitim Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığının yapmış olduğu ortak protokol çerçevesinde açılan eğitimlere katılanlar ve daha sonra bu eğitimleri bitirip tamamlayanlar, sertifika alanlar...”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O tarihlerin ne özelliği var?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ya, o tarihte öyle çıkarmışlar, özelliği o yani. Bizim düzenlememiz de şimdi oraya geliyor zaten, diyor ki: “Bunlara katılanlar dış protez teknisyenleri ve dış protez teknikerlerine ait iş ve işlemlerde yardımcı olmak üzere çalışabilirler.” Sonra, buna itiraz oluyor, konu mahkemeye taşınıyor; Danıştayda konuyu inceleyen, yönetmeliğin iptaliyle ilgili itirazı inceleyen Danıştay savcısı görüşünde “Yardımcı personelin yapacağı işler itibarıyla dış teknisyenin yerine geçemeyeceği, dolayısıyla dış teknisyenlerinin yetkilerinin bu kişilere verilmesinin söz konusu olmadığı anlaşıldığından bu hâliyle iptali istenen yönetmelik hükümlerinin kanuna aykırı olmadığı değerlendirilir.” demesine rağmen Danıştay karar alıyor ve diyor ki: “Dış protez teknisyenlerine hasredilen işleri yapmasına ve onlara ait yetkileri kullanmalarına izin verilmediği savunulmakta ise de sağlık alanında söz konusu yardımcı personele ihtiyaç duyulduğunda ve dava konusu yönetmeliğin hazırlık çalışmalarında bu personelin yapacağı işlerin niteliğine ve bu işleri yapmaya okuryazar ya da ilkökul mezunu olmanın yeteceğine dair bilimsel görüş alındığına dair dosyaya herhangi bilgi sunulmadığı hususu...” diyerek bu husustan dolayı bu yönetmeliği iptal ediyor. Dolayısıyla, bu arada eğitimler yapılıyor, insanlar gidiyor bu eğitimlere katılıyorlar, bu eğitimlerden başarılı oluyorlar, çıkıyorlar, sertifika alıyorlar. Dolayısıyla, bu insanların kazanılmış haklarında yürütme ile yargının bir meseleyi farklı değerlendirmesinden kaynaklı insanların mağduriyeti oluşuyor. Şimdi, biz burada geçirdiğimiz maddeyle bu dönemde, bu bahsedilen tarihlerde bu yönetmeliğe güvenerek, bu kurumların açtığı eğitimlere katılarak bu eğitimleri alanların daha sonra Danıştayın iptal kararıyla ortaya çıkan mağduriyetlerini kanunda yeniden onlara geri veriyoruz. Düzenlemenin özü, esası budur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Kaç kişiyi kapsıyor Başkanım?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Biraz detay verme imkânınız var mı, kaç kişiyi kapsıyor bu?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Şimdi, şöyle..

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağlık Bakan Yardımcımıza söz verelim isterseniz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Tamam, ona verelim.

Şunun altını çizelim: Bu düzenlemeyi yaparken bu kişilerin dış protez laboratuvar sahibi ve mesul müdürü olamayacağını da ayrıca belirterek bu alanda eğitim almış kişileri de -hani “mekteplileri” diyelim- korumuş oluyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Anladım.

Sağlık Bakan Yardımcımıza da söz veriyorum, konuyla ilgili biraz daha detay verebilirsek...

Buyurun.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR - Sayın Başkanım, öncelikle başta zatıalınızı ve tüm hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, maksat, bu dış protez atölyelerinde iş niteliğini artırmaya yönelik Bakanlığımız teknikerliğin dışında burada işin ehli kişiler yetişsin diye Millî Eğitim Bakanlığıyla beraber ortaklaşa bir protokol yapıyor. Bir unvan verme maksadıyla değil bu protokol. Az önce sayın vekilimiz oradan “Tarihler neyi ifade ediyor?” diye sordu, şöyle; 2011 yılında bir yönetmelik çıkarıyoruz, diyoruz ki: “Dış protez laboratuvarlarında teknikerlerin dışında yardımcı eleman olarak bunlar çalışabilir ama bu önemli bir alan, burada belli bir kursu tamamlamış olanlar çalışsın.” Sonuçta bu dış teknikerleri tarafından mahkemeye götürülüyor ve mahkeme de, Danıştay da 2015 yılında bunun iptaliyle ilgili bir karar veriyor; bizim, yönetmelikte bir eksikimiz oluşmuş oluyor yani “Siz, bir kanuna dayanmadan

konuyla ilgili bir kurs düzenlemişsiniz.” diyor. Sonraki dönemde de, bugüne kadar gelen şeyde de biz Bakanlık olarak bunu istinafa, temyize, vesaireye götürmüşüz, sonuçta hukuk yolları kapanmış. Şimdi geldiğimiz noktada 2011 ile 2015 arasında Millî Eğitim Bakanlığıyla açmış olduğumuz kurslarda belge almış olanlar, bu tarih arasında...

ERHAN USTA (Samsun) – Kaç kişi var?

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Toplamda 6.100 kişi. Bugüne kadar bize belgeyle ilgili başvuruda bulunup çalışma izni alan kaç kişi? 2.000 kişi civarında.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu 6.100’ün 2.000’i mi çalışıyor?

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – 2.000’i çalışmak için hani bizden yeter şey almış, “Çalışıyorum.” diye TİTCK’ye kayıt yaptırıp oralarda çalıştığını ifade etmiş. Ve neticesinde de şu anda piyasada 6.100 tane bu eğitimleri tamamlamış eleman var, bunların tekrar bu laboratuvarlarda çalışabilmesi; işin özü bu.

Evet, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz.

Söz talepleri varsa söz taleplerini karşılayacağım.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Mesul müdürlük, ondan sonra, fennî mesullük vesaire; böyle şeyler söz konusu değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani bu işi yapacak başka meslek okullarından mezun birileri var mı?

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Şu anda bu konudaki şeyleri teknikerler... Yani artık meslek yüksekokulları mezun vermeye başladı zaten, oradakiler çalışıyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Şu anda iş bulamayan ne kadar tekniker var?

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Yani iş bulamayan açısından bir şey söylemeyeyim de şöyle diyeyim...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, Abdüllatif Şener Bey’e söz verdim. Siz mi istemiştiniz?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, evet.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Şu anda ÖSYM bu alanlarda 2.000 civarında kadro ilan ediyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, şimdi söz taleplerini karşılıyorum.

Sayın Şener, buyurun lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, Sayın Başkan, 1’inci maddede ifade ettiğim gibi bu 2’nci madde de gerçekten çok kötü yazılmış bir madde. Yani bir yasa maddesi böyle olamaz; bu kadar karışık, bu kadar yanlış, bu kadar düzensiz bir maddeyi nasıl oluyor da yazabiliyorlar, ben onu anlayabilmiş değilim.

Şimdi, dikkat ederseniz “31/12/2011 ile 23/11/2015 tarihleri arasında dış protez laboratuvarlarında dış protez teknisyenleri ve dış protez teknikerlerine ait iş yerlerinde yardımcı olmak üzere...” Yani, bu tarihler neyi ifade ediyor? Bu iş yerlerinde yardımcı olmak üzere çalışmalarının tarihini ifade etmiyor herhâlde geriye yönelik olarak?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, not alalım soruları, topluca cevaplandırmanızı isteyeceğim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bu tarihler arasında neyi kastettiğinizi o tarihlerin arkasından ifade etmeniz lazım bunun anlaşılır olması için. Bu düzenleme biçimi baştan sona anlaşılabilir bir cümleden ibarettir. Ne virgül var, ne nokta var; arada bir koymuşlar, onları da yanlış yere koymuşlar ve bağlantı da tamamen kopmuş vaziyette.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – En sonunda bir redaksiyon yetkisi alacağız.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) - Ya, bunu nasıl bir yasa maddesi olarak buraya getiriyorsunuz, anlamıyorum ben. Şunu düzgün yazın kardeşim! Bir kanun maddesi şüpheye, tereddüde yer vermeyecek derecede net ve özlü olur; efradını cami, ağyarını mâni olur. Burada öyle bir şey var mı? Yok. Sonra yazıyor: “Sahibi ve mesul müdür olmamak üzere yardımcı personel olarak çalışabilirler.” Ya, yardımcı personel olarak çalışacaksa zaten mesul müdür olabilir mi? Tekrar etmeye ne gerek var? Ne olabileceklerse onu net yazarsın, olur biter veya olamayacaklarını yazarak ne olabilecekleri kendiliğinden ortaya çıkar. Baştan sona uzun bir cümle ve bu uzun cümleden okuyan, konuyla ilgilenmeyen birisi hiçbir şey anlamaz. Kim anlar buradan? Bu verilen tarihler arasında ne yapıldığını bilenler anlar, yoksa o metinden çıkmaz o. O bakımdan, yine tekrar ediyorum, bu kanun teklifleri buraya gerçekten çok rastgele geliyor, düzensiz geliyor; hukuk sistemini altüst etti. Bu iktidar, özellikle son yıllarda Türkiye’deki bütün hukuk metinlerini dejenere etmiştir, anlaşılabilir hâle getirmiştir. Tek bir maddede bile anlaşılabilir olduğuna göre, bu hangi kanuna ilave ediliyorsa, o kanunun diğer maddeleriyle uyumlu bir üslubunun da hiç olmadığı bellidir zaten, sırtacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Şener.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Dolayısıyla, ya ara verelim buna, bütün maddeleri redaksiyon açısından bir gözden geçirsinler arkadaşlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sonunda zaten bir redaksiyon yetkisi talep edeceğiz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Buraya acemice getirmesinler. Bu, Komisyona da hakarettir, Meclise de hakarettir ya. Böyle metin gelir mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz, sağ olun.

Sayın Emecan, buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, anlaşılıyor ki bir protokol yapılmış fakat daha sonra bu protokol kapsamında bir yönetmelik de var anladığım kadarıyla. Doğru mu anladım bununla ilgili?

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Evet, bir yönetmelik...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Dayandığı kanun kalmamış yani temelsiz bina gibi havada kalmış ve şimdi biz ona kanun uyduruyoruz bir şekilde ve bu belli tarihler arasında yaklaşık 6 bin kişi eğitim almış. Peki, şimdi, tamam, hadi diyelim, burada bu madde geçti; bu 6 bin kişi bu görevi yapacak. Türkiye’de dış protez laboratuvarı kaç tane ve böyle bir personel ihtiyacı var idi ise bu personel ihtiyacı bu protez laboratuvarlarında kaç tane? Bu 6 bin kişi bu ihtiyacı karşılıyor mu, ihtiyaç olmayacak mı daha fazlasına? Bunun devamı gelecek mi ya da bununla ilgili bir planlamanız, düzenlemeniz var mı? Yani bu çok kadük, böyle arada kalmış, yanlışlıkla protokol kapsamında eğitim almış belli bir gruba şu anda bir imkân sağlama kanunu şeklinde görünüyor, değil mi? Devamı var mı? O zaman 6 bin kişi yeterli mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Emecan, sorulara topluca cevap veriliyor. Notlarınızı alırsınız.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bu diş protezi laboratuvarlarından Türkiye’de kaç tane var, ihtiyaç ne? Bu analizler yapılarak mı bu eğitimler verildi? Sayıları da alalım ki ne yaptığımızı da bir anlayalım yani.

Teşekkürler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Durmuş Yılmaz, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Gerçi çok şey söylendi ama ben şunu öğrenmek istiyorum: Şimdi, Türkiye’de diş teknisyenlerini, teknikerlerini yetiştiren eğitim müesseseleri var, okullar var. Oradan mezun olan insanlar şu anda piyasada bir şekilde çalışıyorlar. Buna ilave olarak işsizliği belki azaltmak, mesleksiz insanları meslek sahibi yapmak için iyi niyetle de olsa bir kurs açılmış ve bu kursa da bu insanlar girmişler, onlara bir sertifika verilmiş fakat mevcut okullardan, formel okullardan mezun olanlar bunların bu mesleğe girişini uygun görmemişler ve dolayısıyla, Danıştay nezdinde itirazda bulunmuşlar. Danıştay da bunu haklı bulmuş. Benim öğrenmek istediğim husus şu: Bu 6 bin küsur kişiye verilecek bu lisansla, çalışma imkânı sağlamakla diş sağlığı konusundaki standartlar yükseliyor mu, yoksa aşağıya mı çekiliyor? Standartlar iyileşiyor mu, kötüleşiyor mu? Eğer kötüleşiyorsa o zaman ileride bir sürü sağlık sorunlarıyla karşılaşacağız ve dolayısıyla, bir taraftan bu iyi niyetle girip emek harcamış insanlara iyilik yapalım derken toplumun geneline bir kötülük yapacağız gibi bir sonuç çıkıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Süleyman Girgin, buyurun lütfen.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Evet, benim iki sorum olacak.

Birincisi, bu Türk Diş Hekimleri Birliğinden görüş alınmış mıdır? Bir de Diş Teknikerleri Derneği bu konuda ne düşünmektedir? Bunların yanıtını istiyorum.

Rica ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Diş Hekimleri Birliği temsilcisi burada var mı Sayın Başkanım?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben de onu soruyordum doğrusu, galiba burada yok, anladığım kadarıyla.

Bakanlığımız...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Davet ettiniz mi Sayın Başkan?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tabipler Birliğini davet ettik ama kimse yok herhâlde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye davet etmediniz Sayın Başkan?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir soralım bakalım ama Bakanlığımız burada, gerekli detayları verebilir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çünkü böyle bir ihtiyaç var mı, yok mu, durum nedir?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, Sayın Sındır...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Aslında Süleyman Vekilimin soracağı aynı soruyu bizzat sormak için söz aldım. Bir sorum daha var yalnız, o soruyu ben tümü üzerindeki görüşmemde de sormuştum.

Şimdi, bu diş protez teknisyenleri ve diş protez teknikerlerine ait iş ve işlemlerde yardımcı olmak üzere çalıştırılan yardımcı personel; Evet, tamam, bunlar mesul müdür olmayacaklar ve diş protez laboratuvarı sahibi olmayacaklar ama o işi yapacaklar. Yani diş protezi işinde diş teknikerlerinin veya teknisyenlerin işini yapacaklar. Bu, sonuç itibarıyla “Tekniker ve teknisyenlere benim ne ihtiyacım var canım yani yardımcı personel nasıl olsa o işi yapıyor.” durumuna neden olmaz mı?

Buradaki belli bir meslek grubunun dışlanması, bu diş protez laboratuvarlarında belirli bir meslek grubunun dışlanmasına neden olan bir sonuç oluşmaz mı diye sormak istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gerçekten çok kötü yazılmış bir madde, madde açıklamadan sonra bile anlaşılıyor. Örneğin bu verilen tarih 31/12/2011 ve 23/11/2015 tarihleri protokol tarihleri mi yoksa eğitim tarihleri mi?

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Orada düzenlenmiş eğitim tarihleri.

ERHAN USTA (Samsun) – Eğitim tarihleri. Yani, şimdi bunun öznesi eğitim almış olanlara kadar değil mi? Burası, herhâlde o uzun 3 satırlık veya 4 satırlık şey bunun öznesi gibi. Yani bunu gerçekten yeniden yazmak lazım. En azından şu tarihleri protokol kapsamında, şu şu tarihler arasında eğitim almış olanlar falan denirse belki bir miktar daha...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Şimdi, eğitim alanlar var da sadece biz bu aradakinı kastediyoruz gibi bir durum çıkıyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, bakın bu redaksiyon ötesinde bir şey yani maddenin yeniden yazılması lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekirse Genel Kurulda 1 önergeyle yapılabilir tabii.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani, redaksiyon yetkisiyle düzeltilebilecek bir şey değil, maddenin tamamen yeniden yazılması lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Eğer redaksiyonla düzeltilebilecek bir şeyse öyle düzeltilir, değilse başka yöntemlere başvurulabilir eğer anlaşılıyorsa tabii.

ERHAN USTA (Samsun) – Öyle bir şey değil. Eğer anlaşılıyorsa virgül düzeltilebilir. Yani kendi içerisinde zaten öznenin içerisinde bir sürü virgül var. Burayı ben o anlamda anlayamadım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tabii, tabii.

ERHAN USTA (Samsun) – Bir de Danıştay ve mahkemenin iptal gerekçeleri yani şimdi karşılaşmış oluyor mu? Yani o iptal gerekçelerinin temelinde olan şey... Çünkü değil mi mahkemelerin bir iptali varsa bu düzenlemelerle o iptal gerekçelerinin karşılanması beklenir. Bu karşılanıyor mu? Onu sormak istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim, sağ olun.

Sayın Özel buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok kısaca...

Şimdi, birincisi, tabii, Halil Bey birlikte yasama faaliyeti yaptığımız, değer verdiğimiz bir dostumuz. Bakan yardımcılarının da bu pratiğe sahip olmaları iyi bir şey ama tabii ki hani esas bir güçlü parlamenter sistemde olsa böyle bir şey yapıyor olmazdık, bu çok yanlış bir uygulama. Yani Plan ve Bütçe Komisyonuna diş teknikerleriyle ilgili şeyi getirip de burada 1 tane diş hekimi, 1 diş teknisyenleri odasının olmadığı bir noktada bunun konuşulması doğru değil.

Bir de kendi beyanında şöyle bir şey söyledi: Aslında, bu çok yaşanan bir şey. Bir kurs yapılmış, kursla meslek sahibi yapılmış. Üniversiteyi bitiren ile -mektepliyle- kursiyer denk kılınmış, buna karşı insanlar hak aramışlar. Bakanlık da bütün mahkeme yollarını tüketmiş, son çare yeniden kanun çıkarıyor. Ama Anayasa 138: “Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.” Şimdi, Sayın Bakan Yardımcısı yürütmeyi temsil ediyor. Siz kendiliğinizden yazdınız bu kanunu ama Sayın Bakan Yardımcısı diyor ki: “Biz bütün mahkemeleri kaybettik, başka çare kalmadı bu maddeyi yazdık.” Zaten idare hani kanun teklif edemeyecekti? Bir kez bu çıktı ortaya.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Hayır, teklif bizim değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama Halil Başkan biraz önceki beyanınız şu...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bunu hep tartışıyoruz Sayın Özel. İdare ihtiyacını ortaya koyabilir ama.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hayır ama bakın...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Talep edebilir yani.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu sefer ne oluyor bakın? Şöyle bir sistem sorunuyla karşı karşıyayız: Mahkeme bir karar veriyor, idare buna karşı -yürütme- mahkemeye gidiyor, istinafa gidiyor, kaybediyor, kaybediyor; sonra kuvvetler ayrılığı da olmadığı için, dönüyor, buradan yasa çıkarıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Usul açısından olduğu için bir şey söylemek istiyorum. Bunu hep tartışıyoruz, bu gayet doğal. Kuvvetler ayrılığı, tekrarlıyorum, kuvvetler kopukluğu demek değildir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O ayrı bir şey.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İdare ihtiyaç duyabilir bir düzenlemeye, bu ihtiyacını ortaya koyabilir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben, Sayın Bakan Yardımcısı neden...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Taslak gönderemez ama ihtiyacını ortaya koyabilir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, bakın mesele şu: Bu ihtiyacı, arkadaşlar, bakın, bakanlık...

SALİH CORA (Trabzon) – İdarenin yasa yapmasını mı istiyorsun?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İdarenin yasa yapmasını istemiyorum, tam tersine şunu söylüyorum: Sizin iddianız şuydu; idare yasa teklifi veremeyecekti.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hayır, teklifle...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama bak, bunu açıklarken Sayın Bakan Yardımcısı diyor ki: “Biz bütün mahkemeleri kaybettik, başka bir yol kalmadı, şimdi bunu sunuyoruz.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yine teklif veremiyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – E, burada da bakın şu ortaya çıkıyor, sizin dediğiniz ve burada ortaya çıkan durum şu: Yürütmeye mahkeme kararlarına uymama imkânı yaratıyorsunuz, yasama muvazaası üzerinden. Bunun aksini iddia edecek var mı burada?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Mağduriyet söz konusu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Mağduriyeti kaldırın.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Gideriliyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hangi mağduriyet gideriliyor? Mahkemeleri kazananların durumu ne olacak? Bak, işin özü şu: Bakın, bu bir laboratuvar ortamı gibi ortadadır. Yaptığınız iş, mesela parlamenter sistemde olsa bakanlık bunu tasarı olarak getirir, burada savunur, başka bir şey yapar falan filan ama yine de “Biz bütün mahkemeleri kaybettik, bunun için bunu yapıyoruz.” zaten diyemezsiniz 138’e göre ama siz burada kuvvetler ayrılığı prensibini ihlal edip muvazaalı şekilde yürütmeye mahkeme kararlarına uymama imkânı veriyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Burada bir Halil Bey’e söz verelim, bakalım ne diyecek.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, ben, bunu tarih önünde kayda geçirmek için söylüyorum. Yoksa, maddede arkadaşlarımız katkı verir, doğru yazılır geçer.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Usulle ilgili bir şey olduğu için bir söz verelim.

Buyurun.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Sayın Başkanım, bununla alakalı olarak bize bununla ilgili, kanunu düzeltmeyle ilgili veya bizim Meclise düzeltmeyle ilgili, vesaireyle ilgili bizim bir dahlimiz yok. Burada, bu konuda mağdur olanlar Meclisimize gelmiş, onlar bu konuyu talep etmiş. Bana sadece soru soruldu diye ben cevabı veriyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Halil Başkanım, bak, o ayrı. Dediniz ya “İstinaf ettik bilmem ne ettik...”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İdare açısından...

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Sayın Başkanım, gayet açık. Ben, bizim tarafta, yürütme tarafında...

ERHAN USTA (Samsun) – O zaman şöyle soralım: Bakanlığın görüşü ne diye soralım.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Bana şunu sorabilirsiniz, bana “Bakanlığın görüşü nedir?” diye sorabilirsiniz. E, takdir yüce Meclisindir derim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz, sağ olun.

Şimdi, Sayın Paylan, söz istediniz mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir soru soracağım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakan Yardımcım, şimdi, bu tarihleri belirtmişsiniz ama herhâlde bu sertifika programı öyle değil mi? Bir sertifika alıyor bu kursa...

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kursu girenler bir sertifika alıyor ama tam bu tarihlerin hemen öncesinde veya hemen sonrasında diyelim ki eğitimi devam etmiş, sertifikasını geç almış insanlar, yurttaşlarımız olabilir. Yani bu bütün mağduriyetleri gideriyor mu? Diyelim ki eğitime başlamıştır ama 23/11/2015’ten sonra sertifikasını almıştır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Öyle bir grup var mı?

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Bununla alakalı mahkeme karar verince bütün eğitim kurumları...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Durdurulmuş galiba, sadece o dönem.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 23/11/2015’te durduruldu mu?

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Ondan sonra herhangi bir belge yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama o sırada eğitimi devam edenler olabilir.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – O anda eğitimi devam eden de yok. Belli periyotlarda bunu Milli Eğitim Bakanlığı...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O sırada eğitimi devam eden yok mu?

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Devam eden yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, onu merak ettim. Başka bir mağduriyet varsa onu da giderelim diye söyledim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Kaboğlu...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, teşekkürler sayın üyeler.

Evet, bu madde, madde 2'nin, Danıştay kararına rağmen yapılan bir düzenleme olduğu ifade edildi. Ben, 2'nci maddeyi okuyunca anlayamadım, gerekçesini okudum acaba gerekçede bir açıklama olur mu diye, gerekçenin maddeden daha kısa olduğunu ve herhangi bir biçimde anlaşılır olmadığını saptadım.

Şimdi, burada birkaç soru var. Acaba bu kişiler eğitim olarak dört gün mü eğitime tabi tutuldu, dört hafta mı, dört ay mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Soru olarak...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Evet, soru olarak. Bu önemli çünkü dört yıllık üniversite mezunu olan 20 binin üzerinde teknisyen olduğu söyleniyor, bu doğru mu? Bu açıdan, tabii ki bunlar ile üniversite mezunu olanlar arasında liyakat açısından karşılaştırılması Danıştay kararının haklılığını gösteriyor.

Şimdi, bu bakımdan biraz önce bizim Grup Başkan Vekilimiz Sevgili Özgür Özel'in madde 138'i okuması, açıkça hatırlatması... Anayasa'nın üstünlüğü madde 138, bu durumda madde 138'i değiştirelim diyemeyeceğimize göre, madde 138'in lafzı tamamen açık olduğuna göre...

Şimdi, açıkçası yasama organı olarak madde 11 gereği Anayasa'ya öncelikli olarak biz bağlıyız, biz saygı duymak durumundayız, sonra yürütme, sonra yargı ama yasama organı olarak Danıştayın açık kararına rağmen böyle bir maddenin yazımı doğrusu kendi andımızla da yani Anayasa'nın üstünlüğüne bağlı kalacağımıza dair vekil olurken yaptığımız antla da çelişiyoruz. Dolayısıyla bu kadarla yetiniyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz. Sağ olun.

Sibel Hanım, size söz veriyorum.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ben çok kısa...

Ben, zaten geneli üzerinde görüşmede bu konuya dikkat çekmiştim, dış protezle ilgili yapılan kanun maddesinin özellikle detaylandırılmasını istemiştim. Çünkü burada, gerçekten protokolde de şöyle bir durum var: Kriter olarak okuma yazma bilmek veya ilkökul mezunu olmak, dış protez alanının gerektirdiği işleri ve yeterlilikleri yapacak bedensel ve fiziksel özelliğe sahip olmak. Bu niteliklere sahip kişilere eğitim verilip tekniker olma imkânı sağlanıyor ama aynı zamanda dış protez mezunları, dış teknikerleri var, onların da bu alanlarda çalışma imkânları varken Danıştay böyle bir karar veriyor. Hani

burada zaten belli meslek grupları dezavantajlı konumda yer alıyor, bunu da dikkate almak gerekiyor. Yani kritik bir düzenleme bu, 6 bin kişi gibi bir rakamdan bahsedildi. Bence, bu maddenin daha detaylı ve dikkatli görüşülmesi gerekiyor gerçekten de belli meslek gruplarına dezavantajlı bir durum oluşuyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Tekniker olamıyorlar, yardımcısı olabiliyorlar.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Tekniker değil, yardımcı personel, yardımcı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir bitsin, size söz vereceğim.

İsmail Bey, kısaca sizden de alayım.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkanım, ben de tabii bir işi esas eğitim almış kişilerin yapması taraftarıyım. Burada tabii ki 2 Bakanlık arasında bir protokol düzenlenmiş ve buraya müracaat eden 6 bin kişi de bu eğitimi almış. Tabii, bu vatandaşların hiçbir suçu yok ve neticede bu eğitimi almışlar; eğer onlara “Siz burada çalışabilirsiniz.” sözü verildiyse tabii ki buna hak elde etmiş oluyorlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Yani bunlarla ilgili bu durum ortadan kaldırıldığı zaman bu kişiler ne olacak? Tabii, diğer taraftan eğitim almış kişiler var, o bakımdan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teklif sahibinin sorulara cevabı...

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, ben, şunu ifade edeyim: Burada bizim hani “alaylı” “mektepli” tartışmaları, tanımları vardır. Burada bu işi ezelden beri yapan, bu işin çıkraklığından başlamış, bu işle uğraşan insanlara vaktiyle Bakanlık bir yönetmelik yayınlamış ve Millî Eğitim Bakanlığıyla yapılan bu yönetmelik çerçevesinde, protokol çerçevesinde “Verilen eğitime katılırsanız, bunu tamamlarsanız yardımcı personel olarak çalışmanıza imkân tanırım.” denmiş, sonra Danıştay bunu iptal etmiş. Burada bu kişilerin dış protez teknisyeni veya teknikeri olması gibi bir durum söz konusu değil. Dış protez teknikerlerine ve teknisyenlerine -yarın öbür gün yapılan denetimlerde- o laboratuvarlarda yardımcı personel olarak -işten anlayan insanlar bunlar, usta insanlar, bu işleri bilen, yapan, eden insanlar- bunların çalışabilmeleri için Danıştayın iptaliyle oluşan mağduriyeti burada kanuna yazmak suretiyle yeniden onlara iade ediyoruz. Sayın Özel’in, Grup Başkan Vekilinin ifade ettiği gibi, 138’in ruhuna aykırı bir şey değil yani 138’in yorumlamasında belki farklı düşünüyoruz. Ben hukukçu değilim ancak yasama yetkisi kurucu bir yetkidir. Dolayısıyla yasama yetkisi burada...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yeni teorik doktrin tartışmaları açmayalım, lütfen.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ben de girmeyeyim, hukukçu değilim, hiç doğru olmaz belki de ama burada buna muhalif, buna farklı bir şeyimiz yok. Tamamen yönetmelik iptaliyle oluşan mağduriyeti sınırlı sayıda belli insana, ustalara, bu işi bilen insanlara yeniden vererek o laboratuvarlarda yardımcı personel olarak çalışmalarına imkân vermek.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz.

Madde üzerinde önerge yoktur.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Sayın Başkanım...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O zaman Bakan Yardımcımıza söz vereyim.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Şimdi, Sayın Başkanım, Danıştayın iptal kararının gerekçesi şu: “Siz idari bir düzenlemeyle bir meslek tanımı yapamazsınız.” diyor, doğru söylüyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kanuni olması lazım.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Evet “Kanuni olması lazım.” diyor. Sayın Emecan burada olsaydı, o bir meslektaşım, oradan bir örnek verecektim. Şimdi, inşaat mühendisi var, inşaat teknikeri var, inşaat ustası var, kalfa var, kalıpcı var, demirci var, betoncu var, bir sürü alan var. Şimdi, buradaki bu kursu alanlara hiçbir şekilde tekniker, teknisyen unvanı verilmiyor, sadece çok spesifik bir alanda, özel bir alanda çalışıyorlar diye bununla alakalı bir eğitim veriliyor. Ne kadar eğitim? 560 saat. Bizim bu “hayat boyu öğrenme” veya eski “halk eğitim” dediğimiz, daha öncesinde “çıraklık eğitimi” dediğimiz 560 saatlik bir ders veriliyor. Bundan sonra da bizim yönetmelikte yaptığımız tanımla “teknisyen yardımcılığı” diye bir unvan vermişiz: Bizim hatamız yani yürütmenin buradaki... “Siz herhangi bir şekilde idari düzenlemede meslek tanımı yapamazsınız.” dediği için yani şöyle bir usul olsaydı muhtemelen idare mahkeme “İyi bir iş yapmışsınız ama yanlış bir iş yapmışsınız yani usul hatası yapmışsınız.” diye yazardı; onun da gerekçesinde direkt yazdığı bu.

Türkiye’de hâlen 1.450 tane diş protez laboratuvarı mevcut. Bugüne kadar da ne kadar mezun var diye baktım -az önce hani binli rakamlar vesaire denildi- şu an itibarıyla, şu andaki öğrenciler dâhil toplamda 5.419 meslek mensubu olacak, diş teknikerleri ve teknisyenleri yani bu eğitimli.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Kaç yıllık?

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Lise, artı, iki yıllık meslek yüksekokulu.

Burada da bize bununla alakalı Millî Eğitim “6.100 sertifikayı verdiğini” söylüyor ama Sağlık Bakanlığına getirip “Ben A firmasında, A diş laboratuvarında çalışacağım.” diye müracaat yapan toplam 2 bin kişi olmuş.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, toparlayalım lütfen.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Bu kadar.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani eğitimin kalitesiyle ilgili...

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Eğitim kalitesini arttırmaya yönelik bir şey bu.

ERHAN USTA (Samsun) – Gerekçede, mahkemenin iptal gerekçelerinde bir şeyi var mı?

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Hayır.

ERHAN USTA (Samsun) – Bununla ilgili bir şey yok yani.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Sadece orada direkt “İdari düzenlemeyle meslek tanımı yapamazsınız.” Diyor, bu karar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, çok kısa lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Size söyleyeceğim önerimi.

Sayın Başkan, isterseniz bu maddeyi atlayalım. Şu anlamda söylüyorum: Redaksiyon yetkisiyle kurtarılmayacak bir şekilde... Bir önerge yazılsın, arkadaşlar çalışsınlar, oylamasını sonra yapalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi biz atlayamayız ama sonradan, Genel Kurul aşamasında başka şekilde düzeltilebilir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Genel Kurula bu şekilde giderse diğer vekillerimiz anlamazlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama bilemiyoruz ki şimdi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hadi, biz dinledik yani diğer vekillerimiz anlamaz bu maddeyi bu şekilde geçirirsek.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Garo Bey.

Madde üzerinde önerge yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunun mülga 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“MADDE 4 - Hazine ve Maliye Bakanlığı; bu Kanuna dayanılarak çıkarılan karar, yönetmelik, tebliğler ve diğer genel ve düzenleyici işlemler uyarınca başvurusu alınacak, düzenlenecek veya onaylanacak her türlü izin veya belge ile Bakanlık tarafından geliştirilen bilgi sistemlerinin sistem kullanıcılarına sunumu kapsamında, her bir başvuru, izin, belge veya sistem sunumu için bir mali yıl içerisinde altı milyon Türk Lirasını geçmemek üzere yönetmelikte belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde ücret almaya yetkilidir. Bu tutar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teklif sahibinden izahat istiyoruz.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, yetkili müesseseler, mesela, döviz büroları, kıymetli maden aracı kurumları, bu tarz yerlerde faaliyet izni verilmesinde başvuru ücreti alınmasına ve yine bu kapsamdaki mükelleflerden yararlanıcısı oldukları bilgi sistemleri hizmetleri sunulurken karşılığında bir ücret alınmasına yönelik Hazine ve Maliye Bakanlığına burada bir yetki veriyoruz. Şu anda mevzuatta yalnızca yetkili müesseseler için başvuru ücreti öngörülmüş ancak buna cevaz veren hükümler alt düzenleme olan tebliğlerle düzenlenmiş. Bu düzenlemenin ilgili maddelerine ilişkin de açılmış davalar henüz devam etmekte. 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'da verilecek bu yetkiye istinaden yönetmelik ve tebliğ gibi alt düzenlemeler ile söz konusu sektörlerde düzenlenecek veya onaylanacak her türlü izin veya belgeyle bilgi sistemlerinin sistem kullanıcılarına sunumu kapsamında ücret alınması böylelikle mümkün hâle gelmiş olacak.

Başvuru ücretlerinin yasal zemine kavuşturulması ve optimal seviyelerde belirlenmesine imkân tanınmasıyla bu sektörlerde girişlerin takip edildiği, kontrol edilebildiği bir hâle gelmesi ve şirketlerin hisse devirleri sırasında veya farklı durumlarda ortaya çıkan farklı uygulamaların azaltılarak bu tutarların kamuya kaynak girişine dönüşmesi sağlanmış olacak. Burada 6 milyonluk bir üst limit belirliyoruz. Alt düzenlemelerde bu üst limiti geçmeyecek şekilde her türlü izin veya belge ile bilgi sistemlerinin sistem kullanıcılarına sunumu kapsamında ücret alınabilecek.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Durmuş Yılmaz, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Şimdi, 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'unun daha önce iptal edilen 4'üncü maddesi bu düzenlemeyle yeniden ihdas ediliyor. Şimdi buradan sormak istediğim iki soru var. Bir: Döviz bürolarına, aracı kurumlara vesairelere açılacak

olan bilgi nedir? Neleri açıyorsunuz? Yani Merkez Bankasının EVDS'sini mi açıyorsunuz, Bankalar Birliğinin tablolarını mı açıyorsunuz, Sermaye Piyasası Kuruluyla ilgili birtakım veriler var, onları bunlara mı açıyorsunuz? Açılan veriler nedir ve bunların güvenliği vesairesi nasıl sağlanacak?

İkinci sorum: Buna bağlı olarak yaşadığımız birtakım problemler var. İşte, bitcoinle ilgili birtakım sorunlar yaşadık, insanlar para kaybettiler; Çiftlik Bank vesaire var. Şimdi, burada güvenceye almak ve dolayısıyla bunları teminat altına almak için mi var, yoksa doğrudan doğruya burası kamuya bir gelir kapısı olarak görülüp onun için mi bu yapılıyor? Bunun bir açıklığa kavuşması lazım. Yani döviz büfesine müracaatını yapıyor, döviz alım satımı için ruhsatlandırılıyor. Ruhsatlandırıldıktan sonra siz bu döviz büfesine hangi bilgileri, kamusal bilgileri açacaksınız ve bunun karşılığında bu parayı istiyoruz bunlardan? Yani bu paranın amacı, bu imkânı görüp devlete bir gelir sağlamak mı yoksa buraya bir teminat alıp ileride ortaya çıkacak mağduriyetleri önlemeye mi yönelik?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Hazine ve Maliye Bakan Yardımcımız da burada, ben biraz daha teferruatlı bilgiye ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Önce bilgi verirse belki konuşmam da kısılır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz bir bilgi verirsiniz çünkü...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yalnız, bilgi verdi teklif sahibi yeterince. Sorularınızı yönlendirirseniz, şimdi, bilemez ki...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, yeterli değildi bilgi. Yani belki...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sorun şimdi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şöyle şimdi: Mesela diyor ki “Mali gücünün tespiti” noktasında, nasıl tespit edeceksin, neye göre mali gücünü tespit edeceksin? Döviz büfelerine, kamusal bilgilerin sınırları ne olacak yani ne kadarını açacaksınız, neye göre açacaksınız? Bunları bilirsek ona göre...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bunları not alalım, size söz vereceğim.

Güzel, sorularınızı sorun; biz de cevap vermelerini isteyelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, şimdi biz Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki vereceğiz, değil mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu yetkinin sınırlarını öğrenmek istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sordunuz sorunuz, teşekkür ederim, sağ olun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ha, bunu soruyorum. Bu yetkinin sınırları nedir, bunu bilirsem, buna göre yorum yapabilirim. Ücreti neye göre alacaklar, ne kadar alacaklar?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Not ettiler, söz verdiğimde cevap vermelerini isteyeceğim.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakan Yardımcısına ben de aynı şekilde sormak istiyorum. Şimdi, burada “Yönetmelikle belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde ücret almaya yetkilidir.” diyor. Biliyorsunuz, bunlar önümüze çok fazla geliyor. Anayasa Mahkemesi, bu tür düzenlemelere itiraz yapıldığında bunların kanunla düzenlenmesini istiyor. Bu düzenleme yönetmeliğe bırakılmış, bu Anayasa’ya aykırı bariz bir şekilde, bunun kanunla yapılması ve çerçevesinin çizilmesi lazım. Burada çok keyfi bir şey geçiyor, “Altımilyon Türk Lirasını geçmemek üzere...” ama diğer koşullar yok Sayın Bakan Yardımcım. Yani tümüyle idarenin -keyfine göre, tabii, keyfi olmaz orada ama- onun takdirine bırakılmış, kanunla bırakılmamış. Bu çok açık bir şekilde Anayasa’ya aykırıdır, sıkıntı çıkarır bir maddedir bu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Bu maddenin her konuda sınırlarla ilgili bir problemi var. Sayın Kuşoğlu’nun ifade ettiği “Ücretler yönetmelikle belirlenecek.” Üst sınır belli; üst sınır belli ama hangi işlerde, hangi belgelerde belli değil, dünya kadar belge var. “Döviz bürosundan maden arama bürolarına” mı dediniz? Ne alakaysa yani kambiyoyla nasıl bir şeyi var, onu da bilemiyorum; ben yanlış anlamış da olabilirim. Burada ne kadar para alacak, nasıl tayin edecek? “6 milyona kadar.” Döviz bürosundan 6 milyon herhâlde alınmayacak. Çok fazla. Sınırlar, her türlü izin belgesi nasıl olacak?

Sayın Durmuş’un ifade ettiği -en büyük problem- bilgi sistemleri açacaksınız onlara ve o bilgi sistemlerini açma karşılığında da bir şey ayrıca mı alacaksınız? Bilgi sistemlerini hakikaten nasıl açacaksınız? Burada dünya kadar şey var. Buradaki ifadede, gerekçede “Bu alanlar düzenlenirken hem katılımcıların mali gücünün tespiti hem de piyasaya girişlerin belli bir şekilde kontrol altında tutulması.” Bu işleri nasıl kontrol altında tutacaksınız? Yani 5 milyon istedin, veremeyince “Bunun mali gücü yoktur.” mu diyeceksin? Nasıl tespit edeceksin? Yani çok havada, genel; böyle bir kanun teklifi olmaz. Bu kanun teklifi şu anlama geliyor: Biz Hazine ve Maliye Bakanlığına bu konuda yetki veriyoruz. Hazine ve Maliye Bakanlığı oturacak ve kanunu yazacak. Parayı da o tespit edecek, işleri de o tespit edecek, hangi bilgileri nasıl kontrol edeceğini tespit edecek. Mali gücünü tespit etmek için hangi... Bu çok problem çıkaracak, ileride ciddi problem çıkaracak. Belki davalar açılacak, mahkeme kararları, emsaller memsaller. Yani bu düzenlemeyle biz yürütmenin işini kolaylaştırmıyoruz, bana göre işini zorlaştırıyoruz. Zaten başında dünya kadar bela var, yeni sıkıntılarla karşı karşıya getireceğiz.

Sayın genç arkadaşım, ders verdin bize ama dünya kadar da eksiklikle geldin karşımıza, dünya kadar eksiklikle geldin.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ben ders vermedim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gençleri teşvik edelim biraz Mehmet Bey.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Böyle, bu eksikliklerle gelince şöyle derler, ben yıllarca öğretim üyeliği yaptım: “Otur, 1; sıfır değil ama.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gençlerin moralini bozmayalım, teşvik edelim.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Toplumun başı ağrır.

Ödeme sistemleriyle ilgili olarak yetki, denetim, düzenleme Merkez Bankasıdır. Ödeme sistemlerine müracaat eden kuruluşları Merkez Bankası yetkilendiriyor veya da lisansı veriyor. Şimdi, Merkez Bankası bu lisansı verirken onlardan para pul istemiyor, oradan para isteyecek veya

da SPK, aracı kurumu lisanslandırırken almıyor, şimdi buna istinaden bunlardan para alacak veyahut da döviz bürosu kuracak birisi, Merkez Bankası bunu yetkilendirecek, oradan şu anda ücret istemiyor, buna şey alacak öyle mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyoruz Durmuş Bey.

Notlarını alsın arkadaşlar, topluca cevap versinler.

Erhan Bey, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Tabii, şimdi, kaliteli soru sorabilmek için de meselenin ne olduğunu anlamak lazım. Yani az çok burada herkesin belli bir mesleği var yani normal şartlarda okuduğumuzu anlıyoruz da hakikaten burada ne yapılmaya çalışılıyor ben hâlâ anlayabilmiş değilim. Yani bu ihtiyaç nereden doğmuş, bir defa bunu arkadaşlar bize bir izah etsin? Bunlarla ne tür bilgiler paylaşılacak? Yani bir lisanslama bedeli mi bu alınacak yoksa işte “Size birtakım bilgileri sunuyoruz, o bilgilerin bedeli.” mi? Bu bilgiler zaten normal şartlarda kamuoyuna sunulan bilgiler olmamalı herhâlde. Ne tür bilgiler sunulacak? Bu bilgiler onların para kazanması... Altı milyon liraya kadar para verecekse ciddi bir şekilde o bilgiyle para kazanması lazım. Yani belki çok mantıksız şeyler söylüyoruz ancak bu maddeden bunların hiçbirisi anlaşılmamakta.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, daha detaylı izahat ihtiyacı var.

ERHAN USTA (Samsun) - Mesela kamu kuruluşları var mı bunlar içerisinde, bu parayı ödeyecekler arasında, herhangi bir kamu bankası olabilir veya ne bileyim diğer kamu kuruluşları gibi? Bunları bir açarsanız ondan sonra ne olduğunu anlarız, belki daha sağlıklı soru sorarız.

Teşekkürler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, Sayın Bakan Yardımcımız, bir de kulağıma gelip bilgi veren bir bürokratımız var, onu da tanıyalım, demek ki bu işi bilen bir arkadaş, gerekirse kendisi veya arkadaşımız bu teknik sorulara cevap versinler. Biraz daha detay istiyoruz.

Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, tabii, uzun zamandır, 2019’dan beri döviz büroları, yetkili müesseselerle alakalı biz başvuruları değerlendirmiyoruz. Yeni döviz bürosuna, yetkili müesseseye izin vermedik. Piyasada şey gördük, çok ciddi ölçüde “hava parası” dediğimiz bir mekanizmayla kendi aralarında hisse gelirlerinin olduğunu gözlemledik. “Bu mekanizmayı açalım.” dedik, nasıl açalım? Yani bunu da bir şekilde “Döviz bürosuna, dışarıda hissedarların hisse devir mekanizmalarına belli ölçüde müdahale etmek suretiyle buradaki hava paralarını kamuya aktaralım.” türünden bir düşünce doğdu. Bizim Hazine ve Maliye Bakanlığı olarak yaptığımız şey şu: Şimdi, buradaki hissedarların mali gücünü, işte “manevi kriterler” dediğimiz yani bu işte işte kara para işiyle iştigal edip etmediği, düzgün bir şahıs olup olmadığı noktalarında ve mali güçler açısından banka BDDK’nin yapmış olduğu kriterler çerçevesi içerisinde bunlara izin veriliyor ama iki senedir bu izin verilmiyor. Bu izin verilmediği için de piyasada ciddi bir arbitraj oluyor. Yani o arbitraj çerçevesi içerisinde aşağı yukarı 400 bin dolar civarında bir hisse devir...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sadece döviz büroları için mi?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL - Evet, evet, yetkili müesseseler, kıymetli maden aracı kurumları onlar.

Şimdi, bu parayı alabilmemiz için de bunlar hukuk sistemi açısından resim olarak kabul ediliyor, kanuni bir dayanağa ihtiyacımız var. Kanuni dayanak olduktan sonra, biraz önce milletvekillerimizin anayasal sistem açısından haklı eleştirilerini izale edecek bir madde koyduk buraya, keyfi bir şekilde değil. Bunun usul ve esaslarını Resmî Gazete’de yayımlayacak ve nelerden alacağımızı, ne kadar para alacağımızı belirleyeceğiz. Ama takdir edersiniz ki bunları tek tek kanun metnine yazsak kanun metni çok uzun bir metin olur.

Dolayısıyla, bunun usul ve esaslarını, nelerden alınacağını ittiba eden şeyi tebliğiyle yapacağız, onu da Resmî Gazete’yle kamuoyuna duyuracağız. Dolayısıyla, o anlamda, anayasal açıdan herhangi bir problem de doğmamış olacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşımızın ilave edeceği herhangi bir husus var mı?

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI FİNANSAL PİYASALAR VE KAMBİYO GENEL MÜDÜRÜ MURAT ZAMAN - Sayın Başkanım, sayın vekillerim; burada aslında kamu menfaatini ve kamuya kaynak sağlamayı amaçladığımız bir düzenleme yapıyoruz. Öncelikle, müsaadenizle bilgi sistemini arz etmek istiyoruz: Kesinlikle, herhangi bir verinin dışarı paylaşılması şeklinde bir düzenleme yok. Bizim “Yetkili Müesseseler Bilgi Sistemi” diye bir sistemimiz var. Buraya yetkili müesseseler yani şeydeki adıyla, popüler adıyla “döviz büfeleri” kendi faaliyetleriyle ilgili bilgilerini girerler yani ne kadar döviz işlemi yaptıkları, işte, finansalları, ne kadar kâr-zarar elde ettikleri şeklinde tamamen kendileriyle ilgili içsel verileri girerler. Fakat sizin de malumunuz bir “database”i bazen çalıştırmak, ayakta tutmak masraflı bir şey. Ayrıca şimdi, örneğin, yetkili müesseselerin altı aylık çek kayıt tutma zorunluluğu diyelim, üç aylık video kaydı tutma zorunluluğu var. Zaman zaman kontrollere gidildiğinde bu kayıtların olmadığı görülüyor, bir şekilde, işte, bozuldu, şu oldu, bu oldu. Belki ilerde bunu bir bulut sistemiyle veya bir serverda, bir yerde tutulabilir. Şu anda buranın ücretlendirilmesiyle ilgili hiçbir planımız yok ama olası, eğer buraya bir yatırım yapılırsa, buradaki dataların daha güvenilir, daha korunur bir şekilde saklanması istenirse kamuya maliyeti oluşmasın. Yani o işletme o işten para kazanırken, vergi ödeyenler bu şeyi finanse etmesin, amacımız buydu, onu hemen arz etmek istiyorum.

İkincisi de, şey tarafında, döviz büfelerine yönelik, Sayın Bakan Yardımcımızın de arz ettiği gibi, yoğun bir talep var sizin de bildiğiniz gibi fakat döviz büfelerine bu talep de çok sayıda döviz büfesinin açılması da açıkçası çok istenilen bir şey değil dolarizasyon konusunda. Biliyorsunuz, döviz büfeleri yurt dışında çoğu zaman turistik yerlerde olur, turistin olduğu merkezlerde olur ama bizde birçok yerde var. Onun sayılarını da limitli tutabilmek ve makul bir seviyeye getirebilmek için böyle bir yol izleniliyor. Burada Sayın Bakan Yardımcımızın da bahsettiği gibi, yeni izinler gelmedikçe ikinci el fiyatları yukarı doğru gidiyor, orada bir rant oluşuyor, o rantı da döviz büfelerinin sahipleri tabii doğal olarak faydalıyor. Yani madem burada bir rant varsa, kontrollü ve bir lisans verildiğinde bu rant devlete geçsin yani bir kamu kaynağı hâline gelsin; niyetimiz, amacımız bu açıkçası.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan ...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tekrar sormak istiyorum değerli arkadaşlarım: Yani burada bu maddeyle...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bu söyledikleriniz hiçbirini kapsamıyor.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI FİNANSAL PİYASALAR VE KAMBİYO GENEL MÜDÜRÜ MURAT ZAMAN - Sayın Vekilim, kapsıyor ama biraz geniş anlamlı yorumlanmış olabilir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu’na söz verdim.

Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tekrar sormak istiyorum: Bu maddeyle sadece kastedilen döviz büroları mı? Eğer öyleyse buraya “döviz büroları” yazın, niye böyle geniş bir şey yazıyorsunuz? Başka neler kastediliyor.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI FİNANSAL PİYASALAR VE KAMBİYO GENEL MÜDÜRÜ MURAT ZAMAN - Hemen onu da açıklayayım, Sayın Vekilimiz de uyardı, kambiyo sisteminde yetkili müesseseler dışında “kıymetli maden aracı kuruluşları” dediğimiz altın alım-satımı, kıymetli madenlerin alım-satımı yapan kuruluşlar var, bunlar aynı zamanda Borsa İstanbul üyesidir. Bir de, Türkiye’de henüz yeterince düzenlenmemiş ama düzenlenmesinde de faydalı olacak rafinerilerle ilgili, altın ve kıymetli madenler rafinerileriyle ilgili de bir hazırlık var, gerek görüldüğünde burası da...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ama bu kadar akçeli... O zaman bunları açık bir şekilde yazın oraya, yoksa yarın başka şeyler de çıkar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Erhan Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani “Ücretlendirmeye ilişkin hiçbir planımız yok.” diyor Sayın Genel Müdür de...

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI FİNANSAL PİYASALAR VE KAMBİYO GENEL MÜDÜRÜ MURAT ZAMAN - Bilgi sistemiyle ilgili mi?

ERHAN USTA (Samsun) – Bilgi sistemi kısmıyla ilgili. Yani biz aslında onlara bir bilgi vermeyeceğiz, onların bilgilerini tutacağımız için onlardan para talep edeceğiz, öyle mi?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Öyle gibi.

ERHAN USTA (Samsun) – Yıllık olarak mı alınacak o?

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI FİNANSAL PİYASALAR VE KAMBİYO GENEL MÜDÜRÜ MURAT ZAMAN - Sayın Vekilim, onunla ilgili şu anda o kadar bizim...

ERHAN USTA (Samsun) – Ama şimdi...

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI FİNANSAL PİYASALAR VE KAMBİYO GENEL MÜDÜRÜ MURAT ZAMAN - En cüzi kısmını oluşturuyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Anladım da.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Çok genel bir yetki; böyle yasa yapma...

ERHAN USTA (Samsun) – Yani bu 6 milyon lira, 6 milyon kısmı, en fazla 6 milyon lira bir defaya mahsus olmak üzere...

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI FİNANSAL PİYASALAR VE KAMBİYO GENEL MÜDÜRÜ MURAT ZAMAN - Hayır, hayır, o lisans yani yeni kuruluş parası.

ERHAN USTA (Samsun) – Anladım, döviz büfesi açma parası mı?

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI FİNANSAL PİYASALAR VE KAMBİYO GENEL MÜDÜRÜ MURAT ZAMAN - Evet, Sayın Vekilim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Soruları bekleyelim, sonra cevap verelim.

ERHAN USTA (Samsun) – Ama diğer kısmı için yani o veri altyapısını korumak amaçlı, oradaki maliyetleri karşılayacak ücret alınacaksa sonradan alınacak, ona ilişkin herhangi bir planlama yapmadık diyorsunuz.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI FİNANSAL PİYASALAR VE KAMBİYO GENEL MÜDÜRÜ MURAT ZAMAN - Sayın Vekilim, yıllık maliyeti 1 milyonsa, bin tane kuruluşumuz varsa, bin lira bir ücret alırsınız, zaten oradan bir kâr elde etme amacıyla vesaire şey yapmazsınız. Ama hani madem burada bir teşebbüs var, özel teşebbüs var, neden kamu finanse etsin, oradaki bilgi sistem...

ERHAN USTA (Samsun) –Bu, taksi plakası gibi bir şey, dolmuş plakası gibi, tamam mı yani sınırlı tuttular, şişirdiler, o arada, şimdi alıp bir sürü... Diyelim ki, dün bir tanesi 400 bin dolar hava parası verdi, işte, döviz büfesi aldı. Bugün bu kanunu çıkartacağız, adamın 400 bin doları pul olacak çünkü artık devlet şey yapmış oluyor, böyle yani...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hangi büfeciye kızdınız ya?

ERHAN USTA (Samsun) – Şunu söyleyeceğim: Yani bununla dolarizasyonu önlemek mümkün değil, zaten mantıkta öyle bir hata var. Yani bunları vermemekle milletin dolara gitmesini... İsteyen herkes bankalardan zaten dolar alabiliyor. Yani dolarizasyonu önlemenin yolu başka, yanlış bir şey yapılmış, şişmiş piyasa.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI FİNANSAL PİYASALAR VE KAMBİYO GENEL MÜDÜRÜ MURAT ZAMAN – Buradaki maksat şu: Yani gelişigüzel herkes sıradan döviz bürosu açmasın. Döviz bürosu açacak kişinin belli bir mali güce sahip olması lazım.

ERHAN USTA (Samsun) – Onu isteyebilirsiniz ki zaten, ona o izni verirken her zaman isteyebilirsiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

ERHAN USTA (Samsun) – Burada problem, uzun süredir izin verilmiyor. Bir sürü bekleyen izinler var.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Yönetmeliğe bağlanacak, yönetmeliğe göre standartlar, şartlar belirlenecek ve ilan edilecek. Dolayısıyla, kim, nerede, ne açarsa...

ERHAN USTA (Samsun) – Ya, Berat Bey geldiğinde bunu vermedi yani Berat Bey bunu istemiyordu, karşı çıktı, şimdi muhtemelen yönetim değişikliğinde şey devreye girdi; mesele bu zaten.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, siz sorunuzu yönlendirirsiniz...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu maddenin de lafzı çok kötü, anlaşılması çok zor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Genel bir redaksiyon yetkisi alacağım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bakın...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ama redaksiyonla olmaz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önerileriniz varsa bize iletin lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, bakın, az önce ne söylediniz? Ya, açma konusunda bu 6 milyon lira sunacak ama virgöl virgöl bilgi sistemleri, şunu bunu diyorsunuz yani nasıl oradaki sınır belirlenecek? Yani bu anlamda noktasına, virgölüne bakılsın.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Sayın Vekilim, aksi takdirde bütün her şeyi kanuna, buradaki şeyi...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam da ya, ben anlamıyorum yani bu kanunu okuyan nasıl anlayacak?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ama yani yetkiyi size mi verelim?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani ben bu yasaya “evet” veya “hayır” diyecek kişi olarak burada ne demek istediğini anlamıyorum. Siz diyorsunuz ki “Biz yönetmelikle çözeriz, herkes yönetmeliğe bakar.” E, olmaz ki ama yani önce...

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Çözeceğiz, resmiyette...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, yapmayın ama...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, siz, bize “Kanun çıkarma yetkisi verin.” diyorsunuz, böyle bir şey olmaz arkadaşlar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, hayır.

Sayın Başkan, bakın, bu maddeyi istihdam ediyorum siz de bir okuyun. Gerçekten anlaşılması çok zor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, ücret belirleyeceksin, ceza tipi belirleyeceksin... Böyle bir hakkınız yok, bürokrasinin böyle bir hakkı yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önerilerinizi iletirseniz memnun oluruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ceza koymak, kaldırmak, ücret belirleme... Öyle bir şey yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, yani döviz bürosu açma ve devretme konusunda kamunun bir gelir beklentisi var, bunu regüle etmek istiyor. Yürütme diyor ki: “Ben bu konuda gelir etmek istiyorum, regüle etmek istiyorum bu piyasayı.” Ya, bunun açıkça buraya tarif edilmesi lazım.

İkincisi, bilgi sistem meselesi var, bilgi satma veya saklamayla ilgili bir ücret meselesi var. Bunu da oradaki paydaşlardan almak istiyor, tahsil etmek istiyor. Bu doğru düzgün buraya yazılabilir ya, bu yetenekte bürokratlarımız var, Allah’ınızı severseniz, böyle anlaşılıyor Sayın Başkan.

Soracağım şey de şu: Sayın Bakan Yardımcımız, Orhan Bey veya ilgili Genel Müdürümüz cevap verebilir: Ya, şimdi, ta bu döviz büroları 1980’li yıllardan beri sonuç olarak bir sorun yani dolarizasyon meselesi sürekli olarak devam etti ve her yerde bu döviz büroları artan sayıda var ve belli yerlerde çok fazla sayıda var. Yani belli bir sokağa girin, Kapalıçarşı’nın etrafında yüzlerce döviz bürosu var veya belli şehirlerin belli meydanlarında yüzlerce, çok sayıda döviz bürosu var. Bunları nasıl regüle ediyorsunuz, nasıl denetliyorsunuz? Ya, ciddi bir kayıt dışı meselesi de var bunlarda, bunu çok iyi biliyoruz. Yani sonuç olarak... Ya, döviz bürolarına gidin, günlük işlemin belki yüzde 1’i resmiyeten geçer, yüzde 3’ü, yüzde 5’i, yüzde 10’u resmî geçer, geri kalan kayıt dışı geçer. Yani ciddi bir kayıt dışı mesele de var. Bu bakkaldan ekmek alır gibi dolar almak... Ama bu sizin yarattığınız bir şey tabii ki, vatandaş suçlamak için söylemiyorum. Vatandaşa Türk lirasına olan güveni kaybettirmişsiniz. Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun’dan bahsediyor. Vatandaş da kendini güvence altına almak için, parasının erimesini engellemek için döviz bürosuna gidiyor ama döviz büroları konusunda regülasyonu sağlamak da kamunun bir görevi.

Şimdi, Rıza Sarraf’ın da bir döviz bürosu olduğunu biliyoruz arkadaşlar. Ya, bu memlekette milyarlarca dolarlık kara parayı aklamış, memleketin başını belaya sokmuş, pek çok bakana, kamu görevlisine rüşvetleri yağdırmış bir kişi, şimdi Amerika’da ve ülkenin başına da bu belayı sarmış bir kişi. Düşünün buna da izin veren bu idare sonuç olarak. Yani bu meselenin regüle edilmesi, denetim altına alınması, kayıt altına alınmasıyla ilgili ne tip düzenlemeler yapıyorsunuz Sayın Bakan Yardımcım?

Neler yapmayı düşünüyorsunuz, bu yasa, buna cevaz veriyor mu? “Ben 400 bin doları devralıyor, oradan üç kuruluş kamuya gelir el edeceğim.” diyorsunuz ya, bu kadar mıdır vizyon, bu kadar mıdır sınırlama? Bununla ilgili ciddi bir sorun var, regüle edilmesi gereken bir mesele var yani yapısal bir sorun var. İşte, o yüzden diyoruz Sayın Başkan. Yapısal bir sorunun bir ucundan tutuyor, devirde 400 bin dolar para varmış, ben bunu kamuya gelir elde edeceğim. Böyle bir yasama olmaz, meseleyi temel olarak ele almamız lazım. Kod piyasa çerçevesinde, döviz bürolarının regüle edilmesi, kontrol altına alınması, denetim altına alınması, kayıt altına alınmasıyla ilgili genel bir düzenleme yapmamız lazım. Bunu bütün boyutlarıyla tartışmamız gerekiyor Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun, görüşlerinizi tutanağa geçirdiniz.

Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Böyle yasama olmaz, ne böyle lafzı olur ne böyle yasama olur. Hiçbir şeyi çözemeyesiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde önerge yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ben sorularımı sordum ama... Nasıl regüle ettiniz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz daha çok bakış açınızı, önerilerinizi paylaştınız yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, soru sordum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ne sordunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nasıl regüle edeceksiniz, nasıl kayıt altına alacaksınız?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Daha önce defalarca söylediler görüşlerini. Beğenmeyebilirsiniz ama yani...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Artık oylamayı yaptık, bir dahaki maddede tekrar söyleyebilirsiniz.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hepiniz aynısınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, hepsini oylayın geçin ya! Tüm maddeleri oylayın, geçin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Toptan oyla, toptan Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hiç öyle bir anlayışımız yok, öyle bir anlayışımız yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben soru sordum Sayın Başkan, tutanaklara bakabilirsiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bakın, bir zaman planlaması yapsak, bu taraftakiler ile o taraftakiler ne kadar konuşuyorlar, siz kendiniz de takdir edersiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz dinlemediniz, ben sorular sordum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sanki “evet” verecek...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir bakış açınızı ifade ettiniz, yorumlar yaptınız, eleştiriler yaptınız, saygı duyuyorum, tutanaklara geçti.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben soru sordum.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Sayın Başkan, sonuç değişmeyecek ama gene de yanıt versin yani niye vermeyecek?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O söylediğiniz soruya defalarca görüşlerini ifade ettiler. “Nasıl regüle edeceksiniz?” sorusuna “Yönetmelikle detaylarını düzenleyeceğiz.” dediler, defalarca söylediler.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; o zaman deyin ki: “Biz yürütmeye bütün yetkiyi veriyoruz, her şeyi...”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hayır, bütün yetkiyi vermiyoruz, belli sınırlarımız var, o sınırlar içinde yetki veriyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, muallak bir yazı yazılmış, ne olduğunu iki saatir kimse anlamadı.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Bununla ilgili tebliğimiz var. Usul ve esas...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O zaman kayda geçirsin, söylesin ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tebliği anlatmasını mı istiyorsunuz burada?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bunun tebliğinin... Bakın, burada anlamadığımı “Tebliğini çıkaracağım, tebliğden anlayacaksınız.” diyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Detay detay tebliğ mi...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kayda geçsin, hiç değilse yasa yapıcılar...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onu söylediler, ikincil düzenleme yapılacak Sayın Paylan ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben de sorumu sordum “Bunu nasıl yapacaksınız?” diye.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, ama defalarca söylediler.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Söylemediler Sayın Başkan.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bu maddeyle olmaz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, değerli arkadaşlar, 4’üncü maddeyi okutuyorum:

(Madde 4’ün okunmasına başlandı)

“MADDE 4- 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun...”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İstiyorlar ki kalkalım, gidelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – En fazla konuşan sizsiniz, siz söylemeyin bunu bari. En fazla konuşan, her türlü fikri en sivri şekilde ifade eden bir insansınız.

CAVİT ARI (Antalya) – Konuşuyor ama cevap bulamıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Konuşmak değil Sayın Başkan, önemli olan müzakeredir. Saatlerce konuşmak değildir, önemli olan müzakeredir, doğruyu bulmaya çalışıyoruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ediyoruz işte, müzakere ediyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, müzakere etmiyor muyuz?

CAVİT ARI (Antalya) – Cevap vermiyorsunuz, cevap.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sabah ondan –bakın, saat altı– bu saate kadar ne yaptık biz? Müzakere yapmadık mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, müzakere yapıyoruz Sayın Başkan.

(Madde 4’ün okunmasına devam edildi)

“...17 nci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesine “doğalgaz,” ibaresinden sonra gelmek üzere “hava ayrıştırma,” ibaresi eklenmiştir.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 4’üncü madde üzerinde teklif sahibine söz veriyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Efendim, mevcut durumda zaten 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 17’nci maddesinin (3)’üncü fıkrasında ulaşım, enerji, haberleşme, atık su, petrol, doğal gaz, altyapı tesislerinin; baraj ve mezarlıkların; devlete ait sağlık, eğitim, adli hizmet gibi tesislerin devlet ormanları üzerinde bulunması veya yapılmasında kamu yararı ve zaruret olması hâlinde gerçek ve tüzel kişilere bedeli mukabilinde Tarım ve Orman Bakanlığı izin verebiliyor. Bakanlık başvurularla ilgili olarak kendi inceleme ve araştırmasını yapıyor, gerekli bilgi, belge veya ilgili lisansları istiyor, sonunda uygun görürse bir izin veriyor. Biz de burada aslında düzenlemeyle bu saydıklarımızın içerisinde hava ayrıştırma tesisi istisnasını da eklemiş oluyoruz ve 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 17’nci maddesinin (3)’üncü fıkrasında düzenlemeye giderek endüstriyel sektörün gelişmesi için fabrikalarda kullanılan oksijen, azot ve argon ihtiyacını karşılayacak hava ayrıştırma tesislerinin yapılmasında kamu yararı ve zaruret olması hâlinde gerçek ve tüzel kişilere bedeli karşılığında belli izinler sağlandıktan sonra Tarım ve Orman Bakanlığınca bu ormanlarda izin verilebilmesine olanak sağlıyoruz. Mevcut durumda olduğu gibi, doğal gaz, petrol, atık su arıtma ve benzeri tesisler için geçerli olan izin süreleri, kullanım süreleri burada da aynen kalıyor ve devletçe yapılanların dışındaki her türlü bina ve tesisler iznin sona ermesi hâlinde eksiksiz ve bedelsiz Orman Genel Müdürlüğü’nün tasarrufuna geçiyor, genel hüküm olarak.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim.

Madde üzerinde söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Emecan, buyurun lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

SALİH CORA (Trabzon) – Buna da mı itiraz edeceksiniz Sayın Emecan?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ben bir soruyla başlamak istiyorum, belki sonra tekrar söz alırım.

Şimdi, bu maddenin içerisine bu hava ayrıştırma tesislerini eklediğinize göre bununla ilgili öncelikli olarak belirlenmiş olan il ormanlık alan var mıdır öncelikli düşünülen? Yani bir yer belirlendi de o yere uydurmak için mi bu kanun teklifinin içerisine hava ayrıştırma yerleştirildi, onu bir öğrenebilir miyiz?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkürler.

Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, şimdi, hava ayrıştırma tesisini neden orman alanlarına kurma ihtiyacı söz konusu olabilir? Yani hava ayrıştırma tesisi nedir, nasıl bir şeydir? Büyük bir tesis midir, memlekette kaç tane vardır? Bize de söyleyin, bu memlekette kaç tane hava ayrıştırma tesisi var?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, biz de öğreneelim, bunları not alın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hava ayrıştırma tesisi nedir? Dev bir tesis midir yoksa küçük bir makine midir? Ne kadarlık bir yatırımla yapılır, ölçüğü nedir? Niye orman alanlarında yapılması... Yani temiz hava, içinde başka kimyasallar olmadığı için mi orman alanında yapmak istiyorsunuz?

Bir de burada sonuç olarak hava ayrıştırma sektöründe kaç aktör var? Yani adrese teslim bir yasa çıkıyor muyuz, çıkarmıyor muyuz; bunu bilelim.

Rekabete açık bir sektör mü?

İzin süreçleri nasıl oluyor?

Bu sorulara Orhan Bey ya da ilgili bürokrat arkadaşımız cevap verirsiniz ona göre tekrar söz alabilirim Sayın Başkan, izahatlar eksik oluyor.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam, notlar alınsın, cevapları istiyoruz.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Geneli üzerinde konuşurken de biraz ifade etmeye çalışmıştım, genel olarak bu kanun teklifinde -tabii daha evvel düzenlenmiş- sayılan tesislerin orman içinde yapılmasıyla ilgili bir problem var. Bunu ele alıp ormanı kurtarmak gerekirken ne kadar problemlili iş varsa hepsini ormana yığmaya devam ediyoruz. “Kamu yararı ve zaruret olması hâlinde...” “Kamu yararı” ve “zaruret” bu kelimeler çok anlamlı kelimeler, aslında sınırları da bellidir ama uygulamada öyle kullanılıyor ki örnek verdim, bu örneği tekrar vereceğim, bu örnek çok önemli bir örnek. Burada yazan bir konu değil ama Rize İkizdere’de yani Rize İyidere’de bir liman yapılıyor, deniz dolguyla yapılıyor, bu dolgu için bazalt kayaya ihtiyaç var, bu kayanın temin edilmesi gerekiyor ve İkizdere’nin arıcılığı, yaylacılığı, deresi en zengin vadisine gidiliyor, dayatıyorlar iş makinelerini ve şu anda yıkmaya devam ediyorlar orayı. Araştırdık, üniversitelere sorduk, kıraç yani böyle boş orman olmayan alanlar var, 10 kilometre, 15 kilometre içeride alanlar var, oralarda da aynı bazalt taşları var, sert bazalt gerekiyor. Zaten Karadeniz’in taşlarının yüzde 50’si sert bazalt, dolgu için bu gerekiyor, bu taşlar var, gidip inatla oradan alınıyor. Nedir yani şimdi? Kolay mıdır, ucuz mudur? Biraz evvel soruldu, mesela hava ayrıştırma tesisinin ormanın içinde mi olması gerekiyor yoksa Anadolu’da dünya kadar alan var, niye orman? Ne problem var? Niye...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sorularda tekrara girmeye gerek yok, onları not aldılar, sizin ayrıca...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Beyefendi, ben nasıl konuşacağımı biliyorum, tamam mı?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Elbette de...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sürem de dolmadı, konuşmaya da devam ediyorum ve konunun da içindeyim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Süreniz ne kadar?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Siz kendiniz nasıl konuşulacağını öğrenin, bana konuşma öğretmeyin, böyle bir yetkiyi size vermedim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Özel olarak söylediğim bir şeyi buraya deşifre eden insansınız.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bekaroğlu, ben...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sizin oraya çıkıp bu Komisyonu yönetme yeterliliğiniz de yok. Kimsiniz de siz bana ders veriyorsunuz!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bekaroğlu, ben sadece tekrara girmeyelim diyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kimsin de sen bana ders veriyorsun? Ne konuşacağımı, neyi tekrar edeceğimi bana mı öğreteceksin!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Çok ayıp ediyorsunuz, ben sorularda tekrara girmeyelim dedim sadece. Ayıp ya!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Aynaya bak! Sana ayıp!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tekrara girmeyelim dedim, bu kadar ya.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Bir dakika, niye bağırıyorsunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Allah Allah! Ders veriyorsun orada, öğretmen misin sen?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ne demek bu!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yöneteceksen yönet.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tekrara girmeyelim dedim ben, not alınıyor, sizin ayrıca sorunuz varsa onu sorun, başka bir şey dedim mi ben size? Ne kadar ayıp!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben ne konuşacağımı bilmiyorum, sen bana öğreteceksin!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ne münasebet! Niye öğreteyim ben size? Size öğretilecek bir şey kalmamış zaten.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sana ayıp, git aynaya bak.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ayıp ya!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ayıpmış.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Sakin ol, niye bağırıyorsun?

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım, böyle bir usul yok ya! Bağırmak ne ya!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Bağırıyorum, siz de bağırın.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ben sizin sürenize müdahale ettim mi? İstedığınız kadar konuşun, ben sadece tekrara girmeyin dedim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kardeşim, tekrara falan girmiyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ben Komisyon Başkanı olarak bunu demeyeceğim de ne diyeceğim ya!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Dinleyin kardeşim, ne diyeceksem diyeceğim işte. Senin daha başında bir şey demeye başlamaya hakkın yok ki, konunun dışına çıkmadım, konuşmaya devam ediyorum, size hakaret etmedim, bir şey yapmadım. Ne oldu?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Her yerde söylenir bu, tekrar edilmemesi. Bu tarzınız ne bu şekilde? Benim ehliyetime siz mi karar vereceksiniz, burada yönetip yönetmeyeceğime? Ne demek istiyorsunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Peki, nasıl konuşacağıma siz mi karar vereceksiniz?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Estağfurullah. Ne demek efendim? Ben “Tekrara girmeyin.” diyorum sadece.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne tekrarı?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buna niye bu kadar alınıyorsunuz ki?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Neyi tekrar etmişim?

SALİH CORA (Trabzon) – Hep aynı şeyleri söylüyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sabahtan beri ya...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, arkadaşlar, müzakere etmeyeceksiniz...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun tekrara girin. Hadi bakalım, buyurun, tekrara girin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Konuşturmayacasanız konuşmayalım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ya, niye konuşturmayayım arkadaş, sürene müdahale mi ettim?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Burada dediniz ki “Biz müzakere edelim, katkınız varsa katkı sağlayın.”

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Elbette, tabii ki.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “Bu kadar tesisi niye ormanların içine yığıyorsunuz?” diye soruyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Sizden daha çok konuşan mı var ya? Ben hayret ediyorum ya, buna rağmen “Konuşamıyorum.” diyorsunuz!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, buyurun, tamamlayın lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sabahtan akşama kadar sizi dinlemek için buraya geliyoruz, istifade de ediyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Beyefendi, bakın, biraz evvel “İç Tüzük” dediniz ya...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – “Konuşturmuyorsunuz.” dediğiniz zaman haksızlık oluyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Gereksiz konuşma öyle. Biraz evvel “İç Tüzük” dediniz ya, İç Tüzük komisyon üyesine -bu karar da verilmiş- bu konuda beş dakika konuşma hakkı veriyor ve ben konuşuyorum beş dakika. Ne oluyor size yani?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kim ne dedi size?

SALİH CORA (Trabzon) – Ama nasıl, on dakikadır konuşuyorsunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, ne oluyor?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Bekaroğlu, bize bir şey olduğu yok.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, müdahale etmeyin, karışmayın.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Buyurun, konuşun, bir şey olduğu yok. Sabırla dinliyoruz, buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Müdahale etmeyin arkadaşlar, karışmayın siz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, işiniz gücünüz bu şekilde müdahale, gürültü yapmak, gürültü, başka da bir şey değil, konuşmanın hiçbir anlamı yok.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hocam, bakın, üslubunuz çok incitici.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Konuşmanın hiçbir anlamı yok. Siz gürültü yapacaksınız, gürültü, hakkı söyleyen herkesin karşısına geçip gürültü yapacaksınız; sizin işiniz bu.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, lütfen, rica ediyorum, cevap verdiğim zaman “Gürültü yapıyorsunuz.” diye hakaret ediyor bize.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Cevap mevap vermeyin, söz alın, cevap verin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sözünü geri alsın.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Yerinize oturun Uğur Bey.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tarihte gürültü yapanların kim olduğunu da araştırın, öğrenin. Tarihte gürültü yapanlar var, gürültü yapanlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bakın, Sayın Bekaroğlu, bu Komisyonun en yaşlı...

CAVİT ARI (Antalya) – “Yaşlı” diyemezsiniz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, bir dakika...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tecrübelisiniz ya, bize örnek olacağınız yerde böyle yapıyorsunuz ya. Örnek olun Komisyon ya.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Uğur Bey, bir dakika, tamam...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sizi gürültü yapmakla görevlendirmişler, gürültü yapıyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Lütfen Komisyona örnek olun Sayın Bekaroğlu.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Uğur Bey, müsaade eder misiniz.

SALİH CORA (Trabzon) – Komisyonun mehabetine uygun davranmıyorsunuz ya.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Susturmak, gürültü yapmak, süreyi doldurtmak sizin işiniz, hakikatler, gerçekler anlaşılmasın diye.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Zaten istediğiniz bu.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yani teessüf ediyoruz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, süreniz doldu.

Sayın Ari, söz sizde

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, şimdi, diğer arkadaşlarımızın sorduğu gibi ben de aynı şeyi sormak istiyorum. Burada önce hava ayırtırmayla ilgili teknik anlamda bir bilgi verilmesi gerekirdi. Bu nasıl bir testtir, nedir yani bunu öncelikle bizim bir öğrenmemiz lazım çünkü daha iyi öğrenirsek ona göre yorumlayabilirdik. Ancak burada...

SALİH CORA (Trabzon) – Maddede itiraz edecek bir şey bulamadılar.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Salih Bey...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kes Cora ya, işine bak! Cora, bilirim senin her tarafını, genlerini, işine bak!

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, bir susturabilir misiniz. Özellikle AK PARTİ Grubunun gereksiz gürültü yapmasından rahatsızım.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkanım, hakaret ediyor oradan buraya Sayın Bekaroğlu.

CAVİT ARI (Antalya) – Lütfen müdahale edin Sayın Başkanım, konuştuğumu anlayamıyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Her iki taraf da öyle.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – “Gürültü” ne demek?

CAVİT ARI (Antalya) – Tarihe bak.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – “Gürültü” ne demek kardeşim?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – İbrahim Bey...

CAVİT ARI (Antalya) – Gürültü; senin çıkardığın işte anlaşılmaz, gereksiz sesler. Gereksiz sesler, İbrahim Bey.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Arkada, bakın, konuşuyorlar, gürültü var orada.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Arkada gürültü var efendim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkaya da söyleyin, oraya da söyleyin.

CAVİT ARI (Antalya) – Biz devamlı ileriye bakarız Başkanım, bunu unutmayın.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Biz de ileri bakıyoruz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bekaroğlu, sessizlik lütfen...

Buyurun Sayın Arı.

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, herkes sussun, ondan sonra...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – İbrahim Bey gereksiz gürültü yapıyor orada.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Garo'ya bakar mısın. Şuraya bir bakar mısın.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – İlkokul oldu burası.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, hatibi dinleyelim lütfen. Herkese söylüyorum, lütfen...

CAVİTARI (Antalya) – Sayın Başkanım, benim zaman zaman söylediğim bir söz var “Ormanlarımızı ormancılardan koruyalım.” diye. Bu ülkede, gerçekten, ormanlara en büyük zararın genelde kamu eliyle verildiğini biliyoruz ve görüyoruz. Yıllar önce görev yaptığım bir il genel meclisinde sayısız emsal gördüğümüz uygulamalar nedeniyle bu sözü kullanırdım “Ormanlarımızı ormancılardan koruyalım.” diye. Bugün de öyle görüyoruz ki yine aynı şekilde buralarda alınan kararlarla veya yapılan olaylara...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İbrahim Bey'e mi söylüyorsun Sayın Arı?

CAVİT ARI (Antalya) – Olsun, İbrahim Bey de daha önce, şimdi milletvekili olabilir, dâhil, öyle diyelim, zamanında o da ormancıydı.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bakın, öyle orman alanları var ki orman idaresinin göz yummasıyla tahrip olur, göz yummasıyla kesilir; açık konuşuyorum. Bir köylü eşiğiyle ormandan bir tane dalı getirirken yakalansa önce eşiğini müsadere ederler, sonra kendisine hapis cezası verirler, para cezası verirler, hapse atarlar. Ama bu ormanlar...

SALİH CORA (Trabzon) – Ne zaman çıktı o yasa? CHP döneminde çıktı o yasa.

CAVİT ARI (Antalya) – Senin aklın yetmez ona Cora! Cora, senin aklın ona yetmez, sen işine bak!

SALİH CORA (Trabzon) – Ne demek aklın yetmez ya! Sözüünüzü geri alın.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Cavit Bey, belki yaşı yetmez ama aklı yetmez...

CAVİT ARI (Antalya) – Yani yaşı yetmez, öyle diyelim.

Değerli arkadaşlar, bakın, bu düzenlemenin ne getirdiğini, ne götürdüğünü burada anlatmamız lazım, bu düzenleme faydalı mı, zararlı mı bilmeden burada yorum yapmak zorunda kalıyoruz. Dolayısıyla ormanların talan edilmesinin önüne geçmek zorundayız. Her fırsatta ormanlara değişik yapılaşmaların yapılmasına müsaade etmememiz gerekir, ormanları korumak zorundayız, bu da en başta devletin görevidir.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Cavit Bey, “yaşın yetmez” diyebilirsin ama “aklın yetmez” diyemezsin.

CAVİT ARI (Antalya) – Yani öyle, o anlamda söyledim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Tamam, düzeldi.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam, düzelttik.

CAVİT ARI (Antalya) – Düzeltiyorum yani Cora akıllı bir arkadaşımızdır.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Sındır, buyurun lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Aslında ben...

SALİH CORA (Trabzon) – AK PARTİ'nin çevreci politikalarına da senin aklın yetmez!

CAVİT ARI (Antalya) – Biliyorum, sayenizde neler oluyor, neler... Kesilmedik yer kalmadı!

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ya, ya, evet, Karadeniz yeter!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, arkadaşlar, Sayın Sındır konuşuyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Ya, hiç görmüyor musunuz? Sen bir de Karadenizli olacaksın Cora; Karadeniz'deki vadileri, yayları görmüyor musun? İktidarınızda ne hâle getirdiniz görmüyor musunuz?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Karadeniz'de ne oldu? Pırıl pırıl, her yer tertemiz, gayet güzel.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Ari, arkadaşınız konuşamıyor. Bakın, Sayın Ari...

CAVİT ARI (Antalya) – Şöyle bir bak bakalım; Rize'ye bak, Trabzon'a bak, Artvin'e bak, her tarafı mahvettiniz, "çevreciyiz" diyorsunuz.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Artvin'e bak.

SALİH CORA (Trabzon) – Yüzde 70 oy alıyoruz...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Düdü o oylar düdü, siz yarın sandık kurulduğunda görürsünüz!

CAVİT ARI (Antalya) – Oyla ölçemezsin bu işleri, oyla ölçemezsin! Ayder Yaylası'na bak!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Ari...

Sayın Cavit Ari, şu anda... Bakın, konuşmayı bitirdiniz, istiyorsanız ek süre vereyim ama bu şekilde olmaz, biz bu şekilde bitiremeyiz. Bakın, arkadaşınıza söz verdim, sizi bekliyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Ama karşıdaki cevap veriyor, tutanaklara geçsin en azından yani bana sataşma var.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ama laf atıyorlar Başkanım oradan, susmuyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam, oraya da söylüyorum.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Söyleyin!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Söylüyorum, söylediğimi görmüyor musunuz?

CAVİT ARI (Antalya) – Oraya söyleyin Başkanım, bana değil.

Çevreciymiş ya, arkadaşların neresi çevreci? Çevre bırakmadınız, doğru söylüyorsunuz.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Hâlâ car car konuşuyorsunuz ya!

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Salih Bey, lütfen, sen bir koridorda gez gel, lütfen rica ediyorum.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Cora otomatiğe bağladı.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, ben...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Çevre bizden sorulur, yeşil bizden sorulur, her şey bizden...

CAVİT ARI (Antalya) – Evet, sorula sorula ne yeşil bıraktınız, ne çevre bıraktınız!

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – İbrahim Bey, çevreyi soracağınız size, soracağınız size çevreyi! O gün gelecek o çevre sorulacak size!

Sayın Başkan, izin verir misiniz?

CAVİT ARI (Antalya) – Ayder Yaylası’nı bir anlatır mısın, nasıl dönüştürdünüz bir anlatır mısın? Nasıl dönüştürdünüz Ayder Yaylası’nı bir anlatın, görelim bakalım, şurada üç senede ne hâle soktunuz be.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Biz orada yaşadık, Ayder’de yaşadık...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Uzungöl diye bir göl vardı, yapay göller yapmak zorunda kaldınız.

CAVİT ARI (Antalya) – Bir tane yeşil yer bırakmadınız, akan dere bırakmadınız memlekette, kuruttunuz her yeri.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Görmemişsin bile sen oraları, hayatında gördüğün yok ya!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – İbrahim Bey...

SALİH CORA (Trabzon) – 1 milyon turist geliyor, demek ki beğeniyor ki geliyor.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Yapay göller yapmak zorunda kaldınız Karadeniz’e, yapay göller.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Memnun musunuz, bu, iyi mi böyle?

Arkadaşlar...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Cavit Bey, sen oraya ne zaman gittin?

CAVİT ARI (Antalya) – Nereye? Gidilecek yayla bırakmadınız be!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Geçen hafta oradaydım ben ya!

CAVİT ARI (Antalya) – Rezaleti görmüşsündür herhâlde.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – İbrahim Bey, bir saniye...

Arkadaşlar, tamam güzel. Böyle karşılıklı memnun musunuz yani?

CAVİT ARI (Antalya) – Vallahi ben çok memnunum, cevabını alıyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Sındır konuşmasına başlayamıyor.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ortalık sakinleşti Sayın Başkan, siz daha da uzatmayın...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ben ne kadar iyi arkadaş olduğunuzu da biliyorum, Sayın Cora ile Sayın Arı’nın ne kadar böyle karşılıklı, güzel atıştığını da biliyorum ama bir şekilde de bu görüşmeleri devam ettireceğiz yani eğer bir yerde kesmezseniz o taraf da bana kırılacak, bu taraf da bana kırılacak. Ben ne yapacağım, ne yapabilirim?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Araya girin.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Burada bitirelim mi? Bitirelim, Sayın Sındır başlasın, oldu mu?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, sürem...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ya, sürenizi başlatacağım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Baştan başlatın.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam, tamam. Merak etmeyin.

Buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, teklifi veren değerli vekilim ve burada -hazırunda- bulunan vekillerim...

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu maddeyle ormanlarda hava ayrıştırma tesisinin yapılabilmesine imkân yaratılıyor. Şimdi, öncelikle bir şeyi hatırlatmak istiyorum; Anayasa'nın ormanların korunması ve geliştirilmesine yönelik 169'uncu maddesinin ilk cümlesi: "Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır." sonrasında devam eden bir başka cümlesinde de "Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez." Daha birçok ormanların tahrip edilmesine yol açan vesaire diye gidiyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, hava ayrıştırma tesisinin ne olduğunu bilen var mı? Ormana herhangi bir tahribat yapıp yapmayacağını biliyor muyuz? Böylesi bir teknik konuda bunu kanun maddesine ekleyip Anayasa'ya aykırı bir işlem yapmış duruma düşme ihtimalimiz yok mu? Var. Biz neyi yapıyoruz değerli arkadaşlarımız?

Şimdi, bu madde teknik bir konudur, bu madde Çevre Komisyonunu ilgilendiren bir maddedir. Bu madde çevresel etkilerin neler olabileceği, olasılıkların neler olabileceği... En azından bu konuda bilimsel teknik bir bilgiyi verecek uzmanların olması ve bu konuda bizi bilgilendirmesi gerekir. Bu konu esas itibarıyla bizim Komisyonun değil, Çevre Komisyonunun, artı -yetkili merci Tarım ve Orman Bakanlığı olduğuna göre- Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunu... Ya, Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna veya Çevre Komisyonuna tali komisyon olarak dahi gitmemiş bir kanun teklifi bu önümüzdeki.

Değerli arkadaşlar, şimdi, hava ayrıştırma tesisi; zaten burada "Savunma amaçlı." dedik, eyvallah; ülke, millî güvenlik, vesaire; ulaşım, enerji, haberleşme, su, atık su, petrol, doğal gaz, altyapı, katı atık bertaraf ve düzenli depolama tesislerinin... Geriye bir şey kalmadı zaten yani biz bunların hepsini yapıyorsak "Ormanlarda her şey yapılabilir." diye bir hüküm koyalım, bir daha da şu tesis diye bir tesis de gündemimize gelmesin.

Değerli arkadaşlar, doğru bir iş yapmıyoruz. Hava ayrıştırma tesisi, oksijen, argon ve azot gazı ayrıştırarak. Şimdi, orman ekosistemine etkisi nedir bunun? Oradaki yaşayan ağaçların, yeşilin, floranın, sadece flora değil, orada yaşayan diğer canlıların, faunanın ve hayvanların yaşam alanında onların soludukları havada nasıl bir etki yaratacak bu tesis biliyor muyuz? Bilmiyoruz. Neye karar vereceğiz burada? El kaldıracamız, "Konulsun, konulsun." bitti. Ya, böyle bir yasama faaliyeti olmaz değerli arkadaşlar yani bu konu Komisyonumuzun bir konusu değildir, bu konu, bu madde, bu kanun teklifinden çekilmelidir. Eğer dediğim endişeler ortada yok ise o zaman ilgili komisyonda uzmanların da onayıyla olabilir. Ben olur olmaz anlamında söylemiyorum ama ben bu tür tesislerin orman alanlarında yapılmasına kendimi bildim bileli karşı çıkmışımdır. Zaten "Taşlık, başlık." deyip orman alanlarını kırpa kırpa, sağından, ucundan, köşesinden götüre götüre, "Ne kadar çok ağaç diktik." diyerek, öbür taraftan da ne kadar çok orman alanını orman dışına çıkardık aslında. Yani devlet ormanları tahrip edilemez, devlet ormanları Anayasa'nın bir hükmüdür daraltılamaz. Bu nedenle bu maddenin çekilmesini talep ediyorum. Bu söylediklerim konusunda bir yanıtı varsa da teklif veren arkadaşlarımızın duymak da istiyorum açıklası.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Sındır.

Sayın Şener, buyurun lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, bu 4’üncü maddede 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 17’nci maddesine “hava ayırıştırma” ifadesi ilave edilmektedir. Gördüğüm kadarıyla zaten bu 17’nci madde orman tahribatına yol açabilmek için düzenlenmiş bir maddeye benziyor, bir ton şey yapılıbiliyor ormanlarda. Şimdi yeni bir ilave getiriliyor, bu ilave gelen hava ayırıştırma tesisleri de yine ormana zarar verecek nitelikte gözüküyor. Çünkü internetten şöyle bir taradım, yaklaşık 5 bin metreküp/saat gibi küçük bir kapasiteden 84 bin metreküp/saat gibi yüksek bir kapasiteye kadar geniş bir yelpazede tesis kurulabilmesi mümkün. “Yüksek kapasite ihtiyacını karşılamak için tasarlanan turbo kompresörler 450 kilovatsaat gücünde başlamakta ve tesis büyüklüğüne göre birkaç milyon megavat gücüne kadar çıkabilmektedir.” diyor. Sonra, hava şartlarını değiştiriyor, yani ormanın iklimini, dokusunu bozacak özellikler görünüyor ve bunun neticesinde ormana zarar verecek bir ton nitelikler taşıdığı gibi, üretilen gazlar tesisin büyüklüğüne göre -nihai olarak- bin litre ile 200 bin litre kapasiteli tanklarda depolanıyor ve bir orman alanının tamamen tesisle ortadan kalkmasından da öte, tamamen orman atmosferini bozan özelliklere sahip bir tesis görüntüsünde. Şimdi, anladığım kadarıyla, bunun ormanlarda yapılması da gerekmiyor ama bir orman alanında böyle bir tesise izin verilmesinin mantığı ne? Manası ne? Anlamı ne?

Maalesef gerçekten bu teklifi buraya getiren arkadaşlar hem iyi hazırlanmamışlar hem de iyi bir metin getirmemişler buraya. Bir kere, cümleler bozuk, onun ötesinde, maddeler müphem ve anlaşılmaz -önceki maddede de gördük bunu- sonra, açıklama yapılırken bir yetersizliği zaten görüyoruz ama Komisyonu idare eden Başkanlarımız, hem Başkanımız hem de şu anda idare eden arkadaşımız, konuşurken -şu anda bana müdahale etmiyor, gayet rahat konuşuyorum ama- sürekli, bir an önce bitirmeye çalışıyorlar. Zaten Cevdet Bey’e soruldu “Bugün bitireceğiz.” dedi; şartlanılmış. Niye bugün bitiriyoruz kardeşim bunu? Her bir madde bir bomba burada, her bir madde bir bomba taşıyor. Niye bugün bitirelim? Sonra, niye müzakereleri bir an önce tamamlayalım? “Beş dakika” “on dakika” “Tamam, süren bitti.” “Bitmedi.” onun tartışmasını yapıyoruz. Burada tek bir madde bile olsa, tek bir cümle bile olsa ne kadar zamanımızı aldığı önemli değil, ne kadar doğru çıkarıldığı önemlidir. Doğruya ulaşmak için gerekirse tek bir madde hakkında sabahlara kadar tartışmamız lazım. Onun için Sayın Başkanların da konuşan arkadaşlarımızı böyle hemen hızlandırma çabası içerisinde olmaması gerektiğini düşünüyorum.

Bu hava ayırıştırma meselesi, tesisleriyle ilgili yeterli, tatmin edici -ben sadece bir maddeye baktım, belki biraz daha tarayabilecek vaktim olsaydı burada kırk tane mahzur çıkabilirdi- düzgünce bir açıklama beklediğimizi ifade etmek isterim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Sayın Bakan Yardımcımız diğer bakanlıklar da vardı burada niye Tarım ve Orman Bakan Yardımcımız yok?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Şener, tamamladınız mı?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, tamamladım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Uzman kim burada?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kim var burada bürokrat? Yani Tarım ve Orman Bakan Yardımcımız niye yok?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Orman Genel Müdürlüğünden burada arkadaşlarımız var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır ama her bakanlıktan bir Bakan Yardımcımız burada, gördüğüm kadarıyla. Tarım ve Orman Bakanlığından çağırmadık mı? Yani nasıl...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Çağırılmıştır mutlaka, soralım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Onu bir sorsanız belki gelse, uzman olsa iyi olur.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tabii, tabii.

Sayın Şener’in konuşmasına binaen şunu söylemek isterim: Ben, en azından kendim konuşmalara müdahil olma şeyinde değilim, size de hiçbir zaman olmadım.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ben şikâyetçi değilim zaten.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bugün de hiç kimsenin konuşmasına süreci içerisinde herhangi bir şekilde müdahil olmadım. Tamamlamak üzere verdiğim sürelerde de konunun ehemmiyetine binaen birçoğuna karışmadım ve genel olarak, prensip olarak da öyle; bugüne mahsus da değil, genel olarak da öyle. Ancak takdir edersiniz ki bazı konularda usulüne uygun şekilde uyarı yapıyoruz, bu konuda da arkadaşlarımızın bize verdiği tepki de haksız olmamalı. Biraz önce ben haksızlığa uğradım. Ben haksızlığa uğradığım zaman sizin de -hangi taraftan olursa olsun, nereden olursa olsun- bunu değerlendirmenizi ben isterdim, konuşmanızın içerisinde bunu da değerlendirmenizi isterdim. Yani yeri geldiğinde Başkanlık Divanını da... Ben olurum, bir başkası olur, önemli değil; yani bir haksızlık olduğu zaman sonuçta biz de bir süreç yönetiyoruz, sizin adınıza buradayız. Yani bir eksik, bir kusur varsa da affola ama tabii, burada da bizim de yeri geldiğinde ne kadar ağır ithamlara ya da hakaretlere uğradığımızı da görüyorsunuz. Bu açıdan, ben en azından buna riayet ediyorum. Yani eksik olursa da affola.

Evet, Sayın Yılmaz, buyurun lütfen.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Efendim, bu teklifin 4’üncü maddesinden anladığım kadarıyla Türkiye’nin ve dolayısıyla da Türk sanayisinin hava ayrıştırma tesislerine ihtiyacı var, bu konuda yatırım yapılması gerekiyor. Yatırımın nereye yapılacağı konusunda yetkili makam Tarım ve Orman Bakanlığı oluyor fakat yatırımı yapacak olan şirketleri düzenlemeye, denetlemeye, yetki vermeye hangi kurum yetkili Türkiye’de? Böyle bir sektör geliyecekse, yapılacaksa bunu EPDK mı yapacak yoksa yeni bir teşkilat mı var, kim yetkilendirecek bu şirketi, ihaleye mi çıkılacak, ne yapılacak?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Mesela ÇED raporu olacak, Çevre Bakanlığı ilgilenecek. İlgili kurumlardan ilgili belgelerini alıp ona göre...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, arkadaşlar, notları alalım.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bu çıktıktan sonra orada bir şey inşa edilmiyor.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bir sektör ortaya çıkıyor, bu sektörün yatırımına izin verecek, onu denetleyecek ve dolayısıyla da kontrol edecek bir kuruma ihtiyaç var. Yatırımın nereye yapılacağı konusunu... Tarım Bakanlığına da bu izni verirler. Çevre Bakanlığının ÇED raporuna bakar fakat yatırımı yapmaya kim yetkili? Bunu denetleyecek, yapacak olan kim?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yani yatırımcı firmalar müracaat edecekler.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Kime, kime?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İlgili bakanlığa.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – İlgili bakanlık hangi bakanlık? EPDK mı, Sermaye Piyasası Kurulu mu? Yani kimdir bunu yapacak olan?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Şimdi, şöyle yapalım isterseniz: 2-3 kişi daha bekliyor. Size de söz vereceğim ama şöyle bir durum ortaya çıktı: Yani tam bilgilenmemiz gerekiyor çünkü belki sizin vereceğiniz bilgilerle bu soruların bir kısmı cevabını bulacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, zaten izahatlar eksik olduğu için...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Eksik oldu, değil mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet.

Burada da Tarım ve Orman Bakan Yardımcımız...

CAVİT ARI (Antalya) – Bu tartışma zaten ondan çıkıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Erteleyebiliriz o zaman.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Haber gönderdim.

Şimdi Genel Müdürlüğümüzden alalım, ihtiyaca binaen Bakan Yardımcımızı da isteriz.

Size tekrar söz vereceğim maddeyle ilgili. Bir aydınlanalım, ondan sonra size döneceğim.

Sayın Özgür, bize bu sorulan sorular çerçevesinde net cevaplar verir misiniz.

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Sayın Başkanım, kıymetli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, öncelikle, şu ana kadar gelen tüm sorulardan derleme yaptık. Bu, hava ayrıştırma tesisi bize yeni gelen bir konu. Bu, mevcut fabrikalarda bir ek tesis olarak geçiyor -bize söylenen- ve bu ek tesiste havanın içerisindeki oksijen, azot ve argon gazlarını ayrıştırarak...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hangi fabrikalarda bu ek tesis?

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Onu bilemiyorum. Yani birçok fabrikada geçtiğini biliyorum.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bu fabrikanın ham maddesi bildiğiniz hava...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bir dinleyelim de soruları alacağım tekrar.

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Fabrikalar konusunda biz uzman değiliz. Biz Orman Genel Müdürlüğü olarak bize gelen tesislerin...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sizi nasıl ikna ettiler?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ama “bize söylenen” diye bir şey olmaz ki ya. Bilerek konuşun. “Bize söylenen budur.” denmez ki ya.

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Şöyle: Anayasa’nızın 169’uncu maddesinde ormanlar kamu yararı dışında irtifak hakkına konu edilemez diye belirtiliyor ve Orman Kanunu’nun 17’nci maddesi de oraya dayanılarak hazırlanmış. Değişik zamanlarda 17’nci maddenin içerisindeki tesisler, ormanda kurulabilecek tesisler kanunlaşmış. Bu tesisler kurulurken... Tabii ki biz burada yazılı diye bu tesislerin hepsine izin vermiyoruz, öncelikle, kanun maddesinde olduğu şekliyle, kamu yararı ve zarureti araştırıyoruz. Eğer gerçekten zaruret varsa ormanlardan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sizi nasıl ikna ettiler, neye göre yani ormanda hava ayrıştırma tesisi kurulmasına...

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Bizden izin istedikleri yere bakacağız. Mesela birincisi, buranın bir fabrikanın bitişiği olması gerekiyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hangi fabrikanın bitişiği olması gerekiyor?

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Muhtelif fabrika, o tesis hangi fabrika için geçerliyse, gerekliyse.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ya, öyle bir şey getirmiyorsunuz ki burada, öyle bir hüküm yok ki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Böyle bir şey...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – O zaman baştan ormanın içinde fabrika var demektir.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, açıklamayı tam bir alalım.

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Şimdi, bu tesislerle ilgili tabii ki bizim çok detaylı bilgimiz yok, olması da mümkün değil. Hepsiyle ilgili yani şurada yazılı bütün tesisleri biz bilemeyiz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Çevresel etki değerlendirmesi yapılacak mı, yapılmayacak mı?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Onlar zaten yapılır, yapılmadan olur mu ya?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Orman içinde, mevzuat değişikliği olacak, ona ek tesis kuracak öyle mi?

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Tabii ki yani daha önce verilmiş bir tesis değil, bu tesis yeni gelmiş bir tesis yani bize yeni bir başvuru var. Dolayısıyla, kanuna girmesi istenmiş Meclisimizden...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Hangi tesis için bu kanun çıkıyor?

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Bu ayrıştırma tesisini kastediyorum yani bu ayrıştırma tesisi...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 1 tane talep edilmiş...

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Ayrıştırma tesisi hangi fabrikalarda kaç tane olur, ne kadar olur; bunu biz bilemeyiz, sadece bize...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yani şu anda var mı bir talep?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Hayır, bu talebi kim yapmış?

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Tesisi kurmak isteyenler tabii ki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Kaç kişi talep etmiş böyle bir şeyi?

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Onu bilemeyiz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Yani birileri istedi diye kanun mu yapıyoruz?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkan, bu açıklamalar çok yetersiz, böyle bir açıklama olmaz.

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Öyle bir tesis...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, böyle bir şey olmaz ya...

CAVİT ARI (Antalya) – Skandal bir talep bu, skandal bir kanun.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bir dinleyelim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bu bir ihtiyaçsa ihtiyacı gidermek için...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kimin ihtiyacı?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İhtiyaç, bütün Türkiye’de, bugün birinin ihtiyacı, yarın öbürünün ihtiyacı...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, bir dakika, müsaade edin.

ERHAN USTA (Samsun) – Başkanım, izahatı bir bitirsin arkadaş...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ben de onu sağlamaya çalıştım, önce bir izahatını bitirsin, ondan sonra karar verelim.

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Sayın Vekilim, şimdi, 17’nci maddedeki tesislere baktığınız zaman, farz edin devlete ait sağlık, eğitim tesisleri, spor tesisleri, ceza infaz kurumlarına ve bunlara ait her türlü yer ve binalara ait tesisler. Şimdi, bu tesisler ormanda yapılmak istendiği zaman ya Meclisimize ya vekillerimize ya bize bir başvuru olur, sistem böyledir. “Biz ormanda böyle bir tesis yapmak istiyoruz.” İncelenir, olabilir mi? Şu anki kanunumuza göre hava ayırıştırma tesisi ormanda yapılamaz, kanunumuzda yok. Yapılabilmesi için kanunlaşması gerekiyor. Kanunlaştığı takdirde biz bunu inceleyeceğiz, ÇED görüşü isteyeceğiz ilgili firmadan, kim başvuracaksa. Bugüne kadar olmamış olması bundan sonra olmayacak anlamına gelmiyor. Kaç tane olacağını bilemiyoruz, kaç tane olur, ne kadar olur? Diğerleri için de aynı şey söz konusuydu yani sokak hayvanları için mesela bunu biz bilmiyorduk kaç tane olacağını ama kanuna girdikten sonra talepler gelmeye başladı. Kim yapabilir, nerede yapabilir, istedikleri orman bunları yapmaya uygun mudur? Bunların hepsini biz değerlendiriyoruz sonuçta. Dolayısıyla, burada kamu yararı ve zarurete dikkat edeceğiz, bunu denetleyeceğiz, ondan sonra da gerekli belgeler isteyeceğiz. ÇED belgesi isteyeceğiz, ÇED belgesin de 16-17 tane kurumdan alınmış bu tesisinin kurulmasının uygun olduğuna dair belgeler var. Dolayısıyla, ÇED belgesi aldığı zaman biz bu izni vermiş olacağız kanuna girerse, girmezse yapacak bir şey yok. Yani verdiğimiz izinleri bu şekilde veriyoruz. Ormanlara zarar konusu...

ERHAN USTA (Samsun) – Tesis belli yani sizin burada araştırmış olmanız lazım, böyle bir tesis ormana zarar verir mi, vermez mi? Yani hangi şahsın, hangi fabrikanın talep ettiğinin bir önemi yok. Yanlış mı düşünüyorum arkadaşlar? Tesis belli, değil mi? Bu tesisin ormana zarar vermemiş olduğuna kanaat getirmiş olmanız lazım ki bu kanuna olumlu görüş veriyorsunuz...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ek bir tesis midir bu? Yani Ormandan izin alınmış...

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Ormanda olmayan bir fabrikanın ek tesisi olarak biliyoruz, ormanda olmayan bir fabrikanın.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yani şu olabilir: Fabrika ormana sınırdır, genişlemesi gerekiyordur, ihtiyaç vardır bir alana...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 1 fabrika için özel...

ORHAN YEGİN (Ankara) – 1, 10, 5; bilmiyoruz yani şunu söylüyoruz... Sorunuza cevap veriyorum bakın.

Başkanım, affedersiniz, söz alabilir miyim?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Niye ille de ormanlık alanda bu tesisin kurulması gerekiyor?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bir dakika, bir dakika...

Şimdi, herkes aynı anda konuşunca not alamayabilirler. Soruları alalım, tamam mı?

Bir kere, hava ayırıştırma nedir?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hava ayırıştırma tesisi nedir, nedir yani, büyük bir yatırım mıdır?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Niye yapıyor, havayı niye ayırıştırıyor? Ben de onu sormuş olayım. Not alın.

Şimdi, tek tek soruları alalım arkadaşlar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, Başkan, izahat eksik, izahat alamayız biz buradan, bu bir sanayi işi, adam “Ben ormancıyım.” diyor; haklı, “Bilmiyorum bunu.” diyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Öyle mi diyorsunuz?

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Şimdi, Sayın Başkanım, talepler Meclisimize veya bize veya vekillerimize gelir; ondan sonra biz değerlendiririz. Bakın, şunu kastediyorum: Şimdi, sizin bir tarlanız var, dört tarafı orman, ormandan yol verilir mi? Verilmez ancak sizin tarlanıza başka türlü bir ulaşım şansı yoksa burada zaruret oluşuyor -zaruret ve kamu yararını açıklamak için söylüyorum- yani sizin orada bir eviniz var ama yolunuz yok. Sizin mülkiyet hakkınızı güvence altına almak için ormandan bir yol verilmesi gerekiyor, bu, zarureti oluşturuyor ve buraya da girmiş. Dolayısıyla, buradaki kanun maddesine giren her konuda bir zaruret oluşması gerekiyor. Farz edin, şimdi bir fabrikanız var, dört tarafı veya üç tarafı ormanlarla çevrili, diğer tarafı yol, üç tarafı orman olduğu için bu tesisi de ormandan başka bir yerde kurma şansınız yok. Firma sahibi gelmiş...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani, esas olan şu...

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Sözümlü bitireyim, müsaade ederseniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sonuç olarak, bu bir sanayi meselesi. Yani bunun ne olduğunu siz bilmiyorsunuz. Ya bu tesis nedir, bunu bilmiyorsunuz. Siz, tamam, kamu yararı zararı meselesine bakıyorsunuz ama bu tesis nedir, ya bu büyük bir tesis midir, küçük mü; doğaya zararlı mıdır, değil midir bilmiyorsunuz.

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Şimdi, tesisin aslında ne olduğu önemli değil. Tesisin, zaruret...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nasıl değil ya! Olur mu öyle şey ya? Ormanın içinde bir tesis yapacaksınız...

ERHAN USTA (Samsun) - Nasıl önemli değil?

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Bakın, zaruret olup olmadığı önemli. Bu fabrika için...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, doğaya, ormana zarar veriyorsa nasıl önemli değil ya?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Ormana zarar veriyorsa ilgili kurumlar zaten onun önüne engel koyar, ona mani olur.

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Ya, zaten öyle bir tesise biz izin vermeyiz verirken.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye yasa çıkarıyoruz?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, bu yasayı çıkardık. Yasa hazır, müracaat ettiğinde...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, yapmayın İbrahim Bey, Allah'ını severseniz ya.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bu nasıl bir açıklama?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Allah Allah! Başka türlü nasıl olacak ihtiyaç varsa?

CAVİT ARI (Antalya) – Ya, tarım topraklarına bile “ÇED Gerekli Değildir” kararı veren siz değil misiniz arkadaş?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ya, niye çimento fabrikası yok da hava ayırıştırma tesisi var?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, şimdi bakın, bir dakika. Şimdi, izahatta eksiklik var...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Efendim, bakın, kanunen bunlar yapılı, bir düzenleme yapılı. Yarın bir müracaat olduğunda, zararlı mı değil mi, ilgili kurumlar da müracaat hâlinde açığa çıkarır.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – İbrahim Bey, bir saniye...

İzahatta eksiklik var. Bir kere, hava ayrıştırma ne demek, burada ne yapmayı istiyor bu tesis, ne yapacak? Bir de arkadaşlarımızın soruları var. Ben, bu maddeyi...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Erteleyelim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Hayır, ertelemiyorum.

5'inci maddeye geçiyorum daha sonra geri dönmek üzere. Bu şeye bir çalışın, Bakan Yardımcımız da buraya gelsin, bu izahatların tamamını bir alalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu iş bir sanayi meselesi ya.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Şöyle bir şey Başkanım, biz de sorularımızı soralım...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sorular soruldu İsmail Bey, sorular soruldu.

İzahatlara bir çalışın, arada tekrar döneceğiz.

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, şimdi, hava ayrıştırma tesisi -çok ince detayını hiçbirimiz bilemeyiz- kaba hatlarıyla...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz bilmek zorundayız, yasa çıkarıyoruz, bilmek zorundayız; bize izahat verilmek zorunda.

ORMAN GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAYATİ ÖZGÜR – Anladım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Şimdi, izahata bir çalışın, geri döneceğim 4'üncü maddeye.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, biz burada hava ayrıştırma tesislerini maliyetiyle, teknolojiyiyle, osuyla busuyla anlatmaya kalksak biz bu işin uzmanı değiliz, bunu anlatmaya zaman da yetmez...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hiç anlatmadınız ki...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Oradaki farklı bir detay merakı, soruyu doğal olarak, tabii olarak...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ne demek detay merakı? Ya, merak için sormuyoruz, bilgilенmek için soruyoruz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Tabii olarak diyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – Orhan Bey, hava ayrıştırma denilen tesis nedir?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Soruları toparlayın arkadaşlar, soruları toparlayın.

Orhan Bey, birazdan tekrar bu maddeye döneceğim. Sorular toparlansın, izahatı da alalım, geçelim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Yani ne olduğunu bilmediğimiz bir şeyi niye kanun yapalım?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER - Ben 5'inci maddeyi okutuyorum.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, şeyi de söyleseydik yani çalışırken söyleyeceklerimizi de dikkate alsınlar diye...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Yalnız, bakın şöyle...

ERHAN USTA (Samsun) – Sonrasında olsun, bence böyle kalsın.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bence de.

Size tekrar söz vereceğim.

5'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5- 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun geçici 26 ncı maddesinin birinci fıkrasına “Elazığ İli Merkez, Sivrice,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Alacakaya, Arıcak,” ibaresi, “23/2/2020 tarihinde,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Malatya İli Arapgir, Arguvan, Doğanşehir, Hekimhan, Kuluncak, Pütürge İlçeleri ve çevresinde 5/6/2020 tarihinde,” ibaresi eklenmiş, fıkra da yer alan “14/6/2020 tarihinde meydana gelen ve genel hayata etkili olan deprem afetleri nedeniyle” ibaresi ” 14/6/2020 tarihinde, Erzincan İli Tercan İlçesi ve çevresinde 14/6/2020 ve 15/6/2020 tarihlerinde, Van İli Saray, Özalp ve Gürpınar İlçeleri ve çevresinde 25/6/2020 tarihinde, Bitlis İli Hizan İlçesi ve çevresinde 7/8/2020 tarihinde, Erzincan İli Tercan İlçesi ve çevresinde 28/10/2020 tarihinde, İzmir İli Aliağa, Balçova, Bayındır, Bayraklı, Bergama, Bornova, Buca, Çeşme, Çiğli, Dikili, Foça, Gazimir, Güzelbahçe, Karabağlar, Karaburun, Karşıyaka, Kemalpaşa, Kiraz, Konak, Menderes, Menemen, Narlıdere, Seferihisar, Selçuk, Tire, Torbalı, Urla İlçeleri ile Aydın İli Kuşadası İlçesi ve çevresinde 30/10/2020 tarihinde, Siirt İli Kurtalan İlçesi ve çevresinde 3/12/2020 tarihinde, Elazığ İli Baskil, Karakoçan, Kovancılar, Maden Merkez, Palu, Sivrice İlçeleri ve çevresinde 27/12/2020 tarihinde meydana gelen deprem afetleri sebebiyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde,” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, maddeyle ilgili bilgi alalım Sayın Yegin.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Evet, 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun’un geçici 26’ncı maddesinde 2020 yılı içerisinde meydana gelen depremlerde zarar gören afetzedelere yardım edilmesi ve meydana gelen afetin zamanı nedeniyle hak kayıplarının söz konusu olmaması için bir düzenleme yapıyoruz; işin özü bu.

2017 yılında geçici 26’ncı maddeyle genel hayata etkili olan deprem afetleri nedeniyle Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız fen heyetleri tarafından tespit edilmiş olan yıkık ve ağır hasarlı konut, iş yeri ve ahır -gibi- sahibi afetzedeler için hak sahibi olmak ve borçlandırılmaları yapılmak kaydıyla konut, iş yeri, ahır ve her türlü altyapı ve sosyal donatıların inşası veya kredi desteğine ilişkin olarak bir düzenleme yapılmıştı. Geçtiğimiz yıl içinde yaşanan depremlerden etkilenen yerlerden bir kısmını daha önceki düzenlemelerde madde kapsamına almıştık ve şu anki düzenlemeyle de bu maddeye bir işlem yapıyoruz, 14/6/2020 tarihine kadar olan depremleri, yaptığımız bir düzenlemeyle bu kapsama almış idik, ancak bu tarihten önce henüz hayata etkililik olurları alınmamış yerler geçen yıl yaptığımız düzenlemenin dışında kaldığı için -çünkü o zaman afetten sonra Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü tarafından hasar tespitlerinin yapılıyor ve tamamlanıyor olması gerekiyordu- daha sonra, bu işin sonucunda, hasar tespiti, isim listeleri, ön hasarlar ve kesin hasarlar AFAD’a geldikten sonra ancak genel hayata etkililik olurları alınabiliyor.

Şimdi, bu maddeyle, geçtiğimiz yıl yapılan düzenlemeden sonra genel hayata etkililik kararı alınmış olan Malatya, Erzincan, İzmir, Siirt, Elâzığ, Van, Bitlis, Aydın gibi illerin bazı ilçelerini de mevcutta var olan bu geçici maddeye ekleyerek tüm afetzedelere yardım edilmesini, bu kapsamda afetzedelere eşit ölçüde yardım eli uzatılabilmesi ve meydana gelen afetin zamanı nedeniyle hak kayıplarının önüne geçilmesini amaçlıyoruz ve henüz o kararı yetişen Van Tuşba'yı da bugün arkadaşlarımız önergeyle buraya eklemek isteyecekler.

Teşekkürler.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, madde üzerinde bir önerge var, onu da okutup bilgi vereceğim birlikte müzakere etmek açısından:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3740) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "Siirt İli Kurtalan İlçesi ve çevresinde 3/12/2020 tarihinde," ibaresinden sonra gelmek üzere "Van İli Tuşba İlçesi ve çevresinde 15/12/2020 tarihinde," ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Nilgün Ök

Yaşar Kırkpınar

Bekir Kuvvet Erim

Denizli

İzmir

Aydın

Ahmet Kılıç

Bursa

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, maddeyle ilgili söz talebi bulunan Sayın Cavit Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Daha sonra Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Peki.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu yasaya, depremler oldukça böyle ek yapıyoruz, öyle görünüyor değerli arkadaşlar ama bu yasa herhâlde... Türkiye, bir deprem ülkesi, sonuç olarak her yıl 4'ün üzerinde çok sayıda deprem söz konusu oluyor ve bu artık kaçınılmaz bir şey, her yıl yani depremler söz konusu olacak ve hasarlar da söz konusu olacak ve bu yasa maddesi sanıyorum sayfalarca böyle devam edecek. Bunun yerine -Orhan Bey, size de soruyorum, belki Bakan Yardımcımız da bu konuda tecrübeli yani geçmiş deneyimlerine binaen- yapısal bir tedbir düşünemez miyiz yani...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Mesela?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, kalıcı bir tedbir düşünemez miyiz?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Söyleyin, mesela?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi düşünüyorum. Ben size soruyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ha, anladım

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben size soruyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ben öneriniz var sandım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hemen söyleyin dersiniz o anda gelmeyebilir ama düşünürsem çıkarırım.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Tamam, eyvallah.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sonuç olarak, “Sizin yapısal bir tedbir düşünceniz var mı?” diye soruyorum, bu yasayı siz hazırladınız ya, hani o açıdan. Böyle geçici, palyatif tedbirler, “Her deprem olduğunda bir tane daha ekleyelim; şimdi önergeyle Van Tuşba’yı da ekleyelim; Allah korusun, üç ay sonra bir deprem daha olduğunda onu da ekleyelim.” diye sürekli Mecliste yasaya bir madde daha eklemek...

Orhan Bey, beni dinliyor musunuz bilmiyorum ama ben size konuşuyorum; teklifi getiren sizsiniz ve ben size soruyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, siz teklifi hazırlamışsınız ya, şimdi önergeyle arkadaşlarınız diyor ki: “Bak, Van Tuşba’yı unutmuşsunuz.” Van Tuşba’da da...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bakın, unutmaya değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne peki?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Paylan, gerçekten büyük bir saygı ve hürmetle konuşmalarımı, açıklamalarımı yapmaya çok büyük özen gösteriyorum, bütün bilgileri doğru ve en şeffaf şekilde vermeye çalışıyorum. “Van Tuşba’yı arkadaşlar unutmuşlar.” demedik.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, unutmak olabilir, unutulabilir.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Elbette unutulabilir ancak böyle demedim Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Öyle dediniz demiyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – “Eylülde evrakları yetişip ancak bu karar dâhiline sokulan Van Tuşba’yı da şimdi kanun teklifine ekleyeceğiz.” dedik.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, şunu diyorum: Ya, siz teklifi hazırlarken Van Tuşba yokmuş, şimdi Van Tuşba da eklendi.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Evet, böyle söylerseniz doğru ama arkadaşlar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Allah korusun, -bu madde sayfalarca devam ediyor- Türkiye, deprem ülkesi, üç ay sonra başka bir yerde daha deprem olabilir diyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Öneriniz mi var?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başka hasarlar da olabilir; bunu yapısal bir reforma çevirmek, yapısal bir kuruma çevirmek... Atıyorum, belli kurumlarımız var bununla ilgili görevlendirilebilecek. Bu anlamda yapısal bir tedbir düşünemez miyiz üç ayda bir, altı ayda bir Meclisimizin önüne yeni bir yasa getirmek yerine, bunu öneriyorum. Ya, bunu düşündünüz mü diye soruyorum ve bu konuda tecrübeli bir müdürümüz de var, Bakan Yardımcımız şu anda, geçmiş tecrübesi de var; bunu önerebilir, belki aklımıza bir şey gelebilir.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Soralım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani bu anlamda merak ediyorum. Çünkü arkadaşlar mesele şu: Türkiye, bir deprem ülkesi ve sürekli böyle sorunlarla karşı karşıya kalıyoruz ve sorununuz şu: Bununla ilgili gerçek bir sigortalama, yani kamunun yapabileceği bir sigortalama mantığına geçilmiş değil. Bina sigortalarında biliyoruz, zorunlu sigortalardaki katılım oranları gayet düşük ancak millet ev alıp sattığında sigortalıyor bir yıl sonra sigortası bitiyor, onu da sigortalamıyor bir daha. Böyle bir alışkanlık da söz konusu değil yani bunu yapısal bir reforma çevirmemiz lazım. Her deprem olduğunda kamu bir yasa çıkarsın, işte yıkılan evlere şunu yapsın, bunu yapsınla bu işi sürdüremeyiz değerli arkadaşlar. Allah korusun, İstanbul depremi önümüzde, hem bu dönüşüm meselesini yapısal bir reform

olarak önümüze koymamız lazım, nasıl hızlı bir şekilde insanlarımızı güvenli evlere, iş yerlerine taşıyabiliriz meselesini konuşmamız lazım hem de bu işin bu güvence meselesini yani yurttaşlarımıza konut güvencesini, bir şey yıkıldığında kamu nasıl paylaşacak, yurttaş ne kadar paylaşacak varlıklı veya yoksul olmasına göre nasıl değişecek? Yani diyelim ki bir kişinin varlığı vardır, niye kamu onun evini... 10 tane evi var, 11'inci de yeniliyor ama kiminin başını sokacak evi yok, ona da 1 tane ev veriyor; yani buradaki ayrımları da düşünecek temel bir yapısal reforma ihtiyaç olduğunu düşünüyorum ben bir milletvekili olarak ve bu konuda da siz bunu hazırlarken bir yapısal tedbir neden düşünmediniz diye size soruyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Erhan Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Kısa bir sorum olacak benim. Yani bu kapsama alınmazsa devlet ne tür yardımlar yapıyor; bu kapsama alınınca onun getirdiği ekstra şey nedir? Yani şurada “konut kredisi açma ve bina yaptırma yükümlülükleri” diye bir şey geçiyor, sadece o mu? Bu konuya biraz daha izahat alalım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Emecan, buyurun lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Şimdi, öncelikle tabii, itirazımız olmamakla birlikte bu düzenlemenin gecikmiş bir düzenleme olduğunu da kabul etmemiz gerekiyor. Yani baktığımız zaman Türkiye, bir deprem ülkesi ve kanun teklifinin getirdiği düzenlemede, 2020 yılında 7 tane deprem yaşamışız ülkemizde, farklı tarihlerde ve farklı yerlerde ve bu 7 tane depremle ilgili yaşanan hasarlardan dolayı bu getiriliyor ama şimdi şöyle birkaç detaya gireceğim. Örneğin, 24 Ocak 2020 Elâzığ depreminden on sekiz buçuk ay sonra bu geliyor bu ilçelere, ayrıca, Elâzığ'ın 27 Aralık 2020'de yaşadığı 2'nci büyük depremten etkilenen ilçelere depremten yedi ay sonra, 5 Haziran 2020 Malatya depreminden on üç ay, 14-15 Haziran Erzincan Tercan depreminden bir yıl sonra, yine Erzincan depreminin tekrarı Tercan çevresinde deprem olduktan sonra sekiz buçuk ay, 7 Ağustos 2020 Bitlis depreminden etkilenen ilçelere on bir ay sonra, 30 Ekim 2020 İzmir depremine baktığımızda -birçok ilçe etkilenmişti- dokuz ay sonra geliyor, bir de Siirt depremi var yine 3 Aralık 2020, -8 etti- sekiz ay sonra geliyor ama bu süreçte bu insanlar bu mağduriyetleri yaşamaya devam ediyorlar. Corona salgını, kış koşulları, bunun yanında ekonomik kriz; salgının, bu ekonomik krizin getirdiği etkiler ve aslında daha önce bu önlemlerin alınması gerekirken gecikmiş bir şekilde bu imkânlar sağlanmış oluyor. Buradan baktığımızda, ya bu önlemlerin alınmasının hakikaten çok daha seri ve hızlı olması gerekiyor ya da Sayın Paylan'ın önerdiği gibi üzerinde bir düşünülmesi ve çalışılması gerekiyor. Türkiye, bir deprem ülkesi; bakın, 8 tane deprem saydım bir yıl içerisinde. Bunların gelecekte de olmayacağı ihtimali yok yani bir deprem kuşağı üzerinde olduğumuza göre; bizim bununla ilgili sürekli bu şekilde, depremler oldukça kanun yapmamız hakikaten uygun bir yöntem değil yani bunun tekrar bir düşünülmesi gerekiyor. Sayın Bakan Yardımcınızın zannederim bu konuyla ilgili bir açıklaması olacak.

Teşekkürler.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkürler.

Sayın Kaboğlu...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evete, bu madde, kuşkusuz gecikmiş bir madde ama desteklenmesi gereken bir madde ancak bu vesileyle birkaç hususu sizinle paylaşmak istiyorum: Bilindiği gibi Anayasa'mızda, olağanüstü hâl bile ilan edilebilir deprem sırasında. Ben, doğal afetler ve insan hakları konulu bir uluslararası projeye katıldım -Arjantin'den Vietnam'a kadar- ve Türkiye raporunu ben yazdım; ne yazık ki Türkçe olmadığı için paylaşamıyorum, şu kısa bilgiyi vereyim: Bu konuların düzenlenmesinde, planlanmasında deprem öncesi, esnası ve sonrası aşamaları olarak düzenlemeler yapılıyor. "Öncesinde hangi önlemler alınmalı, esnasında hangi önlemler alınmalı, sonrasında hangi önlemler alınmalı?" bunda, Türkiye'ye ve Arjantin'e göre ufak tefek değişiklikler olabilir ama genel, bilimsel olarak yaklaşım budur ve bu çerçevede tabii, insan hakları ve insan yaşamı temel alınıyor, yapılacak olan yasalarda uluslararası asgari standartlar oluşturuluyor. Aslında biz de çok deneyimli bir ülkemiz, devletiz; bunu politikalar ötesi bir yaklaşımla yapabiliriz yani bir sonraki aşamada bunu başlatabiliriz diye düşünüyorum. Mesela, Sayın Orhan Bey okurken bu şeyleri -ben de okurken, biraz önce okunurken- bir anda İstanbul aklıma geldi; maazallah, İstanbul'da olsa, böyle bir yasanın çıkarılma olanağı, kaynakların aktarımı ve yaraların sarılması ne kadar mümkün olabilir? Mümkün değil. O bakımdan bunlara biz bilimsel olarak, insan hakları açısından, insan yaşamı temeli bakımından; öncesi, esnası ve sonrası planlamasıyla yasa hazırlığına başlarsak zannediyorum Türkiye'nin geleceği açısından daha olumlu bir adım atmış oluruz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Sındır...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben kanun teklifinin tümü üzerinde sözlerimi ifade ederken aslında bahsetmiştim, biraz açmak istiyorum: Şimdi, bir kere, Meclis çatısı altında bir Deprem Araştırma Komisyonu kuruldu, çalışmalarını yaptı. Bayağı da kapsamlı, çok da verimli bir çalışma dönemi geçirdik üç ay; bütün kurum kuruluşları, yetkilileri, üniversiteleri, meslek kuruluşlarını, aklınıza gelebilecek her alanda... Kaboğlu Hocanın bahsettiği depremin öncesi, esnası, sonrası, bütün meseleler, mevzuat meseleleri de dâhil olduğu gibi didik didik edilip elden geçirildi ve bir rapor üretildi; bu rapor yakında gündeme de gelecek. Bu raporda zaten mevzuatla ilgili bazı sorunlar, aksaklıklar da ifade edildi. Şimdi, bu kanun maddesinin gelmesi sanki biraz "ön alma" gibi bir durum yaratıyor diye açıkçası düşünüyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, Sayın Bakan Yardımcım "Öyle bir şey yok." falan dedi gerçi ama 7269 sayılı Afet Yasası'nın 2'nci maddesini okuyorum: "Su baskınına uğramış veya uğrayabilir bölgeler, İmar ve İskan Bakanlığının teklifi üzerine Devlet Su İşlerinin bağlı bulunduğu Bakanlıkça; yer sarsıntısı, yer kayması, kaya düşmesi ve çığ gibi afetlere uğramış veya uğrayabilir bölgeler ise, İmar ve İskan Bakanlığınca tespit ve bunlardan şehir ve kasabalarda meydana gelen ve gelebileceklerin sınırları imar planına, imar planı bulunmayan kasaba ve köylerde de belli edildikçe harita veya krokilere işlenmek suretiyle, -bundan sonrasını söylüyorum- afete maruz bölge olarak Cumhurbaşkanınca kararlaştırılır." Yani bir bölge; Cumhurbaşkanı kararlaştırıyor, diyor ki: "Burası afete maruz bölge." "ve bu suretle tespit olunan sınırlar ilgili valiliklerce mahallinde ilan olunur."

Şimdi, biz bu kanun maddesinde işte, maddede olmayan illeri; İzmir ili, Van depremi, Erzincan, Tercan vesaire, bunları ekleyerek bunların mağduriyeti ortadan kalksın falan diyoruz kendimizce ama aslında bir şeyi gözden kaçırıyoruz: Daha önceki ibare "meydana gelen ve genel hayata etkili olan deprem afetleri nedeniyle" ibaresi, bu değiştiriliyor. Bu kalabilirdi, niye kalmamış, niye değiştirilmiş? Yerine getirilen ibare "meydana gelen deprem afetleri sebebiyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde" Siz bir sürü ili yazıyorsunuz oraya İzmir ili; Kemalpaşası, Bornovası, Bayraklısı vesaire ama sonrasında da diyorsunuz ki: "Meydana gelen deprem afetleri sebebiyle genel hayata

etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde...” Eğer Cumhurbaşkanı orayı “afete maruz bölge” olarak ilan etmemiş, valilikçe ilan edilip asılmamış ise, bu madde hükmünce, orası kapsamın dışında kalıyor; bu hüküm bu kadar açık ve net. Yani niye değiştirdiniz? Değiştirmeyip sadece onlar girseydi de o “Meydana gelen ve genel hayata etkili olan deprem afetleri nedeniyle” ibaresi kalsaydı ama onu değiştirdiniz, “afet bölgesi olarak kabul edilen yerler” diye sınırlandırdınız, “afet bölgesi olarak kabul edilen yerler” 7269’un da 2’nci maddesi bu.

Bakın, tabii, bu madde gereğince... Ayrıca, 7269’un 6’ncı maddesi “Yedirme, giydirme, barındırma, onarım için afetzedelere nakdi ödemede bulunulması, önleme için harcama yapılması İmar ve İskan Bakanlığının muvafakatine bağlıdır.” 29’uncu madde de deniliyor ki: “Yıkılan, yanan veya ağır hasara uğrayan veya uğraması muhtemel olan binalarla imar planları gereğince kamulaştırılmasında zorunluluk bulunan yerlerdeki binalarda oturan ailelere hak sahibi olmak şartıyla konut yaptırılır veya kredi verilir. Kendisine veya eşine ait o yerde aynı cins müstakil hasarsız başka bir binası veya dairesi olan ailelere bina ve inşaat kredisi verilemez.”

Son cümlelerim; gördüğü üzere 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun’un uygulanabilmesi için depremden etkilenen yerin Cumhurbaşkanınca “afete maruz bölge” olarak ilan edilmesi şarttır. “Afete maruz bölge” kararı yoksa artık bu yasadaki haklardan yararlanma imkânı yoktur. İzmir depreminde depremden etkilenen hiçbir alan için “afete maruz bölge” kararı alınmamıştır. Dolayısıyla, devletin bu yasa kapsamında afetzedelere konut yaptırma ya da uygun kredi verme yükümlülüğü yoktur. Hükümet, “afete maruz bölge” kararı almayarak bu yükümlülüğten kaçınmıştır.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, Sayın Sındır, tamamlayalım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Son cümlem, tamamladım.

Şimdi de bu 7269’a bir hüküm getirerek ifadeyi “genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde” olarak kapsamını daraltan bir ibare konuluyor. Bu kabul edilemez diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Erim, buyurun lütfen.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Bu depremle ilgili Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK) çıktı ama tam zorunlu değil, adı “zorunlu” Mutlaka zorunlu olması lazım, trafik sigortası gibi; cezası olması lazım ve bütün –devlet kurumu değil de- sigorta şirketlerinin, özel sigorta şirketlerinin de vatandaşın da elini taşın altına koyması lazım. Hani, biraz önce söylendi, “İstanbul’da bir deprem olsa...” denildi... Mesela, özel sigorta şirketleri sel baskınına veriyor, heyelana veriyor ama depreme vermiyor. Bunun üzerine çalışmamız lazım ama herkes de vatandaş da ev sahibi de elini taşın altına koymalı, ulusal veya global sigorta şirketleri de. Bu şekilde bir düzenleme yapmamız zorunludur bence.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Evet, Sayın Yegin, söz sizde ve Bakan Yardımcımızda.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Şöyle, Sayın Bakan Yardımcımız bu konuyla ilgili cevapları verecek. Ben konunun bu bölümünde meseleye daha bütünsel yaklaşılması, daha yapısal düzenlemeler yapılarak sürekli ve bundan sonra ki Türkiye, bir deprem ülkesi bu tarz durumlarla karşı karşıya kalmayacak genişlikte bir bakış açısıyla bir düzenleme yapılması tarzındaki yaklaşımları değerli buluyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Komisyon raporunu gördünüz mü bu arada? Deprem Araştırma Komisyonu Raporu’nu gördünüz mü?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ya, merak ettiğim için soruyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ya, dinleyelim bir arkadaşlar, bir dinleyelim ya!

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ancak bugün, 2020 yılında yaşanan depremde dolayı etkilenen şehirlerimizde, ilçelerimizde vatandaşlarımızın sorunlarını, sıkıntılarını ve zaman içerisinde yapılan onlara dönük faaliyetleri bir düzene koymak için de bu acil ihtiyacı da gidermek durumundayız.

Katkıları için teşekkür ediyorum ve kıymetli Bakan Yardımcımıza daha teferruat için sözü bırakıyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; esas itibarıyla, son üç-dört yıldır geçici maddemize yapmak zorunda kaldığımız bu ilaveler, temelde DASK Kanunu’ndan kaynaklanıyor. DASK Kanunu hepinizin bildiği gibi, belediye sınırları içindeki evler için, binalar için zorunlu, kırsal alan için böyle bir zorunluluk yok. Özellikle, 31 büyükşehirimizde belediye sınırları ilin tamamını kapsadığı için o ilin kırsalında meydana gelen afetler için de aynı şekilde ilave bir istisna getirmemiz gerekiyor. Burada DASK Kanunu’nu Denizli’de uygularken ve Afyon’da uygularken yan yana 2 ilçede meydana gelmiş, 2 ilçenin kırsalında meydana gelmiş afetlerde, Afyon için herhangi bir yasal düzenleme yapma zorunluluğu yokken Denizli, artık mahalle konumuna geldiği için orada DASK’tan bu istisnayı sağlamamız gerekiyor vatandaşlarımıza. “Bunu tümüyle kaldıralım, madem, her şey için, düzenleme için, afet için, böyle bir düzenleme ihtiyacı oluyor.” Derseniz, yapılacak iş, DASK zorunluluğunu ortadan kaldırmak olur ki bu, aslında yapmamız gerekenin tam tersi bir noktaya doğru gitmesi anlamına gelir. Onun için henüz DASK’la ilgili, zorunlulukla ilgili daha kuvvetli bir uygulama ve yaygın bir uygulama olmadığı sürece sahada vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılamak durumunda olan kurumlar olarak bizim sizden beklentimiz, yeni afet olmuş neresi varsa orayla ilgili bir istisna talebinde bulunmak oluyor tabii ama DASK yaygınlaştıkça bu ihtiyacımız elbette ki azalacak. Bununla ilgili ne gibi tedbirler alınabilir, bu ayrı bir çalışmanın konusu olur.

Şimdi, burada, esas itibarıyla, bizim bu tekliflerimiz gecikmiş teklifler falan değil, yani şu anlamda değil: Bu teklifler bugün geldiği için huzurunuzda vatandaş bundan mağdur oluyor değil. Bir yerde bir afet olduğu zaman, önce biz ön hasar tespiti yaptırırız, elemanlarımızı göndeririz, sahaya şöyle bir bakarlar. Can kaybı varsa zaten ona da gerek yok, derhâl, “genel hayatın etkilenmesi olur”nu alırsız, iki gün içinde alırsız bu oluru. Ondan sonra umumi hayata müessir afetlerde yapılacak yardımlarla ilgili 7269 sayılı Yasa neyi emrediyorsa onun gereklerini yerine getiririz. Bu İzmir’de de böyle olmuştur, Van’da da, Elâzığ’da da; devlet ilk gün gider, sahaya hemen şey yapmaya başlar. İş bölümü çerçevesinde her kurum gereğini yerine getirir ancak TOKİ’ye konutları yaptırırız, hak sahiplerini biz belirleriz. Bunların yasal statüye kavuşabilmesi ve anahtarların teslim edilebilmesi için bu düzenlemenin geçmiş olması gerekir. Düzenlemeyi yapmazsak ne olur? Yardımlarda, temelde genele yaptığımız yardımlarda bir şey olmaz. Biliyorsunuz, bu düzenlemenin vatandaşlarımıza sağladığı en önemli ayrıcalık yirmi yıl faizsiz şekilde borçlanabilmeleri.

ERHAN USTA (Samsun) – Konut.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Konutu yaparız vatandaşa, iki yıl ödemesiz, on sekiz yıl eşit taksitlerle faizsiz bir şekilde devlete öderler. Bunu hak sahipleri...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Faizi var, faizi var.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Faizi yoktur efendim faizsizdir.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Aylık 0,96 faizi var.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Masraf falan belki, banka şey yapabilir ama faizi yoktur. Afetzedelere yapılan bu yardımların hiçbir kuruluş faizi yoktur, kanunun emridir bu. İki yıl ödemesiz, on sekiz yıl eşit taksitlerle o günkü belirlenen bedeli şey yaparlar. Bundan mahrum kalabilirler; o mahrumiyet oluşmasın diye, biz zaten fiili olarak sahada yaptığımız bütün hazırlıkları sizin bu yasa teklifini kabul etmenizle yasal bir zemine kavuşmuş olmasını sağlarız. İşte, en güzel örneği İzmir’de, Elâzığ’da TOKİ, konutları yaptı bitirdi bile.

ERHAN USTA (Samsun) – Ne kadar konut yapılacağı belli mi bu kapsamda?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Bu kanun teklifi kapsamında değil o. Sahada her il için bizim yapacağımız konutlarımız tespit edilmiş, çalışmaları başlamıştır. Her il için ayrı ayrı o tespitler vardır.

ERHAN USTA (Samsun) – İnşaatlar başladı.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Tabii, tabii, çoktan başladı.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu kanun teklifinde değil o zaman.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Hayır, zaten TOKİ’ye yaptırıyoruz biz bunu, Eğer yüce Meclis kabul etmez, biz bu konutları vermeyelim derse TOKİ, onu piyasa koşullarına göre değerlendirebilir; TOKİ’nin her zaman bu esnekliği var.

Şimdi, bir başka konu efendim, sayın vekilimizin söylediği çok önemli bir şeydi, zamanınızı almak istemem ama afete maruz bölge ile afet bölgesi birbirinden çok farklı kavramlar. Lütfen, bu konudaki bilgime itimat edin sayın vekilim. Afete maruz bölge ilan etmek eskiden Bakanlar Kurulu yetkisindeydi, şimdi tabii ki Cumhurbaşkanımızın yetkisinde. Bu, muhtemel afetleri önlemek için önceden yapılan etütlerle, çalışmalarla tespit edilen alanlara uygulanır. Bir yerde heyelan olma ihtimali vardır, bir yerde sel baskını olma ihtimali vardır, orası önceden tespit edilmiştir, burayı afete maruz bölge ilan ederiz ki üzerinde herhangi bir yapılaşma olmasın. Deprem olduktan sonra...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – “Afet meydana gelen bölgeler” diyor aynı zamanda.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – ...ya da afet meydana gelen bölgede afetten etkilenmiş bölge onayı alırız. İkisi birbirinden tamamen farklıdır. Onun için Türkiye’de hiçbir zaman afet olduktan sonra, afet bölgesi ilanı yapılmaz, afet olma ihtimaline karşı bu risk varsa afete maruz bölge ilanı yapılır.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Sayın Başkan, açıklık getirmek...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Konu anlaşıldı Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Anlaşılmadı.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Anlaşıldı.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Anlaşılmadı Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Madde üzerinde 1 tane önerge var...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Sayın Başkan, konu anlaşılmadı yahu, biz burada... Lütfen, çok rica ederim.

Ya, bir soru soracağım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun, sorun.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Yani, şimdi, bakın, 2’nci maddeyi az önce okudum; yani buralarda, imar ve iskân... Bunlar, şehir ve kasabalarda meydana gelen ve gelebileceklerin sınırları imar planına falan diye geçiyor, Cumhurbaşkanınca kararlaştırılır ve ilan edilir diyor, meydana gelen. Şimdi, dolayısıyla 7269 sayılı Kanun, bir de 6306 sayılı Kentsel Dönüşüm Kanunu var. Bir afet olmuş, binalar yıkılmış, afete maruz kalmış bir bölge, bir alan, İzmir ili, Bayraklı, Bornova vesaire, Karşıyaka; burada herhangi Cumhurbaşkanınca veya Valilikçe...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – İlan edilmez.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – ...alınıp ilan edilmiş herhangi bir şey de yok.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – İlan edilmez zaten efendim.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Dolayısıyla bu noktada bu kanun hükümlerinden yararlanamıyor vatandaş.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Hayır efendim, çok özür diliyorum, sonuna kadar yararlanır. İzmir’de bir yerin afete maruz olması için afet meydana geldi, sel baskını oldu, bir daha bu sel baskını olabilir diye derenin kenarına doğru afete maruz bölge ilan edebilirsiniz ama sel baskınına maruz kaldı diye bütün ilçeyi afete maruz...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Sel demiyoruz, deprem.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Afete maruz bölge ilan edemez.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Depremden bahsediyoruz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Depremde de şu olur: Tam fay hattının geçtiği yer bellidir, yarılmıştır, oraya herhangi bir şekilde bir daha...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Hocam, binlerce bina, ağır hasarlı bina...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Efendim, çok özür diliyorum ama...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Binlerce ağır hasarlı bina var bölgede, daha hâlâ...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Efendim, Van’da da bu oldu, başka yerde de; orası afetten etkilenmiş bölgedir. Afete maruz bölge ilan ettiğimiz yer fay hattının üzeridir, oraya bir daha binayı yasaklısınız artık; bu, afete maruz bölge ilanidir.

ERHAN USTA (Samsun) – Koruyucu...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Korumak içindir afete maruz bölge ilanı. Afet olduktan sonra genel hayata etkisini ortadan kaldırmak için yapacağımız çalışma afetten etkilenmiş bölge ilanidir; bu da İzmir için de yapılmıştır, Elâzığ için de, Malatya için de, Van için de yapılmıştır, hiçbir farklılığı yoktur. Eğer bir farklılık var diyorsanız otuz beş yıllık kamu görevlisiyim, bütün unvanlarımdan feragat etmeye hazırım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Evet, arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda 5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi okutuyorum.

MADDE 6- 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesine “Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun” ibaresinden sonra gelmek üzere “tabip ve eczacı unvanlı kadrolarında çalışanlar ile” ibaresi ve cümleye “yüzde 500'ünü,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda görev yapan eczacılara yüzde 350'sini,” ibaresi eklenmiştir.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Yegin, maddeyle ilgili açıklama alalım sizden.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, teklifin 6'ncı maddesiyle 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Rehabilitasyon Tesislerine verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanun'un 5'inci maddesine bir ek yaparak Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu personelinin motivasyonunu artırmak, başka kurumlara geçişini önlemek ve kurumsal hafızayı kalıcı kılmak amacıyla kurumda tabip ve eczacı olarak çalışanlara döner sermayeden ek ödeme yapılmasını öngörüyoruz. Kamuda eczacılar büyük çoğunlukla Sağlık Bakanlığı taşra teşkilatları, SGK ve -Tıbbi Cihaz Kurumunda- taşra teşkilatlarında ve SGK'den ek ödeme aldıkları için maaşlar biraz yüksekken Tıbbi Cihaz Kurumunda eczacı maaşları yaklaşık olarak yarı yarıya daha düşük olabiliyor. Kurumda “eczacı” unvanlı personele ihtiyaç çok fazla var, vasıflı ve teknik işlerin büyük bir çoğunluğunu onlar yapıyorlar ancak hiçbir ek ödeme alamadıkları için kurumda istihdamları, kurumda kalmaları da onlar için zor oluyor, daha yüksek ücret alabilecekleri gerek Sağlık Bakanlığının taşra teşkilatına gerekse SGK gibi kurumlara veya özel sektöre geçiyorlar. Aslında mevcut durumda kurumun analiz ve kontrol laboratuvarlarında fiilen görev yapan personele döner sermayeden bir ek ödeme yapılıyor ama bu maddede bu alan dışında görev yapan tabip ve eczacıları da kapsam alanına almayı düşünüyoruz, niyetliyiz. Düzenlemeyle döner sermayeden ek ödeme yapılmasını sağlayarak söz konusu diğer eczacılarla maaş bakımından bir denklik sağlanmış oluyor ve kurumda kadro istikrarını sağlamaya yönelik bir adım atmış oluyoruz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Maddeyle ilgili söz talebi var mı?

Sayın Şahin, buyurun lütfen.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Benim sorum: Kaç kişi etkilenecek yani buradan, bu yasal düzenlemeden kaç eczacı yararlanacak, kaç hekim yararlanacak? Bir de şu an almış oldukları maaş nedir, kanun teklifi geçtikten sonra alacakları döner sermaye nedir? Onu da net olarak söyler misiniz?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Orhan Bey, benzeri durum Millî Savunma Bakanlığına bağlı, tabii, Kuvvetlere de bağlı eczacılar için de geçerliymiş, onlar da 926 sayılı Kanun kapsamında böyle bir hak talep ediyorlar. Bu yeni torba yasa teklifinin 6'ncı maddesinde Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumundaki doktor ve eczacıların döner sermaye paylarının yüzde 150'den yüzde 350'ye çıkarılması düzenlemesine paralel bir düzenleme istiyorlar. Benzeri durum onlar için de varmış ve yüzde 150'den yüzde 350'ye çıkarılması düzenlemesine paralel olarak onlara da olsun istiyorlar.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Orada döner sermaye var mı yok mu çok bildiğimiz bir konu değil.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani neden olmasın? Halil Bey sordu da olup olmadığını bilmiyorum ama...

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Sayın Başkanım, Sayın Vekilim; bu 926 sayılı Kanun ayrı bir kanun, bizim Sağlık Bakanlığında çalışanlar ayrı bir kanunda, 209 sayılı döner sermayeyle belirleniyor maaşları. Nispeten Sağlık Bakanlığına göre 926’lar yüksek ve bunlar sadece 209 sayılı döner sermayeden maaş alanları ilgilendiren bir konu. Öyle baktığımız zaman şöyle de düşünebiliriz: Yani belediyelerde çalışan doktorlar var diyebiliriz, başka yerlerde çalışan eczacılar var diyebiliriz; onların maaşları buradaki maaşlardan yüksek.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şöyle bir şey var Sayın Bakanım: Sonuç olarak, 926 sayılı Kanun’a tabi olarak çalışanlar için bir farklılık söz konusu oluyor, bir haksızlık söz konusu oluyor. Bunun adı “döner sermaye” olmasa da bir “tazminat” adı altında benzeri bir düzenleme yapılabilir aslında, paralel bir düzenleme yapılabilir.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – 926’da yapmak lazım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - 926’da yapmak gerekiyor yani o paralelde bir düzenleme bir yapmak lazım.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Çalışılabilir tabi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Adı ister “döner sermaye” olur, ister “tazminat” olur ama bu yapılabilir. Dolayısıyla, aynı durumda olanlar, aynı meslekten olanlar aynı haklara sahip olabilir.

Sayın Başkanım, böyle bir uygun görülürse...

ERHAN USTA (Samsun) – 699’da yapılmıştı zaten.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Efendim, çalışılabilir, üzerine kafa yorulabilir; bugünden bir şey söylemek... Bir bakıp, çalışıp, konuşmak lazım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Not alın, cevabınızı az sonra istiyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Orhan Bey, sonuçta, kamudaki aynı durumda olan, aynı mesleği icra eden kişilerle ilgili bu haksızlık, bu haksızlığı giderme yönünde bir adım atabilirsiniz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bakanlık, bunu dikkate alarak Bülent Bey’in söylediği çalışmayı yapabilir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Burada kimse yok mu? Çağırılım, yarın ya da bu akşam Millî Savunma Bakanlığından birileri gelsin, düzenlemeyi yapalım, bu haksızlığı giderelim. Çok kimseyi de ilgilendirmiyordur bu, fazla da bir yük getirmez, Maliye Bakanlığının da görüşünü alırsız, yapılabilir.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yani benim şahsi kanaatim şu: Komisyonun takdirindedir elbette ancak Komisyon takdir ederse bunu yapar, bir şey diyemeyiz. Ancak, bu tarz düzenlemelerin üzerinde bir çalışıp kaç kişiyi ilgilendiriyor, nasıl bir yük getiriyor, ek ödeme nasıl yapılıyor, döner sermaye var mı, yok mu? Bir en azından daha vâkıf olarak...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani yoksa da tazminat, döner sermaye yerine tazminat koyulabilir.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Halil Bey, notumuza alalım bunu.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bir başka zaman yapılabilir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Orhan Bey, bir başka zamana kaldı mı uzar, yıllarca yapılamaz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Aşağıda da yapılabilir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii, yarın da devam edeceğiz; aşağıda da yapılabilir ama bir an önce bakılması gereken bir konudur.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Not alın arkadaşlar, bir bakalım.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yani öğrendiğimiz kadarıyla Millî Savunma Bakanlığın da bu ve benzeri hususlara, sadece bu değil bu ve buna benzer farklı hususlara ilişkin kendi içinde bir çalışması da var “Ne yapabiliriz?”le ilgili. Biz de kafa yoruyoruz, ondan sonra başka bir çalışma yaparız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Orhan Bey, tabii, kendi içinde değil, sonuçta bunların hepsi devlet memuru, kamu görevlisi, aynı haklara sahip olmaları gerekiyor. Burada bir düzenleme yapıyorsak Sağlık Bakanlığı için, orada çalışan doktor ve eczacılara da aynı paralelde bir düzenleme yapmamız lazım yani sayıları da çok fazla değildir zaten, çok fazla yekûn tutmazlar, sıkıntı olmaz. Yani çağırılabilir, hemen düzenleme de yapılabilir.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Komisyonun takdirindedir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Aynen. Komisyonun takdirindedir ama ondan sonra Komisyon takdir eder.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Komisyonun takdirindedir.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Orhan Bey, Bülent Bey’i bir dinleyelim.

Tamam, Bülent Bey, tamamladınız mı?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamamladım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Peki, teşekkür ederim.

Sayın İpekyüz, buyurun lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Aslında, Bülent Bey dile getirdi, bizlerin görevi; bütün herkese adil bir şey ortaya çıkartabilmek; çalışanların gelirinin artması, ek ödemelerin yapılması, yaşam standartlarının yükseltilmesi... Yani bu yaşam şartlarının zorlaştığı, hayat pahalılığının arttığı dönemde çok olumlu bir şey. Burada önemli olan, eşitlik ilkesini sağlayabilmek. Diğer kurumlarda, bu Savunma Bakanlığı olabilir, başka kurumlar da olabilir, herkese eşit şekilde bir ücret politikası geliştirmemiz lazım.

Şimdi, döner sermaye; aslında, yarın öbür gün bu döner sermaye, gelirleri azalabilir de. Yani mesela, Sayın Bakan Yardımcısı çok iyi bilir, ilk dönemler çok özendiriciydi, şimdi, mesela insanlar diyor ki: “Döner sermayeden hiçbir şey alamıyorum.” ve bunun emekliliğine yansması, özlük haklarına yansması konusunda da çok sıkıntılar var. Bu düzenleme yapılıyorsa kamunun mevcut koşullarında, sağlıkta o kadar adım atılıyorsa daha eşitlikçi bir yapıda olması, dışarıya özendirmemesi lazım yani eczacısı için, hemşiresi için, birçok fizyoterapisti için. Artı, söyle bir sorunumuz daha var bizim: Aynı okuldan mezunsunuz, aynı işi yapıyorsunuz, aynı saatte çalışıyorsunuz farklı statüde tanındığınız için maaşlarınız da farklı; yani bunlarla ilgili bizim iyi çalışma yapmamız lazım. Bu, öğretmenlerde de böyle, burada da böyle. Yani eczacılarla ilgili, diğerleriyle ilgili bu düzenleme olumlu bir şey ama bununla bütün sorunlara çözüm bulmamış oluyoruz ve kalıcı çözüm bulmamış oluyoruz çünkü döner sermaye yarın öbür gün ismi üstünde geliri azaldığında yansması da azalacak ama dışarıya yine özendirici olacak veya başka kurum. Bunun üstünde çalışıp daha köklü bir düzenleme yapmamız lazım ve direkt maaşa yansıyan düzenleme olması lazım, yoksa kalıcı olmayacak bu çözüm.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, Sayın Erhan Usta, buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Şunu sormak istiyorum ben: Fiilî çalışanlar mı bu tabip ve eczacı unvanlılar? Bakanlıkta, merkez teşkilatta, şurada burada çalışıp ama doktorluk yapmayanlar var, hekimlik yapmıyor ama...

TİCARET BAKAN YARDIMCISI SEZÂİ UÇARMAK - Onlar komisyonlarda çalışıyor, yani kendi işi kurumda sürekli, bütün mesaisi Türkiye İlaç Kurumunda.

ERHAN USTA (Samsun) – Hasta...

TİCARET BAKAN YARDIMCISI SEZÂİ UÇARMAK - Hastayla ilgili değil. Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumumuz var ya, bu kurumda...

ERHAN USTA (Samsun) – Tamam Tıbbi Cihaz Kurumunda İdari Mali İşler Daire Başkanı, oraya şey olarak atandı -ne diyoruz ona?- vekâleten falan, yani daire başkanı değil, unvanı eczacı veya şey ama İdari Mali İşler Başkanlığı yapıyor; alacak mı? Normal şartlarda bu işlerde daha öncesinde fiilî çalışma vardı çünkü işte, gece gündüz çalışıyor doktorlar, hekimler, eczacılar şunlar bunlar para alıyordu.

TİCARET BAKAN YARDIMCISI SEZÂİ UÇARMAK - Sayın Başkan, bu fiilî çalışmayı gerektiren bir durum.

ERHAN USTA (Samsun) – Fiilî çalışma da hekim olarak veya eczacı olarak çalışıyor mu?

TİCARET BAKAN YARDIMCISI SEZÂİ UÇARMAK - Hekim ve eczacı olarak o komisyonlarda ve o işi yapıyor olma koşulu getiriyor bu; yani idari kadro, mesela daire başkanı bizde ona atandığı zaman zaten 657'ye tabi daire başkanı unvanını alıyor.

ERHAN USTA (Samsun) – İşte, o zaman vekâleten atanıyordu, biliyorsunuz daha önceden de müsteşarlar atandı; asaleten atanmadı, o, döner sermayeden parasını aldı ama işte Sağlık Bakanlığı Müsteşarlığı yaptı öncesinde, bildiğimiz isimler var.

TİCARET BAKAN YARDIMCISI SEZÂİ UÇARMAK - Evet, bu kurumda bunların hiçbirinin buradan alacakları beklenen geliri hiçbir zaman diğer atanmış olanın önüne geçecek durumda değil, yani gösterge var ya.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım, şunu söylemeye çalışıyorum esasında, bu soruyu sormaktaki kastım şu: Yani eğer burada hani “Sağlık Bakanlığı hastanelerinde işte, çok yoğun bir iş ortamı var, dolayısıyla oradan dolayı bir ek ödeme yapıyoruz.” deniliyor. Bunun belli bir mantığı var, zaten uzun süredir, yani yirmi yıldır da bu döner sermaye sistemi böyle gidiyor. Şimdi, özellikle Bülent Bey'in talebi veya belediyelerdeki doktor, şuradaki diğer hekim ve eczacıların talepleri o zaman çok meşru oluyor. Eğer burada fiilen hekimlik yapanlara değil de, yani Bakanlıktaki unvanı hekim olan ama başka işlerle uğraşan, mutlaka boş işlerle uğraşmıyordur, onu demek istemiyorum ama yoğun hasta trafiğiyle uğraşmayanlara veriyorsak o zaman burada adalet açısından diğer kurumlardaki hekimlerin hepsini de düşünmek gerekir, onu anlatmaya çalışıyorum.

Teşekkür ederim.

TİCARET BAKAN YARDIMCISI SEZÂİ UÇARMAK - Bir açıklama yapayım Başkanım eğer sorular bittiyse.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Vereceğim tamam; not alın çünkü karşılıklı bu şekilde yürütemeyiz.

Sayın İsmail Güneş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Tabii, İlaç Eczacılık Kurumunda eczacıları orada tutabilmek için ekonomik anlamda bir iyileştirme bu. Normalde bir maaş var. Sağlık çalışanlarında tabii ki ek döner sermaye de var, maaşları kamu kurumundaki diğer personele göre döner sermaye aldıkları için, biraz daha geri kaldığı için buradan bir iyileştirme yapılıyor. Normalde zaten bunlar döner sermaye alıyorlar, oradaki katsayıyı biz yükseltiyoruz; yani bunun anlamı ne? Diyelim ki kendi maaşına göre uzman hekimler 7 katına kadar alabiliyorlar, uzman eczacılar 5 katına kadar alıyor, normal eczacılar -hastane müdürleri falan aynı gruba giriyor- 2,5 katına kadar alıyor. Biz, burada sadece İlaç, Eczacılıkta çalışanlara biraz daha pozitif ayrımcılık yaparak 3,5 katına kadar döner sermaye almasını sağlıyoruz. Bunu da tabii, yöneticilik yapacak, orada araştırma yapacak insanları özendirme adına yapılmış küçük bir iyileştirme olarak ben görüyorum bunu, doğru bir yaklaşım diye değerlendiriyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, Sayın Başevirgen, buyurun lütfen.

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Teşekkür ederim, Sayın Başkan.

Maddeyle ilgili değil ama Soma’da tazminat haklarını alamayan madencilerimizle ilgili kısa bir konuşma yapacağım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Yani o önerge geleceği için...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Önerge üzerine bir beş dakika...

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Üç dakikayı geçmez Sayın Başkanım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Biraz rahatsızmış Bekir Bey de.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Önerge geldi mi arkadaşlar?

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Geldi, geldi, önerge verildi.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Peki.

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Ben aşI olduğum için müsaade isteyeceğim de affınıza sığınarak, fazla uzamayacak Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Peki, buyurun.

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

13 Mayıs 2014 tarihinde 301 madencimiz tarihimizin en büyük iş cinayetine kurban gitti; böylece, Soma ve Ermenek’te binlerce madencinin Soma Holding, Uyar Madencilik ve Türkiye Kömür İşletmelerine karşı sürdürdüğü tazminat mücadelesi başladı. O günden bu güne, hayatını kaybedenlerin vasileri tarafından verilen mücadele hâlâ devam ediyor. Onlar sahada, bizler Mecliste sürekli aynı talepleri dile getirdik. Yürüyüşlerle protestolar yapıldı, yürüyüşler engellenmeye çalışıldı. Soru önergeleri, kanun teklifleri verildi, gündeme alınmadı. Milletın Meclisinde milletin derdine çare olunamadı. Sermayeyi koruyan iktidar, söz konusu işçi, emekçi ve madenci olduğunda ne yazık ki onları uzun bir süre yüzüstü bıraktı. Örgütlü mücadelenin gücü sayesinde, Temmuz 2020’de, Soma faciasında Işıklar, Atabacası ve Geventepe Ocaklarında çalışan 3.325 madencinin tazminatlarının TKİ tarafından ödenmesini öngören yasa Meclisten geçti, ancak Uyar Madencilik çalışanı işçiler redevans sistemiyle çalıştıkları ve farklı bir sözleşmeye tabi oldukları gerekçesiyle bu yasanın kapsamı dışında tutuldu. Mağduriyetin giderilmesi için madenciler defalarca Ankara’ya geldi, her seferinde kendilerine sorunun çözüleceğine dair sözler verildi. Ocak ayında Uyar Madencilik işçileri İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’yla bir görüşme gerçekleştirdi. Bakan, bu görüşmede 888 işçinin sorununun gerekirse kamu kaynağı kullanılarak çözüleceğine dair söz verdi. Haziran ayına gelindiğindeyse devlet yetkilileri tarafından madencilere verilen sözlerin hiçbirini yerine getirilmemişti. Yeniden direnişe başlayan

madenciler Meclisteki siyasi partilerin grup başkanlarıyla görüştü. AK PARTİ Grubu Başkan Vekili Mustafa Elitaş'la 2 kez görüşen madencilere sorunun çözümüne dair 1 Temmuz'da kesin olarak bilgi verileceği söylendi. Bu görüşmeden de herhangi bir sonuç çıkmaması üzerine madenciler 4 Temmuz'da Ankara'ya doğru yapılan yürüyüşe katıldılar. Madencileri temsilen oluşturulan bir heyet bakanlıkta görüşmede bulundu. Bu heyete "Size ödeme yaparsak diğer redevanslı sahalar için de emsal olunur." denildi; sürecin önu yine maalesef tıkandı.

Değerli milletvekilleri, yaşananlara baktığımızda, iktidarın yaptığıının oyalama taktiğinden öteye geçmediğini görüyoruz. Bu madenciler evlerinde geçim mücadelesi, mahkeme salonlarında adalet mücadelesi, yollarda hak mücadelesi verdi. Madenlerin altında ölmek yetmedi, hak ararken hayatlarını kaybettiler; daha birkaç gün önce Soma'da bu uğurda 2 şehit daha verildi. Bağımsız Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Tahir Çetin ile sendika üyesi Ali Faik İnter geçirdikleri trafik kazasında hayatlarını maalesef kaybetti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Lütfen tamamlar mısınız, lütfen.

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Tamamlayayım Başkanım.

Sayın milletvekilleri, Soma'nın adını artık ölümlerle birlikte anmayalım. Bir önceki düzenlemede Uyar Madencilik işçileri de kapsama alınmış olsaydı bu ölümler yaşanmayacaktı. Ortada sekiz yıllık bir mağduriyet var. Madenler Anayasa'ya göre devletindir. Bu madenleri devletin işletmesi lazım, işletmiyorsa işletmesi için verdiği şirketlerin de sorumluluğunu üstlenmesi gerekiyor. Meclis kapanmadan önce bu mağduriyetlerinin giderilmesi ve torba yasanın çıkarılması gerek. Şimdi elimizde bir fırsat var. Bu torba yasaya 880 maden işçisinin tazminatlarının ödenmesi için bir düzenleme koyalım. Uyar Madencilik mağdurlarının 25 milyon lirayı tutan tazminatları için bir düzenleme yapalım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Başevirgen.

Tamamlar mısınız lütfen.

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Bitiyor Başkanım.

Bu sadece iktidarın bu düzenlemeyi yapmak isteyip istemediğiyle ilgili; yaşanan mağduriyetlere artık bir son vermemiz gerekiyor.

Emekçi madenci kardeşlerimiz adına bu düzenlemenin de torba yasaya eklenmesi gerektiğini ifade ediyor, hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan Yardımcımız Halil Bey'e söz veriyorum. Cevaplamadığınız sorular kalmıştı, birkaç soru kalmıştı, onların cevabını almak üzere size söz veriyorum.

Buyurun.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Sayın Başkanım, öncelikle şunu ifade edeyim: Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda bu döner sermaye ilk defa veriliyor. Burada, bizim Bakanlığımızda ve Sosyal Güvenlik Kurumunda aynı yasaya tabi çalışanlar eş değer hâle getiriliyor yani Sağlık Bakanlığının kendi içinde çalışanları ile Sosyal Güvenlik Kurumunda çalışanlar arasında adalet sağlanmış oluyor; bu açıdan önemli. Zaten bunun taşra teşkilatı falan yok, hâli hazırda, şu anda hepsi 377 kişi; bunların da 348'i eczacı, 18'i uzman hekim, 11'i tabip. Bunlar ne iş yapıyor? Bunlar, şu anda piyasada kullanılan ilaçların eş değerlikleri, bunların laboratuvar süreci, bunların klinik testlerinin süreci, bunların ruhsatlandırılması vesaire... Personel sayılarını söyledim, ilk defa verildiğini de söyledik; söyleyeceklerim bu kadar.

Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim.

Maddeyle ilgili sözler tamamlandı.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 7-209 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 5- Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşları, götürü bedel üzerinden sağlık hizmeti sunmak üzere kamu kurum ve kuruluşları ile protokol yapmaya, kamu kurum ve kuruluşları da söz konusu protokoller doğrultusunda götürü bedel üzerinden sağlık hizmeti bedeli ödemeye yetkilidir. Bu şekilde hizmet verilmesine ve götürü bedelin tespit edilmesine ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak yapılacak protokollerde belirlenir. Götürü bedel üzerinden sunulan hizmetler için ilgili kurumlara ayrıca fatura ve dayanağı belge gönderilmez.”

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, maddeyle ilgili açıklama alalım Orhan Bey.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Evet, teklifin 7'nci maddesiyle Sağlık Bakanlığının, götürü bedel üzerinden sağlık hizmeti sunmak üzere, kamu kurum ve kuruluşlarıyla protokol yapmasına imkân veren ve süresi 26 Mart 2020 tarihinde sona eren 209 sayılı Kanun'un geçici 8'inci maddesini ek madde olarak düzenleyerek kalıcı hâle getiriyoruz.

Söz konusu geçici maddenin yürürlükte olduğu dönemde Sağlık Bakanlığınca, başta SGK olmak üzere, bazı kamu kurum ve kuruluşlarıyla götürü bedelle sağlık hizmeti sunulmasına ilişkin protokoller yapılmıştı. Bu sayede, hizmet başı ödemenin pratik ve efektif olmadığı durumlarda götürü bedel üzerinden bir ödemenin yapıldığı bir sistem tercih ediliyor ancak kanunda buna imkân veren geçici madde hükmünün süresi bitti. Burada süre uzatma yerine, bu yönteme daimî ihtiyaç olduğu için, kalıcı bir maddeyle konuyu düzenlemenin daha doğru olacağını düşündük ve kanuna bir ek madde getirerek uygulamanın daimî olmasını sağladık.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Durmuş Bey, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Anlamak adına soruyorum, gerçekten anlamadım; bir örnekle açıklayabilir misiniz yani gerçekten tam ne yapıyor somut örnek vererek açıklayabilir misiniz?

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Sayın Milletvekilim, şimdi, kanundan aldığımız yetkiyle biz mesela, Devlet Hava Meydanları İşletmesiyle bir global anlaşma yapıyoruz; hasta sayısına, miktarına, rakamına vesairesine bakılmadan, bu konuda uluslararası sivil havacılık kuralları gereği verilmesi gereken sağlık hizmetlerinin bir kısmını, Bakanlığımızın bağlı kuruluşu olan Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğümüz üzerinden orada veriyoruz. Bu hizmet için, mesela 2020 yılı bütçesinde bize 20 milyon 520 bin lira bir bedel uygun görmüşler ve bunun karşılığında da tek tek, kişi kişi faturalamak yerine böyle bir bedel anlaşması yapıyor, bu ödemeyi almış alıyoruz Bakanlık olarak. Burada, ek madde 5'te de yazıldığı üzere, bu konuda Hazine ve Maliye Bakanlığı ne kadar ödeneceğiyle ilgili zaten görüş veriyor. Bizim Bakanlığın bütçesinde yer alan bir kalemlle ilgili “İşte, burada, bu konuda global bütçeden size şu kadar rakam öngörüyoruz.” deniliyor, bunu almış oluyoruz.

Pekâlâ bu madde olmasa ne yapacağız? Tek tek bütün işlemlere fatura kesmemiz lazım yani hangi doktorumuz yaptı, hangi işlemleri yaptı; isim isim bunları fatura edip o faturaların karşılığını almamız lazım. Bunun için biz bu tarzda bir global bütçe anlaşması yapmış oluyoruz. Bilmiyorum ifade edebildim mi?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yani Devlet Hava Meydanlarının personeli sizin uygun gördüğünüz bir sağlık kuruluşunda...

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Hayır, hayır, personel değil. Efendim, şöyle: Bu hani uluslararası yolcular var ya, bir sağlık şeyiyle karşılaştığı zaman veya Türkiye'ye giriş çıkış yapacakları zaman bizim Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğümüz var yani bu gemi adamları dâhil, geçen şeyler dâhil... Ben Devlet Hava Meydanlarını sadece örnek verdim burada. Bu bizim kendi vatandaşlarımızla ilgili bir konu değil yani devletimizin takdir ettiği parayı bu yöntemle almış oluyoruz. SGK'den de Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için böyle almış oluyoruz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Anlaşıldı, teşekkür ederim.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Ben örneği küçük vereyim, anlaşılсын dedim; SGK'den de bu şekilde yapıyoruz anlaşmayı.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sağ olun Sayın Bakanım.

Sayın İpekyüz...

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Denetim nasıl olacak? Yani şimdi, fatura falan olmayacak yani bir götürü usulü hesaplanmış ama bir usulsüzlüğü, yolsuzluğu önlemek için de ara sıra denetim yapmak lazım. Orada nasıl bir yöntem düşünüyorsunuz?

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Şöyle: Bunun zaten SGK'de fatura denetim birimleri var; onlar bunu birebir denetliyor ama bizim her sene oluşan bir istihdam yükümüz var, bir rakamımız var. Bunlar bazen birbirini karşılamadığı zaman onun için global bütçeye ihtiyaç oluyor, onun için Maliyenin görüşü alınarak, Maliyenin verdiği rakamı buraya yazıyoruz. Yani rakamı biz belirlemiyoruz, bizim bütçeye Maiye ne kadar uygun görürse, bu konuda ne kadar rakam yazarsa biz onu kendi gider-gelir dengemizde, o gelir hanesinde ne kadar görüyorsak o kadarlık protokol yapıyoruz. SGK için de böyle.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bu süre... Neredeyse bir yıldır bu düzenleme uygulanmıyor.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Şimdi, yıllık... 2020'yi verdik, 2020'de kanun yürürlükteydi. 2021 de bitmedi, bittiği zaman bize sıkıntı olurdu bu protokol Sayın Vekilim. Yani SGK'de de şimdi tekrar sözleşme yapıldığı zaman bir biter...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – “26 Mart 2020 tarihinde sona ermiştir.” diyor.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Tabii, 2020 için bu protokol yapılmış hani, en uç örneği veriyorum. 1 Ocak 2020'de 2020 için toplam yapıldıysa bitmiştir bu. 2021'de de 31 Aralıkta yapılmış olsa 2021'i de bitirmiş oluruz. Anlatabildim mi?

Teşekkür ediyorum.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Tamam.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bir şey soracağım.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Kamil Bey, buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) — Şimdi ben şunu anlayamıyorum yani genel anlamda: Sağlık Bakanlığı, bir kamu kuruluşu ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla protokol yapıyor yani bu, bir kamu hizmeti, Bakanlık, o verdiği hizmeti kendi bütçesi, kendi kaynaklarıyla niye yapmıyor da diğer kamu kurumuyla bir protokol yapılıyor ve döner sermaye işletmesine buradan bir ödeme alınıyor? Yani bu kamu hizmeti zaten Bakanlığın asli görevi değil mi, niye protokolle diğer kurumlara böyle bir hizmet vermek ihtiyacı doğuyor?

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Doğru, bu bütçelemelerde bizde bir gelir kalemi olarak yazıldığı için. Bakın, farkındaysanız, rakamı hiç konuşmuyoruz diye onun için dedim. Yani şimdi bütçelemelerde, bizim Bakanlığımızın gider bütçesini biz biliyoruz, gelir bütçesiyle ilgili de Hazine ve Maliye bizdeki personel sayısı, yeni yatırım, hastane, yeni teçhizat, her türlü şeyi belirlendikten sonra global bütçede bir yerlere birtakım rakamlar yazıyor yani sizin...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) — Bütçenize koyun, bütçeniz çerçevesinde...

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – İşte, bu bizim bütçemizde bir yer, o yere de ne rakam uygun görmüş oluyorsa onu yapmış oluyoruz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Gider de SGK'nin yalnız.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) — Yani demek istediğim: Bir başka kurumu niye araya sokuyorsunuz?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hizmeti satın alan SGK.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Hayır ama bu anlamda öyle dediğimiz zaman, şu soru da gelir arkasına: “Mesela, siz SGK'den niye para alıyorsunuz?” İşte bu global bütçeden yapıp para alıyoruz yani Sosyal Güvenlikten; hastamıza baktığımız için, vatandaşımıza baktığımız için.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) — Yani gene Sağlık Bakanlığının personeli orada, bir kamu hizmeti görüyor...

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Bu, bir bütçe meselesidir yani bu, farklı de bir şey yapılabilir. Yani burada bütçe üstatları varken yanlarında ahkâm kesmeyeyim, yani Sayın Şener ve Sayın Kuşoğlu.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Affedersiniz, şunu öğrenmek istiyorum: Bu protokol gereği Sağlık Bakanlığının aldığı bedel bütçeye mi giriyor yoksa döner sermayeye mi?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Döner sermayeye.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Döner sermayede bütçeye geliyor ama döner sermayede bizim totalde belirlenen bir bütçe var hani yıl... Yani bizim hasta başına aldığımız bir para değil, globalde...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Tamam globalde ise o globalde neyin geliri oluyor?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Döner sermayeye geliri, evet.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) — Döner sermayeye gidiyor.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Döner sermaye geliri oluyor ama SGK'nin verdiği bütün paralar da döner sermaye geliridir. Biz çünkü az önce de farkındaysanız “Maaşları da döner sermayeden dağıtıyoruz.” diye bunun için söyledik yani bütün personel yükümüz döner sermaye üzerinden ödeniyor Sağlık Bakanlığında.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yani bütçeye girmiyor, gelir olarak döner sermayeye...

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Sayın Vekilim, aynı şekilde şöyle: Bunu da bize göndermediği müddetçe hesabına girmiyor Devlet Hava Meydanları.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Emecan...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Ben de yürürlükle ilgili bir şey sormak istiyorum. Şimdi, “26 Mart 2020 tarihinde bitti ve biz anlaşmaları bir yıllık yapıyoruz.” dediniz. 2020’nin anlaşması bir yıllık bitmişti. 2021 yılının 7’nci ayındayız şu anda. 2021 yılıyla ilgili sözleşme 2020 Martta bittiğine göre bir anlaşma neye göre yapıldı yapıldıysa? Yapılmadıysa geriye dönük mü ya da bu arada bu hizmet verilmedi mi? Yürürlük maddesinde ama bu maddeyle ilgili geriye dönük şey göremedim ben sanki; madde 7.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Yürürlükte biz yokuzdur. Bizimki yıllık yaptığımız için yoktur Sayın Başkanım, yoktur.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Yani 2021’i nasıl çözdünüz?

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Şimdi, bu yıl bütçemizde rakamımız belli, sadece protokolü yapmamış olduk. Yani bu iş birliği protokolünü yapmadık SGK’yle.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – İşte protokol yapmadan...

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Şu anda bu yetkiyi aldıktan sonra bu protokolü yapmış olacağız ve o protokolle de...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hizmet vermiyor.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Yok, hizmet veriliyor; eski yöntemle devam ettiriyoruz zaten.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ben tam anlayamadım, yani ben anlayamadım onu.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Şimdi, Sayın Vekilim, şöyle: 4736 sayılı bir Kanun var, bu, Temel Sağlık Hizmetleri Kanunu’muz bizim. Şimdi, diyor ki burada: “Ücretsiz hizmet verilemez.” Şimdi, burada her biri için tek tek bir ücretlendirme gerekir, az önce izah etmek istediğim o. Biz bunu tek tek ücretlendirme yapmak yerine hizmet sunduğumuz yerler belli, yani SGK, Devlet Hava Meydanları İşletmesi, bu gibi kurumlara anlaşma yaparak bunları tek rakam üzerinden anlaşıyoruz.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Onu ben anladım, tek tek yapmak yani bu kanunun çıkma amacının bu olduğunu anladım da 2021’in ilk 7 ayını nasıl çözdünüz, onu anlayamadım.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Hayır ama 30...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Demin söyledi, yoktunuz.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Ben söyledim aslında onu ama.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ha, onu duymadım, özür dilerim.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Şöyle Sayın Vekilim: 2020’de bitmiş ya bu, biz 2020’dekini 2020’nin biten tarihine kadar bir tarihte bu protokolü yapmışız. Şimdi, 2021’le ilgili yıllık yapıyoruz hasta sayısına bakmadan.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Evet, tamam.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Şimdi, 2021’den önce bu kanun geçmezse o zaman sıkıntımız var, yani 31 Aralık...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ha, yıl içinde... Tamam, okey.

Teşekkür ederim.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Tabii, yıl içinde; ben o kısmı izah ettim diye oraya girmedim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ben onu tam duyamadım, kusura bakmayın.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI HALİL ELDEMİR – Kolay gelsin.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Arkadaşlar, 7’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

MADDE 8- 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun ek 4 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, usulle ilgili söz istiyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; sabah 10.00’den beri çalışıyoruz. On-on buçuk saati geçti. Sözcüler olarak biz 09.00’da toplanacaktık hatta daha da fazla bir süre oldu. Sayın Başkan da bildiğim kadarıyla rahatsızlanmış Cevdet Bey. İsterseniz yarın devam edelim; bu gece sabahlayacağımıza, perişan olacağımıza yarın devam edelim. Bu 2 maddeyi daha yapalım kooperatiflerle ilgili, zaten yürütme ve yürürlüğü çıkarınca 13 madde kalacak; onu da yarın bitiririz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Nejat Bey istişareye gitti; ben onun yerine şu anda bakıyorum. Beş on dakika sonra...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Görüştük zaten Mustafa Bey de aynı şekilde...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Müsaade ederseniz Nejat Bey gelene kadar devam edelim.

Soru var mı arkadaşlar?

Teklif sahibinin bir...

ORHAN YEGİN (Ankara) – 8’le 9’u birlikte değerlendirelim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – 2 maddeyi beraber mi oylatmak istersiniz?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Çünkü biri diğeriyle ilgili geçici bir maddeydi; onu da kaldırıyoruz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – 9’u da okutalım mı o zaman?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Teklifimizin 8’inci ve 9’uncu maddeleri ile...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Okutayım, ondan sonra size söz vereyim.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Tamam, öyle yapalım.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – 9’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9- 1163 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Buyurun Sayın Vekilim.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Teklifimizin 8’inci ve 9’uncu maddeleriyle Kooperatifler Kanunu’nun ek 4’üncü maddesini ve geçici 5’inci maddesini yürürlükten kaldırmayı teklif ediyoruz. Bu maddeler Şubat 2014 yılında getirilmiş maddelerdi. Düzenleme yapılırken kooperatiflerin yönetim kurulunun ortaklar arasında seçildiğinden çoğu zaman profesyonel yönetimlerin oluşmadığı, bu durumun

da kooperatiflerdeki sorunların temel nedeni olduğu, bu nedenle diğer şirket türlerinde olduğu gibi kooperatiflerde de kooperatif ortağı kamu tüzel kişilerinin etkin olduğu kooperatifler için bir yasal düzenleme yapma ihtiyacı olduğu bir önceki düzenlemenin gerekçesinde aktarılmıştı.

Ek 4'üncü madde, kooperatiflere ortak olan üniversitelerin ortak oldukları kooperatiflerin yönetim kurullarında üye tam sayısının çoğunluğunu geçmemek üzere üye bulundurabileceğini, bu üyelerin seçilme usulünü ve hak, yetki ve görevlerini düzenleyen bir maddeydi. Özel bir madde yapılmıştı Kooperatifler Kanunu'nda üniversiteler için.

Geçici 5'inci maddesiye ek 4'üncü madde hükmüne göre ortağı olduğu kooperatifin yönetim kurulunda üye bulundurmamak isteyen üniversitenin genel kurul, toplantıya çağrı, kurulun toplanmaması hâlinde çağrı yetkisi, toplantı gündemi ve benzeri hususlarına ilişkin düzenleme yapan bir maddeydi.

Şimdi, bilgidен sonra asıl açıklamama geliyorum. 2014 yılında getirilen bu maddeler kaldırılarak üniversitelerin kooperatiflerde hisseleri oranında üye bulundurmalarını sağlamış oluyoruz. Kanun yürürlüğe girdikten sonra ana sözleşme değişikliğiyle ilgili yani kaldırdığımız madde yürürlüğe girdikten sonra ana sözleşme değişikliğiyle ilgili olarak yalnızca bir üniversitemizden talep gitmiş, talepte bulunan üniversitemizin temsilcileriye bu maddede amaçlandığı şekliyle imkân tanınmış olmasına rağmen hiçbir zaman yönetim kuruluna arzu ettikleri gibi seçilememişler. Dolayısıyla, maddeden beklenen amaç, bugüne kadar hasıl olmamış, bu minvalde farklı yorumlar, farklı tartışmalar da çıkmış. Biz de söz konusu maddelerin yürürlükten kaldırılması suretiyle kooperatiflerde üniversitelere yönelik bu özel uygulamadan vazgeçilerek üniversiteler dâhil her ortağın yönetime seçilmesi açısından eşit olmasını amaçlıyoruz. Yani 2014'te yaptığımız işin gerekçesi hasıl olmamış, umulan murat gerçekleşmemiş; hani diyorsunuz ya: "Yapıyorsunuz, sonra değiştiriyorsunuz." Evet, burada öyle bir şey yapıyoruz. O zaman yapılmış; umulan olmamış, farklı yorumlara da hatta neden olmuş, bugün o düzenlemeyi iptal ediyoruz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bir soru sorabilir miyim?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Buyurunuz efendim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Durmuş Bey, söz vereyim mi?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Evet, lütfen.

Bir üniversite, şahısların yani gerçek kişilerin kurduğu veya tüzel kişilerin kurduğu bir kooperatife nasıl ortak oluyor, hangi amaçla ortak oluyor; bir örnek verebilir misiniz?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Efendim, şöyle: Kooperatife üye olabiliyor yani üniversite o kooperatife üye olabiliyor.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Mesela, yapı kooperatifi mi?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Hayır, üniversitede yani üniversite içerisindeki kooperatife; işletme kooperatifleri var, bu kooperatiflerden herhangi birisine... Orada, işte, öğretim üyelerinin kurduğu kooperatif olabilir.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Kantin, vesaire, vesaire, öyle mi?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Kantin değil efendim, kooperatif. Kooperatif kantini alıp işletebilir, ayrı bir şey.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Kantincilik işi gibi bir şey yapan kooperatif. Mesele, üyelerine şey sağlayan, herhangi bir gıda maddesi vesaire sağlayan bir kooperatif.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yani orada üniversite bünyesindeki memurların, akademisyenlerin, işte öğretim üyelerinin üyesi olabildiği bir kooperatife üniversite de tüzel kişiliğiyle ortak oluyormuş zaten, eskiden beri öyle ve kooperatifleri de herkes...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben de cevap vermeye çalışayım mı? Özür dilerim Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sırada Katırcıoğlu var efendim, size de vereceğim.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bitireyim mi Başkanım?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu daha çok ziraat fakültesi gibi üretim yapan, bir şeyler üreten orman, ziraat fakültesi gibi yerler için söz konusuydu o tarihte, onun için getirildi ama o, dediğiniz gibi uygulanamadı.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yani orada da üniversite demiş ki: Bunların yönetimleri çok doğru ve şey olmuyor. Biz yönetimde üye olduktan sonra yönetimin yüzde 50'sini aşmamak üzere yetki sahibi olabileceğimiz bir düzenleme yapalım ki üniversite tüzel kişiliğinin aklı yönetsin burayı ama bir üniversite başvurmuş o zamandan bu zamana. Üniversite ortak olduğu zaman da yüzde 50'si oranında temsille yetkili olduğu için bu defa farklı rekabetlerin oluşabildiği ortam da oluşmuş; başka üniversitelerin gelip belki de kooperatlflere üye olduğu; dolayısıyla bu dengenin değiştiği durumlar da oluşmuş. Farklı yorumlardan dolayı sıkıntılı bir hâle gitmesin, evrilmesin diye, bu kadar yıl içerisinde bir üniversitenin müracaat ettiği, diğerlerinin müracaat etmediği bu düzenlemeyi geçici maddesiyle beraber kaldırıyoruz.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Talep kimlerden geldi Orhan Bey?

ORHAN YEGİN (Ankara) – O zaman mı?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Hayır, hayır, sizin kanun teklifinize bu maddenin girmesinde.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yani biz bunu Kooperatifler Genel Müdürlüğümüzle görüştük. Bu şekilde sıkıntılı bir durum olduğu konusunda onlar da mutabık kaldılar. Dolayısıyla, bunun daha doğru olacağı kanaatine vardık.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Gazi Üniversitesi Mezunları Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği diye kooperatif kuruyorlar; orada mesela gıda alıyorlar, satıyorlar; anlaşıldı.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, verdiniz değil mi söz?

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Buyurun.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Başkanım bir anda çok pratik bir izahat getirdi.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Evet, yani şimdi, üniversitelerde vakıf ilişkisi üzerinde bir şey düşünülebilir yani benim gördüğüm... Kırk yıla yakın üniversite hocalığı yaptım ama kooperatif meselesi bana çok yabancı geldi hakikaten. Çok üniversitede var mı bu kooperatif kuruluşları? Mesela İstanbul'da pek yok benim bildiğim kadarıyla.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Teferruat için Sayın Bakanım, buyurun.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Buyurun.

TİCARET BAKAN YARDIMCISI SEZAI UÇARMAK – Sayın Başkanım, sayın vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce adı anılan üniversiteden başka bir yerde de bu kooperatif yok; zaten Gazi Eğitim Kooperatifi, Gazi Araştırma Proje Kooperatifi olmak üzere 2 tane kooperatif var. Böyle ciddi yönetim tartışmaları, incelemeler, efendim, birbirini şikâyetler gibi şeyler de olduğu için yani biraz amacından saptığı için böyle bir talep de gelince biz de öyle olması gerektiğini düşündüğümüz için...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Bu ek madde 2014 yılında konulmuş zaten.

TİCARET BAKAN YARDIMCISI SEZAI UÇARMAK – Evet.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ederim.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

MADDE 10 – 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “Hayır dernekleri” ibaresi “Devlet üniversitelerindeki öğretim üyeliği ile hayır dernekleri” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir. “Devlet üniversitelerindeki öğretim üyelerinden Banka Meclisi üyeliğine seçilenlere bu maddenin beşinci fıkrası uyarınca yapılacak ödeme dışında kadrolarına bağlı aylık ve diğer ödemeler kapsamında herhangi bir ad altında ödeme yapılmaz.”

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Söz talebi sayın teklif sahibimizin.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ben bir açıklama yapayım isterseniz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Buyurun Sayın Vekilim.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Teşekkür ederim.

Şimdi, Merkez Bankası Meclisi Başkan ile banka Genel Kurulunca seçilecek 6 üyeden oluşuyor; Başkanımız çok iyi bilir bunu. Bu üyelerin banka dışında resmî veya özel herhangi bir başka görev alması yasaklanmış hatta ticaretle uğraşamayacakları gibi bankalara ve şirketlere de hissedar olamıyorlar, ancak bu maddede, 19’uncu maddede bazı istisnalar getirilmiş. Denilmiş ki: “Bu doğrultuda Banka Meclis üyeleri hayır dernekleri ve amaçları hayır, sosyal ve eğitim işlerine matuf vakıflarda eş zamanlı olarak görev alabilirler.” Ayrıca kâr amacı gütmeyen kooperatiflere de ortak olabiliyorlar.

Şimdi, biz Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu’nun 19’uncu maddesinde bir düzenleme yaparak bu başka görev alma yasağına bir istisna daha getiriyoruz ve diyoruz ki: “Devlet üniversitelerindeki öğretim üyeleri de bu istisna kapsamındadır.” Şimdi, daha önce öğretim üyeleri, üye olamıyor muydu banka meclislerine? Oluyordu.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Üye seçilebiliyordu.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Üye seçilebiliyordu ama başka yerde çalışmıyordu, üniversitesinden istifa edip gelmek zorundaydı.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Aynen.

ORHAN YEGİN (Ankara) – İstifa edip geldikten sonra banka meclis üyeliği bittiğinde üniversitesine geri dönmekte problemler yaşayabiliyordu, problemler olabiliyordu. İstifa sonrası geri dönüşün hani çok kolay, hemen olan bir süreç olmadığını biliyoruz. Dolayısıyla, burada ne yapıyoruz? Merkez Bankası özellikle para politikası üzerine uzmanlaşmış öğretim üyelerini bünyesine alarak onların akademik birikimlerinden bankanın en üst karar organında yararlansın ancak mevzuata göre üniversitesindeki kadrosundan da istifa etmesi gerekmesin, oraya da devam edebilsin; ha, bir şey daha olsun, o da şu olsun: İki yerden de ücret almasın. Banka Meclis üyeliğinden doğan haklarını alsın, öbür taraftaki görevine devam ederken o kadroya ilişkin hiçbir ödenek, hiçbir ödeme alamaması diye güzel,

saygın bir hüküm getiriyoruz. Kadrosu kalıyor, isterse aynı zamanda derse de devam edebilir, oraya gidip gelebilir ancak herhangi bir 2'inci ücreti oradan alamaz diye böyle bir düzenleme getiriyoruz, teferruatı bence bu kadar.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Durmuş Yılmaz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Efendim, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Yasası 1930 yılında yürürlüğe girdi, iki önemli değişikliğe uğradı zamanın değişmesiyle; birisi 1970 yılında diğeri de 2001 krizinden sonra uluslararası finans piyasalarında meydana gelen değişiklikleri kapsamak çerçevesinde. Dolayısıyla, üniversitelerde yetişmiş insandan, beşeri sermayeden gerekli faydalanmanın yapılmasıyla ilgili olarak 2001 yılında yapılan değişiklik neredeyse yirmi yıl uygulandı ve burada bir sorun çıkmadı, nedense son iki yılda bir sorun çıktı. Dolayısıyla, bu, biraz sonra anlatacağım, açıklayacağım hususlarla bağdaşmayacak şekilde Merkez Bankasının bağımsızlığına da ters. Şöyle söyleyeyim, şimdi, Merkez Bankası Banka Meclisi üyelerinin seçimi, görev süreleri, nitelikleri, görev ve yetkileri 1211 Sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'nun 19'uncu, 22'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Bu kanunun 19'uncu maddesinde “Banka Meclisi üyelerin görevleri, özel bir kanuna veya Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine dayanmadıkça, Banka dışında teşrii, resmî veya özel herhangi bir görev ile birleşemeyeceği” hüküm altına alınmıştır. Yani Banka Meclisi üyeliği asli görevi olup aynı anda bir başka görevle birlikte yürütülmesi kanunen mümkün görülmemektedir. Bu hüküm uyarınca Banka Meclisi üyeleri 16/5/2020 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin yürürlüğe koyulduğu tarihe kadar banka dışında resmî hiçbir görev almamışlardır. Bankanın 2019 yılı Nisan ayında yapılan genel kurulunda Banka Meclisi üyeliğine Marmara Üniversitesi öğretim üyelerinden Profesör Doktor Başak Tanınmış Yücememiş seçilmiştir ancak bu üye 1 Mayıs 2019 tarihi itibarıyla bankada göreve başlamış olması gerekirken Marmara Üniversitesinden ilgisini kesmemiş, maaş, nakil vesaire belgeleri bankaya vermemiştir; buna rağmen bankalarda toplantılara katılmış, oy kullanmış, kendisine imza yetkisi verilmiş ve kararlara imza atmıştır. Yani, kanunun açık hükmüne rağmen aynı anda iki kamu kuruluşunda çalışıyor gibi olmuştur, bu arada Merkez Bankasından maaş, harcırah, yol gideri gibi ödemeler de kendisine yapılmıştır. Bu durum 16/5/2020 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin yayımına değin devam etmiştir. Elbette bu durum 1211 Sayılı Kanun'un hükümlerine açık aykırılık oluşturmaktadır. Marmara Üniversitesindeki görevinden ayrılmadan Merkez Bankası Banka Meclisi üyeliği yapması hukuken mümkün değildir; bu durumda katıldığı toplantıların sıhhati tartışılır hâle gelmiştir, kullandığı oylar geçersizdir, kendisine yapılan ödemelerin dayanağı bulunmamaktadır. Ayrıca, bu kanunsuz duruma göz yuman banka yöneticilerinin hukuki, mali ve cezai sorumluluklarının araştırılması da gerekmektedir.

16/5/2020 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile “Devlet üniversitesinde öğretim üyeliği görevi ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Meclisi görevi birleşebilir.” şeklinde bir düzenleme getirilmiştir. Buna göre, Merkez Bankası Banka Meclisi görevine seçilen öğretim üyelerinin devlet üniversitelerinde öğretim üyesi olarak görev yapmalarının ve buna bağlı olarak her iki kurumda da maaş, ücret almalarının önü açılmış olmaktadır. Böylelikle bu kişiler hem Merkez Bankasındaki hem de üniversitedeki özlük haklarından birlikte istifade edebileceklerdir, her iki görev de asli memuriyet mahiyetinde olduğundan ikişer adet kadroları, ikişer adet maaş ve özlük hakları vesaire olacaktır. -şu anda yapılan düzenlemeden önceki durumu söylüyorum- Bu Kararnamenin Merkez Bankası Banka Meclisi üyeliğine atanan Profesör Başak Tanınmış Yücememiş ile Profesör Elif Haykır Hobikoğlu için âdeta şahsa özel çıkarılmış olduğu anlaşılmaktadır zira Kararnamenin tarihiyle Hobikoğlu'nun Banka Meclisi üyeliğine seçilme tarihi arasında sadece iki günlük bir zaman aralığı bulunmaktadır, diğer taraftan Profesör Yücememiş'in hukuksuz olarak sürdürdüğü Banka Meclisi üyeliği de güya legal hâle getirilmiştir. Merkez Bankasının en temel özelliklerinden birisi de bağımsız olmasıdır; bu

durumda banka karar organlarının bağımsız olması gerekmekte olup bankanın en önemli karar organı olan Banka Meclisi üyelerinin bazılarının banka dışında izin, sicil ve disiplin amirlerinin ki bunlar üniversiteyle ilişkisi kesilmediği için rektör olabilir, dekan olabilir, bölüm başkanı olabilir olmasının bankanın bağımsızlığıyla bağdaşmayacağı ve zaman içinde önemli sakıncalara yol açabileceği izahtan varestedir. Yani teorik olarak, bir dekan kendi kadrosunda çalışan birisi Para Politikası Kurulu üyeliğine geldiğinde, teorik olarak faizle ilgili talimat verip o da dinlerse uygulamaya koyabilir; teorik olarak söylüyorum, bu oldu demiyorum. Nitekim, Anayasa Mahkemesi bu düzenlemeyi 22 Haziran 2000 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan -...tarih no.lu- kararıyla söz konusu Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin iptaline karar vermiştir, iptal kararı yayımı tarihinde de yürürlüğe girmiştir. Bu durumda, Merkez Bankası Banka Meclisi üyelerinden bu kapsama girenlerin bir tercihte bulunarak yürüttükleri bu iki görevden birini tercih edip diğerlerini bırakmaları gerekmektedir; bu tercihin yapılıp yapılmadığı, yapıldıysa hangi yönüyle yapıldığı kamuoyunca bilinmemektedir, bir açıklama yapılmamıştır. Bu şu anda, eğer bu yasa teklifi kabul edilirse o zaman bu tekrar yasal hâle gelecek fakat Anayasa Mahkemesi kararının yayımlandığı tarihten bugüne kadar bu tercih yapıldı mı yapılmadı mı, görevlerinden ayrıldı mı ayrılmadı mı henüz bu konuda bir açıklama yok. Dolayısıyla bu gelişmelerden sonra akla bazı sorular gelmektedir.

Bir: Aynı anda iki görev birden ifa eden Banka Meclisi üyelerinin her iki görevden de maaş, harcırah, temettü vesaire isimleri altında gelir elde edip etmedikleri, ettilerse bunun dökümü; bu gelirlere ilişkin vergi birleştirme işleminin yapılıp yapılmadığı; 16/5/2020 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nden önce üniversitedeki görevinden ayrılmakla birlikte Merkez Bankası Banka Meclisi üyeliği görevini de sürdüren ve bu kanunsuz duruma göz yuman banka yöneticileri ve birimleri hakkında bir soruşturma yapılıp yapılmadığı; böyle bir kanuni düzenlemeye niçin ihtiyaç duyulduğu da anlaşılamamaktadır zira, mevcut durumda Merkez Bankası Banka Meclisi üyeleri Bankanın izniyle yükseköğretim kurumlarında kurum kadrolarına atanmaksızın asli işlerini aksatmamak ve ücret almaksızın ders verebilmektedir. Yani burada bu kanun diyor ki: “Üniversitede yetişmiş hocalar var, bunlardan hem Merkez Bankası yararlırsın hem de bulundukları üniversiteyle ilişkisi kesilmesin, üniversite de bunların bu birikimlerinden yararlansın.” Bu, zaten Banka yönetiminin izniyle mümkün, ücret almamak koşuluyla, şu andaki düzenleme de ücret almamak koşuluyla buna izin veriyor; yani buna hiç gerek yok. Dolayısıyla bu yapılabilir, buna engel bir şey yok. Nitekim, geçmişe baktığımızda Siyasal Bilgiler Fakültesinden Profesör Doktor Bilsay Kuruç, Gazi Üniversitesinden Erdoğan Soral, efendim, Rıza Ayhan...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kadroları duruyor mu orada?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bunlar ayrılarak geldiler ama o üniversitelerden Merkez Bankasının izniyle ders vermeye devam ettiler yani üniversite onların hizmetlerinden mahrum olmadı.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Merkez Bankası Meclis üyeliği bittiğinde o hocalarımızın üniversiteye... Sorun orada yani.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ona da geleceğim.

Diğer yandan, Banka Meclisi üyelerinden...

ERHAN USTA (Samsun) – O sorun için değil, Merkez Bankası bağımsız. Her meslekte var o.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bir dakika, bir dakika rica ediyorum.

...öğretim üyesi olanların bankalarla ilişkilerinin kesilmesi hâlinde ayrıldıkları yükseköğrenim kurumlarına kadro şartı aranmaksızın dönebilme imkânı 2547 sayılı Yükseköğrenim Kanunu’nun 60/b maddesiyle imkân dâhilindedir. Bu imkân zaten var.

Şimdi, olan şu: En son 2019 yılında Bankanın Genel Kurulunda beklenmedik bir şekilde gündem değiştirildi, gündeme bir madde ilave edildi, orada hem Banka Meclisi üyesi hem Para Politikası Kurulu üyesi olan henüz süresi dolmamış bir kişinin görevine son verildi ve onun yerine biraz önce sözünü ettiğim 2 hocadan bir tanesi geldi. Şimdi, onlar düşünüyorlar ki “Bu kişinin başına böyle bir şey geldi, yarın bizim başımıza da gelirse biz bunu bugünden garantiye alalım.” Ama bak, şunu unutmayın: Bu insanların 2 amiri var, sicil amiri var; Merkez Bankası bağımsızlığıyla çelişiyor bu. Dolayısıyla bir taraftan rektörü, dekanı, bölüm başkanı sicil amiriyken bir de Merkez Bankası Başkanı sicil amiri, bunların ikisinin bir arada olması mümkün değil. Dolayısıyla piyasa bunu biliyor, piyasa bunu bildiği için de biraz önce, sabahın beri söylediğimiz “Faizimiz onun için yüksek, paramız onun için değersiz, risklerimiz onun için...” Bu bize maliyet olarak zaten dönüyor. Dolayısıyla bence şu anda bu yasal düzenlemenin yapılmasına gerek yok hem üniversite hem Merkez Bankası bu hocaların birikimlerinden yararlanabilirler.

Ben, son olarak şunu söylemek istiyorum, şununla bitirmek istiyorum ve bir soruyla bitireceğim: Şimdi, Türkiye’de bazı kurumlar ve onların yöneticiler var. Siz de bu konuda Rekabet Kurumuyla ilgili bir düzenleme yaptınız. O düzenlemede Rekabet Kurumundaki bazı yetkili kişilerin özel sektöre belli şartlar altında gidemeyeceği gibi bir düzenleme yaptınız. BDDK Başkanı görevinden ayrıldıktan sonra iki yıl içerisinde herhangi bir bankada görev alamaz, BDDK Başkanının bir yıl maaşını görevden ayrıldıktan sonra devlet öder.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ödemeye devam eder.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ödemeye devam eder.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Yasası’nda böyle bir düzenleme yok ama Merkez Bankası Başkanları da üst yöneticileri de bankalara gidip iki yıl içinde görev alamazlar ama onlara herhangi bir maaş falan ödenmiyor.

Şu anda görev süreleri dolmadan birbirini arkasına görevden alınmış 3 Başkan var; bunlar kamuda herhangi bir göreve atanmadılar, özel sektöre de geçmediler. Benim sorum şu, bu sorunun tabii, kayıtlara geçmesi için istiyorum bunu çünkü bu konu ileride araştırılacaktır, aynı 128 milyar dolar rezervle ilgili araştırmanın yapılacağı gibi; dolayısıyla, bugün burada verilecek cevap son derece önemli.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Dinlemek istiyoruz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır, lütfen...

Bana vereceğiniz cevap da aksi ispat edilinceye kadar benim kabulümdür ve itibar görür, kabul ederim. Sorum şu: Görevden ayrılan 1’inci Başkan Murat Çetinkaya, 2’nci Murat Uysal, 3’üncü Naci Ağbal, şu anda görevde olan Başkan. Bunlar şu anda maaş alıyorlar mı almıyorlar mı? Soru bu. Maaş alıyorlarsa “Evet.” veya “Hayır.” demenizin kayda geçmesi benim için yeterli ve buna da itibar edeceğim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkan maaşı mı?

ERHAN USTA (Samsun) – Başkan maaşı.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Evet.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Görevden ayrıldıktan sonra nasıl maaş alıyor?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ben soruyorum, alıyor mu almıyor mu?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Alamaz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kanuna göre beş yıldır ya görevleri...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Değerli arkadaşlar...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ama sorunuz kendi içinde...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – İçinde anlamı var, siz biliyorsunuz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Sorunuz kendi içerisinde cevabını veriyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Abdullah Bey de şaşırdı bak şimdi.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yani, hukuk tekniği açısından görevden ayrılmış bir kişinin mevzuatta açık bir hüküm olmadığı müddetçe görevden ayrıldığı tarih itibarıyla her türlü özlük hakkına ait ücrettir, buna göre sosyal yardımdır her şey kesilir; çok net ama kanunda açık bir...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Beş yıllık görev verilmişse Abdullah Bey?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hiç fark etmiyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Beş yıl içerisinde o hakları haizdir diyorsa?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hiç fark etmiyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Soralım, öğrenelim Abdullah Bey, o sizin yorumunuz şu an.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır, bakın, bütçe kalemleri...

ERHAN USTA (Samsun) – Hepimiz yorumuz yapabiliriz de Abdullah Bey, bu yorumluk bir şey değil, yani bir bilgi var...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, bu...

CAVİT ARI (Antalya) – Abdullah Bey, şu an sizin yorumunuzu dinliyoruz, aslını öğrenelim Başkanın sorularıyla.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır, kanunda açıkça “ücret” dediğimiz -İş Kanunu’nda da öyledir arkadaşlar, diğer şeylerde de vardır- hadise görevle ilgili tanımlanmıştır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tazminat var mı?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Tazminat ayrı bir şey.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Pardon, böyle bir şey varsa eğer, zaten oradan geldiniz...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Efendim?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Böyle bir şey varsa; zaten oradan geldiniz, açıklayabilirsiniz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ben de bir bilgi yok ama ben bu soruyu soruyorum, sormak ihtiyacı hissediyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şöyle, siz oradan geldiğiniz için Başkanım, geçmiş başkanları da biliyorsunuz, süreyle de kısıtlıysa o da zaten yönetmelikle, yasayla belirlenmiştir; dolayısıyla, sizin sorunun cevabı sizde vardır.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır, bunu bilen varsa “Evet.” veya “Hayır.” yeterlidir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şu anda “Evet.” veya “Hayır.” diyebilecek bir arkadaşımız yok benim anladığımla kadarıyla.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bir bilgimiz yok detaylı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir bilgi yok. Onu Merkez Bankasından yazılı sorulabilir veya burada mı Merkez Bankası Temsilcisi?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Merkez Bankasından kim var?

MERKEZ BANKASI HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ŞERİF UYGUN – Şerif Uygun...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Göreviniz nedir?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, Şerif Bey, kendinizi bir tanıttın.

MERKEZ BANKASI HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ŞERİF UYGUN – Şerif Uygun, Merkez Bankası Hukuk İşleri Genel Müdür Yardımcısıyım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

MERKEZ BANKASI HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ŞERİF UYGUN – Son sorudan mı başlamak gerekir?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben geldiğimde sadece o soruyu duydum doğrusu, başka sorular varsa onları da cevaplayın.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Aslında var Sayın Başkanım, benim de sorularım olacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Başka vekillerimizin de soruları...

Oldu mu, olacak mı?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Olacak daha almadım...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O zaman o diğer soruları da alalım, topluca cevap verin.

Peki, buyurun Kamil Bey.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Peki, teşekkür ediyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, öğretim üyelerinin bağlı oldukları kurum üniversiteleri ve onun da üst kurumu Yükseköğretim Kurulu ve Yükseköğretim Kurulunun bağlı olduğu kanun 2547 sayılı Kanun ve bu kanunun 38'inci maddesi, kamu kuruluşlarında ve vakıflardaki görevlendirmeyi düzenliyor ve bu düzenleme öğretim üyelerinin ne şekilde, hangi şartlarda diğer kamu kurumlarında ve vakıflarda görevlendirilebileceğini düzenliyor.

Şimdi, burada ben merak ediyorum, YÖK'ten herhangi bir yetkili var mı? Şimdi, üniversite öğretim üleriyle ilgili bir düzenleme yapıyoruz ama YÖK'e sorulmuş mu? YÖK'ten görüş alınmış mı? YÖK'ün bir yetkilisi ne diyecek? YÖK Kanunu gereğince, 2547 sayılı Kanun'un 38'inci maddesi gereğince onunla çatışan, çakışan bir durum var mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – YÖK'ün de bir temsilcisi varmış aramızda.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Temsilcisi varsa herhâlde burada bize bilgi verir.

Bir de şunu merak ediyorum...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kamil Bey, çok sayıda arkadaşımız soru sormak istiyor. Kısa, net sorular sorabilirsek çok memnun olurum.

Buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, kısa bir soru sordum. Gayet kısa, net bir soru sordum Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Örnek olmanız için söylüyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Allah aşkına yani konuşmam daha iki dakika bile olmadı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok sayıda talep var da ondan söyledim, anlayışınıza sığınyorum.

Buyurun.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Yani hep bana gelince mi oluyor, çok sayıda talep aklınıza geliyor Sayın Başkan ya?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bana da oluyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, yok, sadece sizde olmuyor o.

CAVİT ARI (Antalya) – Ben soru soracaktım, vazgeçtim, Kamil Bey konuşsun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, buyurun Kamil Bey; tamam, istediğiniz kadar kullanın süreyi.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Yani benim söylediklerim saçma sapan geliyorsa burada keseyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sadece bu vakitte olabildiğince net, kısa sorabilerseniz iyi olur diye söylüyorum.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Sayın Başkan, söylediklerim, konuştuklarım anlamsız ve saçma sapan geliyorsa burada kapatıyorum, kesiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Estağfurullah, olur mu öyle şey?

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Ama bir anlam, bir ifade, bir katkı veriyorsa...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun, sorunuzu alalım.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Tartışmaya da bu kadar gerek yoktu.

Banka Meclisi, Başkan ile Genel Kurulda seçilecek 6 üyeden kuruluyor. Bu 6 üyeye Merkez Bankasınca verilen bir huzur hakkı, net ödemesi nedir? Ne kadar bir gelir sahibi olacak bu öğretim üyesi buradan? Üniversite öğretim üyeliği maaşı ve diğer ödenekler ortadan kalkacak çünkü üniversite öğretim üyeleri diğer kamu kurumlarında, kuruluşlarında, vakıflarda görevlendirildiği takdirde, üniversiteleri tarafından ve YÖK'ün de onayıyla -ki süreç budur, burada YÖK'e falan hiç sorulmayacak mı- görevlendirildikleri takdirde maaşları, diğer ödenekler dışında, sadece taban aylıklarını alma hakkına sahipler normal şartlarda.

Bu sorulara ben yanıt almak istiyorum. Tabii, YÖK'ün de yetkilisi olur da bize yanıt verirse sevinirim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Erhan Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, önemli bir maddeyi görüşüyoruz, bu Merkez Bankası bağımsızlığı meselesi. Herhâlde, artık, bu vakte gelinceye kadar en iyi anlamamız gereken konu ama Hükümet veya devleti yönetenler belli ki bu bağımsızlık meselesini anlayamamış, yine Merkez Bankasının bağımsızlığına ciddi sıkıntı getirecek bir maddeyle karşı karşıyayız. Aslında Değerli Başkanım çok güzel ifade etti, belki de çok fazla konuşmak da gerekmez ama yine de konunun önemine binaen düşüncelerimi paylaşmak istiyorum. Üstelik bir de ciddi bir hukuksuzluk yapıyor yani bağımsızlığa bir sıkıntı geliyor, o ayrı bir şey, daha doğrusu bir hukuksuzluk var, kanunsuz bir ödeme var, mevzuata aykırı işler var, onun üzerini örtmeye yönelik olarak şu anda Meclisten bir faaliyet yapılması isteniyor; böyle bir durum Sayın Başkan. Ya, bu olacak bir şey değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Böyle olduğunu sanmıyorum, bir bilgi alalım. Bu, çok ağır bir itham yani.

ERHAN USTA (Samsun) – Ağır itham, ağır itham. Az önce detaylarını siz dinlemediniz, Değerli Başkan, Sayın Yılmaz zaten konuyu anlattı. Yani hukuksuz bir atama yapılıyor, ödemeler var, ondan sonra da bunun üzerine şimdi buradan tekrar geriye doğru bir mevzuat düzeltmesi; üstelik yayım tarihi de geriye doğru gitmiyor, orayı nasıl düzelterek, onu da bilmiyorum.

Şimdi, Orhan Bey iki gerekçe söyledi bu düzenleme için; bir tanesi, dedi ki: Ders vermeleri dolayısıyla akademik dünya ile Merkez Bankası Meclisinin ilişkilerinin devam etmesi anlamında bir şey kullandı, “Ona imkân tanıyoruz.” dedi. İkinci olarak da neyi söyledi? Geri dönüşte -ki böyle bir garantiye ihtiyaç yok, hangi meslekte geriye dönüşte garanti var- geriye dönerse alınmazsa, üniversitelerinde onların o kadrolarını iptal etmiyoruz ki veya orayla bağlantısını koparmıyoruz ki üniversitelerine dönme imkânı olsun diye. Şimdi, aslında bunların ikisi de var mevcut düzenlemede de yani şöyle: Mevcut uygulamada ders verme imkânı var ama tamamen ilişkisini koparmak suretiyle. Banka Meclisindeki görevi bittikten sonra kadro şartı aranmaksızın kurumuna, üniversitesine geri dönme imkânı da var. Dolayısıyla gerekçenin ikisi de açığa düşüyor, havada kalan gerekçe. “Hukuksuzluk” derken ne demek istediğimi herhâlde anlamışsınızdır, yoksa gerekçe olarak bize söylenen şeyse...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yalnız üniversitesi kabul edebilir etmeyebilir; öyle mi?

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, kadro şartı aranmaksızın dönebilmesine imkân tanıyor. 2547 sayılı Kanun’un 60/6’ncı maddesine göre böyle bir...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Soralım hukukçu arkadaşlara.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, kaldı ki isterse olmasın yani birisine bir iş verirken bu birisi 40 bin lira maaş alacak, prestijli bir iş. Yani kime iş garantisi veriyor, sen onları yaptıktan sonra öbür tarafa iş garantisi? Veya yetmiş yıldır bu mesele -veya kaç yıl olduysa- sorunsuz bugüne kadar gelmiş, çalışmış da bugün mü arkadaşların aklına geldi 2 tane somut olaydan sonra? 2 tane atama var, biliyorsunuz; hukuksuz yapılmış bir atama, ondan sonra imza atmışlar, karar almışlar, şimdi bunu geriye doğru düzeltme gibi bir şeyle karşı karşıyayız olmaz ya, hiçbir hukuk devletinde böyle bir şey olmaz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Bir bilgi alalım mı bu konuda, bir soralım hukukçu arkadaşlara.

ERHAN USTA (Samsun) – Efendim, ben düşüncemi ifade edeyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Tabii tabii, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - İstirham ediyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Geriye işlemeyecek.

ERHAN USTA (Samsun) – Efendim?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Geriye işlemeyecek.

ERHAN USTA (Samsun) – Geriye de işlemeyecek, onu söyledim zaten, geriye de işlemeyecek.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama az önce siz öyle dediniz Erhan Bey, “Geriye işleyecek.” dediniz.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, efendim ”Yapılan işlem hukuksuz.” diyorum; şimdi, geri de işletilmeyecek ama yarın ne olacak? Denilecek ki: “Zaten bu hukuki çerçevesinde yapıldı ama bir miktar gecikmeli yapıldı.” şeklinde bir şey olacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Böyle şey olur mu hukukta ya, nasıl olur öyle yani? Geriye işlemeyecek...

ERHAN USTA (Samsun) – Efendim, Sayın Başkan, niye benimle polemige giriyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Anlamaya çalışıyorum. “Geriye yürüyemez ama yürüyecek.” diyorsun.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, “Geriye yürüyecek.” demiyorum, “Üstelik geriye de yürütülemeyecek ama bir hukuksuzluk var.” diyorum. Bir haksız ödeme var, yapılan, girilen, alınan kararlar var, imzalar atılmış; buraların tamamı hukuksuz yapılmış. Mevzuata göre mümkün değil bunlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Öyle bir şey varsa bile bu düzenleme o hukuksuzluğu ortadan kaldırır mı?

ERHAN USTA (Samsun) – Kaldırmaz ama “Hukuksuzluk var.” diyorum. Hukuksuzluğu ortadan kaldırmaz zaten, ben de onu söylemeye çalışıyorum.

Şimdi, üstelik de ortada ihtiyaç yok, hiçbir gerekçesi yok, bugüne kadar uygulanmış, Sayın Başkan, hakikaten bağımsızlık açısından son derece sıkıntılı bir şey. Durmuş Bey ifade etti, şimdi orada bir amir çünkü kadrosu, her şeyi orada devam ediyor; orada bir dekanı var, rektörü var, bilmem neyi var; e, burada da bir amir. Bunlar, bu düzenlemeler boşa yapılmadı ki. Yani böyle bir şeyi niye yapıyoruz, hiçbir gerekçesi olmayan bir şeyi? Ha, atlanmış olabilir, ona bir şey diyemem ama bu ikazdan sonra bunda ısrar etmemek lazım; o zaman, bu ikazdan sonra bunda ısrar edilirse ya bize başka bir gerekçe söylensin ya da burada kötü niyet aranır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Abdullatif Bey...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ben vazgeçtim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Bülent Bey...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, Sayın Başkanım; burada yasa yapıyoruz ama bu yasanın gereği bir ihtiyaçtan -gördüğüm kadarıyla- doğmaktan ziyade bir menfaatten kaynaklı. Sayın Başkanın söylediğine göre 2 Merkez Bankası Banka Meclisi üyesi kanuna aykırı bir şekilde hem üniversitedeki görevlerine devam etmişler hem de Banka Meclisinden aylık almışlar, böyle bir durum var. Yani bu yapılan iş, şahsa bağlı bir kanun çıkarmak ve yasal olmayan bir işin, kanunsuz yapılan bir işin bizim tarafımızdan Meclis kullanılarak yasal hâle getirilmesi olmuş olur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onu hukukçulara soralım, öyle bir durum var mı yok mu, diye.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu, tabii, Meclisin kullanılmasıdır, bu çok kötü bir iş. İhtiyaçtan olsaydı yani hiç böyle bir durum olmasaydı, böyle bir ihtiyaç varsa, hiç tereddütsüz “Tabii ki yapalım.” derdik ancak anlaşıldığı kadarıyla böyle bir durum var.

Bir de şöyle bir şey var, şimdiye kadar bilmediğim: “gubernörlerin” beş yıl için seçilmeleri durumunda ki kanuna göre her tarafla ilişkileri kesiliyor- beş yıl süresince görevlerinden alınmaları durumunda bile özlük hakları devam ediyor, böyle bir durum da söz konusu olabilirmiş, onu anlamış oluyoruz. Dolayısıyla, bundan önceki başkanların, “gubernörlerin” şu anda özlük haklarının, maaşlarının devam...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Öyle bir düzenleme yok Sayın Vekilim. Yani şu anda Merkez Bankası Kanunu’nda Merkez Bankasının Başkanının görev süresini belirleyen bir düzenleme yok. Merkez Bankası Başkanının kaç yıl süreyle, kaç ay süreyle atandığına dair böyle bir düzenleme yok; yani böyle bir düzenleme yok, o kaldırıldı.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Eskiden kaç yıldır Başkanım?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Eskiden beş yıldır, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle dört yıla indi, şu anda böyle bir düzenleme yok, süresi filan bilinmiyor. Yok öyle bir şey.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Genel bir düzenleme var, galiba dört yıl mı?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Dört yıl idi Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Genel Müdür Yardımcısı var, ona soralım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir onu da soralım, notlarınızı alın arkadaşlar.

Evet, Bülent Bey, siz devam edin lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ne zaman kalktı bu dört yıl?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – O uygulamada kalktı.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Hayır, o madde duruyor ama “Şu şartlarda dört yıl dolmadan olabilir.” diyor.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yani şu andaki Merkez Bankası Kanunu’nu açık, Merkez Bankası Kanunu’nda “Başkanının görev süresi şu kadardır.” diye bir ibare yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşlar, not alıyorlar, hukuki soruları yönlendireceğiz.

Buyurun Bülent Bey.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, eski “Governor”lerin özlük haklarının devam ettiğiyle ilgili bir sorunuz oldu, onu neye istinaden söylediniz Başkanım?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ben orada herhangi bir bilgiye sahip değilim ama bu insanlar süreleri dolmadan görevden alındılar.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – “Süre yok.” diyorsunuz Başkanım.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Efendim?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – “Süre yok.” diyorsunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman varmış.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – O zaman varmış.

Benim sorum şu: Şu anda görevden alınan başkanlardan herhangi birine herhangi bir ödeme yapılmakta mıdır?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Başkanım kendisiyle çelişiyor, 2018’den önce vardı, 2018’ten sonra yoktu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, anlaşıldı mı? O zaman süre varmış; dolayısıyla süre dolana kadar guvernörlerin maaşları ve özlük hakları da devam ediyor, bunu soruyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Soralım.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Var, dört yıllık süre.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Soruları not alıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Soruları not alıyoruz.

Bülent Bey, siz devam edersiniz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, normalde bir düzenleme yaptığımız zaman gerekçesini anlamak mümkündür, sonuçta Merkez Bankası fiyat istikrarıyla sorumludur, en önemli görevi odur, fiyat istikrarından sorumlu bir yer; dolayısıyla da hiçbir şekilde hiçbir kurumdan etkilenmemesi lazım.

Şimdi, biz burada şunu getiriyoruz, Orhan Bey size soruyorum: Öğretim üyeleriyle ilgili bir istisna tanıyoruz, peki, devlet memuru ile ilgili bir istisna niye tanımıyoruz? Herhangi bir yerdeki bir devlet memuru, devlette kadrosu var, gelir Banka Meclisinde görev yapar, kadrosu kalır, oradan maaş almaz, sonra geri döner, bir süre sonra bu da söz konusu olacaktır. Buna benzer istisnalar da artacaktır hâlbuki fiyat istikrarı ile görevlendirilmiş hiçbir şekilde şurada yazdığı gibi: “Üyelerin görevleri özel bir kanuna veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesine dayanmadıkça banka dışında teşriki, resmi veya özel herhangi bir görev ile birleştirilemez.” diyor; dolayısıyla bu istisnalar başladıktan sonra bunu durduramayız, akademisyenler için getirildikten sonra devlet memurları için de getirilir, ondan sonra da zaten önü alınamaz bunun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ayrıca da bunu getirirken de biraz önceki o şeylerin, istismalarının olup olmadığı onlarla ilgili cezai işlem yapılıp yapılmadığını bilmemiz lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu maddede bir de bir önergemiz olacak, onu da birazdan okutacağım.

Cavit Bey, sizin sorunuz var mıydı, vaz mı geçtiniz?

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, Bülent Başkanım ifade etmiş olduğu, Durmuş Başkanımızın sormuş olduğu soru, daha doğrusu sorunun cevabı gerçekten çok önemli, o nedenle o sorunun cevabını biz de meraklıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Kaboğlu buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Önce bir soru, acaba Cumhurbaşkanlığından herhangi bir temsilci var mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşlar şu anda Cumhurbaşkanlığından temsilci var mı? Davet etmiştik Personel Prensiplerden galiba; belki koridorda olabilir arkadaşımız, bir baksınlar.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Evet, baksınlar.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ekindeki tabloda yazıyor, şu anki tabloda böyle bir hüküm yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bütün üst düzey yönetim için bir genel prensip belirlendi ona dâhilse o da oradadır dediğiniz gibi, doğru.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – O zaman öncelikle ben Merkez Bankasına ilişkin sorumu sorayım Sayın Genel Müdür Yardımcısına: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası bir anonim şirket değil mi, özel hukuk tüzel kişisi değil mi; kamu kurumu değil, değil mi? Bu soruyu soruyorum ama esasen Cumhurbaşkanlığından birileri varsa çünkü...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Oradaki sorunuzu da yönlendirirseniz belki bu arkadaşlarımızdan biri de cevap verebilir.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Ha, tabii, hemen sorayım çünkü bu bir Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin iptali sonucu yapılan düzenleme. Tabii ki hani Cumhurbaşkanlığı kararnamesi bir yasal düzenlemenin temelini oluşturmamalı çünkü normlar hiyerarşisi bakımından yasa daha üsttedir ama şunu görüyoruz: 62 sayılı Kararname'nin iptali üzerine; Cumhurbaşkanlığı bugüne kadar 79 kararname çıkardı, 2.429 madde, bizim ise uluslararası sözleşmeler dâhil üç yılda yaptığımız yasaların madde sayısı 2.369 madde yani buradaki sorun şu: Cumhurbaşkanının bunları yapması bir yana okumak için zamanı yoktur dolayısıyla bu kararnamelerin çoğunu Anayasa Mahkemesine götürdük, yüzde 76'sını, hepsinin son okumasını ben yaptım ve çok ciddi Anayasa'ya aykırılıklar içeriyor, Yani bizden çok, yasama organından çok daha fazla norm koyan bir makamın en azından Anayasa'ya daha özenli dikkat etmesi gerekiyor çünkü bunların gerekçesi de yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Bizimkinde iyi kötü gerekçe var ama gerekçesi de yok dolayısıyla böyle önemli bir düzenlemede Cumhurbaşkanlığı makamından temsilcinin bulunmayışı da bir eksiklik tir diye düşünüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Davet ettik, şimdi araştırıyor arkadaşlar. Teşekkür ediyorum.

Sibel Hanım, buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çok kısa, ben de şuna değineceğim: Öğretim üyelerinin belirli kurallarla, işte, akademik birikimlerinden yararlanmak üzere farklı kurumlarda görevlendirilmeleri oluyor; birçok düzenleme, örnek var ama Merkez Bankası, tabii, çok özel ve çok özerk bir kurum ve para politikası kurallarının belirlendiği Para Politikası Kurulunda yer alacak görevlendirilen öğretim üyeleri. Ve mevcut yasada da, Sayın Durmuş Yılmaz Başkanın da detaylı açıkladığı gibi ilişkileri kesilerek bu Banka Meclisinde görevleri olacak ve önemli bir görevlendirme tabii ki. 2 önemli vaka yaşandığını söyledi Sayın Yılmaz, bunlarla ilgili gerçekten detaylı bir bilgi verilmesi gerekiyor; bu ilişkileri kesilmeden devam etme süreçleri ne aşamada, bunun hukuksal süreci nedir, bir yaptırım oldu mu acaba? Ve burada önemli olan, öğretim üyelerinin bağımsızlığını ve özerkliğini zedeleyecek bir uygulama, bir sonuç doğuracak çünkü neticede o öğretim üyeleri görevlendirilecek. Kimler görevlendirilecek, hangi öğretim üyeleri görevlendirilecek ve hangi kurumlara bağlantıları olacak yani amirleri kim olacak o görevlendirilen öğretim üyelerinin? Çünkü ilişkileri kesilmediği için, kadroları devam ettiği için aynı zamanda Merkez Bankasında da görevleri olacak. Ya, bu ilginç bir düzenleme ve bu kanundaki önemli düzenlemelerden bir tanesi. Yani Merkez Bankası sıradan bir kurum değil, bu şekilde bir görevlendirmenin... Zaten mevcuttaki yasada öğretim üyelerinin kadroları güvence altına alınmış.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, toparlayabilirsek çok sevinirim Sibel Hanım.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Bu 2 sicil amiri konusunun açıklığa kavuşturulması gerekiyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Evet, şimdi, Ekrem Bey, buyurun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Peki, teşekkür ediyorum Başkanım.

Şimdi, eski Merkez Bankası Başkanımız konuştuğunda şunu söyledi, dedi ki... Tabii, ilk önce şunu söyleyeyim: Yani, bu yapılan yasa eğer bu anlamda olursa bana göre doğrudur. Nasıl doğru? Emsalleri de var diğer kamu kuruluşlarında. Mesela bir hâkim, savcı Adalet Bakanlığında 2802'ye tabi bir statüde olduğu için herhangi bir yere geçici görevli gidebiliyor, gittiği zaman kadrosu donduruluyor,

Adalet Bakanlığından maaş almıyor, tekrar geri döndüğü zaman Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna o tarihte, şu anda HSK'ye- veya Personel Genel Müdürlüğüne dilekçesini veriyor, kadro şartı aranmaksızın gelebiliyor; dolayısıyla, bu, yasal bir statü. Şimdi, Abdullah Bey ile Orhan Bey'in getirdiğı yasada da böyle bir hüküm varsa normal.

Bir de şunu söyleyeyim: Siz dediniz ki "2 tane sicil amiri oluyor." Dolayısıyla, eğer bunlar özel bir hükme bağıl değilse, 657 gibi kamu kuruluşlarına bağılıysa altı aydan fazla nerede çalışırsa birinci sicil amiri odur, bunu özellikle arz etmek istiyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Sicil kalktı zaten, o değil, önemli olan amir.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – İşte, amir zaten şöyle...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hiyerarşi, hiyerarşi...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şöyle, bakın... Erhan Bey, siz kamudan geldiniz, Başkanım da öyle; dolayısıyla, buradaki şey şu: Altı aydan fazla neredeyse özel bir hükme tabi değilse...

ERHAN USTA (Samsun) – Sicil yok zaten.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Tamam, onu anladım ama şöyle, hani, ben Başkanın özellikle söylediğı cümle üzerine bunu götürüyorum yani böyleyse, ilk atandığı yer nerede? Merkez Bankası, altı aydan fazla ise zaten orada. Dolayısıyla, eski çalışmış olduğı kamu kuruluşunda o seneki performansına dayalı bir şey olmuyor, bunu da özellikle belirtmek istedim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlayabilirsek...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Bir de şunu da söyleyeyim: Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde yayınlanan dört yıl görev süresi, bunu da hemen aldım işin açıkçası; bunu da arz edebilirim. Şu anda herhangi bir Merkez Bankası Başkanı atandığı zaman dört yıl süreyle görev süresi, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle beşinci sırasında geçerli.

ERHAN USTA (Samsun) – Ona rağmen nasıl alınıyor, onu da bir açıkla mısın?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onu isterseniz ilgili kuruma soralım.

Teklif sahibimize, Orhan Bey size söz veriyorum, sonra da Merkez Bankasından daha detaylı teknik bilgi, sorulara cevap isteyelim.

Buyurun lütfen.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Eyvallah. Ben bir iki hususu cevaplayayım, sonra Merkez Bankası Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü Şerif Bey burada, o diğeri sorulara cevap verir.

Şimdi, Başkanım dedi ki: "Devlet memurunu niye tanımıyoruz? Bu istisnayı açtık mı yarın onlar da ister, onlara da açıklar." Yani böyle bir öngörü risk olarak oradan görülebilir mi, bilmiyorum; görülebilir belki ama devlet memurlarına da bir istisna tanınacak veya tanınmayacak diye bir tartışmadan ziyade, belli bir alanda bir eğitimi olan, eğitim veren, finansal piyasalarla ilgili, ekonomiyle ilgili, o konuda ehliyet sahibi liyakat sahibi bir öğretim üyesinin yani bir coğrafya ile ilgili veya bir mühendislikle ilgili bir öğretim üyesinin değil, alanıyla ilgili, liyakat sahibi, onu akademik düzeyde de takip eden birisinin görevlendirilmesini, birilerinin görevlendirilmesini alanı aşan bir şey. Aslında bir nevi bir zenginlik katma alanı oluşturuyor burası.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sorun yok orasında.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Geliyorum efendim, geliyorum.

Şimdi, işte, 2 sicil amiri meselesi konuşuluyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Sorulara doğrudan cevap verebilirsek memnun olurum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ona dönük cevap verildi ama bu ilkesel bir yaklaşımdır yani üniversitede eğitime devam etmesi, orada mesleğini icra etmesi açısından mümkün kılınırken asıl sicil amirliği, asıl sorumlu olduğu, asıl ödeneklerinin yapıldığı yer Merkez Bankasıdır. Dolayısıyla, orada bir problem olacağını düşünmüyoruz.

Şimdi, şöyle: Anayasa Mahkemesi kararıyla ilgili bir şey söylemek isterim. Şimdi, efendim, 2020 Mayıs 62 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 22 Haziran 2021’de Anayasa Mahkemesi tarafından düzenlemeleri hukuka aykırı bulunuyor. Şimdi, gerekçede şunu söylüyor: “Böylece öğretim üyesinin bir yandan çalıştığı üniversite dışındaki bir kurumda görev üstlenmek suretiyle o kurumla ilişki kurması, diğer yandan hem bu görevi üstlenebilmesi hem de görevle ilgili tüm hak ve menfaatlardan yararlanmak suretiyle özlük haklarına sahip olması söz konusu olmaktadır.” Yani her iki tarafta da özlük hakkına sahip olmasına dönük bir eleştiri ortaya koyuyor. Dolayısıyla, kuralla Anayasa’ya...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Özlük haklarıyla ilişkili olduğu için kararnameyle düzenlenemez.

ORHAN YEGİN (Ankara) – “Düzenlenemez.” diyor. Anayasa’nın 130’uncu maddesinin 9’uncu fıkrası kapsamında öğretim üyelerinin diğer kurumlarıyla ilişkilerine ve özlük haklarına yönelik bir konu düzenlenmektedir burada. “Bu, kanunla olmalıdır.” diyor. Kanunla düzenlenmesi 19’uncu madde açıklamasında diyor ki: “Kanunla düzenlenmesi gereken bir konuda düzenleme yaptığı görülen ve Anayasa’da CBK’lerle düzenlenemeyeceği özel olarak öngörülen konulara ilişkin Anayasa hükümlerinin açıkça izin verdiği hususlara ilişkin olmayan kuralın Anayasa’nın 104’üncü maddesinin 17’inci fıkrasının 3’üncü cümlesinde ihlal ettiği anlaşılmaktadır.”

Şimdi, biz de burada ne yapıyoruz? Buna göre bir düzenleme yapıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyoruz Orhan Bey.

Şimdi...

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır gerekçesi ne o zaman?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ama bu ekonominin sonucunu değiştirebilir. Yani “Kanunla yap.” diyor Anayasa Mahkemesine uymuyor.

ERHAN USTA (Samsun) - Bu, düzenlemenin gerekçesi.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bu iptalle beraber o 2 kişinin, 2 öğretim üyesinin zaten üniversiteleriyle hukuken ilişkisi şu anda bitmiş durumda, böyle bir ilişki yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Onlara ilişkin bir düzenleme yapmıyoruz yani.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Onlara ilişkin bir düzenleme yapmıyoruz.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – İhtiyaç hâlinde...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu geleceğe dönük bir şey.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bundan sonra geleceğe dönük bir...

ERHAN USTA (Samsun) – Düzenlemenin gerekçesini söyler misiniz Orhan Bey? Bu maddeyi kim teklife koydu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Erhan Bey, iptal edildiği için.

ORHAN YEGİN (Ankara) - İptal kararı var.

ERHAN USTA (Samsun) – Arkadaşlarınızın söylediği 2 tane gerekçe var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kararnameyle düzenlemeyeceği için özlük hakkı.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ama Erhan Bey, burada bir hata yapmayalım. (A) fıkrasında hukuk tekniği açısından oradaki “Kadro karşılığı aranmaksızın geri döner.” ifadesinden önceki tanımlananlar Cumhurbaşkan Yardımcılığına gelen oradaki 4 tane görev; asla orada

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Öğretim üyesi saymıyor.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Orada Merkez Bankası Başkanlığı ve de Merkez Bankası Meclis üyeliği tarif edilmiş değil, sınırlı bir tarif var orada. Dolayısıyla, sizin dediğiniz gibi bu madde kapsamında, Merkez Bankası Kanunu kapsamı içerisinde Merkez Bankası Meclis üyeliği tamamlanan bir öğretim görevlisi yani istifa etmiş olan bir öğretim görevlisinin o (a) fıkrası kapsamı içerisinde sıfatı, tanımlaması uymadığı için kadro karşılığı aranmaksızın geri dönerden yararlanamaz; o, ancak senato ve rektörlüğün uygun göreceği, işte, YÖK’ten alacağı onay vesaireyle beraber yani dolayısıyla, Merkez Bankası Meclis üyeliği yapmış olan öğretim görevlisinin o dönem içerisinde mutlaka özlük hakları...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Evet, Abdullah Bey, toparlayalım bir zahmet.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bu önemli bir şey bakın, orayı unutmayalım, bu önemli bir nokta, lütfen okuyalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyorum.

Affedersiniz, Merkez Bankasından bir cevap alalım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Banka Meclisi üyeliğine seçilenler nasıl seçiliyor?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Tarife uygun olmayan bir görevlendirmeye beraber geri dönüşte ayrı bir uygulama yapamazsınız, genelleyemezsiniz. Tarif etmiş, Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığı...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, Abdullah Bey ifade ettiniz görüşünüzü.

Şimdi, Merkez Bankasından sorulara doğrudan cevap alalım; yönlendirilen sorulara doğrudan cevap verirsiniz.

Buyurun lütfen.

MERKEZ BANKASI HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ŞERİF UYGUN – Merkez Bankası Kanunu’nun 19’uncu maddesi Merkez Bankası Banka Meclisi üyelerinin üniversitelerde öğretim üyeliği yapılmasına imkân tanımıyor. Bugüne kadarki örneklerde, örneğin, sizin verdiğiniz Sayın Bilsay Kuruç, Sayın İlker Parasız; onlar emekli emekli olmak suretiyle, emekli olduktan sonra Banka Meclis üyeliği yapabilmişler. Diğer verdiğiniz örnek de...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Siyasalda ders verdiler.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Dışarıdan öğretim üyesi olarak vermişler.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Mevzuat karşılığı yok arkadaşlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşımızı dinleyelim.

Buyurun.

MERKEZ BANKASI HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ŞERİF UYGUN – Kadroları olmaksızın sözleşmeli olarak belki.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir dinleyelim arkadaşımızı.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım bir şey açıklayabilir miyim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ -Ekrem Bey, rica ediyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Toplantılara katılmak kaydıyla maaş alırlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ekrem Bey’in personeliği tuttu.

Buyurun.

MERKEZ BANKASI HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ŞERİF UYGUN – Diğer üyeler ise üniversitedeki görevlerini bırakmak suretiyle çalışabilişler sadece. Mevcut sayın üyeler, sizin ismini verdiğiniz şu anda görevde olan üyeler ise Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin iptaliyle birlikte üniversitedeki görevlerinden ayrılmış durumdalar. Dolayısıyla bu düzenleme mevcut durumdaki Banka Meclis üyelerine uygulanmayacak nitelikte. Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin yürürlükte olduğu dönemdeyse, Mayıs 2020 ile Haziran 2021 arasındaki dönemde, evet, Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin sağladığı hukuki dayanakla iki görevi birden yerine getirebilişler, ondan önceki dönemde ise sayın üyeler üniversitedeki görevlerinden geçici görevli sayılmışlar yani yine üniversiteyle hukuki bağları sınırlanmış, üniversiteden ücret almamış olmalılar.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Hayır, hayır Başkanım şöyle...

MERKEZ BANKASI HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ŞERİF UYGUN – Pardon, ücretsiz izin.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sadece bu kanunda değil, cevabını almamıştık, öğrenmek istiyorum.

MERKEZ BANKASI HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ŞERİF UYGUN – Anladım. Evet, Cumhurbaşkanlığı kararnamesine kadar ücretsiz izinliler, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi döneminde hukuki dayanak vardı zaten, Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin Anayasa Mahkemesince iptaliyle birlikteyse üniversitedeki görevlerinden ayrılmış durumdalar.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Bakanım, şöyle arz edeyim: Şimdi, Sayın Genel Müdür Yardımcısı herhâlde şöyle açıklamak istedi: Sizin ismini zikrettiğiniz 2 profesör, tabii, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle görevlendirme yapılıyor. Dediki şey doğru çünkü kararname olmadığı zaman gelme imkânları yok ancak fiili olarak atanma yok orada, sadece belli toplantılarda görevlendirme var. Dolayısıyla bu görevlendirme olduğundan dolayı ilgili eski yerdeki maaşını alıyor. Şunu arz edeyim...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Daha tartışacağımız çok şey var, çok ince detaylara girmeyelim lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Görevlendirme yok Ekrem Bey.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Ekrem Bey, biz yine Merkez Bankasıyla devam edelim müsaade edin.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Tamam Başkanım, peki.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sorulara lütfen doğrudan cevap vermeye devam edelim.

MERKEZ BANKASI HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ŞERİF UYGUN – Tamam.

Bir soru “Merkez Bankası anonim şirketi miydi?” sorusuydu. Evet, Merkez Bankası Kanunu’nun 1’inci maddesi Merkez Bankasını anonim şirketi olarak niteliyor ama bu konu çok konuşmaya değer, çok uzun bir konu fakat Danıştay özetle diyor ki: Merkez Bankası, anonim şirketi olarak kurulmuştur fakat kendisine verilen kamusal görevler dolayısıyla Türk hukukunda bir benzeri olmayan, hizmet yerinden yönetim kuruluşu sayılmayan, diğer kamu kuruluşu kategorilerine dâhil edilemeyecek, bütünüyle kendine özgü bir tüzel kişidir ve Türk hukukunda bir benzeri yoktur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamladınız mı?

MERKEZ BANKASI HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ŞERİF UYGUN – Bir de ayrılan başkanların ücret alıp alamayacağı meselesi vardı.

Merkez Bankası başkanlarının Üst Kademe Kamu Yöneticilerinin Atanması Hakkında 3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nde görev süreleri dört yıl olarak belirleniyor. Ancak 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin ek 35’inci maddesine göre Kanun Hükmünde Kararname’nin kullandığı tabirle, performanslarının yeterli görülmemesi durumunda bu görevden alınabiliyorlar; görevden alındıktan sonra ise yine bu 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin ek 35’inci maddesine göre iki yıl boyunca eski görevlerinin ücretlerini almaları mümkün.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Diğer tüm üst düzey yöneticilerin.

MERKEZ BANKASI HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ŞERİF UYGUN – Evet. Merkez Bankasına özgü bir düzenleme değil, bu genel bir düzenleme, üst kademe tüm kamu yöneticileri için geçerli olan bir düzenleme.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Şu an alıyorlar mı?

MERKEZ BANKASI HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ŞERİF UYGUN - Yani kişisel olarak şu andakilerin alıp almadığını bilmiyorum ama 375 sayılı KHK’nın ek 35’inci maddesi bu imkânı sağlıyor eğer kamu görevinden seçilmişlerse.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Bülent Bey’in bir ilave sorusu mu var?

Buyurun lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Durmuş Bey haklı çıktı yani aslında.

MERKEZ BANKASI HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ŞERİF UYGUN – Yok...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yasa hükmü neyse o.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şerif Bey, şunu anladık: Merkez Bankası guvernörleri özlük haklarını almaya devam ediyorlar, maaş almaya devam ediyorlar. “İki yıl süreyle alacaklar.” dediniz; bir öyle.

MERKEZ BANKASI HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ŞERİF UYGUN – Kesin bilmiyorum ama 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin ek 35’inci maddesi bu durumdaki tüm kamu görevlileri için...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tüm üst düzey yöneticiler için böyle bir düzenleme var.

MERKEZ BANKASI HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ŞERİF UYGUN – 3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’ne tabi tüm kamu görevlileri için eğer kamu görevinden atanmışlarsa bu göreve bu imkânı sağlıyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Peki şahsa bağlı bir düzenleme mi yapıyoruz yani Sayın Başkanın söylediği o 2 şahıs için?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok açık ve net bir cevap istiyoruz. Şahsa bağlı bir düzenleme var mı burada?

MERKEZ BANKASI HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ŞERİF UYGUN - Hayır. İki öğretim üyesi de şu anda üniversitedeki görevlerinden ayrılmış durumdadır dolayısıyla bu kanuni düzenleme onlara uygulanmayacak.

ERHAN USTA (Samsun) - O zaman niye yapıyorsunuz? Bize şunu söyleyin, niye yapılıyor?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yapmayı uygun buluyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) - Yapmış olmak için yapmayın!

ORHAN YEGİN (Ankara) – Biz bunu yapmayı teklif ediyoruz, Komisyonun takdirine.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır efendim öyle bir şey var mı? “Yapmayı uygun buluyoruz” oh ne güzel ya!

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) - Keyfine teklif mi olur ya! Bir gerekçeniz var sizin işte.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Erhan Bey, sıra Bülent Bey de Bülent Bey’e söz verdim, beklerseniz size de söz vereceğim, birazdan size söz vereceğim.

Değerli arkadaşlar, ama böyle herkes istediği zaman konuşursa burayı yönetemeyiz. Kusura bakmayın, sırayla söz veriyoruz, size de geleceğim; şu anda söz Bülent Bey’de.

Bülent Bey Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Orhan Bey, ihtiyaçtan değil bir fiilî durumdan, bir menfaatten mi doğuyor diye sormuştum. Şimdi, anladığım kadarıyla bir fiilî durum söz konusu değil şu anda hiçbir şekilde fiilî bir durum yok, bir menfaat yok diyorsunuz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Başkanım bu nasıl bir menfaat?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orhan Bey, bir bekleyelim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Hayır, menfaat şu: Sayın Başkan söyledi, 2 Banka Meclisi üyesinin böyle bir durumu var, ayrılmadılar öbür taraftan da şey alıyorlar özlük haklarıyla ilgili...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bülent Bey, yalnız benim anladığım, az önce söylediler “yok” dediler.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Yok” dediler bende onu soruyorum.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) - Teorik olarak mümkün olduğunu söyledim fakat verdiği cevaba göre maaş almamışlar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, şimdi almıyorlar. Bu ihtiyaçtan doğan bir durum değil, zorunluluktan doğan bir durum değil, fiilî durum nedeniyle böyle bir şey yapmıyorsunuz. Peki, genel olarak yapıyorsak demin sorduğum gibi, madem akademisyenler için böyle bir istisna durum getiriliyor devlet memurları içinde getirilebilir dedim. Devlet memuru da kadrosunu muhafaza ederek gelir Banka Meclisi üyesi olabilir. Yalnız burada şöyle bir mantık var kanun ilk çıktığı zaman anladığım kadarıyla bankanın çok özel bir görev yapması nedeniyle özellikle bir aidiyet oluşsun isteniyor yani kadrom öbür tarafta ben istediğim zaman rest çekerim, dönerim, kadroma giderim durumu olmasın bankayla bütünleşsin, bankayı olduğu gibi...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu bağımsızlığını artırmaz mı istediğim zaman giderim emniyeti?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Bu bir emniyet değil. Kanun koyucu onu öngörmemiş ama.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) - Meseleye aslında buradan bakmak lazım öbür tarafı teferruat, sağlıklı karar alması için.

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, var gitme imkânı var zaten 547’ye göre.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani gidebilmek değil de kendini tümüyle işine versin istiyor, yani gidebilmek değil de kendini tümüyle işine motive etsin istiyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şunu ben de hakikaten bir soru olarak soruyorum: Bir yöneticinin ya da üyenin emniyetli bir geriye dönüşü olması daha bağımsız davranmasına yol açmaz mı?

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, 547 60'a (b)'ye göre var, bu kanun var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Var diyorsunuz, onu soralım; o dediğiniz hangi kanun?

ERHAN USTA (Samsun) - 2547 sayılı Kanunun 60'ıncı maddesinin (b) fıkrasına göre var. Az önce Abdullah Bey, (a)'yı okumuş (a)'da Cumhurbaşkanı Yardımcılarına var diyor (b)'de tamamına var. Yani bu kanun açık işte; yeter ki atılmış olmasın, kendi isteğiyle ayrılması durumunda -ki kendi isteğiyle ayrılmadı- ayrıldığı zaman kadro şartı aranmaksızın üniversitesine döner diyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yalnız özel kanun, genel kanun meselesi olabilir mi orada?

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır efendim, dönmeyecek diye bir şey yok ki hiçbir yerde.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Merkez Bankasına soralım onu, hukuki durumunu soralım.

Bülent Bey, bitirdiniz mi siz?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, şimdi sizin söylediğiniz konu da önemli bağımsızlığı olabilir, tabii öyle bir tercih de yapılabilir ama kanun koyucu zamanında -bu eski bir Kanun 30'da çıkmış bir Kanun- böyle bir tercih yapmış yani ben Banka Meclisi üyesinin özlük haklarını, ücretini çok yüksek tutacağım, aklı hiçbir şekilde başka bir yerde olmayacak kendisini olduğu gibi bankaya, banka faaliyetlerine verecek demiş. Böyle bir tercihte bulunduktan sonra o tarafına girmemiz lazım bu aşamada. Dolayısıyla da akademisyenler için veya devlet memurları için başka bir gerekçe de yoksa böyle bir muafiyet tanımamamız gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Erhan Bey, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, şimdi az önce arkadaşlar konuşurken -tabii tekrar aynı şeyi konuşmayacağız, başlangıç kısmını konuştuk- iki gerekçe ifade edildi bize; denildi ki birinci olarak -güzel, ilk hoş geliyor kulağa- “Akademik dünya ile Banka Meclisi arasındaki o ilişki sürsün, oradan buraya kazanalım, ders versin.” falan, tamam mı. İkinci gerekçe olarak da denildi ki: “Ya büyük bir iş güvencesidir bu, üniversitesinden ayrıldıktan sonra üniversitesine geri dönemezse problem olur. Dolayısıyla belki çok nitelikli insanlar, işte Boğaziçi'nden biri geldi, bir daha Boğaziçi'ne dönemeyeceği için belki kabul etmeyecek, öyle kıymetli bir hocayı kaçıracağız.” Yani o şekilde bir şey söylendi. Şimdi bunların ikisi de geçersiz bir gerekçe.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – “Geçerli değil.” diyorsunuz. Niye geçersiz efendim?

ERHAN USTA (Samsun) – Niye? Hayır, bir ders verme imkânı var, ona yasal herhangi bir şey yok. Üniversiteye dönmesi için 2547 sayılı Kanun'un 60'ıncı maddesinin (b) fıkrasında açık bir şekilde “Bir mahkeme kararı veya bir ihraç durumu olmaksızın kendi isteğiyle üniversitesinden ayrılıp bir başka yere gidenler herhangi bir kadro şartı aranmaksızın üniversiteye geri dönebilir.” diyor yani bu maddede bir yanlışlık varsa bilmiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bunu Merkez Bankası hukukçusuna soralım. “Böyle bir madde var.” diyor Erhan Bey, bu sizin için geçerli mi?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Personelci yok mu Merkez Bankasından İK'cı yok mudur acaba?

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, şöyle söyleyeyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hukuki görüş anlamında söylüyorum yani.

ERHAN USTA (Samsun) - Soralım problem değil de, zaten bakın bunun uygulamaları var, uygulamada da bugüne kadar herhangi bir sorunla karşılaşılmamış.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Karşılaşılmış.

ERHAN USTA (Samsun) - Nasıl karşılaşılmış?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Gidip kadrosuna dönemeyenler, mahkeme kararıyla dönmek zorunda kalanlar olmuş.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Usta, kanunda “Dönebilir.” diyor, “Döner.” demiyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yani YÖK temsilcisi burada, az önce kendisiyle görüştüm.

ERHAN USTA (Samsun) – Kimmiş, onu bir söylesinler bakalım bize; hukuksuz bir şey yapıldıysa...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Mahkeme kararıyla dönme durumunda olanlar olmuş, bu tarz zorluklar yaşanmış.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – YÖK’ten gelen arkadaşa söz verelim o zaman.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Göreve dönemiyor, bu bir risk alma. Vele ki dönemiyor; bir şey e atanıyor ve orada görev yapıyor. Bütün her şey cebimde olsun diye...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Efendim, bu tarz yaklaşım doğru da olabilir yanlış da. Şart mı bunu böyle yapmak efendim? Lütfen...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Az önce Sayın Usta’nın okuduğu bir metin var. Orada dönmeme ihtimali var mı üniversitesine?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bakın yetmiş yıllık geleneği bozuyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım. Sayın Yılmaz...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bu size dediğim gibi Merkez Bankası bağımsızlığıyla ilgili yüksek faiz, düşük kur, fakirlik fukaralık olarak geri dönüyor. Bunu düşünelim, asıl üzerinde düşünülmesi gereken bu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Yılmaz, bir görüş alalım müsaade ederseniz YÖK’ten katılan arkadaşımızdan.

Buyurun lütfen.

Az önce Erhan Bey, bir madde okudu, onunla ilgili görüşünüzü alalım.

YÖK İ. HUKUK MÜŞAVİRİ ADEM GELİR – Saygılarımı arz ederek başlayayım.

Az önce Vekilimiz okudu, oradaki maddenin (a) fıkrasında “dönerler” ibaresi varken (b) fıkrasında “dönebilirler” ibaresi var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tercihe bağlı yani.

YÖK İ. HUKUK MÜŞAVİRİ ADEM GELİR – Dolayısıyla uygulamada üniversiteler zaman zaman dönmek isteyen öğretim üyeleri hakkında olumsuz karar vermekte, yargıya gitmektedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, yeterli, biz aldık cevabımızı.

Erhan Bey, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır yani kötü emsal emsal değildir, böyle bir şey hiç kabul etmiyorum. Burada “Dönebilirler.”den kastı şu: “Dönmek isterse döner.” yani “Döner.” diye bir şey koymuşsanız zorlayıcı, mutlaka oraya dönecek gibi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yalnız Erhan Bey, bir uygulama varmış bakın.

ERHAN USTA (Samsun) – Efendim, kötü emsal emsal değildir yani kötü misal emsal olur mu? Yani bir tanesi yapmıştır; işte hukuksuz bir memleket. Hukuksuzluk memleketin her tarafında olduğu için üniversitelerde neler olduğunu bugüne kadar biliyoruz ama burada var.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Tıkır tıkır işleyen bir sistemi niye değiştiriyorsunuz, mesele bu.

ERHAN USTA (Samsun) – Burada şimdi eski Başkan da diyor ki: “Uygulamada bununla ilgili herhangi bir sorunla karşılaşmadık.” Şimdi dolayısıyla bu gerekçeler arkadaşlar, düşünüyor. Ha başka gerekçeniz varsa onu biz de bilelim ama “Herhangi bir gerekçe yok ama keyfimiz böyle istedi, yaparız.” şeklindeki bir yaklaşımı da doğru bir yaklaşım olarak görmüyorum, onu saygısızlık olarak kabul ederiz kendimize.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, yok, öyle bir şey söz konusu olamaz tabii.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Öyle bir yaklaşım söz konusu olmaz zaten.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz, öyle şey olmaz tabii.

Siz söz mü istediniz Durmuş Bey?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Evet, ben söz istedim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun lütfen.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Eğer sizi yanlış anlamadıysam “Bu düzenlemenin niye zararı var? Eğer iki yerde de kadrosu duruyorsa anlaşılmadığı yerde restini çeker gider.” dediniz. Doğru anlamış mıyım?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, ben düşüncemi hiç ifade etmemeliydim belki ama bu tarafından da bakılabilir.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Eğer gerçekten böyle bir şey olursa... Diyelim ki bu arkadaşlardan herhangi bir kişi bugün veya gelecekte Banka Meclisine seçildi, oradan da Para Politikası Kuruluna seçildi, içeride faizle ilgili bir konuda anlaşılmadılar; üniversitede kadrom hazır dedi, restini çaktı, istifa ediyorum diye çıktı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Olur mu böyle bir şey?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bunun iletişim maliyetinin ne olduğunu biliyor musunuz? Dünya, piyasa bunu nasıl okuyacak biliyor musunuz? Bunun hesabını yapmak lazım. Bu iletişim, Merkez Bankasını yerle bir eder bu ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, bir adet önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3740) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Durmuş Yılmaz

Ankara

Erhan Usta

Samsun

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutalım mı?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Gerekçe.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

Gerekçe:

Teklifin ilgili maddesine ihtiyaç görülmemektedir. Zira söz konusu düzenlemelerin yürürlüğe girdiği tarihten bu yana Merkez Bankası Banka Meclisi üyeleri bankanın izniyle yükseköğrenim kurumlarında, kurum kadrolarına atanmaksızın asli işlemlerini aksatmamak ve ücret almaksızın ders verebilmektedir.

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinde Profesör Doktor Bilsay Kuruç, Gazi Üniversitesi İktisadi Ticari Bilimler Fakültesinde Profesör Doktor Erdoğan Soral, yine Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Profesör Doktor Rıza Ayhan, Bursa Uludağ Üniversitesi İktisadi Ticari Bilimler Fakültesinden Profesör Doktor İlker Parasız, Marmara Üniversitesi İktisadi Ticari Bilimler Fakültesinden Profesör Doktor Necdet Şensoy ve fakültelerinde ücret almadan ders verebilmiş bazı Banka Meclisi üyeleridir.

Diğer yandan, Banka Meclisi üyelerinden öğretim üyesi olanların Banka ile ilişkilerinin kesilmesi hâlinde yükseköğretim kurumlarına kadro şartı aranmaksızın dönebilmeleri imkânı 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun (YÖK) 60/b maddesiyle imkân dâhilindedir.

Aynı durum şu anda görev başında olan Profesör Doktor Başak Tanınmış Yücememiş ve Profesör Doktor Elif Haykır Hobikoğlu ve daha sonra bu göreve gelecek olan öğretim üyeleri için de mümkün.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Oylamadan önce mi, sonra mı söz istiyorsunuz?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Önce olursa memnun olurum Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Değerli arkadaşlar, şimdi Merkez Bankasını Sayın Başkan bizlerden çok daha iyi biliyor tabii. Demin bir şey söyledim, yetmiş seksen yıllık bir uygulama var; kurumsallaşma söz konusu, bir gelenek var. Anladığım kadarıyla, Orhan Bey'in verdiği bilgilere göre de böyle bir değişimin bir gerekçesi yok yani şu anda böyle bir ihtiyaç söz konusu değil. Böyle bir ihtiyaç yokken bir kurumun geçmişiyle ya da mevzuatıyla oynamamak lazım. Bunun çekilmesi doğru olur bence de. Yanlış bir iş yapmış oluruz, devlete karşı yanlış bir iş yapmış oluruz; bir devlet kurumuna, kamu kurumuna karşı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, çoğunlukta yız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değil, ben saydım, saydım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir bakın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben saydım, 11'e 10; beni de sayın yalnız, Orhan Bey'i de sayın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayalım. Üye olmayanları sayamazsınız yalnız, Komisyona üye olanları sayın sadece.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 11 kişi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İkimizi de sayın lütfen; ben saydım, siz merak etmeyin.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yirmi dakika sonra devam etmek üzere ara veriyoruz.

Kapanma Saati: 21.48

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 22.23****BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Değerli arkadaşlar, Üçüncü Oturumu açıyorum.

Değerli arkadaşlar, 4'üncü madde, sorulara tatmin edici bir cevap verilemediği için atlanmıştı, şimdi Bakan Yardımcımız aramızda.

Soruyu tekrar etmek ister misiniz Garo Bey, yoksa doğrudan söz verelim mi?

CAVİT ARI (Antalya) – Hepimiz sorduk Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Tabii, bana Garo Bey'in sorusu denildi ama birçok arkadaşımız sormuş.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir hatırlatma yapabilirim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir kısa hatırlatma yaparsanız...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bakan Yardımcım, şimdi, bu hava ayrıştırma tesisi nedir, buna cevap verilemedi. Hava ayrıştırma tesisi nedir? Bu ne kadarlık, nasıl bir yatırımdır? Büyük bir yatırım mıdır? İşte, efendim “Bir fabrikanın yanında kurulması gerekir.” gibi bir şeyler söyledi bürokratımız ama anlamadık, ne olduğunu anlamadık. Nasıl kurulur? Türkiye’de ne kadar var? Ve niye orman arazisinde kurulması gerekiyor? Yani bu başka yerlerde de var bildiğim kadarıyla. Şöyle bir kaygımız oluştu: Bir şirkete özel bir yasa mı çıkarılıyor? Yani böyle bir şirket talep etmiştir. Bu, rekabete açık mıdır? Kaç oyuncu vardır burada, kartelleşme var mı bu sektörde, yoksa rekabete açık bir sektör mü? Niye orman alanında yapılıyor ve ormana zarar verir mi Sayın Bakan?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Bakan.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Tek tek hepsini cevap vereyim, eksik bıraktığım bir şey varsa Sayın Vekilim, tamamlayayım.

Sayın Başkanım, kıymetli milletvekillerim; saygıyla selamlıyorum.

Önce birinci sorudan başlayalım. Endüstri sektöründe, özellikle metalürji sektöründe bakır, alüminyum ve demir-çelik gibi fabrikalarda hava ayrıştırma tesisleri var. Bu hava ayrıştırma tesisleri nasıl oluyor? Kurulan tesiste aldığı havayı azot, argon ve oksijen gibi gazlara ayırıyor ve bu gazları yaptıkları büyük yerlerde depoluyorlar; bu birinci cevabım.

İkincisi Sayın Vekilim, kıymetli vekillerim; bunlar zaten istisnai durumlar. Birincisi, zaten ÇED olmadan biz bu izni vermiyoruz. İkincisi; ne azot ne oksijen ne argon hiçbir patlayıcı madde özelliği taşıyor; yani ormana zarar verecek bir tehlike de söz konusu değil, artı ÇED’e göre biz bu izinleri veriyoruz.

Üçüncü sorunuza da geleyim: “Neden ormana denk geliyor?” Şöyle: Zamanında kurulan bu tesislerde, zaman zaman malum, Orman Kadastro çalışmaları bazı kurulmuş fabrikaların olduğu yerler orman arazisi konumuna hükmen geçiyor; bundan kaynaklı. Bizim bu istisnai maddede hava

ayırıştırma tesislerini yerleştireceğimiz istisnai bir hüküm olmadığı için, sonradan orman olan veya yeri kalmamış, orman arazisi yanında bulunan yerlerde bu ihtiyaçlar oluyor. Dolayısıyla, zaman zaman endüstriyel tesislerden, çeşitli bölgelerden bu tip talepler geldiği için biz bu zorunluluk gereği bunu arz etmek zorunda kaldık.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani bu ek bir tesis olarak mı kuruluyor?

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Evet, hava ayırıştırma tesisleri tek başına bir tesis değil; endüstriyel sektörlerde bakır, alüminyum ve demir-çelik sektörlerinde kullanılan bir sistem. Örnek vereyim; oksijeni harlamada kullanıyor, dereceyi yükseltmekte, azotu söndürmekte kullanıyor; yani bunun gibi o tip “ağır sanayi” dediğimiz tesislerde aslında tesisin bir parçası olarak kurulan zorunlu tesisler bunlar. Ama ne yazık ki dediğimiz gibi zaman zaman ya mevcut fabrika arazisinin daha sonra orman savunmasına binaen veya genişlemeye müsait alan olmadığı zaman orman arazisinden çok küçük bir bölüm kullanma zorunluluğu olduğu zaman bizim buna izin vermemizin mümkünatı olmuyor istisnai hükme girmediği için. E, bunlar da önemli tesisler, bu yardım olmadan da üretim yapamıyorlar; o nedenle bazen krize dönüşebiliyor. Bu kapsamda size arz etmek gereği doğdu, arz ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Başka sorusu olan var mı efendim?

Sayın Sındır, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Talep var o zaman.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Şöyle: Uzun zamandan beri, devamlı bu tip şirketlerden gelen bir tane talep değil, birden fazla talepler var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kaç tane talep var?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bir tane örnek verebilir misiniz?

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Ya, şu anda sayısını hatırlamıyorum da bu bir zorunluluk olduğu için doğdu. Dediğim gibi, bakır, alüminyum ve demir-çelik sektörlerinde kullanılıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bunlar çok büyük tesisler yani bakır tesisleri, demir-çelik tesisleri küçük tesisler değil ki.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Evet, doğru.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Türkiye’de sayısı belli yani sonuç olarak 4-5 tane demir-çelik şirketimiz var büyük; Erdemir var...

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Yani burada endişeye mahal bırakmayacak şey şu: Birincisi, bunların patlayıcı özelliği yok, ormana zarar verecek bir durumu yok. İkincisi, yani bunlar üretimde kullanılması zorunlu tesisler ama istisnai hüküm olmadığı için...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama büyük...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi başka sorusu olanlar da var, müsaade ederseniz... Sayın Sındır’a söz vermiştim, bekliyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani anladığım kadarıyla büyük sanayi tesislerine; büyük demir-çelik, bakır tesislerine ve ancak ek bir şey yapılabiliyorsa.

ERHAN USTA (Samsun) – Evet, öyle görünüyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani küçük tesislerle ilgili bir şey değil bu yani.

ERHAN USTA (Samsun) – Değil gibi.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Evet, değil tabii.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, Sayın Sındır buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Şimdi, tabii, havadaki oksijeni, azotu ve argon gazları alıyorsunuz, depoluyorsunuz.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Evet.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bunun bir kapasite sınırı olsa gerek ya da hangi kapasiteye kadar uygundur? Ne kadar hacimde? Yani bunun... Havadaki oksijen oranını azaltıyorsunuz.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Bunu Çevre ve Şehircilik Bakanlığı belirliyor Sayın Vekilim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Orman içerisinde böyle bir tesis kurdunuz, yaptığınız işlem havadaki oksijeni alıp depoluyorsunuz. E, bitkinin, orada yaşayan canlıların o oksijene ihtiyacı var. Bunun etkisi ne düzeydedir ve kapasitesi... Yani ne hacimde bir şey?

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Efendim, bu sorduğunuz soruya ilişkin konuyu tamamıyla ÇED’e bağlıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Konuştuğumuz tesisin ebatları ne civardır mesela?

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Şöyle: O tesisin yani mevcut endüstriyel tesisin bakır, alüminyum, demir-çelik neyse onun büyüklüğüne ve üretim kapasitesine bağlı olarak geliyor bu; o nedenle bunun bir standardı yok. Daha doğrusu bunun standardını oranın üretim kapasitesine ve durumuna göre Çevre ve Şehircilik Bakanlığı belirliyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ortalama bir şey söylerseniz; hani çok büyük bir yer kaplıyor mu, onu anlamaya çalışıyoruz.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Şöyle efendim: Zaten onu Çevre ve Şehircilik Bakanlığı belirlediği için o ÇED raporu olmadan biz o izni zaten vermiyoruz. Yani sizin...

CAVİT ARI (Antalya) – Ya, ÇED raporunu kolaylıkla veriyorsunuz Sayın Bakan.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Bu konuda kolaylıkla veremezler efendim yani.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Uğur Bey buyurun, siz söz istediniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, Sayın Başkanım, diyelim ki ormanlık alanda bir tesis veya ormanın yakınında bir tesis yapacağınız zaman devletimiz bunu belirlemiş, demiş ki: Ormanda doğal gaz yapmak istiyorsanız ulaştırma için, ulaşım için ve elektrik tesisi için bazı maddeler sıralamış; bunları, bunları yaparsanız biz ormanlık alanda size izin verebiliriz. Bu sayılan alanlar arasında hava ayrıştırma şeyi yazmıyor, yazmadığından dolayı bu arkadaşlarımız izin veremiyorlar. Şimdi, bizim yapacağımız şu: Bundan sonra hava ayrıştırma gerektiren tesisler de bunu yazdığımız zaman tesisin büyüklüğüne göre o çapta bir ormanda yatırım yapacak arkadaşlar; yani nasıl doğal gazı kullanıyorsak hava ayrıştırma için de kullanacağız.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Şöyle söyleyeyim: Genellikle bu tesislerin büyüklüğü 1 dönümü geçmiyor, yani 1-2 dönüm.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tesisin büyüklüğüne göre de değişebilir; yani bugün küçük tesiste yaparsın, küçük olur ama...

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Ama yani şöyle, hava ayırıştırma tesislerinin bulunduğu, tankların bulunduğu bölüm 1-2 dönümü geçmiyor yani.

Şimdi, yani eğer izin alınacaksa bile ormandan alınan izin öyle çok büyük yer değil yani.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, olabilir yani bundan sonra bununla alakalı yapılacak tesislerin de önünü açıyoruz.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Tabii tabii.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, belki bir tane mevcut tesis için bu izin olabilir ama bundan sonra yapılacak tesislerin de önünü açıyoruz. Ki kaldı ki bu tesisin zaten şu anda bu alan ormanlık alan değil, bu alan boş bir alan. Onlar oraya 1 tane, 2 tane depo gibi, filo gibi bir şey yapacaklar. Bunu yapmak için de bu kanuna ihtiyaç var, bu teklife ihtiyaç var. Bu ihtiyacı gideriyoruz arkadaşlar, çok da büyütülecek bir şey yok yani aslında.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Yapacak olan firma kim?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, ben yapacağım, siz yapacaksınız, vatandaş, yatırımcı, sanayici yapacak bunu.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – İlla ormanlık alan mı olması gerekiyor, dağ başı mı olsun? Ağaç olmayan bir yere yapsın.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, ormanlık alan şart değil; bugün ormanlık alan vardır, yarın başka bir boş alan olabilir.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Tamam işte, şart değilse ormanlık alanlardan çıkaralım, biz de onu söylemek istiyoruz.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Adamın tesisi oraya yakın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, böyle bir usulümüz yok, kusura bakmayın.

CAVİT ARI (Antalya) – Şu an izin alınmak istenen, iş yapılmak istenen yerler ormanlık alan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz vermeden konuşma diye bir usulümüz yok.

Lütfen, Uğur Bey tamamlasın.

Sonra da sırayla söz isteyenlere ben vereceğim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ben bir tamamlarsam Sayın Başkanım...

Bu kanun maddesi, ormanlık alan da mı doğal gazları yapmak için ormanlık alana doğal gaz yazdık, elektrik, ulaşım falan filan dedik. Ormanlık alanın içinden geçen de var, geçmeyen de var. Bugün ormanlık alanla alakalı ihtiyaç duyuldu, onunla alakalı ihtiyacı gideriyoruz; yarın olmayabilir, belki bunda hiç ormanlık alan olmayacak yani ama illa ki ormanlık alan değil. Bugün mevcut şartlarda bu kanun teklifine ihtiyaç olduğu için bu kanun teklifi buraya geldi. Bir şey yok yani.

CAVİT ARI (Antalya) – İş görülsün diyorsun yani.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Firmanın talebi üzerine bir kanun teklifi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Erhan Bey, siz söz talep ettiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, arkadaşlar, zaten toplumun ihtiyacını karşılamıyor muyuz burada biz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uğur Bey...

Erhan Bey’e söz verdim arkadaşlar.

Buyurun Erhan Bey.

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi, Sayın Bakan Yardımcısının ifade ettiği tesisler büyük tesisler. Şöyle bir şey olması gerekiyor: Bu tesislerin hiçbiri bu istisnaların içerisinde olmadığı için... Efendim, “Bunlar ormanlık alanda kurulamıyor.” Şöyle bir şey var; Türkiye’de sayısı 5-10 tane olan tesis var, onlardan bir tanesinin yanında orman var; dolayısıyla bunun bilinebilmesi lazım, yani böyle sayısı çok yüksek bir şey olmaması gerekir, değil mi? Yani zaten normal bir alanda ise hava ayırıştırma tesisi kurmak için bir izne gerek yok, bu, ormanda olursa istisnalar içerisine alınıyor.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Doğru.

ERHAN USTA (Samsun) – Sınırlı sayıda tesis var zaten, bahsettiğiniz tesisler büyük tesisler.

Tesis dışarıda olacak, yani orman olacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir de ÇED raporu şartı var.

ERHAN USTA (Samsun) – Yok, ayrı; tamam ÇED raporu bu işte gerekir. Tabii, o gerekir, ona bir şey demiyorum ben, yani onun için herhangi bir şey yok, yani kısıtlayıcı hüküm yok; o bir şekilde kendi prosedüründe alınabiliyor. Ama tesis büyük olacak, çok sınırlı sayıda tesis var ve bu tesis ormanın yanında olacak; yani bu bilinmeyen bir şey olmaması lazım eğer böyle bir şey varsa. O yüzden soruyoruz, yani nedir; böyle spesifik bir olay mı var, yoksa geleceğe yönelik bir düzenleme mi yapılıyor?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, diğer arkadaşlara da müsaadenizle söz vereyim.

Sayın Kaboğlu, buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sadece soru mu, yoksa açıklama da mı? Çünkü...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yani soru olursa seviniriz, bu, zaten müzakere edildi daha önceden.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Ha, müzakere edilmedi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Belli oranda edildi diyelim.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan Yardımcısı beklendi, dolayısıyla müzakere şimdi yapılacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun, dinliyoruz sizi.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Şimdi, tabii, bu konu yeni boyutlar kazandı gerçi Sayın Bakan Yardımcısının açıklamaları sonrasında ama diyor ki: -şöyle anladım, doğru anlamadıysam lütfen düzeltin- Tesis varsa, örneğin Artvin’de Cerattepe’de büyük bir işletme var, altın işletmesi diye. “Orada kurulacak.” deniliyor yoksa eğer, orada altın işletmesi tesisleri olmasaydı Cerattepe yamacında böyle bir ayırışma tesisi kurulmayacaktı. Doğru anlamışım. Şu hâlde, bunun düzenlenme şekli o zaman, burada bağımsız bir düzenlenme söz konusu. Şimdi, bu açıdan bakıldığı zaman mesela, Cerattepe tesisleri için olumsuz ÇED raporu verildi, reddedildi; sonra, Bakanlık bir genelgeyi gerekçe göstererek onu iptal etti ve olumlu ÇED raporu düzenletti ve onun üzerine şimdi Anayasa Mahkemesinin önünde o. Şimdi, düşünün, mesela Artvin’de Cerattepe yamacında ayırıştırma tesisi kuracaksınız, zaten dolambaçlı bir biçimde 2’nci ÇED raporu alındı. Bunun için bağımsız bir ÇED raporunun burada yazılmadığı hâlde uygulanacağı konusuna yanıt

veremeyebilirsiniz bana çünkü sonuç olarak politik bir makamda bulunuyorsunuz ama ben konunun az çok uzmanı olarak olmayacağını düşünüyorum. Fakat şu var, tabii, sorunuz yine mahfuzdur. Şimdi, bu bizim Anayasa madde 169 fıkra iki ve üç, bunu tabii siz ezbere biliyorsunuzdur, buradaki heyet de hemen hemen biliyordur ama ben sadece izninizle üçüncü fıkrayı paylaşmak istiyorum. Bu çok önemli bir fıkra zira yasama yetkisinin asliliği ve genelliği ilkesine istisna öngören belki de birkaç Anayasa maddesinden biri. “Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez. -önceki fıkra baki kalmak kaydıyla- Ormanların tahrip edilmesine yol açan siyasi propaganda yapılamaz; münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz. Ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınamaz.” Yani, bırakın Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu konuda kural koymasını, yasaklamasını ifade özgürlüğünü bile sınırlıyor, propaganda şeyini bile sınırlıyor. Böyle bir anayasa maddesine rastlamadım ben. Bhutan Anayasası’nda “Ormanlık alan ülke topraklarının yüzde 60’ının altına inemez.” diyor; keşke bizde de olsaydı ama bizde olsa yine benzetirdik yani yine benzetirdik bu şekilde dolambaçlı yasalarla çünkü bu kadar...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Orman varlığımız her geçen gün artıyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Nerede artıyor, biz göremiyoruz; nerede arttı? Her tarafı kesiyorsunuz, nerede artıyor? Döşemealtı’nda kesilmedik yer kalmadı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, lütfen hatibin sözünü kesmeyelim.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu hüküm Anayasa madde 169...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kesilenleri gördüğün kadar dikilenleri de gör.

CAVİT ARI (Antalya) – Nerede diktığınızı göremedim ben.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, vaktimiz kıymetli lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Anayasa madde 169 iki ve üç böyle bir şeye, özellikle mevcut olan tesislere yamayan bir ek tesise kapalı. Zaten mevcut olan tesisler bildiğiniz gibi hep zorlama yoluyla yapılmış tesislerdir. Cerattepe’yi çok iyi biliyorum, başından beri süreci izliyorum. Kaz Dağları’nı nasıl oyduk, nasıl canına okuduk?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bunu bir netleştirelim yalnız; bu altın tesisleriyle bir alakası var mı bunun?

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Bir bilgi eksikliğini düzeltelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Sayın Milletvekilim, Kıymetli Hocam; konu endüstriyel tesisler yani maden tesisleri değil, maden tesislerinde bu hava ayrıştırma sistemine ihtiyaç yok.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Biraz önce “maden tesisleri” dediniz.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Hayır, o zaman ben yanlış anlamışım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yanlış anlaşılma oldu.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Hatta, yanlış anlaşıldı, Kıymetli Başkanımız da dedi ki “Ya, o zaman biz şeyi öğrendik; Artvin mi?” Ben de “Hayır.” dedim. O nedenle ben sizin konuşmanızı kesmemek için araya girememiştim. Tekrar edeyim Hocam, endüstriyel tesisler, sadece ve sadece endüstriyel tesislerin üretiminde...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sektörleri tekrar sayar mısınız?

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Bakır, alüminyum, demir çelik; buralarda Hocam.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ve endüstriyel işlenmesinde.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Peki, iyi de hemen sorayım o zaman sorumu.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Endüstriyel yani ağır sanayide harlama dediğimiz ateşin yükseltilmesi noktasında bu gazlar kullanılıyor; oksijen gazı mesela, o ısının yükseltilmesinde kullanılıyor, azot da soğutulmasında kullanılıyor, bunun gibi yani.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Ama bu tesislerin orman içerisinde işi yok ki.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Orman içerisinde değil zaten Kıymetli Hocam, bir daha Sayın Milletvekilinin cevabını verirken...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – O zaman niye Orman Kanunu'na koyuyoruz?

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Şöyle Sayın Milletvekilim, zaman zaman şöyle oluyor. Kadastro anlamında daha önce özel mülkiyette olan yerler orman arazisi konumuna geçiyor yani orman statüsünde oluyor. O tip durumlarda da o tesisin yani işlevsel hâli kalmıyor, o tip durumlarda biz izin veremiyoruz, istisnai madde bu. Yoksa Anayasa'ya aykırı bir durum da söz konusu değil çünkü zaten kanundaki 17'nci maddedeki istisnai hükümler içerisine koyuyorlar bunu. Yani ulaşım, enerji, haberleşme...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyorum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Çok affedersiniz. Son cümlemi söyleyeceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Şimdi, sizin çizdiğiniz tabloya göre o kadar istisnai ki benim fabrikam olacak, tapulu alanıma sahip çıkmayacağım ve o kısım ormana kayacak. Şimdi, bu konuda çok zorlama bir yorum oldu.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Sayın Vekilim, Kıymetli Hocam; burada, ben sizin endişelerinizi, kıymetli vekillerimizin endişelerini çok iyi anlıyorum. İnanın, böyle bir endişeye mahal bırakmayacak, orman kaybına sebebiyet vermeyecek, ormana zarar vermeyecek, ormanın üzerinden bir menfaat sağlamayacak bir durum. Bu, tamamıyla endüstriyel üretimin, hukuki sıkıntıdan kaynaklı sıkıntıya girmemesi adına düzenlenmiş bir...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Yazalım o zaman buraya, yazalım onu. Yazalım, neden...

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Onu yazmaya gerek yok. Zaten ulaşım, enerji, haberleşme, su, atık su, petrol, doğal gaz gibi genel ifadelerin yer aldığı bir kanun bu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Vehbi Bakırlıoğlu'na söz veriyorum.

Buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Sayın Bakanım, burada, esasında sıkıntı bence şu: Bu, zaten değişiklik yaptığımız madde -madde 17- zaten çok tartışmalı, o zaten... Biraz evvel saydınız, say say bitmiyor. Neymiş bunlar: "Savunma, ulaşım, enerji, haberleşme, su, atık su, petrol, doğalgaz, altyapı, katı atık bertaraf ve düzen depolama tesisleri, baraj, gölet, sokak hayvanlarının bakımevi, mezarlıkları, devlete ait sağlık, eğitim, adli hizmet ve spor tesisleri ile ceza infaz kurumları." diye

devam ediyor. Zaten bu 17'nci madde, kendisi çok tartışmalı, kamuoyunun çok tartıştığı -hatta 16'ncı ve 18'nci maddelerle beraber- bir madde bu. Biz, bir de buraya hava gazını da ekliyoruz anladığım kadarıyla.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Hava ayırıştırma.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Pardon... Hava ayırıştırma'yı da ekleyeceğiz. Sizin anlatımınızdan ve biraz da kulis bilgisinden, benim anladığım kadarıyla bu, zaten mevcut olan bir işletmeyle ilgili bir sıkıntıyı giderecek yani zaten mevcutta, hizmet görmekte olan bir tesis ve bu tesisin böyle bir sıkıntısı var, problemi var. Zaten mevcut bir hava ayırıştırma tesisi de kitabına uydurulacak anladığım kadarıyla yani bir tesis de olmayacak. Ancak bu da yol olur yani yarın öbür gün bu da yol olur. Bunu buraya koyduğumuz zaman çok farklı şeylerle de karşılaşabiliriz gibi geliyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyorum.

Sibel Hanım buyurun. Hızlı ve..

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Çok geç saat oldu zaten. Sabah, biz, bu konuyla ilgili konuşamamıştık, bu aşamaya kaldı. Zaten o kadar çok tartıştık ki işte öğlenki oturumda da bir “fabrika” dendi, “eklentileri için” dendi, şimdi, “Ne tür bir tesis” dendi, o kadar çok tartıştık ki, Sayın Bakan. Bu konu gerçekten orman alanlarının tahribatı... Vehbi Bey de Küresel İklim Değişikliği Komisyonundaydı, bu konuları çok önemsememiz gerektiği, Çevre Komisyonunda detaylı konuşulması gerektiği, bu maddenin aslında tartışılması gerektiği... İklim Komisyonunda da bu gündeme geldi. Bir muallaklık var, nasıl bir tesis, nerede, hangi bölgede, niçin kuruluyor, neye istinaden kuruluyor, ÇED raporları... Hep kişisel görüşler ifade edildi yani kanunla çerçevesi çizilmemiş, hassasiyet gösterilmemiş bir durum var. İşte, sizden önce konuşan sayın müdür “ÇED raporu istenecek, böyle bir tesis olacak, şu sektörleri kapsıyor.” dedi ama bunun sınırı ve alanı belirtilmeli, gerçekten, ciddi bir düzenleme bu. İşte, siz sektörleri kendi kişisel görüşleriniz olarak söylediniz, bu kanun maddesinin hiçbirinde yok muydu? Muallak...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onu yalnız netleştirelim. Sektörler için tabiatı mı sizin kişisel görüşünüz mü?

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Tabiatı.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Bir sınır çizilmiyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Belli şeylerde zaten ihtiyaç yok, ihtiyaç olmayan şeyin neyini yazacaksınız? İşin tabiatında olan şey benim anladığım...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – “Endüstriyel sektörün gelişmesi.” diyor yani ucu açık. Ne gelişecek, hangi sektör gelişecek? Açılabilir bu, Tarım Bakanlığının iznine bağlı neticede. Yarın bakanlık değiştiği zaman, bürokrasi değiştiğinde değişebilir yani sınırlarının çizilmesi gerekiyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sibel Hanım, teşekkür ederim.

Efendim, sorunuz var mıydı?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sınırlarının çizilmesi gerekiyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sınırlarının çizilmesi konusunu ifade ediyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sınırlar zaten çizik değil mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uğur Bey, karşılıklı konuşmayalım rica ediyorum, karşılıklı bu saatte konuşmayalım.

Buyurun Fikret Bey.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın Bakan Yardımcısı, yaptığınız açıklamalar inanın hiç tatmin edici değil yani bir Orman Bakan Yardımcısı olarak söylediklerinizin ormandan yana olması gerekirken tamamen Sanayi Bakan Yardımcısı gibi konuştunuz, burada mantıksal bağlantıyı kuramıyorum açık söylemek gerekirse. Diyorsunuz ki: “Demir çelik, bakır, alüminyum, ağır sanayi... Ormanın içinde bunun hava ayrıştırma tesisi olacak.” Mantıksız. Siz bu yasal düzenlemeyle... Hâlbuki sizin Orman Bakan Yardımcısı olarak en şiddetli şekilde bu yasal düzenlemeye karşı çıkmanız gerekir çünkü siz Sanayi Bakanı değilsiniz, Orman Bakanısınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Bir saniye efendim, bir dakika tamamlayayım da.

Burada sonuç itibarıyla, orman katliamını artıracak ve ona sebep olacak bir yasal düzenleme var. Bir vebal var üzerinizde. Bu tesis ormanda değil, bir dağlık alanda yapılabilir; orada da hava ayrıştırma tesisi yapılır, kişi oradaki oksijeni, azotu tankerlerle getirir tesiste kullanır. Burada kişiye özel yasal bir düzenleme yapıyorsunuz ve Orman Bakan Yardımcısı olarak üzerinizde vebal var. Bakın, orman katliamını artıracak. Sanayi Bakanı değilsiniz.

Söyleyeceklerim bu kadar, teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Garı Bey, son sözü size veriyorum.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, benim anladığım, Bakan Bey’in de söylediğine göre bu yasa bir şirkete özel çıkıyor, net yani. Türkiye’de, sonuç olarak, birkaç tane demir çelik...

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – “Şirketlere” diyelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, bir şirkete özel çıkıyor.

1-2 demir şirketi var; Erdemir, İsdemir bunlar olmasa gerek, 1-2 büyük bakır şirketi var, 1 tane alüminyum var yani 4-5 tane var.

Bir şirketin böyle bir sorunu var, mevcut tesisini de yapmış ve buna özel yasa çıkarıyoruz ama şirkete özel yasa çıkarılması çok büyük sorundur Sayın Başkan. Bunun başka bir yolu olmalı yani illa bir şirketin sorununu bir yasayla çözmek, bu Meclisin yani 600 milletvekilinin mesaisiyle bir şirketin özeline bir yasa çıkarmak çok yanlış bir uygulama.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, önerge yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum...

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İbrahim Bey, buyurun. Affedersiniz görmedim.

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Sayın Başkanın, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım; bugünkü bu 4’üncü madde tartışmalarını öyle bir konuya getirdiniz ki sanki Türkiye’de ormanlar yok oldu, bitti ve özellikle de otuz sene mensubu olduğum Orman Teşkilatını... Hatta Antalya Milletvekilimiz Sayın Arı “Ormanı ormancılardan korumak lazım.” gibi bir söz söyledi.

CAVİT ARI (Antalya) – Evet, evet, söyledim. Doğru.

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Bu tamamen yanlıştır.

CAVİT ARI (Antalya) – Doğru. Sebeplerini de anlatırım.

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Şu anda, o sizin eleştirdiğiniz ormancılar sayesinde son yirmi yılda 20,8 milyon hektar olan ormanımız 22,9 milyon hektara çıktı. Dünyada orman varlığı azalırken Türkiye’de orman varlığı artmıştır arkadaşlar, aynı zamanda serveti de artmıştır.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Yanan yerler de otel oldu ama.

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Tabii ki burada 17’nci maddeye göre izin veriliyor. Bu, 17’nci maddeye uymadığı için böyle bir şey...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Adam Orman Genel Müdürlüğü yapmış hâlâ rakamları...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Nilgün Hanım, konuşuyor kendisi zaten.

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Büyük haksızlık yapıyorsunuz böyle bir teşkilata ve son yıllarda iktidarımız orman varlığını artıran bir durumda. Bunu bile değiştirebiliyorsunuz. Bunu siyaset uğruna yapıyorsanız çok kınıyoruz. Ben ormancılığımın da her zaman gurur duyuyorum Sayın Arı. Yani, tamam, şu anda iki dönemdir Antalya Milletvekiliyim ama ben bir ormancıyım -kayıtlara geçsin diye söylüyorum- bu konuda çok hassasız, Orman teşkilatı gerçekten ormanların artırılması için çalışan bir kurumdur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Cavit Bey’e söz veriyorum, buyurun.

Kapatacağım ondan sonra.

CAVİT ARI (Antalya) – Şimdi, Sayın Vekilimizin...

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bitirmediniz mi? Affedersiniz.

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Son günlerde orman yangınları oldu Türkiye’de, 119 şehit vermiş bir teşkilatı “Yanan yerler otel yapılıyor, akıllı yangın” diye... Bu bile siyaset malzemesi yapıldı ülkemizde. Türkiye’de şehit veren bir kurumuz, ormanlarımız, yeşil vatanımız yanmasın diye bu konuda çok hassasız. Onun için, lütfen, bu konularda hassas olalım arkadaşlar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Evet, Sayın İbrahim Bey’in, hemşehrimin, Orman teşkilatının bir mensubu olarak tabii ki kendi kurumuyla ilgili bu şekilde konuşmasını ben doğru görüyorum, teşkilatını tabii ki savunacak o anlamda da.

Benim zaten söylemek istediğim de şudur: Bakın, orman idareleri, özellikle siyasetin yönlendirmesiyle, orada alın teri döken, yangınlarla mücadele veren gerçek orman emekçileri ormanları korumakla meşgulken, başta Antalya’da olmak üzere HES’lere her türlü izni kolay bir şekilde verirken; taş ocaklarına, mermer ocaklarına, maden ocaklarına, orman kesimlerine hızlı bir şekilde onay veren bir Orman teşkilatı orada dururken, ormanların hızlı şekilde yok edilmesine, kesilmesine göz yumulurken; başta Antalya’da Döşemealtı’nın birçok yerinde, Doyran’da birçok yerde ormanlar silme kesilirken tabii ki biz bunları söylemek zorundayız yani bizim derdimiz, orman alanlarının kesilmemesi, eksilmemesidir. Herhangi bir nedenle ormanların bu şekilde yok edilmesine biz karşıyız. Biz de ormanları savunmakla meşgulüz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Görüşünüzü kayıtlara geçirdiniz.

Teşekkür ediyorum.

Şimdi maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 18 inci maddesinin yedinci fıkrasının ikinci cümlesine “önceki değerinden az olmaması kaydıyla,” ibaresinden sonra gelmek üzere “daha önceki imar uygulamalarında yapılan terk veya kesintiler dikkate alınmak suretiyle” ibaresi ve maddeye yedinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanunun 10 uncu maddesi kapsamında yapılan uygulamalarda; umumi hizmet alanları için yapılan her türlü terk ve kesintinin, parselasyon planındaki düzenleme ortaklık payı kesintisinden az olması durumunda önceki terk ve kesintilerin oranını parselasyon planındaki düzenleme ortaklık payı oranına tamamlayan fark kadar düzenleme ortaklık payı kesintisi yapılabilir. Yapılan bu kesinti tamamlayıcı mahiyette olup mükerrer uygulama olarak değerlendirilmez. Ancak toplam kesinti oranı her halükarda %45'i geçemez.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teklif sahibinden izahat talep ediyoruz.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, geçmişte, özellikle 1980'li yıllarda ıslah imar planı altında gecekondu bölgelerinde el yordamıyla, alelusul diyeceğimiz tanımlarla, bu yüzde 45 kesintiler olmadan belki yüzde 5, 10, 20, 25 kesintilerle paylar kesilerek uygulamalar yapıldı. Nizami olarak uygulandığında yüzde 35-40 kesilecek yerlerden o dönemki kanuna göre çok düşük oranlarda kesintiler yapılmış oldu. Daha sonra, nüfusun artması, şehirlerin gelişmesiyle ortaya çıkan ihtiyaçlar dolayısıyla yeni imar planları yapılması gerekliliği ortaya çıkınca bu planlar 1/5.000'lik, 1/1.000'lik ve madde 18 uygulamasına göre yapıldığında nizami olarak ne kesilmesi gerekiyorsa o kesintiler yapıldı veya bundan sonra yapılmaya devam edecek. Fakat -işlenmiş metinde de görebileceklerdir- maddede diyor ki: “Bu madde hükümlerine göre, herhangi bir parselden bir defadan fazla düzenleme ortaklık payı alınmaması esastır.” ama bu cümlelerin devamında da “Ancak, her türlü imar planı kararı ile yapılaşma koşulunda ve nüfusta artış olması hâlinde, artış olan parsellerden, uygulama sonucunda oluşan değerinin önceki değerinden az olmaması kaydıyla, ilk uygulamadaki düzenleme ortaklık payı oranını %45'e kadar tamamlamak üzere ilave düzenleme ortaklık payı kesintisi yapılabilir.” diye kanunda açıkça yazmasına rağmen bazı mahkemeler, bu birinci cümlede geçen “Bu madde hükümlerine göre, herhangi bir parselden bir defadan fazla düzenleme ortaklık payı alınmaması esastır.”dan hareketle, geri ödemeler, tazminatlar veya farklı durumlar ortaya çıkarıyor. Dolayısıyla, burada, hükmü netleştiren, yoruma açıklık bırakmayan çok net bir şekilde bir paragraf ekleyerek maddeyi düzenlemiş oluyoruz. Maddeyi Sayın Güler çok daha teferruatıyla biliyor. Sorulardan sonra isterseniz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Güler'den de bir detay alalım, sonra sayın vekillerimize söz verelim.

Buyurun.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Değerli Başkanım, tabii, hazırlık safahatında bürokrat arkadaşlarımızdan da yararlandık ancak burada belki muhalefetteki arkadaşlarımız bilmiyor olabilir; on beş gün önce, malumunuz olduğu üzere, Kamulaştırma Kanunu kapsamı içerisinde mevcut yine bütün muhalefet gruplarımızın oy birliğiyle de bir madde ihdasımız söz konusu olmuştu. Bu, onun devamında, Türkiye Belediyeler Birliğinin yani muhalefetteki belediye başkanlarımızın da bu yönde bilgilendirildiği, toplantılarda bu hususların tartışıldığı bir maddedir; bunu ifade etmek isterim. Malumunuz olduğu üzere...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bütün belediyelerin sorunu yani.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Evet. O kamulaştırmayla ilgili madde ihdası yaptığımız günlerde Türkiye Belediyeler Birliğinde, devam ediyordu çalışmalarımız, bu konuda da bilgilendirilmiştik. Onların da bu yönüyle taleplerinin olduğunu ve sıkıntılar yaşadığını ifade etmek isterim özellikle büyükşehirlerde yani gecekondunun 1980’li, 1990’lı yıllarda yoğunlaştığı şehirlerimizde, şu anda büyükşehirlerde ki muhalefet partilerimiz de var. Tabii, süreç açısından, mevcut geçmiş dönemlerde usulü dairesi içerisinde herhangi bir bölgenin planlanması, öncelikli olarak da “5.000” dediğimiz büyükşehirin meclisinde onaylanan bir plan, daha sonra ilçe belediyesindeki binlik plan ve daha sonra da 3194 sayılı İmar Kanunu’nun 18’inci maddesi kapsamı içerisinde, o bölgede yaşayan nüfusu eş değer manada karşılayan “düzenleme ortaklık payı” dediğimiz yani kısaca “DOP” dediğimiz donatı alanlarının da burada bedelsiz olarak o parsellerden kesilmesi gerekiyor. Peki, bu düzenleme ortaklık payları neye karşılık geliyor? O bölgede hedeflenen yaşayan nüfusun ihtiyaç duyduğu -okuldur, yoldur, camidir, hastanedir, parktır, yeşil alandır- kamunun ihtiyaç duyduğu bu yerlerin bedelsiz olarak kesilmesiyle beraber, vatandaş nezdindeki net parsellerin sağlandığı plan tekniğidir. Geçmiş yıllarda maalesef, bu düzenek içerisinde gelişmeyen 1990’lı yıllarda, o zamanki şartlar dâhilinde “imar islah planı” adı altında, yine 1/1000’lik imar uygulamaları üzerinde bir planlama gerçekleştirilmiş ancak planlama o zamanki –şu anda 18’inci madde uygulaması- meri kanunlarımızda yüzde 45’e kadar bedelsiz kesintiyi öngörüyor ilk defa planlanan bölgelerde. O tarihlerde de geçmişte, 1990’lı yıllarda da meri kanunlarımızda yüzde 35’i düzenleme ortaklık payı ancak imar islah planlarının olduğu yerler, gecekondular binaları çok da usulsüz, projersiz ve kaçak olarak yapıldığı için yolun, güzergâhın rahatlıkla planlanamadığı yerler idi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlayabilerseniz sevinirim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Evet.

Dolayısıyla, belediyelerimiz çok acele bir şekilde, hemen askı süresiyle tapuyu dağıtma adına, böyle oransal manada, herkesten eşit payda bu düzenleme ortak payını kesmemiştik. Tabii, sonraki dönemlerde belediyelerimiz bu düzenleme ortaklık paylarını kestiler, o planlamalarla beraber hayata geçti ancak günümüzde, şu anda, uygulamalarda bazen davalar açılıyor. Dediğimiz gibi, Orhan Bey’in de bahsettiği gibi, zaten düzenleme ortaklık payı, DOP kesintisi elbette bir defaya mahsus kesilecektir ancak yüzde 45’in altında kalan oranlar olduğu takdirde, bunu tamamlayıcı mahiyette, belediye -yaşayan bir varlık olarak- planlara düzenleme ortaklık paylarını yine işlemek suretiyle, yine kamunun yararlanacağı, vatandaşlarımızın yararlanacağı donatı hâline getirebilecektir. Düzenlememizde bunu arz ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Abdullah Bey.

Şimdi söz talebi olan varsa söz taleplerini karşılayacağım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz talebi Sayın Kâmil Sındır’ın.

Buyurun Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Şimdi, bir uygulama yapıldı. Düzenleme ortaklık payı yüzde 30 daha önce alınmış diyelim -yani yüzde 30- 100 birim desek 30 birim kamuya terk olarak alındı “düzenleme ortaklık payı” adı altında; geriye 70 kalıyor, orada bir parselasyon yapıldı. Daha sonraki uygulamada yüzde 30’u yüzde 45’e en fazla çıkaracak yüzde 15’lik bir ilave yapılabilir mi da bu yüzde 15’lik ilave 70 üzerinden mi, 100 üzerinden mi?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – 100 üzerinden.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Çünkü yüzde 70 üzerinden bir yüzde 15 uygularsanız yüzde 45’e tamamlamak için, onun değeri yüzde 51’e falan çıkıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tekrarlıyorsunuz...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kanun teklifi metnimizi bir bütün olarak tekrar okumak isterim Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bence tekrar okumayın, özet...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – En son ifade şudur, metin olarak açıklanması için, tamamını okumaktan bahsetmiyorum Başkanım: Yapılan bu kesinti tamamlayıcı mahiyette olup -yani “tamamlayıcı mahiyet” dediğimiz şey başlangıçtaki oransal kesinti neyse, yüzde 30’luk olup- mükerrer olarak uygulanamaz. Her hâlükârda ve şartta yüzde 45’i geçemez. Dolayısıyla, oransal şey, başlangıçtaki işlemin devamı niteliğindedir, ki bizzat o manada metni kaleme aldık, herhangi bir şekilde tartışmaya mahal vermesin diye. Buradaki esas sıkıntımız yine kanun teklifi metninde olduğu gibi bir defaya mahsus yapıldığı için, mahkemeler veya diğer doktrindeki görüşmeler bakmıyor orana; önemli değil. Kesinti yapıldı mı? Yapıldı ama “donatı alanı” dediğimiz alan kamunun ve vatandaşın ihtiyaç duyduğu alanlara -cami, yol, park- şu anda bu kanun teklifi metnin dışındaki değerlendirmelerde bedel ödemek zorunda kalacak belediyeler vesaire yani kamunun, vatandaşın kullandığı yerlerde. Dolayısıyla, kanunun amacına ve ruhuna uygun bir düzenleme olarak getiriyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Yılmaz, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sadece öğrenmek için soruyorum: Geçmişte bir düzenleme yapıldı, 18’inci madde uygulaması yapıldı. Yüzde 45’e kadar kesinti yapılmasına rağmen, yüzde 15-yüzde 20 -her neyse- terk yapıldı ve bunun üzerine bir bina yapıldı. Şimdi o bina ayakta. Eğer ilgilisi bu binayı yıkar da yeniden yapar ise bu kere çekileceği şey yüzde 45’e kadar gidecek, itiraz yapmazsa olduğu gibi kalacak, öyle mi?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Evet, öyledir fiilî durum ama şöyle Başkanım: O fiilî durum o şekilde kabul ediliyor ama o bölgede mutlaka belediyelerimiz -değerli belediye başkanımızdan geliyor İzmir Milletvekilimiz- önce 5.000’lik, 1.000’lik ve 18’inci madde uygulamasının bölgede gerçekleşmiş olması lazım. 18’inci madde uygulaması çok böyle niteliklidir, çok da iptaller yaşanır. Bir defa, herkesin bulunduğu parsel üzerinde değerlendirilmesi, herkesten eşit oranda bu manada kesintinin yapılması ve dağılımların, eş değer manada donatı alanlarında hesap oranlarının karşılığını bulması gibi birçok şıklar var. Bu planları yaptıysa belediye, elbette, fiilen o kullanım hakkı sona erdiğinde, yeniden o binayı yaptığında o fiilî durum neyse o bölge planı kapsamı içerisinde, askıya çıkmış, kesinleşmiş net parsel üzerinde ancak... İmar Kanunu’nu 11’inci maddedir...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bu yasa mülk sahibine yıkıp yeniden yapma gibi bir teşvik vermiyor o zaman.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır, yok böyle bir şey. Bir defa bölge planı yapılması lazım, öyle kendiliğinden bir şey değil. İmar Kanunu’nun 11’nci maddesi, zaten bu konuda, eğer bölge planı yapılmış, kesinleşmiş, askıya çıkmış, herkesin, bütün vatandaşların net parselinin belli olduğu yerde imar uygulaması ancak -11’nci madde çok net söyler- net terklerin yapımından size ruhsat tanımı yapar, yoksa eski kullanımlarını sağlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cavit Bey, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Önceden yapılmış binaları kapsıyor mu?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Önceden yapılmış binalarda problem yok, biz “Yeniden bir 18 uygulaması bölge planı kapsamında yapıldığı takdirde.” diyoruz. Dolayısıyla, tamamlayıcı...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Aynı şeylerin önünde bir engel olabilir mi bu düzenleme?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yok, olmaz Başkanım. Şöyle: Bu düzenleme birçok noktada o dediğimiz şeylerin tamamında, 5.000’lik, 1.000’lik ve 18’inci madde uygulamaları yapılmış, bitmiş. Şu anda geçmişe yönelik İmar Islah Planı Kapsamı içerisinde belediyeler devamında ikinci, üçüncü planları yaptılar 1990’lı yıllarda, 2000’li yıllarda. Şu anda plansız bölge yok, ancak “Geçmişte sen bir defa yaptın, ikinci yaptığın usulsüzdü.” adı altında belediye başkanlıklarımıza tazminat davaları açılıyor ve açılan tazminat davalarında hüküm verilirken de bu tazminatta fiilen orası cami, okul, yol, park... Devlet yani belediyeler bedel ödemek zorunda kalıyor. Hâlbuki orası planlarda donatı alanı ve bedelsiz olarak zaten kesilmesi gerekiyordu vatandaşın ama yapılmamış geçmişteki uygulamalardan, eksik inceleme yapılmış, eksik planlama yapılmış.

Şimdi, bu tamamlayıcı mahiyette diyoruz, yapılan işlemlerde herhangi bir bedel ödemek zorunda kalmayacak, belediyelerimiz açısından önemli.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Evet, teşekkür ediyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bu durumda da mülkiyet hakkı ihlali söz konusu olur mu?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Olmaz, olmaz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, bir de böyle durumlarda mahkemenin kararı sonrasında tazminat çıkınca kimisinden yüzde 45 keserek, DOP kesintisi yaparak imar uygulaması yapmışken kimilerinden yüzde 20-25’le yapmış. Aslında, bir nevi adaletsiz bir yöntemle işi götürmüşler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, Cavit Bey’in sorusunu da alalım Abdullah Bey, ona da birlikte cevap verirsiniz.

Cavit Bey, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, şimdi bu kanun teklifinin genel anlamda çok olumsuz bir tarafı yok yani teknik arkadaşlara biz de sorduk -yani belediyelerimiz olsun, Harita Mühendisleri Odasına olsun- teknik anlamda doğru görülmekte, ancak uygulama yönüyle baktığınızda, geçmişte yapılmış bir 5.000’lik ve 1.000’lik plan uygulaması gerçekleşmiş ve hatta 18 uygulaması da o yüzde 10’lara, 20’lere, 30’lara göre yapılmış olabilir. Durmuş Başkanımızın sorduğu da geçmişte böyle bir uygulama sonucu ortaya çıkmış olan bir parselde yapılmış bir bina da söz konusu olabilir. İşte, böyle bir durumda şunun gerçekleşmesi mümkündür, ben, çözümü ne olabilir diye kendime göre cevap vermek istiyorum: Belediyeler, böyle bir durumda, oralara, o artan kısım yönünden bir şekilde o hisseye zayıyat miktarı oranında tapuya şerh koymak zorunda veya eline öyle bir yetki geçecek; ileride yeniden arsada herhangi bir bina yapma söz konusu olursa o zaman zayıyat bir şekilde düşürülecektir.

Genel anlamda, ifade ettiğim gibi burada geçmişten gelen bir olumsuzluğu düzeltme imkânı var, bunun yerel yönetimler açısından da bir rahatlık olacağı ifade edilmekte.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz Cavit Bey.

Abdullah Bey, buyurun.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Başkanım, zaten bu 18’inci madde uygulamalarına yönelik askı süresi tamamlandıktan sonra vatandaşlar, genelde idare mahkemesine iptal yönünde dava açıyorlar iptal edilmesi için. Açılmasının sebebi de bunlardan biridir. Kimilerinde yüzde 45 kesiyorsunuz, net parselini veriyorsunuz, kimilerinde uygun değildir, yüzde 30’dur, yüzde 35’tir, yüzde 25’tir, daha sonra tamamlayıcı yapıp, burada hakkaniyet ve adaleti de sağlamış oluyorsunuz yani kamunun ortak kullandığı alanlarda...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Zaten destekleyici bir şey söyledi.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Evet.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bir şey daha soracağım, çok kısa.

CAVİT ARI (Antalya) – Bunun bir örneği Antalya’da yapıldı.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Düzenleme ortaklık payı geçmişten bugüne değişiklik göstermedi mi?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Evet, yüzde 35’ti, 40 oldu, 45...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Tamam, yüzde 35’ken yapılan bir uygulamaya şimdi, o zamanki en fazla alınabilecek yüzde 35’ti...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kanunlar geriye yürümez biliyorsunuz, orada 35 geçerliydi.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Onu yüzde 45’e kadar çıkarma şansı olmaması lazım.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yok. Onlar bir daha yapılırsa ancak...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bir daha yapılırsa...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yani orada öyle bir durum oldu ki yeniden bir planlamaya ihtiyaç duyuldu, bölgenin nüfusu arttı, plan dediğimiz zaten yaşayan nüfusun ihtiyaç duyduğu...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cevabınızı verdiniz, detaya gerek yok Abdullah Bey.

Çok teşekkür ediyorum.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12’nci maddeyi okutuyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – 3 madde de birbirine benziyor. Sadece gerekçesini...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, peş peşe...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 3 madde benziyor birbirine.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Oylamalarını aynı...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Peş peşe...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 3’ünü aynı müzakere içinde ele alabiliriz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben kabul etmiyorum Başkanım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Oya sunalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yani herkes kabul ediyorsa tabii.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, 3’ü farklı.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sen, bakmadan niye...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Mahiyetleri aynı ya, mahiyetleri aynı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – OHAL’le ilgili...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sürenizi kısmayacağız yine, aynı sürelerde...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – “Fazla konuşmayın.” mı demek istiyorsunuz yani?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Öyle değil ağabey ya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hayır, hayır, sürenizi kısmayacağız, yine aynı süre konuşacaksınız yani. On beş dakikaysa on beş dakika, 3 taneyi birleştirirsek.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bu kadar endişe duymayın ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, şimdi siz devam mi etmeyi mi öngörüyorsunuz sabaha kadar?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Haber gelinceye kadar öyle, evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne haberi?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Haber alalım o zaman Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gruplar arasında bazı müzakereler var, oradan haber bekliyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O zaman, bir ara verelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, 3’ü aslında mahiyet olarak benzer maddeler, müsaade ederseniz 3’ünü birleştirelim, yine sürelerinizi kısmadan, neyse, 3’ünü toplayarak sürelerinizin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, hayır, art arda görüşebiliriz ama birbirine karışır. Yani ardı ardına görüşelim ama ayrı ayrı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 3 taneyi karıştırmayız herhâlde ya?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Karışır Başkan. Bir tanesi hukukla ilgili, bir tanesi mülkiyetle ilgili, bir tanesi rütbelerle; alakasız şeyler yani.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O zaman, ayrı ayrı...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, ardı ardına görüşebiliriz ama ayrı ayrı...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Zaten ardı ardına...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İşte, onu yapacağız, fiilen onu yapacağız zaten Garo Bey.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çorba olacak hepsi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hangi maddelerdi bunlar?

ORHAN YEGİN (Ankara) – 12, 19, 22.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 12, 19, 22.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ayrı ayrı görüşülünce Başkanım...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ama mahiyetlerine bakınca...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bu 3 madde bittiği zaman... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu taraftan da itiraz geldiğine göre ayrı ayrı görüşelim, peki. Ama peş peşe görüşmemize bir itiraz yok anladığım kadarıyla, doğru mu?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Evet, peş peşe görüşelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peş peşe görüşüyoruz. 12’nci maddeden başlıyoruz, sonra 19 ve 22’yi ardından görüşeceğiz, sonra diğer maddelere dönmüş olacağız.

12’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 12- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun geçici 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üç yıl” ibaresi “altı yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Teklif sahibine önce söz veriyorum izahat için.

ORHANYEGİN (Ankara) – Değerli Başkanım, kıymetli üyeler; terörle etkin mücadele sürdürülmesi amacıyla geçici düzenlemeyle savcılık ve adli makamlara verilmiş olan bazı istisnai yetkilerin ihtiyacın devam etmesi sebebiyle süresini üç yıl daha uzatıyoruz. Genel görüşmeler çerçevesinde de epeyce üzerinde duruldu, herkesin bildiği bir mevzu; bu kadar kâfi diye düşünüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Daha önce yapılmış bir düzenleme, burada sadece süreyi...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Burada süreyi uzatıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

Şimdi, Sayın Kaboğlu söz istiyor.

Buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, etki değerlendirmesini istemiştik fakat şu ana kadar gelmedi. Neden üç yıl daha uzatılıyor, üç yıllık uygulama nasıl olmuştur, ne kadar sonuç alınmıştır da bu üç yıl daha uzatılıyor? Bunun herhangi bir yanıtı...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu arada, Adalet Bakan Yardımcımızı ön sıraya alalım çünkü bu sorulardan bir kısmına siz cevap vermek durumunda olabilirsiniz.

Buyurun, devam edin.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Şimdi, 12’nci madde ne getiriyor, onu belirteyim: Olağanüstü hâl kökenli bu düzenlemenin zaman bakımından uygulanırlığına ilişkin bu değişiklik sonucunda 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun İkinci Kitap Dördüncü Kısım, Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar veya örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar bakımından gözaltı süresi ve bu sürenin uzatılması, şüphelinin aynı olayla ilgili olarak yeniden ifadesinin alınması ihtiyacı ortaya çıktığında, bu işlemin cumhuriyet savcısı veya cumhuriyet savcısının yazılı emri üzerine kolluk tarafından yapılabileceği, tutukluluğa itiraz ve tahliye taleplerinin dosya üzerinden karara bağlanabileceği, tahliye taleplerinin en geç otuzar günlük sürelerle tutukluluğun incelenmesiyle birlikte dosya üzerinden karara bağlanabileceği ve Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 108’inci maddesi uyarınca yapılan tutukluluğun incelenmesinin en geç otuzar günlük sürelerle dosya üzerinden ve doksanar günlük sürelerle kişi veya müdafî dinlenmek suretiyle resen yapılabileceği kuralları üç yıl daha uygulanacaktır. Üç ayrı kurum söz konusu burada.

Bir; süresi uzatılan Terörle Mücadele Kanunu geçici 19’uncu maddesiyle “Gözaltı süresi, yakalama yerine en yakın hâkim veya mahkemeye gönderilmesi için zorunlu süre hariç, yakalama anından itibaren kırk sekiz saati, toplu olarak işlenen suçlarda dört günü geçemez.” şeklindedir. Bu sürelerle bağlı kalmak koşuluyla gözaltı sürelerinin en fazla iki kez, delil toplanmasında güçlük ve dosyanın kapsamının geniş olması gerekçeleriyle uzatılabileceği öngörülmüştür. Böylece, söz konusu süreler yüz kırk dört saate ve on iki güne uzatılabilecektir. “Gözaltı süresinin uzatılmasına ilişkin karar,

cumhuriyet savcısının istemi üzerine yakalanan kişi dinlenmek suretiyle hâkim tarafından verilir.” şeklinde düzenlenmiştir. Böylelikle, Anayasa madde 19 hükmünde yer alan gözaltı süreleri ve bu süreler dolduktan sonra kimsenin hâkim kararı olmaksızın özgürlüğünden yoksun bırakılamayacağı kuralı örtülü biçimde ihlal edilebilecektir. Uzatma kararına ilişkin neden olarak, delillerin toplanılması gösterilmiş olsa da teknolojik gelişmelerin, bilgi ve belgelere hızla ulaşma olanağını sağlaması bu nedeni geçersiz kılmakta ve gözaltında geçen sürelerin uzaması şüphelinin kötü muameleye uğrama olasılığını artırmaktadır. Bunun örneğini, Boğaziçi gözaltılarında ve birçok toplumsal olayda görmüş bulunuyoruz.

İkinci husus; uygulama süresi uzayacak, bir başka husus ise şüphelinin aynı olayla ilgili olarak yeniden ifadesinin alınması ihtiyacı ortaya çıkarsa cumhuriyet savcısı veya cumhuriyet savcısının yazılı emri üzerine kolluk tarafından yapılabilir. Bu durumun şüphelinin üzerinde bir baskı aracına dönebilme olasılığı açıktır. Ceza Muhakemesi Kanunu madde 91 fıkra (6) düzenlemesinde aynı olayla ilgili yeniden ifade alınabilmesi yalnızca yeni ve yeterli delilin olması durumunda ve cumhuriyet savcısı kararıyla mümkündür. Terörle Mücadele Kanunu’nda yapılan bu ekleme meşru bir amaca hizmet etmemektedir. Zira, Ceza Muhakemesi Kanunu düzenlemesinde cumhuriyet savcısı kararıyla yapılabilecek ve yeni delil koşulu aranmadan savcının yazılı emriyle kolluk tarafından yapılabilmesi, şüphelinin bu nedenle sürekli yakalanma tehdidini beraberinde getirecektir.

Son olarak; adil yargılanma hakkı bakımından tutukluluğa itiraz ve tahliye taleplerinin dosya üzerinden karara bağlanabilmesi hususu, mahkeme önünde dinlenilme hakkının ihlali anlamına geldiği gibi, Ceza Muhakemesi Kanunu düzenlemesine de aykırıdır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlayın lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum.

Tahliye taleplerinin incelenmesi otuzar günlük sürelerle dosya üzerinden yapılırsa da ancak doksanaer günlük sürelerle kişi ve müdafinin dinlenilmesi suretiyle resen yapılması, adil yargılanma hakkını zedeleyen bir düzenlemedir. Kuşkusuz bu düzenlemeler “Tutukluluk istisna, özgürlük kuralıdır.” şeklindeki ceza ve özgürlükler hukuku genel ilkesine aykırıdır. Bu itibarla, bu şekilde yapılan üç yıllık uzatma Anayasa’nın başta 2’nci maddesi, Anayasa’nın üstünlüğüne dair 11’inci maddesi, “ölçülülük” ilkesini düzenleyen 13’üncü maddesi, hak ve özgürlük sınırlamalarının kötüye kullanılmasını yasaklayan 14’üncü maddesi ancak olağanüstü hâllerde yönetimde kullanılabilecek özgürlük sınırlamaları itibarıyla 15’inci maddesi, tutuklamaya dair kanunilik ilkesi; 17’nci maddesi, tutuklama koşulları; 19’uncu maddesi...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, artık son cümlelerimizi ifade edebilirsek...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) –adil yargılanma; 36’ncı maddesi, etkili başvuru hakkı; 40’inci maddesi ve ayrıca, Anayasa’nın 119’uncu maddelerine aykırı olmak üzere Anayasa’ya aykırıdır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bu maddenin yeniden Meclisimizin önüne gelmesinden büyük bir üzüntü duyuyorum, özellikle de milletvekillerinin imzasıyla gelmesinden büyük bir üzüntü duyuyorum çünkü biz, bu ülkeye huzur ve refah getirmek için, insanlarımızın özgürlüklerini genişletmek ve onların refahını artırmak için milletvekili olduk ama ülke, beş yıldır bir olağanüstü rejim altında yaşıyor Sayın Başkan ve normalleşemiyoruz ve iktidar bizi normalleştirmek istemiyor çünkü olağanüstü

hâli Allah'ın bir lütfu olarak gördüler ve muhaliflerini sindirmek, toplumu susturmak, ülkeyi de bir istibdadı mahkûm etmek için bu sistemi etkin bir şekilde kullanıyor ama hep beraber kaybediyoruz değerli arkadaşlar. Bu olağanüstü hâl rejiminin sonuçlarını işsizlik, yoksulluk ve sefalet olarak halkımız yaşıyor, özgürlüklerinin kısıtlanması olarak yaşıyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, bugün bir anket çıktı “İmkânınız olsa yurt dışında yaşamak ister misiniz?” diye bir soru soruluyor, AK PARTİ seçmenlerinin bile yüzde 40'ı diyor ki: “Evet, ben yurtdışında yaşamak isterim.” Bakın, bu vahim bir durumdur.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kim yapmış o anketi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Metropoll yapmış arkadaşlar; güvenilir bir anket şirketi.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Metropollü biliyoruz işte...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Her neyse... Sen yüzde kaç diyorsan...

Mesele şu: Özgürlüklerinin olmadığı bir ülkede bu ülkenin yeni kuşakları bile “Bu ülkede yaşamak istemiyoruz.” diyorlar çünkü “Özgür değiliz.” diyorlar. Siz Boğaziçi Üniversitesine rektör atayacaksınız, gazetecileri hapse atacaksınız, siyasetçileri hapse atacaksınız, efendim, bir “tweet” attı diye bir genci yatağından alacaksınız, günlerce gözaltında tutacaksınız, ondan sonra insanlarda bu ülkenin geleceğiyle ilgili umut görmeye çalışacaksınız. Bu, mümkün değildir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bunlar doğru değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, size şunu söyleyeyim. Bu güvenlikçi anlayış, efendim, terörle mücadele, şu bu, her şeyi güvenlikçi bir bakışa hapsedme meselesi hiçbir ülkeyi abat etmemiştir, bunu net olarak görelim arkadaşlar. Siz, üç yıl değil otuz üç yıl yazın buraya bakın.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, bırakalım teröristler cirit atsın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Otuz üç yıl, bırakın otuz üç yıl devam ettirin... Bakın, aynen bu dediklerinizi Netanyahu diyordu İsrail’de. Teröristler burada cirit atıyor, efendim, yok Gazze’de teröristler var, orada teröristler var. Ne oldu, çözebildiler mi? Çözemediler.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Biz çözüyoruz Allah'ın izniyle.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Franco, kırk yıl boyunca İspanya’da bunu söyledi “Teröristler var, teröristler var.” deyip kırk yıl boyunca Franco faşizmini yaşattı. Ne oldu, İspanya abat mı oldu? Olmadı ama sonra mücadele edenler demokrasiyi getirdiler, şimdi terör merör konuşulmuyor, barış konuşuluyor, çoğulculuk konuşuluyor, demokrasi konuşuluyor. İngiltere, İrlanda meselesinde otuz yıl boyunca “Teröristler var, teröristler var.” dedi, hiçbir şeyi çözemedi, hep öldü, öldürüldü; öldü, öldürüldü, insanlar birbirlerini kırdılar ama sonuçta bir irade geldi, dedi ki: “Bu mesele böyle çözülmez arkadaş.” Oturup konuşuldu, meseleler çözüldü, İrlanda da rahat etti, İngiltere de rahat etti, herkes rahat etti. Keşke İsrail’de de bir irade oluşsa, Filistin meselesinin barış içinde çözülebilecek bir irade oluşsa. Her şeyi terör olarak görüyorsak Netanyahu bakışına hapsolmuşuz demektir. Ama bu meseleleri arkadaşlar, OHAL bakışı çözemez, çözemedi, çözemeyecek. Siz, üç yıl değil, otuz üç yıl daha sürdürseniz bu ülkeye ne huzur getirebilirsiniz ne barış getirebilirsiniz ne refah getirebilirsiniz ve ülkemiz kaybetmeye devam eder arkadaşlar.

Orhan Bey’e ben ilk konuşmamda da sordum, yeniden soracağım, cevabını alamadım. Bu yasanın etki analizi nedir? Kaç kişinin bu yasa yüzünden gece kapısı kırılmıştır biliyor musunuz Orhan Bey, bu bakış yüzünden? İçişleri Bakanı Süleyman Soylu gece insanların kapısını niye kırıyor biliyor musunuz? Korku yaratmak için, korkuyu bulaştırmak için kırıyor. Niye Boğaziçili gençlerin kapısını kırıyor, biliyor musunuz? On iki gün boyunca efendim onları ben gözaltında tutarım, korku salarım diyor ve

korkutuyor o gençleri. Adıyaman'daki tütün üreticileri, ekmeği için mücadele eden insanlar bir şafak vakti gözaltına alındılar kapıları kırılarak ve bir şafak vakti tutuklandılar. Niye biliyor musunuz? Vay efendim, biz bir yasa çıkardık, siz nasıl itiraz edersiniz, ekmek mücadelesiyle ilgili protesto hakkınızı kullanırsınız diye. Bu yasa çerçevesinde bunları yaptı Süleyman Soylu ve şu anda ülkeyi yöneten bu irade, bu yasa çerçevesini yaptı. Bunları durdurmadır bu milletin vekillerinin görevi Sayın Orhan Bey. Ülkeyi olağanlaştırmaktır bizlerin görevi arkadaşlar, olağanlaştırmak, olağanüstü hâl rejimine ülkeyi teslim etmek değil. ülkeyi olağanlaştırmamız gerekiyor. On iki gün gözaltı süresini diyorsunuz ya.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Paylan.

Diğer maddelerde de devam edersiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bakın, bazı maddelerde konuşuruz bazı maddelerde konuşmayız.

Bitti mi benim sürem şimdi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bitti.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Öyle “lank” diye kesilir mi Sayın Başkan? Toparlayım deseydiniz bari. Allah'ımızı severseniz ya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kusura bakmayın, buyurun, toparlayın, son cümlelerinizi söyleyin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, toparlayayım Sayın Başkanım.

Bari bir hatırlatma yapın, sonra biz toparlayalım.

Değerli arkadaşlar şunu söyleyeyim: Memleketi olağanlaştırmak dışında bu memlekete ne huzur getirebiliriz ne de refah getirebiliriz.

Bakın, şunu söylüyor (c) bendi “Tutukluluğa itiraz ve tahliye talepleri karara bağlanabilir.” Yarın öbür gün, devranın döndüğünü düşünün, başka bir zalim geldi, göreve oturdu, sizleri de içeri attı. Hâkim göremeyeceksiniz, hâkim, hâkim, hâkim, göremeyeceksiniz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ne yazıyor orada? 1'inci.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne diyor?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Devamını okusana.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Devamı, evet, öyle diyor “Tutukluluğa itiraz ve tahliye talepleri dosya üzerinden karara bağlanabilir.”

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – 1'inci itiraz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olsun, yarın öbür gün, sen içeri düştün, başka bir zalim geldi; hâkim göremeyeceksin, dosya üzerinden devam etsin, yatsın içeride diyecek. Böyle bir şeyi kabul edecek misiniz?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Teröre karışacaksa...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, bırak terörü merörü Allah'ını seversen. “Terörö”, “Terörö”, “Terörö”...”Terörö diye, “terörö” diye... Neyi bulaştı Allah'ını seversen ya!

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Terörle Mücadele Kanunu diye giriş yap, 19'uncu maddeye göre giriş yap.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Karşılıklı konuşmayalım arkadaşlar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Terör, neye göre terör? Kime göre terör?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, çok aştınız sürenizi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz, bu ülkede patates soğan satanları bile terörist ilan ettiniz ya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Aybuke öğretmeni sokak ortasında kallesçe öldürenler teröristtir. Terörle Mücadele Kanunu kapsamında...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Abdullah Bey, lütfen, böyle bir usulümüz yok, karşılıklı konuşmayalım.

İbrahim Bey'e söz veriyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz hukuk devletinden bahsediyoruz, siz OHAL devletinden bahsediyorsunuz. Hukuk devletinde her şey hukuk içinde yapılır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İbrahim Bey'e söz verdim, lütfen...

Karşılıklı konuşmayalım.

Herkes söz sırası geldiğinde fikirlerini ifade etsin.

Buyurun İbrahim Bey.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Keşke hukuk devletinden bahsetsen, öyle olsa alır başımızın üzerine koyarız. Yaptıklarınız ortada, kimleri tebci ettiğiniz, kimleri yücelttiğiniz, kimleri onore ettiğiniz herkesin bilgisi dâhilinde. Bunlar hikâye, sahici bilgiler verelim.

Değerli arkadaşlarım, bakın, ben size bir bilgi aktaracağım. Türkiye'de nüfusun şu kadarı göçmek istiyor, bilmem, okuyanlar, gençler filan... Bunlar doğru değil. Doğru bilgi ne? Bakın, arkadaşlar, ben aktarayım bunu dinleyelim, lütfen. Almanya Federal Nüfus Araştırmaları Enstitüsü tarafından yapılan bir araştırmadan elde edilen verilere göre her sene yaklaşık 180 bin Alman ülkeyi terk ediyor. Bunların yüzde 78'i akademik kariyere sahip insanlar. Son on yılda, her yıl Alman vatandaşlığına sahip ortalama 180 bin kişi terk ederken 130 bini geri dönüyor, 50 bini geri dönmüyor bu vatandaşların. Sen ülkemizi karalamayı bırakıp bunları söyleyeceksin. Biz, son yirmi yılda iki yüz yılda alınmayacak mesafeler aldık.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Almanya bizi kıskanıyor. Onlar ihtiyarlar, onlar emeklilik için güneş gören yere geliyor, onlar ihtiyarlar.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Her alanda mesafe aldık biz, sadece...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Karşılıklı konuşmayalım.

Değerli arkadaşlar, lütfen karşılıklı konuşmayalım.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bak, Değerli Kardeşim, burada yaş ortalamasını da söylüyor, onu da vereyim, işte bak böyle boşa düşersin sen. Ne diyor burada? Bunun önemli bir kısmı 36 yaşın altında.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Haydi be!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Haydi be! Sen derken haydi be değil! İşiniz gücünüz bu ülkeye kara çalmak. Hukukta, adalette, ekonomide, her sahada mesafe aldık. Sen ne dersin de arkadaş, altı yıldır, sen, burada, aynı ezberleri konuşuyorsun. Yaptığımız her kanuni düzenlemede bildiklerini hep aynı şekilde konuşuyorsun. Ara ara değişmek lazım, gelişmek lazım Garo Bey.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Evet, evet değişmek lazım.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ara ara bir şeyler oku, ezberlerden sıyrıl, samimi söylüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bak, burada emek veriyoruz biz. Bak burada Orhan Bey önemli gayretler sarf ediyor. Bakan Yardımcılarımız geliyorlar, burada bilgi aktarıyorlar.

CAVİT ARI (Antalya) – Gelsesinler mi?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Efendim, noksanlarımız vardır, eyvallah, bunu hep söylüyorum zaten.

Sayın Kuşoğlu bugün konuşmasında çok özel bir not düştü “Biz, burada yapılan çalışmaların bir kısmına katılıyoruz.” dedi. Ya, Allah aşkına bir gün de sizden bu sâdır olsun ya! Hiç mi güzel bir çalışma yok ya! Yapılanlara bir defa dahi sahip çıkmadınız burada. Öyle olunca...

CAVİT ARI (Antalya) – Eleştirilerimize, önerilerimize siz sahip çıkmıyorsunuz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sen niye Garo’yu bu kadar savunuyorsun?

CAVİT ARI (Antalya) – Genel konuşuyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, yapma bunu kardeşim, ben konuşuyorum, ona söylüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cavit Bey, size söz vereceğim o zaman ifade edin.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – O cevap veremiyor mu? Yani o işin âcizi mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan müsaade etmiyor, yoksa cevap vereceğim.

CAVİT ARI (Antalya) – Ben kendimle ilgili söylüyorum, muhalefetin hangi talebine cevap verdiniz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İbrahim Bey, toparlarsak...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bu, o anlama geliyor “O cevap veremez.” anlamına geliyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, Başkan, müsaade etmiyor yoksa cevap vereceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir sonraki maddede cevap verirsiniz söz geldiğinde.

Toparlarsanız memnun olurum, buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şunu söylemek istiyorum efendim: Biraz önce, Abdullah Bey, hukuki mütalaada, anlatımda o kadar net, berrak kayıtlar düştü ki müstefit olduk, istifade ettik; kendisine minnettarım, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yarın devran dönünce: Ah ne yapmışım ben.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yeter ki reseptörler açık olsun. Biraz önce de söyledi, yarın devran döndüğünde, bir başka zalim geldiğinde... Zalim sizsiniz kardeşim, zalim sizsiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yapma Allah’ını seversen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Orhan Bey, özel çalışmalar yaptı. Zekeriya Bey; burada, hoş geldi, o da bizimle beraber Parlamentoda görev yapmıştı, Mehmet Ersoy Bakanımız, öyle, hepsi parlamenter olarak da görev yaptılar. Bütün arkadaşlarımızın haklarını teslim edelim; yazıktır, günahtır. Arkadaşlar, yarın da sizin hakkınızı kimse teslim etmez. Özellikle şu zeminin hakkını verelim, burada emek verenler, gayret verenler var. Sanki efendim, Plan ve Bütçe Komisyonunda çalışanlar bir yerlerden talimatla gayret sarf eden ya da gelip burada o talimatları yerine getirenlermiş gibi bir yaklaşımınız var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “-miş” demiyoruz, öyle diyoruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bu bir büh tandır, bu bir iftiradır. Çalışıyoruz, gayret sarf ediyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ferman geliyor, ferman.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başta Başkanımız olmak üzere teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İbrahim Bey’e teşekkür ediyorum.

Cavit Bey’e söz veriyorum.

Sayın Arı, buyurun lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, öncelikle, İbrahim Bey’e şöyle bir şey söylemek istiyorum; Garo Bey’in eleştirilerine İbrahim Bey’in verdiği cevabı savunma mahiyetinde kesinlikle saymayarak şunu ifade edeyim: Bugüne kadar muhalefet olarak bizim sayısız haklı önerimiz oldu, hiçbirini dinlemediniz, dikkate almadınız ancak sonradan bizim haklı olduğumuz birçok yerde ortaya çıktı ve ona göre düzenlemeler yapmak zorunda kaldığınızı da burada hatırlatmak istiyorum İbrahim Bey. Dolayısıyla da muhalefet olarak bizlerin önerilerini de dikkate almanızda fayda var.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İlerleyen zaman içerisinde birtakım şeyler bir bakıyorsunuz ki ihtiyaç hâline gelmiş.

CAVİT ARI (Antalya) - İhtiyaç hâline gelmiş değil, başta onu biz zaten önermiş oluyoruz, o sırada, siz fark etmiyorsunuz onu.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Örnek ver, örnek.

CAVİT ARI (Antalya) - Şimdi, konumuzla ilgili konuşursak, değerli arkadaşlar, bakın, özellikle Sayın Kabaoğlu Hocamız çok detaylı bir şekilde ifadeye bulundu bu düzenleme hakkında. 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında ilan edilen bir OHAL süreci ve sonrasında da 2018 yılında 7145 sayılı Kanun’la getirilen düzenlemeler... Tabii ki bu 15 Temmuz sonrasındaki ihtiyaç olan OHAL sürecini o dönemin koşulları içerisinde olması gereken olarak sayabiliriz. Ancak iktidar -aradan beş seneye yaklaşan bir süre oldu- bu konularda demek ki yeterli performansı sağlayamadı, sergileyemedi, hâlâ böyle bir düzenlemeye ihtiyacı var diye düşünebiliriz. Birinci konu bu.

İkinci konu: Uygulamada görüyoruz ki iktidarın özellikle belli kanallardan muhalif seslere de gözdağı vermek için kullandığı bazı uygulamalarda bu düzenlemelerden yararlandığına da tanıklık etmekteyiz. Dolayısıyla, başta bir uygulama ihtiyacından başlayan bu düzenlemenin şimdi artık kanıksanmış bir hâle döndürülmesinin hukuk güvenliği açısından doğru olmadığını düşünüyoruz. Bu ülkede en çok ihtiyacımız olan şey hukuka olan güven ve hukuk güvenliğidir, adaletin herkese eşit tecelli etmesidir. Bugün, bir hukuk uygulamasından veya iktidarın bir uygulamasından eğer vatandaş kendisine bir haksızlık yapıldığını, ayrımcılık yapıldığını düşünüyorsa bu iktidarın yanlış uygulamalarının artık halk nezdinde kabul görmüş olmasından kaynaklanmaktadır. İktidarın kendine yakın kişilere farklı uygulamaları ancak muhalefette olan kişilere de yine daha sert bir şekilde hukuksuz uygulamaları çok sayıda uyguladığını bugün çok rahatlıkla görebilmekteyiz. Bu da toplum vicdanını yaraladığı gibi, toplumda büyük bir huzursuzluğa yol açacaktır.

Değerli arkadaşlar, bakın, bu düzenleme genel anlamda, hukuk güvenliği açısından artık bir anlamda tartışma yaratır bir hâle dönüşmüştür. Bunun yerine zaten gerekli önlemler ve uygulamalar yapılabilecek genel hükümlerimiz var yani bu düzenlemeye bir ihtiyaç olmadığı, sabahki bölümde de söylediğimiz gibi Anayasa aykırılıkların olduğu çok açıktır, bu düzenlemeden vazgeçilmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Arı.

Sayın Ekrem Çelebi, buyurun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Tabii, deminden beri arkadaşları dinliyorum işin açıkçası ama dinlediğim zaman da aklıma 2018 geliyor. 2018'in 24 Haziran akşamı Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesinde, Çiftlik köyünde şahsı bir elektrik direğine bağlıyorlar ama şahsın alınına tek bir kurşun sıkıp bırakıyorlar. Neden dolayı? Sadece AK PARTİ müşahidi olduğu için. Bunu anekdot olarak vicdanlarınıza bırakıyorum.

Şimdi, biraz önce Sayın Garo açıkladı “Herkes yurt dışına gidiyor.” Aslında geriye dönüp de biraz baktığımızda, burada her konuştuğumuzda güvenlikçi bir siyaset, askerî bir siyaset vesaire... Tabii, devletlerin hukuku vardır; kendisini, kendi vatandaşını, kendi toprağını korur, bu da doğrudur ama düşünün, o dağlara, taşlara, verilen kurşunlara veya oraya gönderilen masrafa değmeseydi bu askerlerin yerine veya bu teçhizatın yerine belki binlerce, yüzlerce fabrika yapılırdı. Dolayısıyla, şunu söyleyeyim: Deminden beri konuşuyoruz, konuşulanlardan da şöyle bir not aldım: “OHAL”, “istibdat”, “yolsuzluk”, “sefalet”, “Özgürlük yok.”, “Gazeteci içeride.” “Siyasetçi içeride.”, “Akademisyen içeride.” Bunu devletin hiçbir birimi yapmaz.

Şimdi, birkaç gün öncesinde, özellikle HSK'yle ilgili, Hâkimler ve Savcılar Kuruluyla ilgili seçimi hepimiz aşağıda yaptık, benim bildiğim kadarıyla bütün partiler de burada uzlaştı. Dolayısıyla, hukuksuzluk yoksa o zaman biz buna alet oluyoruz, demek ki bu ülkede hukuk vardır.

İki, ülkeyi olağanlaştırmak; bunu hepimiz istiyoruz. Anayasaları işlevsel hâle getirmek; bunu hepimiz istiyoruz ama devleti de, iktidarı da sürekli belli bir töhmet altında bulundurmayı da ben doğru bulmuyorum. Dolayısıyla, meselemiz şurada: 15 Temmuz kimin yaptığı belli ama 15 Temmuzla birlikte terörü meşrulaştırmak için burada saf değiştirmeyi de ben doğru bulmuyorum. Eğer birileri bu devletin bayrağını, birileri bu devletin ezanını, birileri bu devletin toprağını, gerçekten gözü kapalı olarak Türkiye Büyük Millet Meclisini bombalıyorsa, hepimizin bunun karşısında dimdik durması lazım ki 15 Temmuz itibarıyla herkes de dimdik durdu. Dolayısıyla, hukuk ve Anayasa herkes için geçerli. Bugün biz iktidarda olabiliriz, dün farklı birileri vardı, öbür gün farklı birileri vardı. Bu ülke kurulduğundan beri, çeşitli dönemlerde farklı şeyler olmuştur, bizden sonra da olacaktır, bu da gayet normaldir ama değişmeyen tek şey vardır -inşallah- bu ülkenin toprağı, bu ülkenin Anayasa'sı ve bu ülkenin bayrağı.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz Sayın Çelebi.

Buyurun İsmail Faruk Aksu.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Terör, bir insanlık suçudur, her şeyden evvel bunu ifade etmemiz lazım. Demokrasinin önündeki en büyük engellerden de en önemlisidir terör. Türkiye, uzun yıllardan beri terörle mücadele etmektedir. Üç gün sonra 15 Temmuz hain darbe girişiminin yıl dönümü olacak. Dolayısıyla, bütün bunlar yakından idrak etmiş kişiler olarak hafızamızda. O sebeple, terör üzerinden özgürlük-güvenlik dengesi ilişkisi kurmayı, doğru ve sağlıklı bulmuyorum. Türkiye’de demokrasinin önündeki en büyük engel -sadece Türkiye’de değil, tüm dünyada- böyle olduğuna göre demokrasiyi geliştirmek, güçlendirmek için terörden ülkemizi, milletimizi arındırmak en önemli ve en öncelikli görevimiz olmalı. O sebeple, bu atılan adım, Türkiye’nin başta PKK, YPG ve FETÖ olmak üzere, DHKP-C, DEAŞ gibi terör örgütleriyle mücadelesini sonlandırana kadar, terörün kökü kazınana kadar bu tarz düzenlemelere ihtiyaç var diye değerlendiriyoruz ve bu düzenlemenin Anayasa’ya aykırı olmadığını düşünüyoruz, o sebeple de destekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Sağ olun.

Sayın Katırcıoğlu, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Doğrusu, bu maddeyle ilgili olarak ben anlamakta zorlandığım için soru olarak soracağım. Bir kere madde diyor ki: “Terörle mücadelenin etkin bir şekilde sürdürülmesi amacıyla...” O zaman, insanın aklına şu geliyor: Şu ana kadar sürdürülen mücadele etkin değil miydi? Neden bir etkinlik arayışı var? İkincisi de: Üç yıl niçin uzatılıyor?

Ben baktım, şimdi oturdum istatistiklere, zaten istatistiklere gerek yok, Sayın İçişleri Bakanı Süleyman Soylu söyledi: “PKK bitiriliyor, 240 militanı kaldı.” Ben de gözaltı sayılarına baktım mesela aylar itibarıyla -ne bileyim- ocak ayında 3.718 olan şimdi 192’ye düşmüş yani dolayısıyla da terör olaylarında bir azalma olduğu görünüyor. Şimdi, durum bu iken niçin biz OHAL Yasası’nı tekrar uzatma ihtiyacı hissediyoruz? Neden üç yıl uzatıyoruz ayrıca? Bilmiyorum, ben bu soruların cevabını duymak isterim doğrusu; bu kadar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, bu, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu’nda değişiklik yapılmasıyla ilgili bir düzenleme. Daha doğrusu, geçici bir maddeyle, geçici 19’uncu maddesinde yapılan geçici düzenlemenin, üç yıl için getirilen bir düzenlemenin üç yıl daha uzatılmasıyla ilgili bir düzenleme yani burada “terörle mücadele” derken bu madde, tam olarak terörle mücadeleyi değil de yakalanan kişilerin, terörist olup olmadığı daha belli olmayan kişilerin gözaltı süresiyle ilgili; şüpheli -burada zaten o tabiri kullanıyor- kişilerle ilgili. Dolayısıyla, bu kanun 2018’de çıktığı zaman, evet, özellikle belli bir terör örgütüyle ilgili bir mücadele söz konusuydu ama bunun bitiyor olması lazım. Sonuç olarak, buradaki kişiler Türk vatandaşlarıdır, bu ülkenin vatandaşlarıdır. Devletin kendi vatandaşlarıyla ilgili olarak bu çok olağanüstü şartlarda çıkan ve olağanüstü sertlik gerektiren bu hükümleri tekrar tekrar uzatma durumunda vatandaşlıktan da soğutması lazım normal vatandaşlarını. Artık üç yılın sonunda yapılan yanlışlıklarla, uygulanacak olan sertliklerle vatandaşın devletine terörist olmamasını da sağlamak lazım; bu tarafını da düşünmek zorundayız.

“Üç sene içerisinde bu mücadele başarıya ulaşmadı. O nedenle bir üç sene daha istiyoruz.” anlamına geliyor bu. Benim onunla ilgili olarak hakikaten kafamda epey bir soru işareti oluşuyor. Benim bildiğim kadarıyla terörle mücadele konusunda bir başarı var demin Erol hocanın da okuduğu şekilde bu tutuklamalarda azalma var Terörle Mücadele Kanunu’na göre. Neden buna ihtiyaç duyuluyor? Bizim bilmediğimiz bir durum mu söz konusudur?

Varsa Sayın Bakanım, bu konuyla ilgili olarak bilgi verebilirseniz... Tabii ki kendi ülkemizle ilgili hiç tereddüt etmeden bu yasaya da “Evet.” deriz ama korktuğum şudur: Sonuçta, kendi vatandaşımızı kendi devletimize karşı da sıkıntıya sokmamamız lazım. Bu, çok olağanüstü bir düzenlemedir. Bu olağanüstü düzenlemeyi tekrar bir üç sene daha uzatmak sanki “Şimdiye kadar çok başarılı değildi, üç sene daha onun için uzatıyoruz.” anlamına gelebiliyor diye düşünüyorum. Daha detaylı bilgi verilebilirse çok memnun olurum. Çünkü sonuç olarak, terör -hakikaten Faruk Bey’in dediği gibi- insanlık suçudur ama terörle mücadele de normal koşullarda yapılmıyor. Vatandaş karşı yapılırsa o

da bir insanlık suçu hâline gelebiliyor. Normal vatandaşımızın da korunması lazım, devlete kimsenin düşman olmaması lazım devletin yaptığı işlerden dolayı. Hukukçu değilim ama bu, bir anlamda bu tarafını da zorlamaktır. Neden ikinci üç yıla ihtiyaç duyuldu, onu anlamakta zorlanıyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ederim.

Sayın İpekyüz, buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, aslında ben de Bülent Bey’in bıraktığı yerden devam edeyim.

Meclis tatile girecek, bayram tatiline girecek tam arife gününde paldır küldür cuma akşamı geç saatte Plan ve Bütçe Komisyonu toplanıp torba yasa içerisinde bunun tekrar uzatılması düşünülüyor. Tarih belli, biteceği tarih belli, uzatma ihtiyacı duyuluyorsa niçin torba yasada, niçin uzun uzadıya konuşulmuyor? Çünkü terör kime göre terör, nasıl terör ve -az önce Erol Hoca’nın da söylediği gibi- her seferinde bir başarıdan da söz ediliyor. Terörün önlenmesi konusunda mutlaka faaliyetler göstermek lazım ve bu sadece gözaltı süreleriyle değil, farklı yöntemler de var; bir, nedenini öğrenmek, nedenlerini ortadan kaldırmak; bir diğeri de bu önlemler dışında yapılan düzenlemeler gerçekten uygun mu, değil mi? Şimdi, az önce konuştuk, örnekler verildi; ben yakın bir örnek vereyim. Gözaltı sürelerinin zaten kısaltılması lazım, bir fırsata dönüştürülmemesi lazım darbenin, hele hele üç yıl gibi bir sürenin mükerrer kez uzatılması sayılar düşmüşken... Başka bir şeyler mi düşünüyor bizim bilmediğimiz? Bir tehdit varsa bilmemizde yarar var.

Sayın Başkan, sayın arkadaşlar; İzmir’de Halkların Demokratik Partisi binasına birisi gitti, birisini katletti. Ne kadar gözaltında kaldı? On altı saat. Şimdi, burada ne düşüneceksiniz? On altı saat tutuklandı. Bir buçuk yıldır parti önünde çadır var, kameralar var, güvenlik şube orada, sivil polis var orada; bu kişi elinde çantayla rahatça içeri giriyor ve silah sesi geliyor, kimse yukarı çıkmıyor, bekleniyor, kendisi aşağı iniyor ve kapı önündeki polisler onu karşılıyor. Merdivenlerden inerken karşılamadaki konuşmayı hepimiz biliyoruz. Bu kişi nasıl ruhsat aldı, bu ülkede terörle mücadele varsa nasıl ruhsat aldı? Sayın Bakan Yardımcısı burada, ruhsat almanın şartları var. Kişi ifadesinde diyor ki: “Benim doktoru kandırdım.” Silah ruhsatı doktoru kandırmakla alınmıyor ki şartları var, tapun olacak, malın olacak, can güvenliği olacak, istihbarat araştırarak, arşiv araştırarak, köyse jandarma olacak veya ilse polis karakolu araştırarak; birisi elini kolunu sallayarak taşıma ruhsatı alamaz, diğer ruhsatı alamaz. Bu kişi, sürekli ticari taksiyle Manisa’ya kadar gidip gelebiliyor, otellerde kalıyor, para harcıyor. Bu kişi, ağır silahlarla fotoğraflar paylaşıyor. Birisi bir “tweet” attığında sabahleyin saat 06.00’da kapısı kırılıyor. Bununla ilgili hiçbir gözaltı işlemi yok, hiçbir işlem yapılmamış. Defalarca gidip orada keşif yapıyor. Suriye’ye gitmiş, kalmış ve “Gittim, geldim.” demiş. Kimden destek aldı, kimden yardım aldı, Suriye’de nasıl bir eğitim gördü; bunlar yok ve bu para nereden geliyor? Silahı nasıl aldı? Bir kişi diyor ki: “Benim psikolojim bozuktur, reçetesiz ilaç kullanıyordum, sonra beni ihbar ettiler, o yüzden işimden oldum, bu ilaçtan da mahrum oldum. “Bu, artık sağlık kayıtlarına da girmiş.” Normalde e-nabız denilen bir sistem var, girdiğiniz gibi uyarı veriyor, buna rağmen almış. Şimdi, bu ülkede nasıl terörle mücadeleyi, çifte standardı düşüneceksiniz? Ve başka yerlerde on iki gün gözaltı yapacaksınız. Şimdi, bu şekilde olduğunda bu, terörle mücadele olmaz, önleme olmaz; bu, fırsata dönüştürme gibi olur, adil de olmaz. Olağanüstü hâl uygulamaları olur, bir felaket çıktığında olur, herhangi bir şey çıktığında olur; siz bunu yaşamın bir parçasına dönüştürseniz, yaşamın her anına dönüştürseniz bir anlamı kalmaz.

Öğleden sonra konuştuğumuzda siz de buradaydınız, Sayın Bakan, Van’da, Batman’da, birçok yerde bir basın açıklaması bile yapılamıyor kimi zaman size ulaşıyoruz, soru önergeleri veriyoruz bir basın açıklaması. Her on beş günde bir kes-kopyala-yapıştır. Yani bütün valilik makamlarının “web”

sayfalarına girin, sayı yok, sayı numarası yok; kes-kopyala-yapıştır: “Şu günden şu güne kadar uzatıldı. Yani bu Bakanlık demez mi, ya, bir haftada bu ülkede bir rahatlık gelişmedi mi, bu ilde? Ben, sizin yerinizde olsam Bakanlık eğer sürekli olağanüstü hâl yasasından yararlanıp...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Eğer Batman’da, Van’da sürekli eğer valiler bu süreyi uzatıyorlarsa Orhan Bey, o validen hesap sormak lazım, demek ki sen bir şeyi beceremiyorsun yani bu kentlerde bir şeyi beceremiyorsun ki sürekli yasakları gündeme getiriyorsun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Necdet Bey, son cümlelerinizi...

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Son şey.

Birilerini, gidip parti binasının içinde katledeni on iki saatte, on altı saatte tutuklayacaksın, birilerini de peyderpey uzatacağın ve burada bir yanlış iş varken, hepsi ortadayken, bu sorunlar daha belirlenmemişken. Bu, kabul edilebilir değil, adil değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kalaycı...

Bu arada, bu maddeyi tamamladıktan sonra kapatacağız, sabah tekrar devam edeceğiz, onu da belirteyim.

Buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Teklifin tümü üzerinde görüşlerimizi ifade etmiştik. Burada bir şeyi paylaşmak istiyorum. Şimdi, FETÖ’ye yönelik operasyonlar kapsamında şubat ayında 1.834 gözaltı var, mart ayında 1.798 gözaltı var yani sadece bu rakamlar bile bu işin tavsamadan, kararlılıkla devam ettirilmesi gerektiğini ortaya koyuyor. Sadece FETÖ’ydü, hocam duymadınız herhâlde.

Bende olan rakamları söylüyorum. Eğer tümü varsa Bakanlık yetkilimiz de söyler. Şubat ayında 1.834 gözaltı var FETÖ’den, martta 1.798 yani sadece bu 2 rakam bile bu işin sürdürülmesi gerektiğini ortaya koyuyor diğer terör örgütlerini saymıyorum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Soylu “Başarılyız.” diyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Terörle mücadelede başarılyız, ona şüphe yok.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Madem öyle, bunlara ne gerek var?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Hocam, elbette başarılyız, 15 Temmuzda hep beraber göğüs gerdik, başarılyız ama bu bitti anlamına gelmiyor, kriptolar var, hâlen kriptolar var.

Bir de bir de Hocam, bakın, geneli üzerinde de söylemişim, Anayasa 19’a da uygun yani hâkim huzuruna çıkarılıyor, süre uzatmalarında hâkim huzuruna çıkarılıyor. Bunun dünyada örnekleri de var; İngiltere’si var Danimarka’sı var, Avusturya’sı var, terör suçları yönüyle oralarda da daha uzun süreler öngörölmüş. Yani bu maddede bir sıkıntı yok olarak düşünüyorum ben, desteklenmesi gereken bir madde. Yani terörle mücadeledeki başarıyı sekteye uğratmamak lazım. Bu anlamda, önemli bir madde diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ederim.

Sayın Şener, buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; 12’nci maddeyle bir OHAL dönemi yasası üç yıl daha uzatılıyor yani Türkiye’nin olağan koşullarda yönetilmesi, idare edilmesi gereken bir ortamda OHAL yasalarıyla sürece devam edilmesi elbette demokratik hukuk devletinde yadırganacak bir hadisedir yani buradaki düzenleme normal döneme ait bir düzenlemedir diye düşünmek doğru değil bence çünkü zaten OHAL koşullarına göre, OHAL Yasası olarak düzenlendiğine göre Anayasa’nın sınırları da zaten zorlanmıştır. Bakın, 3 ayrı husus var, bu 3 ayrı husus da Anayasa’nın normal maddelerini zorlayan hususlardır. Birincisi, gözaltı süresinin iki gün veya dört gün olmasına karşılık, bunun 2 kez uzatılabileceği ifade ediliyor. Anayasa’daki biraz müphem bir ifadenin zorlanarak böyle dört güne çekildiği de anlaşılıyor. Ben, Anayasa’daki ifade ile bu kanun maddesindeki ifadeye baktığımda, biraz burada zorlama var yani hâkim kararı olmaksızın dört günü aşamaz diyor Anayasa. Şimdi, siz dört gün olan gözaltı süresini sekiz güne de değil on iki güne çıkarıyorsanız, Anayasa’daki dört günden fazla hâkim kararı olmadan çıkarılamaz sınırını aşıyorsunuz yani bu Anayasa “Hâkim kararı olmak kaydıyla bir ay gözaltında tutulabilir.” diyebilir mi? Diyemez. Onun için, bu, biraz Anayasa’daki üslubu aşan bir düzenlemedir, zaten OHAL yasası olarak düzenlenmiştir.

İkincisi: Yine, şüphelinin aynı konudan dolayı tekrar ifadesinin alınması hâlinde bu işlemin cumhuriyet savcısının veya savcının yazılı emri üzerine kolluk tarafından gerçekleştirilebileceği ifade ediliyor. Bu da bir OHAL düzenlemesidir.

Üçüncü bir nokta da “Tutukluluğa itiraz ve tahliye talepleri dosya üzerinden karara bağlanır.” diyor. Bu da aynı şekildedir ancak bence bu maddeyle ilgili asıl problem şurada: Bir kere, hukuk siyasallaşmıştır Türkiye’de, özellikle siyasi davalarda mahkemelerin tarafsız işlediğini düşünmek mümkün değil ve sürekli olarak da bakıyoruz, eğer muhalefet yapıyorsanız, Hükümetin çok gizli kalmasını arzu ettiği şeyleri deşifre etmeye kalkıyorsanız hemen terör suçlamasıyla muhatap oluyor insanlar. Nitekim, OHAL döneminde FETÖ’yle mücadele maksadıyla birtakım işlemler, eylemler yaparken Hükümet, açıkça gördük ki üniversitelerde, basında aydınlardan çok sayıda, hatta binlerce insan, ömrü FETÖ’yle mücadeleyle geçtiği hâlde üniversitelerden atılmıştır. Yani bunun bir izah edilir tarafı yoktur, liberal, sol aydınlar atılmışlardır. Hâlbuki siz FETÖ’yle mücadele ediyordunuz, bu yaptığınız iş ile gerekçeleriniz birbirine uymuyor.

Diğer taraftan, baktığımızda, elbette hukuk düzeniyle, yargının işleyiş biçimiyle... Hükümetin, iktidarın “terör” kavramına bakış tarzında sorun var. Bu sorun ile OHAL yasaları bir araya geldiği zaman, ister istemez tereddütler oluşuyor. Mevcut iktidar, OHAL yasalarıyla, bu düzenlemelerle sopayı göstermesi gereken yerlere göstermek suretiyle seçimlere ulaşmayı hesaplıyor diye düşünme ihtiyacında kalıyoruz. O bakımdan, olağan dönemlerde olağan yasaların yürürlükte olmasının herkes açısından bir güvence olacağını düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) - Üstelik, bu düzenlemenin terörle mücadelenin etkin bir şekilde sürdürülmesiyle bağdaşır tarafı yok. Zaten gözaltına alınmış, tutuklanmış birtakım insanlara üç gün mü uyguladım, on iki gün mü uyguladım, bunun terörle mücadeleyi etkinleştirmeye ne ilgisi var? Gerekçe ile metin arasında bir uyum görmedik yani.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kapatmadan önce bir hususu da bilgilerinize sunmak istiyorum: 3'üncü maddenin oylamasını yaparken “Kabul edenler... Etmeyenler...” şeklindeki sorum tutanaklara yansımış ama “Kabul edilmiştir.” ifadesinde -belki benim ses tonumdan- orada bir tereddüt oluşmuş; onun “Kabul edilmiştir.” şeklinde tutanaklara geçmesini özellikle belirtmek istiyorum.

Yarın saat 11.00’de kaldığımız yerden devam etmek üzere toplantıyı kapatıyorum.

Hepinize hayırlı geceler diliyorum.

Kapanma Saati: 23.54

